

Załącznik nr 2 do Uchwały nr 811/252/V/2018

Zarządu Województwa Śląskiego

z dnia 10.04.2018 r.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KATOWICACH

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ
NA RZECZ ZATRUDNIENIA
za rok 2017**

Katowice, marzec 2018 r.

Spis treści

1. WSTĘP	3
1.1 Demografia	4
1.2 Pracujący	8
1.3 Bezrobocie rejestrowane	10
1.4 Wskaźniki wyznaczonych celów	26
1.5 Partnerzy RPDZ na rok 2017	31
2. DZIAŁANIA ZREALIZOWANE W 2017 ROKU	32
2.1 Obszar priorytetowy I Zwiększenie efektywności zarządzania rynkiem pracy w celu wsparcia wzrostu zatrudnienia	32
2.1.1 Działanie kierunkowe 1 Rozwijanie innowacyjnych polityk rynku pracy	32
2.1.2 Działanie kierunkowe 2 Wspieranie tworzenia partnerstwa na rzecz zatrudnienia na poziomie lokalnym	36
2.1.3 Działanie kierunkowe 3 Sięganie po dotąd niewykorzystane zasoby na rynku pracy (bierni zawodowo, ukryte bezrobocie na wsi) oraz uzupełnienie istniejących niedoborów na rynku pracy poprzez migrację zarobkową.	43
2.2 Obszar priorytetowy II Zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy	45
2.2.1 Działanie kierunkowe 4 Wspieranie mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy	45
2.2.1.1 Poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy	45
2.2.1.2 Programy specjalne	61
2.2.1.3 Program Aktywizacja i Integracja	66
2.2.1.4 Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	68
2.2.1.5 Badania i analizy	100
2.2.2 Działanie kierunkowe 5. Wspieranie systemu edukacji zawodowej, ustawicznej oraz uczenia się przez całe życie	102
2.2.3 Działanie kierunkowe 6. Wspieranie osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, kobiety, osoby 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)	117
2.2.4 Działanie kierunkowe 7 Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy, zwłaszcza w sektorach gospodarczych o wysokim potencjale wzrostu zatrudnienia oraz sektorze ekonomii społecznej.	141
2.2.5 Działanie kierunkowe 8 Realizacja programów i strategii regionalnych w obszarze rynku pracy.	141
2.3 Koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy	147
2.3.1 Fundusz Pracy	147
2.2.3.1 Środki Funduszu Pacy na realizację zadania, o którym mowa w art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	158
2.3.2 Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)	159
2.3.3 Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	162
2.3.4 Koordynacja Systemów Zabezpieczenia Społecznego	163
3. PODSUMOWANIE	164

1. Wstęp

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2017 został przyjęty uchwałą nr 794/187/V/2017 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 19 kwietnia 2017 r.

RPDZ został przygotowany zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 1065 z późn. zm), który zobowiązuje samorząd województwa do corocznego opracowania regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia, określającego priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia.

Powyższy dokument został przygotowany na podstawie *Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017*, opracowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 10 marca 2015 roku. Wskazane zostały w nim dwa obszary priorytetowe:

- I. Zwiększenie efektywności zarządzania rynkiem w celu wsparcia wzrostu zatrudnienia.
- II. Zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy.

W ramach obszarów priorytetowych wyodrębniono poniższe działania kierunkowe:

I obszar priorytetowy:

1. Rozwijanie innowacyjnych polityk rynku pracy.
2. Wspieranie tworzenia partnerstwa na rzecz zatrudnienia na poziomie lokalnym.
3. Sięganie po niewykorzystane zasoby na rynku pracy (bierni zawodowo, ukryte bezrobocie na wsi) oraz uzupełnienie istniejących niedoborów na rynku pracy poprzez migrację zarobkową.

II obszar priorytetowy:

4. Wspieranie mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy.
5. Wspieranie systemu edukacji zawodowej, ustawicznej oraz uczenia się przez całe życie.
6. Wspieranie osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, kobiety, osoby 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne).
7. Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy, zwłaszcza w sektorach gospodarczych o wysokim potencjale wzrostu zatrudnienia oraz sektorze ekonomii społecznej.
8. Realizacja programów i strategii regionalnych w obszarze rynku pracy.

Sprawozdanie z realizacji *RPDZ na 2017 r.* zawiera informacje dotyczące efektów zadań realizowanych w ramach wymienionych powyżej działań

Celem ogólnym podejmowanych działań w 2017 było **zwiększenie wskaźnika zatrudnienia ogółem** (zgodnie z *Krajowym Programem Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”*. Aktualizacja 2016/2017, rząd RP zadeklarował osiągnięcie w 2020 r. wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat na poziomie 71%)

Celami dodatkowymi, były: zmniejszenie stopy bezrobocia ogółem oraz zwiększenie wskaźnika aktywności zawodowej.

1.1 Demografia

Najbardziej aktualne szczegółowe dane na temat ludności województwa śląskiego dotyczą roku 2016.

W końcu grudnia 2016 r. województwo śląskie liczyło 4 559 164 mieszkańców, co stanowiło około 11,9 proc. ludności kraju (38 432 992¹).

Z roku na rok zasoby demograficzne regionu są coraz mniejsze, o czym świadczą dane zawarte w poniższej tabeli.

Ludność w województwie śląskim w latach 2000-2016. Stan na 31 grudnia

Lata	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2000 r.	4 765,7	2 309,2	2 456,5
2001 r.	4 748,5	2 299,4	2 449,1
2002 r.	4 731,5	2 289,8	2 441,7
2003 r.	4 715,0	2 280,4	2 434,5
2004 r.	4 700,8	2 272,1	2 428,7
2005 r.	4 685,8	2 263,8	2 422,0
2006 r.	4 669,1	2 253,9	2 415,3
2007 r.	4 654,1	2 244,9	2 409,2
2008 r.	4 645,7	2 239,9	2 405,8
2009 r.	4 640,7	2 237,1	2 403,6
2010 r.	4 634,9	2 238,6	2 396,3
2011 r.	4 626,4	2 233,9	2 392,4
2012 r.	4 615,9	2 228,1	2 387,7
2013 r.	4 599,4	2 219,8	2 379,7
2014 r.	4 585,9	2 212,7	2 373,2
2015 r.	4 570,8	2 205,0	2 365,9
2016 r.	4 559,2	2 198,9	2 360,3

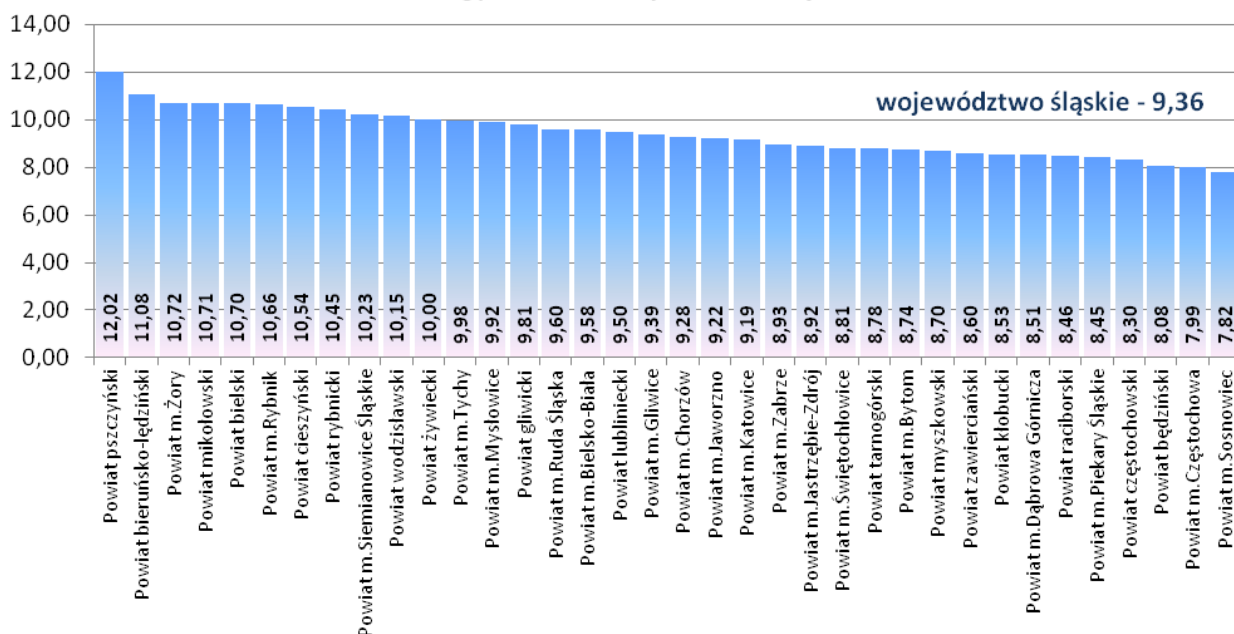
Źródło: GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica> data pobrania 29.01.2018 r.

W 2016 roku liczba zgonów (49,0 tys.) była większa niż liczba urodzeń żywych, co skutkowało ujemnym przyrostem naturalnym. W 2016 r. zarejestrowano 42,7 tys. urodzeń żywych, tj. więcej o 2,6% niż w 2015 r. Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1000 ludności) wyniósł 9,36‰ (w roku 2015 współczynnik ten wynosił 9,09‰). Wyższą wartość współczynnika urodzeń odnotowano na wsi 9,9‰ niż w miastach 9,2‰), podobnie w 2015 r. (odpowiednio: 9,75‰ i 8,89‰). W układzie terytorialnym według powiatów najwyższy współczynnik urodzeń odnotowano w powiecie pszczyńskim - 12,02‰, natomiast najniższy w Sosnowcu (7,82‰)².

¹ GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica> data pobrania 29.01.2018 r.

² GUS <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica> data pobrania 29.01.2018 r.

**Urodzenia żywe na 1000 ludności w 2016 r.
według powiatów w województwie śląskim**

Źródło: Bank Danych Lokalnych <http://stat.gov.pl/publikacje/> data pobrania 29.01.2018 r.

Oprócz ujemnego salda przyrostu naturalnego, na zmniejszenie się liczby ludności województwa miało wpływ, tak jak w latach poprzednich, ujemne saldo migracji.

Migracje na pobyt stały międzywojewódzkie

Jednostka terytorialna	zameldowania						wymeldowania					
	ogółem						ogółem					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ŚLĄSKIE *	7 744	7 520	7 648	7 419	6 855	6 543	11 396	10 818	11 528	11 052	10 304	9 971

Źródło: Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica> z dnia 29.01.2018 r.

Niezmiennie saldo migracji międzywojewódzkich na pobyt stały jest ujemne, o czym świadczą dane zawarte w powyższej tabeli. W 2016 roku saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały wyniosło minus 3,4 tys. W miastach odnotowano ujemne saldo migracji wewnętrznych minus 6,6 tys. natomiast na wsi dodatnie saldo, tj. 3,1 tys.

Zmniejszanie się liczby ludności jest tendencją obserwowaną w zdecydowanej większości województw. W okresie od 31 grudnia 2014 roku do 31 grudnia 2016 roku liczba ludności powiększyła się jedynie w województwie mazowieckim, małopolskim i pomorskim. W pozostałych trzynastu województwach liczba ludności spadała.

Jeżeli chodzi o dynamikę spadku ludności, to województwo śląskie znalazło się wśród sześciu województw, w których odnotowano spadek, przy czym największy w województwie wielkopolskim.

Biorąc pod uwagę kryterium liczb bezwzględnych należy stwierdzić, że w naszym województwie spadek liczby ludności był jednym z większych. Dokładne dane zawarto w tabeli (uszeregowano malejąco według danych z ostatniej kolumny).

Śląskie na tle kraju. Zmiany liczby ludności w latach 2014-2016

Jednostka terytorialna	Liczba ludności według faktycznego miejsca zamieszkania				
	31.12.2014 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	Spadek/ wzrost liczby mieszkańców	dynamika 2014=100%
				osoby	
POLSKA	38 478 602	38 437 239	38 432 992	-4 247	100
MAZOWIECKIE	5 334 511	5 349 114	5 365 898	16 784	101
POMORSKIE	2 303 077	2 307 710	2 315 611	7 901	101
MAŁOPOLSKIE	3 368 336	3 372 618	3 382 260	9 642	100
PODKARPACKIE	2 129 187	2 127 657	2 127 656	-1	100
DOLNOŚLĄSKIE	2 908 457	2 904 207	2 903 710	-497	100
KUJAWSKO-POMORSKIE	2 089 992	2 086 210	2 083 927	-2 283	100
LUBUSKIE	1 020 307	1 018 075	1 017 376	-699	100
ZACHODNIOPOMORSKIE	1 715 431	1 710 482	1 708 174	-2 308	100
PODLASKIE	1 191 918	1 188 800	1 186 625	-2 175	100
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	1 443 967	1 439 675	1 436 367	-3 308	99
ŚLĄSKIE	4 585 924	4 570 849	4 559 164	-11 685	99
ŁÓDZKIE	2 504 136	2 493 607	2 485 323	-8 280	99
LUBELSKIE	2 147 746	2 139 726	2 133 340	-6 386	99
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1 263 179	1 257 179	1 252 900	-4 279	99
OPOLSKIE	1 000 858	996 011	993 036	-2 975	99
WIELKOPOLSKIE	3 472 579	3 475 323	3 418 625	-56 698	98

Źródło: Bank Danych Lokalnych; <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica> data pobrania 30.01.2018 r.

Na koniec 2016 r. w miastach województwa śląskiego mieszkało 3 510,0 tys. osób, czyli o 15,3 tys. osób mniej (tj. o 0,4% niż w 2016 r. – 3 525,3 tys.).

W 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim w większości powiatów odnotowano spadek liczby ludności: największy w Częstochowie (o 1 954 osoby, tj. o 0,9%), Katowicach (o 1 799, tj. o 0,6%), Sosnowcu (o 1 508 osób, tj., o 0,7), w Gliwicach (o 1 236 osób, tj., o 0,7%) oraz w Bytomiu (1 144 osób, tj. 0,7%). Natomiast największy wzrost wystąpił w powiecie bielskim – o 798 osób (tj. o 0,5%) i w powiecie mikołowskim – o 582 osoby (tj. o 0,6%). Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela:

Nazwa	Ludność w województwie śląskim według powiatów			
	31.12.2015 r.	31.12. 2016	Wzrost/ spadek	%
	Liczba osób	Liczba osób		
ŚLĄSKIE	4 570 849	4 559 164	-11 685	-0,3
Powiat będziński	150 103	149 720	-383	-0,3
Powiat bielski	162 128	162 926	798	0,5
Powiat cieszyński	177 562	177 863	301	0,2
Powiat częstochowski	135 633	135 611	-22	0,0
Powiat gliwicki	115 179	115 360	181	0,2
Powiat kłobucki	85 256	85 180	-76	-0,1
Powiat lubliniecki	76 951	76 837	-114	-0,1
Powiat mikołowski	96 457	97 039	582	0,6
Powiat myszkowski	71 784	71 670	-114	-0,2
Powiat pszczyński	109 852	110 215	363	0,3
Powiat raciborski	109 161	109 111	-50	0,0

Nazwa	Ludność w województwie śląskim według powiatów			
	31.12.2015 r.	31.12. 2016	Wzrost/ spadek	%
	Liczba osób	Liczba osób		
ŚLĄSKIE	4 570 849	4 559 164	-11 685	-0,3
Powiat rybnicki	77 431	77 703	272	0,4
Powiat tarnogórski	138 837	139 079	242	0,2
Powiat bieruńsko-lędziński	58 973	59 154	181	0,3
Powiat wodzisławski	157 831	157 886	55	0,0
Powiat zawierciański	120 270	119 750	-520	-0,4
Powiat żywiecki	153 047	153 197	150	0,1
Powiat m.Bielsko-Biała	172 591	172 030	-561	-0,3
Powiat m.Bytom	170 761	169 617	-1 144	-0,7
Powiat m.Chorzów	109 757	109 398	-359	-0,3
Powiat m.Częstochowa	228 179	226 225	-1 954	-0,9
Powiat m.Dąbrowa Górnicza	122 712	121 802	-910	-0,7
Powiat m.Gliwice	183 392	182 156	-1 236	-0,7
Powiat m.Jastrzębie-Zdrój	90 283	89 883	-400	-0,4
Powiat m.Jaworzno	92 847	92 473	-374	-0,4
Powiat m.Katowice	299 910	298 111	-1 799	-0,6
Powiat m.Mysłowice	74 851	74 592	-259	-0,3
Powiat m.Piekary Śląskie	56 374	55 954	-420	-0,7
Powiat m.Ruda Śląska	139 844	139 125	-719	-0,5
Powiat m.Rybnik	139 595	139 252	-343	-0,2
Powiat m.Siemianowice Śląskie	68 231	67 905	-326	-0,5
Powiat m.Sosnowiec	207 381	205 873	-1 508	-0,7
Powiat m.Świętochłowice	50 970	50 644	-326	-0,6
Powiat m.Tychy	128 444	128 351	-93	-0,1
Powiat m.Zabrze	176 327	175 459	-868	-0,5
Powiat m.Żory	61 945	62 013	68	0,1

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica> (data pobrania 30.01.2018)

Liczba mieszkańców wsi wyniosła 1 049,1 tys. i w ciągu roku wzrosła o 3,5 tys., tj. 0,3%. (1 045,6 tys. w 2015 roku). Miasta skupiały 77,0% mieszkańców województwa śląskiego (wskaźnik urbanizacji), a udział ludności wiejskiej stanowił 23,0% (wskaźnik ruralizacji). W skali roku wskaźnik urbanizacji obniżył się o 0,4 pkt proc., natomiast wskaźnik ruralizacji wzrósł o 0,3 pkt proc.

Zmniejszenie populacji mieszkańców województwa śląskiego wpłynęło na spadek liczby osób przypadających na 1 km², czyli gęstości zaludnienia z 372 w końcu 2014 r. do 371 w końcu 2015 r. i 370 w końcu 2016 r. Pod względem tego wskaźnika województwo śląskie zajmuje 1 miejsce wśród województw. W kraju na 1 km² przypadały średnio 123 osoby.

W województwie śląskim notuje się znaczne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w przekroju powiatowym. Najwyższą wartość wskaźnik ten osiągnął w Świętochłowicach (3 805 osób/km²) oraz w Chorzowie (3 291 osób/km²) natomiast najniższą w powiatach: częstochowskim (89 osób/km²) lublinieckim (93 osoby/km²) i kłobuckim (96 osób/km²)³.

W strukturze ludności według płci w województwie śląskim przeważają kobiety. W końcu 2016 r. kobiety stanowiły 51,8% ogólnej liczby mieszkańców (w kraju 51,6%). W młodszych

³ Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica> (data pobrania 30.01.2018 r.)

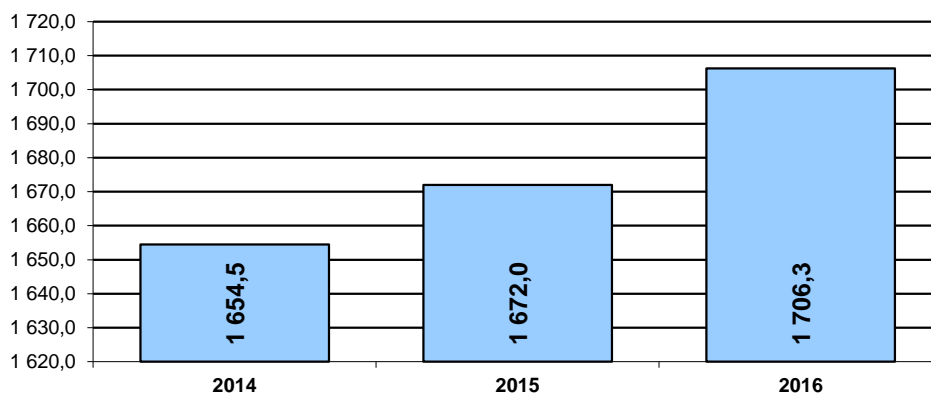

grupach wiekowych występowała przewaga mężczyzn, natomiast w starszych grupach wiekowych - przewaga kobiet.

1.2 Pracujący

Według stanu na 31 grudnia 2016 roku w całym województwie śląskim pracowały 1 706 343 osoby, co stanowiło 11,4% ogółu pracujących w kraju⁴ – było to o 34 365 osób więcej niż na koniec 2015 roku. W ujęciu rocznym liczba pracujących wzrosła w całej Polsce: w regionie o 2,1% , w kraju o 3,2%.

*Pracujący w gospodarce narodowej w województwie śląskim w latach 2014 - 2016.
Stan na 31 grudnia (w tys. osób)*

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, data pobrania 30 stycznia 2018 r. <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Ponad połowa pracujących w 2016 roku w naszym województwie to mężczyźni (54,0%; 921,3 tys.). W końcu grudnia 2016 r. ponad trzy czwarte pracujących było zatrudnionych w sektorze prywatnym (75,9%; rok wcześniej odpowiednio 75,2%).

W ujęciu rocznym zatrudnienie rosło wyłącznie w sektorze prywatnym (+37 179 pracujących). W sektorze publicznym liczba pracujących zmniejszyła się o 2 814 osób.

Z danych publikowanych przez Urząd Statystyczny w Katowicach wynika, że przeciętna liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2017 r. wyniosła 760,1 tys. osób i wzrosła o 3,9% w porównaniu z grudniem 2016 r. oraz o 0,1% w stosunku do listopada 2017 r. (w grudniu 2016 r. w odniesieniu do grudnia 2015 r. zanotowano wzrost o 2,1%). W kraju przeciętna liczba zatrudnionych była wyższa o 4,6% niż w grudniu 2016 r., a w relacji do listopada 2017 r. wzrosła o 0,2%⁵.

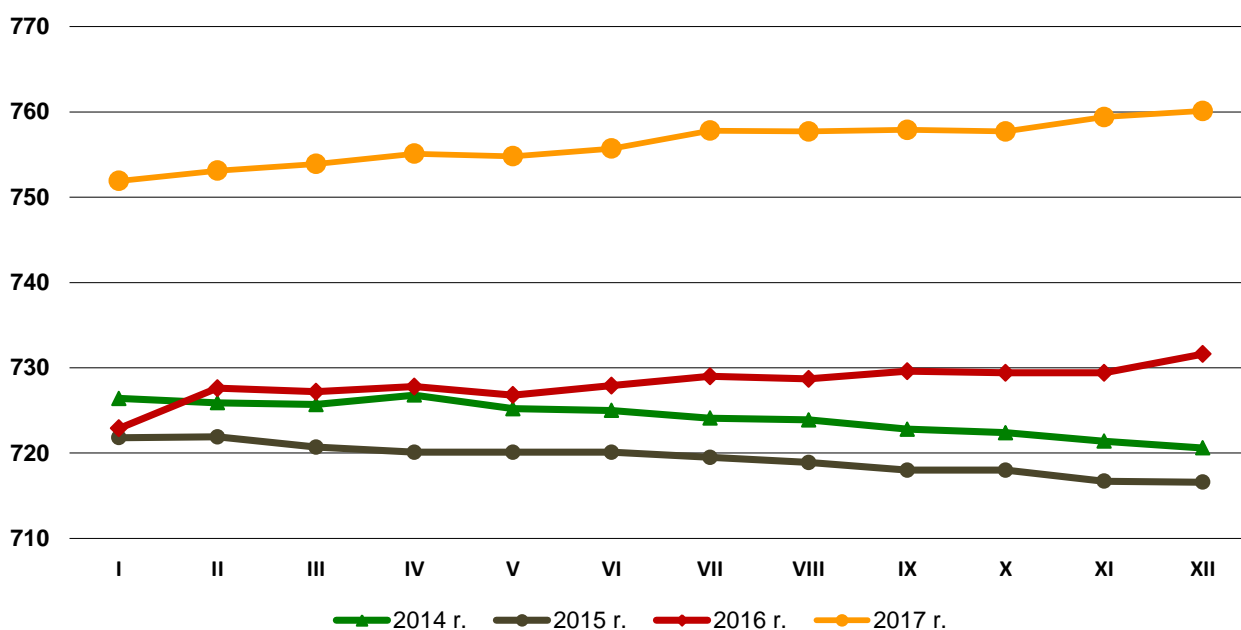
Jak ilustruje to poniższy wykres, wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w porównaniu z rokiem poprzednim miał miejsce we wszystkich miesiącach 2017 roku.

⁴ Pracujący w całej gospodarce narodowej (łącznie z duchownymi pełniącymi obowiązki duszpasterskie oraz pracującymi w rolnictwie indywidualnym). Dane uzyskiwane są z bieżącej sprawozdawczości oraz szacunków spisowych. Publikowane są z dużym opóźnieniem, stąd najbardziej aktualne dotyczą końca 2016 r. Źródło: [Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2017](#) www.stat.gov.pl

⁵Urząd Statystyczny w Katowicach, Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej Województwa śląskiego w grudniu 2017 r., 29.01.2018 r.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2014 - 2017 (w tys. osób)

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach, Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej Województwa śląskiego w styczniu – grudniu 2014 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r

W regionie wyższe niż w grudniu 2016 r. przeciętne zatrudnienie odnotowano między innymi w: *administrowaniu i działalności wspierającej* (o 13,9%), *działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej* (o 12,9%), *transporcie i gospodarce magazynowej* (o 7,4%), *zakwaterowaniu i gastronomii* (o 7,0%) oraz w *informacji i komunikacji* (o 6,7%). Niższa niż przed rokiem przeciętna liczba zatrudnionych wystąpiła m.in. w *wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (o 2,4%) oraz w *górnictwie i wydobywaniu* (o 2,3%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2017		I – XII 2017	
	w tys.	XII 2016 = 100	w tys.	I – XII 2016 = 100
O G Ó Ł E M	760,1	103,9	756,9	103,4
w tym:				
Przemysł	437,9	102,6	436,3	102,0
górnictwo i wydobywanie	82,3	97,7	83,4	94,1
przetwórstwo przemysłowe	326,9	104,1	323,9	104,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	10,4	97,6	10,6	97,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	18,3	101,8	18,4	101,8
Budownictwo	50,7	101,6	51,3	98,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	107,3	104,3	107,0	104,9
Transport i gospodarka magazynowa	48,0	107,4	47,1	107,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	14,1	98,6	14,3	100,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	21,2	112,9	21,3	113,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	41,5	113,9	40,4	114,3

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach, Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w grudniu 2017 r.

1.3 Bezrobocie rejestrowane

Liczba bezrobotnych

W ciągu roku odnotowano dużą redukcję liczby zarejestrowanych bezrobotnych, obniżyło się także natężenie zjawiska.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w końcu grudnia 2017 roku wyniosła 94,7 tys. osób. W ujęciu rocznym zbiorowość bezrobotnych zmniejszyła się o 25,3 tys. osób (dynamika spadku wyniosła -21,1 proc.).

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi ustawą o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* realizowano indywidualizację pomocy dla bezrobotnego, czyli profilowanie pomocy. Profilowanie jest podstawą do udzielania wsparcia bezrobotnemu. Przypisany konkretnej osobie profil pomocowy oznacza właściwy ze względu na jej potrzeby zakres form pomocy określonych w ustawie:

- **profil pomocy I** – pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub formy pomocy, o których mowa w art. 40 ust. 1 i 3a, art. 45, art. 46 ust. 1 pkt 2, art. 60b, art. 61e pkt 2 oraz art. 66k–66n ustawy;
- **profil pomocy II** – usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy oraz inne formy pomocy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a;
- **profil pomocy III** – Program Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

Według stanu na koniec grudnia 2017 r. powiatowe urzędy pracy w województwie śląskim ustaliły profil 89 423 osobom zarejestrowanym (w tym 58,4% to kobiety – 52 212 osób). Szczegółowe dane przedstawiają się następująco:

- Profil I – 2 210 osób, tj. 2,5% bezrobotnych objętych profilowaniem;
- Profil II – 53 955 osób, tj. 60,3% bezrobotnych objętych profilowaniem;
- Profil III – 33 258 osób, tj. 37,2% bezrobotnych objętych profilowaniem.

Wśród osób zaliczonych do profilu I kobiety, w liczbie 1 254, stanowiły 56,7%. Do profilu II zakwalifikowano 29 381 bezrobotnych pań (54,5% ogółu bezrobotnych należących do tego profilu). Z kolei wśród bezrobotnych należących do profilu III udział kobiet wynosił 64,9% (21 577 osób).

W powiatach widoczne było terytorialne zróżnicowanie stanu bezrobocia. Najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne notowano w Sosnowcu (5,7 tys.), Bytomiu (5,3 tys.) i Częstochowie (5,0 tys. osób). Na przeciwległym końcu listy rankingowej lokowały się powiaty o małej liczbie mieszkańców i tym samym bezrobotnych: bieruńsko-lędziński (0,7 tys. osób) oraz Żory (0,9 tys. osób) i Świętochłowice (1,0 tys. osób).

Redukcja liczby bezrobotnych miała miejsce we wszystkich powiatach (36 jednostek). Biorąc pod uwagę kryterium liczb bezwzględnych należy stwierdzić, że w ujęciu rocznym liczba bezrobotnych najbardziej obniżyła się w Bytomiu (-2 195 osób), w Częstochowie (-1 799 osób) oraz w Sosnowcu (-1 380 osób) i w powiecie będzińskim (-1 267 osób).

Z kolei dynamika spadku najwyższa była w Bytomiu (-29,3%), Jastrzębiu Zdroju (-27,0%), Częstochowie (-26,6%) oraz w powiecie myszkowskim (o 26,3%).

Jeżeli chodzi o podregiony, to w ujęciu rocznym najwyższą redukcję liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w podregionach: sosnowieckim, częstochowskim, bytomskim i rybnickim. Natomiast najwyższą dynamikę spadku odnotowano w podregionach: bytomskim (-24,7%), częstochowskim, rybnickim i sosnowieckim (odpowiednio: -24,0%; -23,4% oraz -21,1%). Dokładne dane zawarto w tabeli:

Województwo / podregiony	Bezrobotni stan 31.12.		Spadek (w osobach)	Dynamika 31.12.2016 r. =100
	2016 r.	2017 r.		
Województwo śląskie razem	119 981	94 687	-25 294	-21,1
w tym:				
Podregion częstochowski	17 243	13 103	-4 140	-24,0
Podregion katowicki	15 932	12 867	-3 065	-19,2
Podregion bielski	15 075	12 305	-2 770	-18,4
Podregion sosnowiecki	23 517	18 562	-4 955	-21,1
Podregion gliwicki	11 346	9 598	-1 748	-15,4
Podregion bytomski	15 491	11 660	-3 831	-24,7
Podregion rybnicki	14 746	11 293	-3 453	-23,4
Podregion tyski	6 631	5 299	-1 332	-20,1

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych MPiPS-01

Stopa bezrobocia

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. stopa bezrobocia w województwie śląskim wynosiła 5,2% (kraj 6,6%). W ujęciu rocznym w województwie wartość tego wskaźnika spadła o 1,4 p. proc. (31.12.2016 r. – 6,6%). W kraju, w ujęciu rocznym, wysokość stopy bezrobocia spadła o 1,6 p. proc. (31.12.2016 r.: 8,2%). W końcu roku województwo śląskie znajdowało się na drugim miejscu listy województw o najniższej wartości stopy bezrobocia, tuż za Wielkopolską (3,7%). Bez względu na rok sprawozdawczy natężenie bezrobocia rejestrowanego w naszym regionie należy do najniższych w kraju.

Utrzymuje się duże zróżnicowanie natężenia bezrobocia w naszym regionie. W końcu grudnia 2017 r. wysokość stopy bezrobocia w Katowicach wynosiła 2,2%. Na przeciwległej pozycji znajdował się Bytom, gdzie wysokość tego wskaźnika osiągnęła wartość 11,2%. Jak widać, powiaty o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu 2017 r. różnica 9,0 p. proc. Najbardziej znacząco wysokość stopy bezrobocia zmniejszyła się w Bytomiu (-4,2 p. proc.), powiecie myszkowskim (-2,8 p. proc.) oraz w powiecie będzińskim (-2,6 p. proc.), częstochowskim i Piekarach Śląskich (po -2,3 p. proc.).

Jeżeli chodzi o podregiony, to w omawianym okresie najniższą stopę bezrobocia notowano w podregionie tyskim (3,0%) i katowickim (3,6%); potem kolejno w podregionie: bielskim 4,3%), gliwickim (4,8%), rybnickim (5,3%), częstochowskim (6,3%) oraz w sosnowieckim (7,5%). Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzował się podregion bytomski (8,2%).

Kobiety

W końcu grudnia 2017 r. wśród osób zarejestrowanych 57,6% stanowiły bezrobotne kobiety. W ciągu roku udział pań wzrósł o 2,0 p. proc (2016 r. – 55,6%), zaś liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 12,2 tys. W zbiorowości mężczyzn liczba zaewidencjonowanych spadła o 13,1 tys. osób (31.12.2016 r. – 53 295; 2017 r. – 40 189 osób).

Znacząca nadreprezentacja kobiet wśród ogółu zarejestrowanych obserwowana jest w powiecie rybnickim (67,7%), Żorach (66,0%), Rudzie Śląskiej (65,3%), w Rybniku (65,1%) oraz w Jastrzębiu - Zdroju (64,0%).

Odsetek bezrobotnych kobiet był najniższy w Sosnowcu (51,6%) oraz w powiatach ziemskich zlokalizowanych w północnej i południowej części regionu, tj. częstochowskim (52,1%), myszkowskim (52,8%), żywieckim (53,2%) oraz bielskim (53,6%).

Poprzednio pracujący

Większość bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (według stanu na 31.12.2017 r. – 83,0 tys. osób, tj. 87,6%; na 31.12.2016 r. – 104,4 tys. osób, tj. 87,0% ogółu). Pozostali – 11,7 tys. osób, tj. 12,4% ogółu nie posiada doświadczenia zawodowego (31.12.2016 r. – 15,6 tys. tj. 13,0% ogółu). W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących spadła o 21,4 tys., natomiast wzrósł ich procentowy udział wśród ogółu (o 0,6 p. proc.).

Podobnie jak przed rokiem, bezrobotni, którzy legitymowali się stażem pracy, najczęściej pracowali w sekcjach PKD: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, włączając motocykle (18,7%; 2016 r. – 18,4% poprzednio pracujących), Przetwórstwo przemysłowe (17,4% poprzednio pracujących; 2016 r. – 17,3%) oraz Budownictwo (9,8%; 2016 r. – 10,5%).

Z wyżej wymienionych sekcji pochodziła niemal połowa poprzednio pracujących (45,9%; 2016 r. – 46,2%). Równocześnie w stosunku do co ósmego bezrobotnego legitymującego się stażem pracy, pracownicy urzędów nie potrafili zidentyfikować miejsca działalności ostatniego zatrudnienia (12,6%; 2016 r. – 12,8%).

Bezrobotni: miasto – wieś

Na terenie silnie zurbanizowanego województwa śląskiego zdecydowana większość bezrobotnych zamieszkuje miasta (77,4%). W końcu grudnia 2017 r. na terenach wiejskich mieszkało 22,6% ogółu zarejestrowanych, tj. 21,4 tys. osób. W ciągu roku liczba bezrobotnej ludności wiejskiej spadła o 5,2 tys. osób (tj. o 19,5 proc.). W tym samym czasie zmniejszyła się również liczba bezrobotnych mieszkańców miast o 20,1 tys., co oznacza spadek o 21,5 proc.

Dynamika spadku wśród bezrobotnych mieszkańców wsi była nieco mniejsza niż wśród bezrobotnych mieszkańców miast. Problem bezrobocia na wsi niezmiennie dotyczy głównie mieszkańców podregionu bielskiego, gdzie w końcu 2017 roku zarejestrowanych było 6,6 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, co stanowiło ponad połowę ogółu bezrobotnych w tym podregionie 53,9% (2016 r. – 52,7%). W podregionie częstochowskim było 5,9 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 44,8% ogółu zarejestrowanych w tym podregionie (2016 r. – 43,6%). Dla porównania w podregionie gliwickim bezrobotni z terenów wiejskich to tylko 10,1% ogółu, tj. 1,0 tys. osób (2016 r. – 10,3%). W podregionie katowickim, który skupia wyłącznie miasta na prawach powiatu (tzw. powiaty grodzkie) problem opisywanego bezrobocia nie występuje.

Bezrobotni z prawem do zasiłku

Zdecydowana większość zarejestrowanych nie pobiera zasiłku dla bezrobotnych.

W końcu grudnia 2017 r. prawo do tego świadczenia posiadało 12,9 tys. osób, tj. 13,6% ogółu zaewidencjonowanych. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców spadła o 3,3 tys. osób. Nieznacznie wzrósł procentowy udział pobierających zasiłek wśród

ogółu bezrobotnych (31.12.2016 r. – 16,2 tys., tj. 13,5% ogółu). Sytuacja powiatów w opisywanym aspekcie jest zróżnicowana.

Według stanu na 31.12.2017 r. najwyższy odsetek uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych notowano w powiatach: bielskim (21,5%), bieruńsko-lędzińskim (19,2%) i kłobuckim (18,5%) oraz w mieście Bielsko-Biała (19,1%) oraz Żory (18,7%). Odwrotna sytuacja wystąpiła w Świętochłowicach (9,5%) i w Chorzowie (9,7%) oraz w powiatach: gliwickim (9,6%), raciborskim (10,4%) i wodzisławskim (10,4%).

W 2017 roku wysokość zasiłku podstawowego dla osób bezrobotnych w okresie pierwszych 3 miesięcy wynosiła 831,10 zł, natomiast w okresie kolejnych miesięcy posiadania prawa do zasiłku była to kwota 652,60 zł.

W 2017 roku czerwcowej waloryzacji zasiłków dla bezrobotnych nie było.

Bezrobotni absolwenci

Bezrobotni absolwenci (bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki szkolnej) to według stanu na koniec grudnia 2017 roku 3,0% ogółu zarejestrowanych, tj. 2 811 osób (31.12.2016 r. – 4 101 osób, tj. 3,4%). W ujęciu rocznym liczebność tej kategorii spadła o 1,3 tys. osób, tj. o 31,5 proc. Wśród bezrobotnych absolwentów zdecydowanie dominowały kobiety (60,1%; 2016 r. – 58,6%).

Według stanu na 31.12.2017 r. najwięcej bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych było w powiatach: cieszyńskim (149 osób), częstochowskim (146), kłobuckim (134), tarnogórskim (130) oraz w Częstochowie (133).

Najmniej osób tej kategorii zaewidencjonowanych było w Świętochłowicach (18 osób), powiecie bieruńsko-lędzińskim (26), gliwickim (28) oraz w Piekarach Śląskich (30) i w Siemianowicach Śląskich (32). Wśród bezrobotnych absolwentów osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 36,5% (1 027 osób).

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy należą:

- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (brak danych w statystyce publicznej),
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (brak danych w statystyce publicznej),
- bezrobotni niepełnosprawni.

Bezrobotni do 30 roku życia, w tym w wieku do 25 lat

Do bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat zaliczane są osoby, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 30 roku życia.

Z danych statystycznych wynika, że według stanu na 31 grudnia 2017 r. zbiorowość bezrobotnych poniżej 30 roku życia liczyła w województwie śląskim 21,7 tys. osób, co stanowiło 22,9% zarejestrowanych (przypomnijmy, bezrobotni ogółem – 94 687 osób). W ujęciu rocznym liczba młodych bezrobotnych spadła o 7,2 tys. osób, tj. o 24,8 proc.

W subpopulacji bezrobotnych poniżej 30 roku życia znalazło się 14 957 kobiet (68,9% ogółu bezrobotnych z tego przedziału wiekowego; rok wcześniej odpowiednio 18 672 osoby, tj. 64,7%).

W końcu grudnia najczęściej bezrobotnych w wieku od 18 do 29 roku życia zarejestrowanych było w Sosnowcu (1 105 osób), Bytomiu (1 078) oraz w powiecie cieszyńskim (1 044). Z kolei najmniej osób tej kategorii pochodziło z powiatu bieruńsko-łędzińskiego (198 osób), Żor (224) oraz Piekar Śląskich (239).

Natężenie bezrobocia w poszczególnych powiatach jest zróżnicowane. W końcu 2017 r. najwyższe udziały młodych bezrobotnych obserwowano w powiatach: kłobuckim (30,3%), bieruńsko-łędzińskim (29,9%), lublinieckim (29,6%), mikołowskim (28,3%) oraz cieszyńskim (27,7%), a najniższe notowano w dużych miastach na prawach powiatu, tj. w Bielsku-Białej (16,8%), Częstochowie (17,2%), Dąbrowie Górniczej (17,4%), Sosnowcu (19,4%) oraz Tychach i Piekarach Śląskich (po 19,5%).

Wśród bezrobotnych poniżej 30 roku życia relatywnie niski jest odsetek chronicznie bezrobotnych. Osoby pozostające bez pracy nieprzerwanie ponad 24 miesiące stanowią 11,6% (2 527 osób). W opisywanej subpopulacji zdecydowana większość pozostaje w rejestrach urzędów pracy krótko, w okresie do 6 miesięcy (60,9%, tj. 13 230 osób).

W końcu grudnia 2017 r. wśród bezrobotnych w wieku od 18 do 29 lat, co szósty legitymował się wykształceniem wyższym (17,4%). Osoby z wykształceniem średnim stanowiły 39,7%, zaś 15,3% to bezrobotny z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Co czwarty młody bezrobotny miał wykształcenie gimnazjalne lub niższe (27,6%).

W końcu grudnia 2017 w subpopulacji bezrobotnych do 30 roku życia osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 45,4% (9 864 osoby), a wśród ogółu zarejestrowanych 10,4%. W ujęciu rocznym liczba najmłodszych bezrobotnych spadła o 3,7 tys. osób, tj. o 27,2 proc.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia dominowały kobiety, które stanowiły 66,1% tej subpopulacji (6 525 osób; 2016 r. – 8 360 osób, tj. 61,7%).

Natężenie bezrobocia młodzieży (poniżej 25 r.ż.) w poszczególnych powiatach jest zróżnicowane. W końcu 2017 r. najwyższe udziały bezrobotnej młodzieży notowano w powiatach: bieruńsko-łędzińskim (15,1%), kłobuckim (14,8%), lublinieckim i raciborskim (po 14,2%) oraz pszczyńskim (14,1%). Najniższe udziały bezrobotnej młodzieży obserwowano w dużych miastach na prawach powiatu, tj. w: Częstochowie (6,4%), Bielsku-Białej (6,9%) oraz Dąbrowie Górniczej (7,1%).

Osoby długotrwale bezrobotne

Do grupy długotrwale bezrobotnych zaliczane są osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. W ciągu roku liczebność tej zbiorowości zmniejszyła się o 14,8 tys. osób, do poziomu 49,1 tys. natomiast udział tej subpopulacji bezrobotnych w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych obniżył się o 1,4 p. proc., z 53,3% w grudniu 2016 r. do 51,9% w końcu 2017 r. Wśród długotrwale bezrobotnych nadal dominują kobiety (29,6 tys. pań, tj. 60,3% w końcu grudnia 2017 r., wobec 37,1 tys. osób, tj. 57,9% w grudniu 2016 r.). Utrzymuje się zróżnicowanie przestrzenne poziomu długotrwałego bezrobocia. W końcu 2017 r. najczęściej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Bytomiu (3,4 tys.; 63,6%), Sosnowcu (3,0 tys.; 52,3%) i Katowicach (2,6 tys. osób; 54,1%). W najmniejszym stopniu problem długotrwałego bezrobocia dotyczył powiat bieruńsko-łędziński (283 osoby, tj. 42,7% ogółu), Żory (374 osoby; 41,7%) oraz Świętochłowice (502 osoby; 50,9%).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia

W końcu grudnia 2017 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy zaewidencjonowanych było 28,1 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 29,6% ogółu bezrobotnych (rok wcześniej analogiczny odsetek 30,4%). Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z niewielu kategorii, w których notujemy nadreprezentację mężczyzn. Udział kobiet wynosi zaledwie 40,4%. W końcu 2017 r. problem braku pracy w grupie 50+ najbardziej widoczny był w dużych ośrodkach przemysłowych, gdzie bezrobotni tej kategorii stanowili nawet ponad jedną trzecią zarejestrowanych: Częstochowa (35,5%), Bielsko-Biała (34,3%) oraz w powiecie bielskim (33,4%). W pozostałych powiatach osoby w wieku 50+ stanowiły jedną czwartą – jedną trzecią ogółu bezrobotnych.

Biorąc pod uwagę kryterium procentowego udziału grupy 50+ wśród ogółu zaewidencjonowanych, to bezrobocie osób powyżej 50 roku życia najmniej widoczne było w Żorach (22,7%), Siemianowicach Śląskich (24,8%), Jastrzębiu Zdroju (25,3%) oraz w Rudzie Śląskiej (25,5%).

Możliwości zatrudnieniowe bezrobotnych powyżej 50 roku życia ogranicza m.in. niski poziom wykształcenia. W tej kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy 36,1% ma wykształcenie zasadnicze zawodowe, zaś 32,7% posiada wykształcenie gimnazjalne lub poniżej. Zaledwie 6,0% legitymuje się wyższym wykształceniem. Drugą barierą utrudniającą sukces na rynku pracy jest długookresowe bezrobocie. Wśród bezrobotnych z grupy 50+ 46,0% pozostaje bez zatrudnienia nieprzerwanie przez ponad 12 miesięcy (rok wcześniej odpowiedni wskaźnik był wyższy i wynosił 49,8%).

Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej

Na koniec 2017 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 3 666 osób bezrobotnych, tj. 3,9% ogółu zarejestrowanych, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Większość bezrobotnych w tej kategorii stanowiły kobiety – 2 394 osoby, tj. 65,3%. Ze świadczeń z pomocy społecznej najczęściej korzystano w Zabrze (794 osoby, tj. 21,7%). W 9 powiatach w ogóle nie notowano osób z tej grupy. Najczęściej korzystały ze świadczeń z pomocy społecznej osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (1 915, tj. 52,2%), najrzadziej z wykształceniem wyższym (95, tj. 2,6%). Wśród osób w tej kategorii blisko połowa mieściła się w przedziale wiekowym od 25 do 44 lat (1 807 osób, tj. 49,3%). Najmniej bezrobotnych pobierających świadczenia z pomocy społecznej to osoby w wieku 18 – 24 lata (201 osób, tj. 5,5%) oraz w wieku 60 lat i więcej (334, tj. 9,1%). Niemal co drugi bezrobotny w tej subpopulacji pozostawał bez pracy nieprzerwanie ponad 12 miesięcy (1 724 osoby, tj. 47,0%).

Bezrobotni posiadający, co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia

Na koniec omawianego okresu liczba bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wynosiła 17 829 osób, tj. 18,8% z ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W tej grupie dominowały kobiety (15 876 osób, tj. 89,0%). W ujęciu przestrzennym, najwięcej bezrobotnych omawianej kategorii notowano w Bytomiu (1 180 osób; 6,6% ogółu bezrobotnych rodziców w województwie śląskim, wychowujących co najmniej jedno dziecko do lat 6), powiecie cieszyńskim (1 005; 5,6%) oraz Zabrze (841; 4,7%), a najmniej w Żorach (133 osoby; 0,7%), w powiecie bieruńsko-lędzińskim (154 osoby; 0,9%) i rybnickim (191 osób; 1,1%). Bezrobotni rodzice wychowujący dziecko poniżej 6. roku życia najczęściej legitymowali się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (5 440 osób, tj. 30,5%), a najrzadziej średnim ogólnokształcącym (2 129 osób, tj. 11,9%). Co siódmy bezrobotny był osobą z wykształceniem wyższym (2 718 osób, tj. 15,2%). Ponad połowa bezrobotnych w tej

kategorii była w wieku 25-34 lata (9 791 osób, tj. 54,9%), a osoby w wieku 55+ stanowiły zaledwie 0,2% (27 osób). Wraz z długością czasu pozostawania w rejestrach urzędów pracy rośnie liczba bezrobotnych w tej kategorii. Osób pozostających bez pracy nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy było 8 291, tj. 46,5%, w tym powyżej 24 miesięcy 4 451 osób. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia to w większości osoby poprzednio pracujące. Co szósty z nich jest osobą bez stażu pracy (3 112 osób, tj. 17,5%).

Bezrobotni posiadający, co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

W końcu okresu sprawozdawczego odnotowano 185 osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, tj. 0,2% ogółu zarejestrowanych.

W tej grupie przeważały kobiety stanowiące 90,3% (167 pań). W sześciu powiatach w województwie śląskim nie rejestrowano osób w tej kategorii. Najwięcej bezrobotnych rodziców, posiadających co najmniej jedno niepełnosprawne dziecko poniżej 18 roku życia odnotowano w powiecie wodzisławskim (27 osób) i cieszyńskim (21 osób) oraz w Częstochowie (15 osób). Niemal co drugi zarejestrowany był osobą w wieku 35-44 lata (84 osoby, tj. 45,4%). Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym stanowili 55,6% subpopulacji (odpowiednio: 55 osób, tj. 29,7% oraz 48 osób, tj. 25,9%), najmniej było osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (20, tj. 10,8%). Co trzeci bezrobotny pozostawał bez pracy nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy (68 osób, tj. 36,8%).

Niepełnosprawni bezrobotni

W końcu grudnia 2017 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wynosiła 6,9 tys. i przez okres roku zmniejszyła się o 1 474 osoby (tj. o 17,7%). Udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu wynosił 7,3% (wzrost o 0,3 p. proc.; 2016 r. – 7,0%).

Według stanu na 31.12.2017 r. najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych było w: Częstochowie (607 osób, tj. 12,1% ogółu zarejestrowanych w powiecie), Sosnowcu (395 osoby, tj. 6,9%) oraz w Bielsku-Białej (356 osób; 14,5% osób, tj. co siódmy zarejestrowany, jest osobą niepełnosprawną). Najmniej bezrobotnych omawianej kategorii zaewidencjonowanych było w powiecie bieruńsko-lędzińskim (45 osób; 6,8%), w Żorach (59 osób; 6,6%) oraz powiecie rybnickim (68; 5,5%).

Według stanu na 31.12.2017 r. udział pań wynosił 47,6%, rok wcześniej – 48,8%.

Struktura wykształcenia bezrobotnych

Na przestrzeni roku struktura wykształcenia bezrobotnych nie uległa znaczącym zmianom. Podobnie jak rok wcześniej, w województwie śląskim ponad połowę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem poniżej średniego.

W ujęciu rocznym nastąpił spadek liczby bezrobotnych we wszystkich kategoriach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia. Najwyższą dynamikę spadku odnotowano w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (-22,7%).

Podobnie jak rok wcześniej, najmniejszy spadek liczby bezrobotnych miał miejsce w subpopulacji osób legitymujących się wykształceniem wyższym (-18,2%).

Dokładne dane dotyczące omawianej kwestii zawarto w poniższej tabeli:

Poziom wykształcenia	31 grudnia 2016		31 grudnia 2017		Spadek liczby bezrobotnych	
	osoby	% udział	osoby	% udział	w osobach	Dynamika 31.12.2016 r. =100
Ogółem bezrobotni	119 981	100,0%	94 687	100,0%	-25 294	78,9
wyższe	16 472	13,7%	13 477	14,2%	-2 995	81,8
policealne i średnie zawodowe	26 453	22,0%	20 803	22,0%	-5 650	78,6
średnie ogólnokształcące	11 213	9,3%	9 092	9,6%	-2 121	81,1
zasadnicze zawodowe	31 765	26,5%	24 554	25,9%	-7 211	77,3
gimnazjalne i poniżej	34 078	28,4%	26 761	28,3%	-7 317	78,5

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych MPiPS-01

Według stanu na koniec grudnia 2017 roku bezrobotni z wyższym wykształceniem (13,5 tys. osób) stanowili 14,2% ogółu zarejestrowanych (przed rokiem 13,7%). W tej zbiorowości dominowały kobiety (9,0 tys., tj. 67,5%). W ciągu roku liczba bezrobotnych o potencjalnie najwyższych kwalifikacjach spadła o 3,0 tys. osób. W zbiorowości osób z wyższym wykształceniem odsetek długookresowego bezrobocia jest znacznie niższy niż w pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia; 29,6% z tej grupy pozostaje w rejestrach nieprzerwanie ponad 12 miesięcy (przy średniej wojewódzkiej 36,9%).

Bezrobotni z wykształceniem średnim policealnym i zawodowym stanowili 22,0% ogółu zarejestrowanych (20,8 tys. osób). W ciągu roku liczebność tej kategorii spadła o 5,7 tys. osób, natomiast udział wśród ogółu bezrobotnych pozostał niezmienny.

Według stanu na 31 grudnia 2017 roku bez pracy pozostawało 9,1 tys. bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, w tym aż 72,3% to kobiety. W stosunku do roku ubiegłego udział tej subpopulacji bezrobotnych wzrósł o 0,3 p. proc.

W końcu grudnia 2017 roku liczba osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wynosiła 24,6 tys. osób (tj. 25,9% ogółu). W ujęciu rocznym obserwujemy spadek bezrobotnych tej kategorii o 7,2 tys. osób (-22,7%). W tej kategorii notowana jest nadreprezentacja mężczyzn, którzy stanowią 53,5% w zbiorowości bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej stanowili 28,3% ogółu zarejestrowanych (w ciągu roku wysokość tego wskaźnika spadła o 0,1 p. proc.). W ujęciu rocznym liczba osób tej kategorii spadła o 7,3 tys. (-21,5%). Bezrobotni z najniższym poziomem wykształcenia są najbardziej narażeni na trwałe bezrobocie. W tej subpopulacji 40,7% pozostaje bez pracy nieprzerwanie ponad 12 miesięcy.

Płynność bezrobocia

Na przestrzeni 2017 roku w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się 192,7 tys. osób tj. o 28,9 tys. mniej niż rok wcześniej (-13,1%). Najwięcej rejestracji było w styczniu 2017 roku (20,5 tys.), natomiast najmniej w kwietniu (13,8 tys.).

Wśród napływających do bezrobocia panie stanowiły nieco ponad połowę „napływu” (51,0%). Zdecydowana większość rejestrujących się to osoby legitymujące się stażem pracy (87,1% „napływu”).

W 2017 r. wśród nowo rejestrujących się ponad połowę stanowiły osoby w wieku 25-49 lat (113,8 tys., 59,1%). Bezrobotni w wieku od 18 do 24 lat to 21,5% „napływu” (41,4 tys.). Osoby powyżej 50 roku życia: 19,5% (37,5 tys.).

W stosunku do danych z 2016 roku, liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych w wieku od 18 do 24 lat spadła o 20,8%. Liczba nowo rejestrujących się z przedziału wiekowego od 25-49 lat spadła o 11,5%. W „napływie” osób z kategorii 50+, w ujęciu rocznym obserwujemy również spadek o 7,9%.

Od stycznia do grudnia 2017 roku z rejestrów wyłączono 218,0 tys. bezrobotnych, tj. o 32,2 tys. mniej niż rok wcześniej (o 12,9%). W okresie od stycznia do grudnia 2017 r. kobiety stanowiły 50,7% „odpływu”; w 2016 r. udział pań był nieco niższy i wynosił 50,3%.

W 2017 r. liczba wyłączonych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy wyniosła 50 668 osób (tj. 23,2% „odpływu”). Rok wcześniej liczba osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy i utraciły z tego tytułu status bezrobotnego była zdecydowanie wyższa (60 891 osób, tj. 24,3% „odpływu” w 2016 roku).

W całym 2017 roku z tytułu rozpoczęcia pracy wyrejestrowano 101,0 tys. osób (rok wcześniej 117,3 tys.), co stanowiło 46,3% całego „odpływu” (2016 r.: 46,9%).

W 2017 roku zmalała liczba bezrobotnych, którzy zostali wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkoleń (2017 r.: 4 933 osoby; 2016 r.: 5 763; spadek o 830 osób, tj. 14,4%). Zmniejszyła się także liczba bezrobotnych kierowanych na staże (w 2017 r.: 14 655 osób; w 2016 r.: 16 850 osób; spadek o 2 195 osób, tj.-13,0%).

W ujęciu rocznym zmniejszyła się, o 1 402 osoby, tj. o 6,9%, liczba bezrobotnych skierowanych do prac subsydiowanych (2017 r.: 18 982 osoby; 2016 r.: 20 384 osoby). Spadła liczba dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, które w 2017 r. otrzymało 4 425 bezrobotnych, tj. mniej o 405 osób, czyli o 8,4% (2016 r.: 4 830 osób). Wzrosła natomiast liczba osób, które podjęły pracę na stanowiskach utworzonych w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (2017 r.; 3 122 osoby; rok wcześniej z tego tytułu wyłączono 3 808 osób, zatem spadek o 686 osób, tj. 18,0%). Wzrosła liczba osób kierowanych do prac interwencyjnych, w 2017 roku podjęło je 3 058 bezrobotnych (w 2016 roku do prac interwencyjnych skierowano 2 826 osób; wzrost o 232 osoby, tj. o 8,2%).

W ciągu roku o 3,6% powiększyła się liczba wyłączonych z powodu podjęcia zatrudnienia w ramach robót publicznych (w 2017 r.: 2 192 wyłączonych; w 2016 r.: 2 275 osób; spadek o 83 osoby rozpoczynające roboty publiczne).

W okresie od stycznia do końca grudnia 2017 roku z tytułu skierowania do prac społecznie użytecznych dokonano 3 719 wyłączeń (w 2016 r. - 4 300 wyłączeń; spadek o 581 wyłączeń, tj. o 13,5%).

Od stycznia do grudnia 2017 roku realizowane były także nowe formy aktywizacji zawodowej, wprowadzone w maju 2014 r. znowelizowaną ustawą o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

Wśród nich największą popularnością cieszyło się:

- podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego powyżej 50 roku życia: 530 osób (rok wcześniej 416 osób),
- rozpoczęcie szkolenia w ramach bonu szkoleniowego: 517 osób (rok wcześniej 528 osób),
- podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie - 510 osób (rok wcześniej 434 osoby),
- rozpoczęcie stażu w ramach bonu stażowego: 239 osób (rok wcześniej 581 osób),

- podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego: 160 osób (tyle samo rok wcześniej). Ponadto w 2017 roku 601 bezrobotnych skierowano do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych (w 2016 roku – 2 249 osób).

W sumie w 2017 roku z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (afpb) wyłączono 42 911 osób, rok wcześniej ich liczba była wyższa o 6 678 osób (w 2016 roku z tytułu rozpoczęcia prac interwencyjnych, robót publicznych, podjęcia działalności gospodarczej, podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego, podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego powyżej 50 roku życia oraz rozpoczęcia szkoleń, staży, prac społecznie użytecznych, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych i „innych” form aktywizacji wyłącznie 49 589 osób). Jak wynika z powyższych danych, w ujęciu rocznym liczba osób objętych afpd spadła o 13,5%.

Dokładne dane dotyczące odpływu z bezrobocia zawarto w poniższej tabeli:

Przyczyny wyłączeń z rejestrów		Bezrobotni ogółem				
		2016 r.	2017 r.	Spadek / wzrost osoby	Dynamika 2016=100	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w roku sprawozdawczym		250 131	217 967	-32 164	87,1	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy - cały rok	117 314	100 966	-16 348	86,1	
	z tego	niesubsydiowanej	96 930	81 984	-14 946	84,6
		subsydiowanej	20 384	18 982	-1 402	93,1
	z tego	prac interwencyjnych	2 826	3 058	232	108,2
		robót publicznych	2 275	2 192	-83	96,4
		podjęcia działalności gospodarczej	4 830	4 425	-405	91,6
		w tym bonu na zasiedlenie	18	26	8	144,4
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	3 808	3 122	-686	82,0
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	434	510	76	117,5
		podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	160	160	0	100,0
		podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	2	0	-2	0,0
		podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	-
		podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	8	5	-3	62,5
		podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	416	530	114	127,4

Przyczyny wyłączeń z rejestrów		Bezrobotni ogółem			
		2016 r.	2017 r.	Spadek / wzrost	Dynamika
	inne	5 625	4 980	-645	88,5
	rozpoczęcia szkolenia	5 763	4 933	-830	85,6
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	528	517	-11	97,9
	rozpoczęcia stażu	16 850	14 655	-2 195	87,0
	w tym w ramach bonu stażowego	581	239	-342	41,1
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	43	21	-22	48,8
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	4 300	3 719	-581	86,5
	w tym w ramach PAI	648	401	-247	61,9
	skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	2 249	601	-1 648	26,7
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	9 334	8 278	-1 056	88,7
	odmowy ustalenia profilu pomocy	2	4	2	200,0
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	60 891	50 668	-10 223	83,2
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	13 111	12 048	-1 063	91,9
	podjęcia nauki	513	363	-150	70,8
	osiągnięcia wieku emerytalnego	1 525	4 269	2 744	279,9
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	2 826	3 169	343	112,1
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	4 462	3 419	-1 043	76,6
	innych	10 948	10 854	-94	99,1

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych MPiPS-01

Informacje o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej

Od stycznia do grudnia 2017 roku do urzędów pracy zgłoszono ponad 210,4 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, tj. o 40,4 tys. więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (w 2016 r. – 170 tys. ofert). W 2017 roku 10,2 propozycji stanowiły subsydiowane miejsca aktywizacji zawodowej (głównie staże), rok wcześniej analogiczny odsetek wynosił 13,8 %.

Zwolnienia grupowe

W 2017 roku w województwie śląskim planowano objąć zwolnieniami grupowymi 2 238 osób, tj. o 1,7 tys. osób mniej niż w 2016 r. (3 974 osoby).

W 2017 roku powiatowe urzędy pracy z województwa śląskiego otrzymały informację o dokonanych zwolnieniach grupowych, na podstawie wcześniejszych zgłoszeń, którymi objęto 2 198 osób. W ujęciu rocznym liczba zwolnionych w ramach tzw. *grupówek* wzrosła o 134 osoby (w 2016 r. pracę z tytułu zwolnień grupowych utraciły 2 064 osoby).

Aktywność zawodowa według badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL⁶

Z danych Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wynika, że w III kwartale 2017 roku w województwie śląskim liczba ludności powyżej 15 roku życia wynosiła 3 673 tys. i stanowiła 12,0% omawianej zbiorowości w kraju – 30 578 tys. (w III kwartale 2016 r. - 3 698 tys., tj., 12,0%, kraj – 30 696 tys.). W województwie odnotowano niższy niż w kraju współczynnik aktywności zawodowej⁷ o 3,6 p. proc. (tj., 53,1%) i wskaźnik zatrudnienia⁸ o 2,9 p. proc. (tj., 51,1%) oraz niższą stopę bezrobocia o 1,0 p. proc. (tj., 3,7%).

Według danych BAEL liczba ludności powyżej 15 roku życia w województwie śląskim w ujęciu rocznym spadła o 0,7% (tj., o 25 tys.).

W III kwartale 2017 r. liczba aktywnych zawodowo wyniosła 1 951 tys. i zmniejszyła się o 2,3% (w III kwartale 2016 r. 1 996 tys.). Wśród aktywnych zawodowo pracujący stanowili 96,3%, tj. 1 878 tys., a bezrobotni 3,7% (w III kwartale 2016 r. pracujący - 94,6%, bezrobotni – 5,1%). W porównaniu z III kwartałem 2016 roku spadła liczba pracujących o 17 tys. (1 895 w III kwartale 2016 r.) i wzrosła liczba biernych zawodowo z 1 702 tys. w III kwartale 2016 roku do 1 723 tys. w analogicznym okresie w 2017 roku. Liczba bezrobotnych w III kwartale 2017 wyniosła 72 tys. i zmalała o 29 tys. w porównaniu do III kwartału 2016 roku – 101 tys.

Współczynnik aktywności zawodowej w III kwartale 2017 r. w województwie śląskim wyniósł 53,1%; w kraju – 56,7% (w analogicznym okresie w 2016 r. – 54,0%; w kraju 56,3%). Był on wyższy dla mężczyzn (61,1%) niż dla kobiet (45,9%), (w 2016 roku wynosił dla mężczyzn 61,3% wobec 47,5% dla kobiet) oraz wyższy dla mieszkańców miast (53,3%) niż wsi (52,4%) - w 2016 roku wynosił dla miast – 54,2% wobec 53,2% dla wsi. W porównaniu z III kwartałem 2016 r. wartość współczynnika aktywności zawodowej ogółu ludności województwa śląskiego nieznacznie spadła (o 0,9 p. proc.). W odniesieniu do zmiennej płci, odnotowano zmniejszenie się współczynnika aktywności zawodowej wśród mężczyzn o 0,2 p. proc. i wśród kobiet o 1,6 p. proc. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania można stwierdzić, że aktywność zawodowa mieszkańców miast zmniejszyła się o 0,9 p. proc., zaś mieszkańców wsi o 0,8 p. proc.

Czynnikiem bardzo silnie różnicującym aktywność zawodową było również wykształcenie. Najwyższy poziom aktywności zawodowej w III kwartale 2017 roku odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym – 79,0% (w III kwartale 2016 roku – 82,2%) natomiast najniższy wśród mieszkańców regionu legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym lub niższym – 14,7% (w III kwartale 2016 roku – 13,0%).

W ujęciu rocznym w województwie śląskim wskaźnik zatrudnienia osób powyżej 15 roku życia spadł o 0,1 p. procentowego i wynosił w III kwartale 2017 roku 51,1% (w analogicznym okresie w 2016 r. 51,2%).

W porównaniu z III kwartałem 2016 r. odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia dla populacji mężczyzn o 0,6 p. proc. (z 58,4% do 59,0% w III kwartale 2017 roku) i spadek tego wskaźnika dla populacji kobiet o 0,7 p. proc. (z 44,7% do 44,0% w III kwartale

⁶ W tej części wykorzystano opracowanie Urzędu Statystycznego w Katowicach pt. „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w III kwartale 2016 r.” i „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w III kwartale 2017 r. zob.: <http://katowice.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/praca-wynagrodzenie/> oraz opracowania Urzędu Statystycznego „Aktywność ekonomiczna ludności Polski w III kwartale 2016 roku” – zob.: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-bezrobotni-bierni-zawodowo-wg-bael/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosci-polski-iii-kwartal-2016-roku,4,22.html> oraz „Aktywność ekonomiczna ludności Polski w III kwartale 2017 r.”, - zob.: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-bezrobotni-bierni-zawodowo-wg-bael/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosci-polski-iii-kwartal-2017-roku,4,27.html> (data pobrania 01.02.2018 r.)

⁷ **Współczynnik aktywności zawodowej** jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

⁸ **Wskaźnik zatrudnienia** jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii

2017 roku). Poziom zaangażowania zawodowego mieszkańców wsi utrzymał się na takim samym poziomie jak w analogicznym okresie w 2016 roku i wyniósł 51,5%, nieco spadł natomiast wskaźnik zatrudnienia wśród mieszkańców miast z 51,2% do 51,1% w III kwartale 2017 roku (spadek o 0,1 p. proc.).

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku i poziomu wykształcenia w III kwartale 2017 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo					bierni	Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący			wymiary czasu pracy					
			razem	w pełnym	w niepełnym						
				w tysiącach							
według wieku											
ogółem	3673	1951	1878	1743	135	72	1723	53,1	51,1	3,7	
15 – 17 lat	114	.	.	–	.	.	112	x	x	x	
18 – 19	80	11	9	5	.	.	68	13,8	11,3	x	
20 – 24	228	125	113	103	11	11	104	54,8	49,6	8,8	
25 – 29	284	247	241	228	13	7	37	87,0	84,9	2,8	
30 – 34	329	271	257	246	11	14	58	82,4	78,1	5,2	
35 – 39	337	298	289	277	12	9	39	88,4	85,8	3,0	
40 – 44	316	269	263	242	20	6	47	85,1	83,2	2,2	
45 – 49	272	217	210	199	11	7	55	79,8	77,2	3,2	
50 – 54	273	205	201	185	16	.	68	75,1	73,6	x	
55 – 59	320	188	181	170	11	7	132	58,8	56,6	3,7	
60 – 64	331	88	85	73	12	.	244	26,6	25,7	x	
65 lat i więcej	788	29	28	15	13	.	758	3,7	3,6	x	
według poziomu wykształcenia											
ogółem	3673	1951	1878	1743	135	72	1723	53,1	51,1	3,7	
Wyższe	792	626	615	581	34	11	166	79,0	77,7	1,8	
Policealne	112	80	78	70	8	.	32	71,4	69,6	x	
Średnie zawodowe	885	527	514	479	35	13	358	59,5	58,1	2,5	
Średnie ogólnokształcące	343	159	147	134	13	12	184	46,4	42,9	7,5	
Zasadnicze zawodowe	985	476	448	416	32	28	510	48,3	45,5	5,9	
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	556	82	76	62	14	6	473	14,7	13,7	7,3	

Źródło: <http://katowice.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/praca-wynagrodzenie/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosci-w-województwie-slaskim-w-III-kwartale-2017-r-,2,40.html>

W województwie śląskim w III kwartale 2017 roku wśród pracujących największą grupę tworzyły osoby w wieku od 35 do 44 lat – 29,4% (w 2016 – 28,9%). Osoby w wieku 25 – 34 lata stanowiły 26,5% ogółu pracujących (w 2016 – 27,4%). Udział pracujących w wieku 45-54 lata wyniósł 21,9% (w 2016 r. – 21,4%). Pracujący w wieku 55 lat i więcej stanowili 15,7%

(w 2016 r. – 15,5%). Najmniej liczną grupą były osoby w wieku 15-24 lata 6,5% (w 2016 r. – 6,9%).

W III kwartale 2017 r. wśród pracujących wykształcenie wyższe posiadało 32,7%, policealne – 4,2%, średnie zawodowe 27,4%, średnie ogólnokształcące - 7,8%, zasadnicze zawodowe 23,9%. Najmniej pracujących posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe: 4,0% (w całym regionie zaledwie 76 tys. osób).

Z punktu widzenia realizacji wskaźników zapisanych w Strategii Lizbońskiej, szczególnie istotne są mierniki notowane dla przedziału wiekowego od 20 do 64 lat.

Bez względu na rok sprawozdawczy, wysokość wskaźnika zatrudnienia w województwie śląskim w tym przedziale wiekowym odbiega in minus od średniej ogólnopolskiej. W Banku Danych Lokalnych GUS najbardziej aktualne informacje dotyczą III kwartału 2017 roku, kiedy to wskaźnik zatrudnienia w grupie ludności w wieku 20-64 lat wynosił w Polsce 71,3%, zaś w naszym województwie 68,4% .

Wskaźnik zatrudnienia – województwo śląskie na tle kraju. III kwartał, lata 2007-2017
Ujęcie rankingowe wg ostatniej kolumny tabeli

Jednostka terytorialna	Ogółem ludność w wieku od 20-64 lat - III kwartał										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Polska	63,5	65,7	65,5	65,1	65	65,2	65,6	67,3	68,4	69,7	71,3
mazowieckie	66,8	72,2	72,2	70,8	70,2	71,2	71,1	74,1	73,6	74,9	75,3
wielkopolskie	63,6	66,7	67,5	65,7	66,3	66,5	67,4	68,0	70,6	71,9	75,3
łódzkie	66,4	66,4	64,9	66,6	66,5	65,9	66,2	69,5	69,9	71,7	74,0
pomorskie	61,6	64,9	63,2	65,2	65,2	65,9	64,9	66,3	69,5	70,7	73,5
podlaskie	67,6	70,1	69,2	67,0	67,9	67,7	67,9	69,0	71,0	71,8	72,8
opolskie	60,1	62,2	63,6	64,1	63,8	64,7	65,6	66,4	68,0	68,8	71,7
małopolskie	64,2	67,3	66,5	66,1	66,7	64,9	65,8	66,5	68,1	69,1	71,2
dolnośląskie	60,4	62,2	62,1	61,9	62,7	62,3	62,5	66,3	68,7	69,9	70,2
lubuskie	62,3	64,5	62,9	64,7	64,2	63,1	63,1	64,2	66,8	68,8	70,2
lubelskie	68,3	66,8	66,5	67,2	67,2	66,4	66,2	66,9	67,6	69,5	69,2
podkarpackie	64,2	65,2	65,8	65,8	63,1	63,6	63,4	63,1	63,6	67,1	69,3
świętokrzyskie	65,8	67,6	65,1	65,1	64,8	64,9	63,8	64,5	67,3	66,9	68,9
śląskie	61,0	62,1	62,4	60,8	61,4	62,7	64,3	65,6	65,2	68,0	68,4
kujawsko-pomorskie	58,1	61,4	61,5	61,5	62,2	64,3	64,3	65,7	65,6	66,6	67,9
zachodniopomorskie	57	58,9	62,0	60,1	59,6	61,7	61,7	64,5	64,3	63,9	67,0
warmińsko-mazurskie	63,4	63,6	61,6	61,7	59,6	58,3	60	61,1	63,1	64,1	66,3

W odniesieniu do sytuacji z III kwartału 2016 r. w większości grup, wyodrębnionych ze względu na wiek, zmniejszyła się liczba pracujących. Największy spadek o 13 tys. (tj. o 4,8%) odnotowano w przedziale wiekowym od 30 do 34 lat. Spadek o 8 tys. (tj. o 3,2%) odnotowano w przedziale 25–29 lat. Największy wzrost o 9 tys. (tj. o 4,7%) odnotowano w grupie wiekowej 50 – 54 lata oraz w grupie 40 – 44 lata – wzrost o 7 tys. (tj. o 2,7%). Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela:

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU W III KWARTALE 2016 r. i 2017 r.										
wyszczególnienie	III kwartał 2016 r. (dane w tysiącach)				III kwartał 2017 r. (dane w tysiącach)				wzrost/ spadek wśród pracują- cych w grupie wiekowej w tys.	%
	ogółem	aktywni zawodowo			ogółem	aktywni zawodowo				
	osoby	razem	w tym		osoby	razem	w tym			
			pracujący razem	bezrobotni			pracujący razem	bezrobotni		
ogółem	3698	1996	1895	72	3673	1951	1878	101	- 17	-0,9
15 – 17 lat	117	.	.	.	114	.	.	-	-	-
18 – 19 lat	84	14	9	.	80	11	9	5	-	0,0
20 – 24 lat	241	141	120	11	228	125	113	21	- 7	-5,8
25 – 29 lat	294	256	249	7	284	247	241	7	- 8	-3,2
30 – 34 lat	337	286	270	14	329	271	257	15	- 13	-4,8
35 – 39 lat	337	306	290	9	337	298	289	15	- 1	-0,3
40 – 44 lat	308	265	256	6	316	269	263	9	7	2,7
45 – 49 lat	270	221	213	7	272	217	210	8	- 3	-1,4
50 – 54 lat	281	197	192	.	273	205	201	5	9	4,7
55 – 59 lat	335	195	186	7	320	188	181	10	- 5	-2,7
60 – 64 lat	331	87	83	.	331	88	85	.	2	2,4
65 lat i więcej	763	27	26	.	788	29	28	.	2	7,7

Źródło opracowanie własne na podstawie BAEL: <http://katowice.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/praca-wynagrodzenie/> (data pobrania 01.02.2018r.)

Najliczniejszymi grupami zawodowymi wśród pracujących w III kwartale 2017 roku byli: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 16,9% (14,7% w III kwartale 2016 r.), specjaliści - 16,9% (17,8% w III kwartale 2016 r.), technicy i inny średni personel - 15,2% (15,5% w III kwartale 2016 r.), pracownicy usług i sprzedawcy - 13,7% (14,7% w III kwartale 2016 r.), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - 13,3% (13,5% w III kwartale 2016 r.). Najmniej liczną grupę zawodową tworzyli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 1,9% (2,2% w III kwartale 2016 r.). Szczegółowe dane zawarto w tabeli poniżej:

PRACUJĄCY WEDŁUG PŁCI I GRUP ZAWODÓW W III KWARTALE 2017 R.							
GRUPY ZAWODÓW	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Udział kobiet w ogólnej liczbie pracujących	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w tysiącach			w %			
ogółem	1878	1034	845	45,0	100,0	100,0	100,0
w tym:							
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	122	76	46	37,6	6,5	7,4	5,4
Specjaliści	317	120	197	62,1	16,9	11,6	23,3
Technicy i inny średni personel	286	160	126	44,0	15,2	15,5	14,9
Pracownicy biurowi	161	49	113	69,8	8,6	4,7	13,3
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	257	71	186	72,5	13,7	6,8	22,0
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	35	23	12	34,6	1,9	2,2	1,5

PRACUJĄCY WEDŁUG PŁCI I GRUP ZAWODÓW W III KWARTALE 2017 R.							
GRUPY ZAWODÓW	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Udział kobiet w ogólnej liczbie pracujących	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w tysiącach			w %			
ogółem	1878	1034	845	45,0	100,0	100,0	100,0
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	318	279	39	12,4	16,9	27,0	4,7
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	249	201	48	19,3	13,3	19,5	5,7
Pracownicy przy pracach prostych	107	35	72	67,2	5,7	3,4	8,5

Źródło: <http://katowice.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/praca-wynagrodzenie/> (data pobrania 01.02.2018 r.)

Wskaźnik zatrudnienia wśród niepełnosprawnych

Z danych GUS wynika, że wskaźnik zatrudnienia niepełnosprawnych w województwie śląskim należy obecnie do dość wysokich (dziesiąte miejsce w Polsce). W III kwartale 2017 roku na 100 niepełnosprawnych w wieku od 16 do 64 lat pracowało w regionie blisko 25 osób (na poziomie kraju osiągnięto podobną wartość - 25 osoby). Trudno powiedzieć, na ile w województwie śląskim utrzyma się relatywnie wysoki wskaźnik zatrudnienia niepełnosprawnych, w poprzednich okresach sprawozdawczych omawiany miernik należał do najniższych w kraju.

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata.

Stan w III kwartale, dane w %

Uszeregowano malejąco, według ostatniej kolumny

Województwa	III kwartał							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
Polska	20,9	21,3	21,7	20,8	22,6	21,6	22,1	25,4
lubuskie	27,9	28,3	28,4	27,1	31,8	29,9	30,3	32,4
pomorskie	19,5	22,5	25,4	18,8	23,0	25,2	28,0	31,2
świętokrzyskie	27,0	27,1	24,1	23,8	24,7	28,6	27,4	29,6
opolskie	20,0	20,5	22,0	18,2	18,9	22,5	21,6	28,1
wielkopolskie	22,3	20,5	19,8	21,1	25,7	23,6	24,5	27,3
łódzkie	25,1	23,0	23,4	21,2	23,9	21,6	21,8	26,9
dolnośląskie	16,1	14,6	18,3	21,0	21,5	24,0	23,3	26,4
kujawsko-pomorskie	18,9	22,1	24,2	23,8	25,6	22,0	23,2	26,2
podkarpackie	28,8	24,1	25,2	27,4	23,2	19,8	25,2	26,0
śląskie	18,4	19,4	19,3	18,9	24,4	23,8	24,4	25,0
małopolskie	19,4	21,5	21,2	21,2	19,2	14,8	13,0	23,8
warmińsko-mazurskie	15,8	18,2	16,8	15,9	16,7	21,2	22,1	23,7
lubelskie	22,8	25,7	27,1	22,9	20,9	21,0	19,5	22,5
zachodniopomorskie	12,9	15,4	14,9	17,2	22,2	14,0	18,5	22,3
mazowieckie	18,7	17,9	19,2	16,3	18,3	19,5	18,7	20,4
podlaskie	20,3	25	24,5	16,3	17,3	19,6	18,2	19,6

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica> (data pobrania 30.01.2018 r.)

1.4 Wskaźniki wyznaczonych celów

Osiągnięcie wskazanych we *Wstępie* celów mierzone było poprzez osiągnięcie następujących wskaźników:

1. Podniesienie wskaźnika zatrudnienia w regionie.
2. Zmniejszenie liczby bezrobotnych w województwie w porównaniu do roku poprzedniego.
3. Zmniejszenie stopy bezrobocia w województwie w porównaniu do roku ubiegłego.
4. Zwiększenie udziału osób długotrwale bezrobotnych w programach aktywizujących.
5. Zmniejszenie liczby długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem.
6. Zwiększenie udziału kobiet w programach aktywizujących.
7. Zwiększenie udziału osób powyżej 50 roku życia w programach aktywizujących.
8. Wzrost udziału samozatrudnionych w wyniku otrzymania dotacji/pożyczki ze środków krajowych lub europejskich.
9. Wzrost zatrudnienia wśród niepełnosprawnych.
10. Zmniejszenie liczby bezrobotnych wśród osób do 30 roku życia.
11. Wzrost liczby ofert pracy niesubsydiowanej.

Punktem odniesienia do wyżej wymienionych wskaźników były wielkości uzyskane w 2016 roku.

OSIĄGNIĘCIE WSKAŹNIKÓW WYZNACZONYCH W RPDZ NA ROK 2017

Lp.	Wskaźniki wyznaczonych celów w RPDZ na rok 2017	Czy wskaźnik został osiągnięty	Dane obrazujące stopień osiągnięcia wskaźnika		
			Dane źródłowe	Wartość	
				2016 r.	2017 r.
1	Podniesienie wskaźnika zatrudnienia w regionie	NIE	Aktywność Ekonomiczna Ludności w województwie śląskim w III kwartale 2017 r. – publikacja GUS	51,2%	51,1%
2	Zmniejszenie liczby bezrobotnych w województwie w porównaniu do roku poprzedniego	TAK	Sprawozdania MRPiPS-01 za grudzień 2016 i 2017.	119 981	94 687
3	Zmniejszenie stopy bezrobocia w województwie w porównaniu do roku ubiegłego	TAK	Stopa bezrobocia publikowana na stronach internetowych Głównego Urzędu Statystycznego	6,6%	5,2%
4	Zwiększenie udziału osób długotrwale bezrobotnych w programach aktywizujących	NIE	Sprawozdania MRPiPS-01 za lata 2016 i 2017.	33,6% (16 656)	27,8% (11 929)
5	Zmniejszenie liczby długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem	TAK	Sprawozdania MRPiPS-01 za grudzień 2016 i 2017.	63 947 (53,3%)	49 135 (51,9%)
6	Zwiększenie udziału kobiet w programach aktywizujących	NIE	Sprawozdania MRPiPS-01 za lata 2016 i 2017.	57,1% (28 334)	56,9% (24 429)
7	Zwiększenie udziału osób powyżej 50 roku życia w programach aktywizujących	NIE	Sprawozdania MRPiPS-01 za lata 2016 i 2017.	15,2% (7 559)	14,9% (6 378)
8	Wzrost udziału samozatrudnionych w wyniku otrzymania dotacji/pożyczki ze środków krajowych lub europejskich	TAK	Sprawozdania MRPiPS-01 za lata 2016 i 2017.	9,7% (4 830)	10,3% (4 425)
9	Wzrost zatrudnienia wśród niepełnosprawnych	TAK	Strona Głównego Urzędu Statystycznego - Bank Danych Lokalnych	24,4%	25,0%

Lp.	Wskaźniki wyznaczonych celów w RPDZ na rok 2017	Czy wskaźnik został osiągnięty	Dane obrazujące stopień osiągnięcia wskaźnika		
			Dane źródłowe	Wartość	
				2016 r.	2017 r.
10	Zmniejszenie liczby bezrobotnych wśród osób do 30 roku życia	TAK	Sprawozdania MRPiPS-01 za grudzień 2016 i 2017.	28 866 (24,1%)	21 716 (22,9%)
11	Wzrost liczby ofert pracy niesubsydiowanej	TAK	Sprawozdania MRPiPS-01 za lata 2016 i 2017.	131 218	174 078

Ad. 1

W ujęciu rocznym w województwie śląskim wskaźnik zatrudnienia osób powyżej 15 roku życia spadł o 0,1 p. procentowego i wynosił w III kwartale 2017 r. 51,1% (III kwartał 2016 r. 51,2%).

W porównaniu z III kwartałem 2016 r. odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia dla populacji kobiet (o 0,7 p. proc.), a wzrost dla populacji mężczyzn (o 0,6 p. proc.). Zmniejszył się poziom zaangażowania zawodowego mieszkańców miast (o 0,2 p. proc.), a mieszkańców wsi pozostał na niezmiennym poziomie.

Ad. 2

W ujęciu rocznym liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy zmniejszyła się o 25,3 tys. osób (dynamika spadku wyniosła -21,1 proc.).

W ciągu roku bezrobocie spadło we wszystkich powiatach, najbardziej w Bytomiu (-2 195 osób), w Częstochowie (-1 799 osób) oraz w Sosnowcu (-1 380 osób) i w powiecie będzińskim (-1 267 osób).

Ad.3

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. stopa bezrobocia w województwie śląskim wynosiła 5,2%. W ujęciu rocznym w województwie wartość tego wskaźnika spadła o 1,4 p. proc. (31.12.2016 r. – 6,6%). W końcu roku województwo śląskie znajdowało się na drugim miejscu listy województw o najniższej wartości stopy bezrobocia, tuż za Wielkopolską (3,7%).

Ad.4

W 2017 roku z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (afpb) wyłączono 11 929 osób długotrwale bezrobotnych co stanowiło 27,8% ogółu bezrobotnych, wyłączonych z powodu rozpoczęcia afpb (w 2016 r. ten wskaźnik wynosił 33,6%).

Należy przy tym zauważyć, że udział tej grupy bezrobotnych w działaniach aktywizacyjnych w stosunku do ogólnej liczby osób długotrwale bezrobotnych spadł z 26,0% w roku 2016 do 24,3% w roku 2017.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem			Długotrwale bezrobotni		
	2016 r.	2017 r.	Spadek / wzrost osoby	2016 r.	2017 r.	Spadek / wzrost osoby
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu z tego:	49 589	42 911	-6 678	16 656	11 929	-4 727
- prace interwencyjne	2 826	3 058	232	736	661	-75
- roboty publiczne	2 275	2 192	-83	888	727	-161

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem			Długotrwale bezrobotni		
	2016 r.	2017 r.	Spadek / wzrost osoby	2016 r.	2017 r.	Spadek / wzrost osoby
- podjęcie działalności gospodarczej	4 830	4 425	-405	1 010	760	-250
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	3 808	3 122	-686	923	628	-295
- podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	434	510	76	23	18	-5
- podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	160	160	0	18	11	-7
- podjęcie pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	2	0	-2	0	0	0
- podjęcie pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	8	5	-3	1	0	-1
- podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	416	530	114	181	189	8
- inne	5 625	4 980	-645	786	550	-236
- rozpoczęcie szkolenia	5 763	4 933	-830	1 664	1 151	-513
- rozpoczęcie stażu	16 850	14 655	-2 195	4 805	3 706	-1 099
- rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	43	21	-22	8	3	-5
- rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 300	3 719	-581	3 364	2 924	-440
- skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	2 249	601	-1 648	2 249	601	-1 648

Ad. 5

W ciągu roku liczebność tej zbiorowości zmniejszyła się o 14 812 osób, do poziomu 49 135 osób natomiast udział tej subpopulacji bezrobotnych w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych obniżył się o 1,4 p. proc., z 53,3% w grudniu 2016 r. do 51,9% w końcu 2017 r.

Ad. 6

W 2017 roku z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (afpb) wyłączono 24 429 kobiet, co stanowiło 56,9% ogółu bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z tytułu podjęcia afpb (w roku 2016 wyłączono 57,1% kobiet).

W 2017 roku najwięcej pań wyłączano z ewidencji ze względu na rozpoczęcie: stażu – 10 814 kobiet (tj. 73,8% z ogółu bezrobotnych wyłączonych z ewidencji), inne – 2 603 kobiety (tj., 52,3%), podjęcia działalności gospodarczej – 1 994 kobiety (tj. 45,1%) oraz prac społecznie użytecznych – 1 902 kobiety (tj. 51,1%).

W 2017 roku 341 bezrobotnych kobiet skierowano do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych, rok wcześniej skierowano 1 261 pań. Dokładne dane zawarto w tabeli poniżej.

Należy przy tym zauważyć, że udział kobiet w działaniach aktywizacyjnych w stosunku do ogólnej liczby kobiet bezrobotnych zwiększył się z 42,4% na koniec 2016 roku do 44,8% na koniec 2017 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem			Bezrobotne kobiety		
	2016 r.	2017 r.	Spadek / wzrost osoby	2016 r.	2017 r.	Spadek / wzrost osoby
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu z tego:	49 589	42 911	-6 678	28 334	24 429	-3 905
- prace interwencyjne	2 826	3 058	232	1 623	1 799	176
- roboty publiczne	2 275	2 192	-83	1 231	1 204	-27
- podjęcie działalności gospodarczej	4 830	4 425	-405	2 102	1 994	-108
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	3 808	3 122	-686	1 698	1 342	-356
- podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	434	510	76	226	274	48
- podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	160	160	0	89	78	-11
- podjęcie pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	2	0	-2	2	0	-2
- podjęcie pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	8	5	-3	5	3	-2
- podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	416	530	114	210	269	59
- inne	5 625	4 980	-645	2 941	2 603	-338
- rozpoczęcie szkolenia	5 763	4 933	-830	2 187	1 800	-387
- rozpoczęcie stażu	16 850	14 655	-2 195	12 433	10 814	-1 619
- rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	43	21	-22	18	6	-12
- rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 300	3 719	-581	2 308	1 902	-406
- skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	2 249	601	-1 648	1 261	341	-920

Ad.7

W 2017 roku z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (afpb) wyłączono 6 378 osób powyżej 50 roku co stanowiło 14,9% ogółu bezrobotnych, wyłączonych z powodu rozpoczęcia afpb (w 2016 r. ten wskaźnik wynosił 15,2%). Jednocześnie w 2017 roku 262 bezrobotnych powyżej 50 roku życia skierowano do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych. W 2016 roku tą formą aktywizacji objęto 856 osób. Szczegółowe dane zawiera tabela poniżej:

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni powyżej 50 roku życia		
	2016 r.	2017 r.	Spadek / wzrost osoby	2016 r.	2017 r.	Spadek / wzrost osoby
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu z tego:	49 589	42 911	-6 678	7 559	6 378	-1 181
prace interwencyjne	2 826	3 058	232	512	475	-37
roboty publiczne	2 275	2 192	-83	804	782	-22
podjęcie działalności gospodarczej	4 830	4 425	-405	310	243	-67
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	3 808	3 122	-686	634	538	-96
podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	434	510	76	x	x	x
podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	160	160	0	x	x	x
podjęcie pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	2	0	-2	0	0	0
podjęcie pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	8	5	-3	x	x	x
podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	416	530	114	416	530	114
inne	5 625	4 980	-645	120	141	21
rozpoczęcie szkolenia	5 763	4 933	-830	709	481	-228
rozpoczęcie stażu	16 850	14 655	-2 195	1 325	1 138	-187
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	43	21	-22	1	0	-1
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 300	3 719	-581	1 872	1 788	-84
skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	2 249	601	-1 648	856	262	-594

Ad. 8

Odnotowano wzrost udziału bezrobotnych wyłączonych z tytułu uzyskania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej o 0,6 p. proc. W 2017 r. dotacje, o których mowa otrzymało 4 425 bezrobotnych (tj., 10,3% ogółu bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z tytułu rozpoczęcia afpb, wobec 4 830 osób, tj. 9,7% w 2016 roku).

Ad. 9

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku od 16 do 64 lat w województwie śląskim w III kwartale 2017 r. wynosił 25,0%, a w III kwartale 2016 r. 24,4% (na podstawie BAEL).

Biorąc pod uwagę lata wcześniejsze, w których wskaźnik ten należał do najniższych w kraju, należy dążyć do co najmniej utrzymania obecnej wartości.

Ad. 10

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. zbiorowość bezrobotnych poniżej 30 roku życia liczyła w województwie śląskim 21 716 osób, co stanowiło 22,9% zarejestrowanych. W ujęciu

rocznym liczbą młodych bezrobotnych spadła o 7 150 osób, tj. o 24,8 proc., ich udział wśród ogółu zarejestrowanych zmniejszył się o 1,2 p. proc.

Ad 11

Liczba informacji o wolnych, niesubsydiowanych miejscach pracy zgłoszonych w ciągu roku do powiatowych urzędów pracy wyniosła 174 078, tj. więcej o 42 860 miejsc, tj. 32,7% w porównaniu z 2016 r.

1.5 Partnerzy RPDZ na rok 2017

Dokument współtworzyli m.in.:

- 1) Wydział Gospodarki, Turystyki i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego,
  - 2) Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego,
  - 3) Wydział Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego,
  - 4) Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego,
  - 5) Śląskie Centrum Przedsiębiorczości w Chorzowie,
  - 6) Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy,
  - 7) Kuratorium Oświaty w Katowicach,
  - 8) Fundusz Górnośląski S.A.,
  - 9) Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o.,
  - 10) Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach,
  - 11) Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach,
  - 12) Regionalna Izba Handlu i Przemysłu w Bielsku-Białej,
  - 13) Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie,
  - 14) Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność",
  - 15) Rada OPZZ Województwa Śląskiego,
  - 16) KAFOS Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych,
  - 17) MOST Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych,
  - 18) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Katowicach,
  - 19) Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach,
  - 20) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie,
  - 21) Śląska Izba Rolnicza w Katowicach,
  - 22) Powiatowe Urzędy Pracy województwa śląskiego (31),
  - 23) Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej,
  - 24) Politechnika Śląska w Gliwicach,
  - 25) Uniwersytet Śląski w Katowicach,
  - 26) Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach,
  - 27) Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu,
  - 28) Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie,
  - 29) Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej,
  - 30) Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej
- oraz 31 Powiatowych Urzędów Pracy z województwa śląskiego.

Informacja o przystąpieniu do opracowywania RPDZ na 2017 r. i możliwości partycypacji w jego tworzeniu została również zamieszczona na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach (<http://wupkatowice.praca.gov.pl/-/4005738-zaproszenie-do-wspolpracy-przy-tworzeniu-rpdz-na-2017-rok>).

W dalszej części dokumentu przedstawione zostały wpływające na rynek pracy działania zarówno Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach, jak i instytucji, które przekazały informacje o zrealizowanych zadaniach. część zadań przedstawionych w RPDZ na 2017 r. nie została zrealizowana, część będzie realizowana w kolejnych latach.

Zadania ustawowe Powiatowych Urzędów Pracy, realizowane były przez wszystkie Urzędy, zostały przedstawione w postaci zbiorczych tabel, w których zastosowano spójny sposób prezentacji danych.

2. Działania zrealizowane w 2017 roku

2.1 Obszar priorytetowy I Zwiększenie efektywności zarządzania rynkiem pracy w celu wsparcia wzrostu zatrudnienia

Działania podejmowane w powyższym obszarze przyczyniają się do poprawy funkcjonowania i dostępności sektora usług związanych z rynkiem pracy i obejmują np.:

- modernizację polityk rynku pracy,
- zarządzanie rynkiem pracy, wprowadzone ustawą o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, często oferujące innowacyjność rozwiązań,
- rozwijanie i doskonalenie stosowanych instrumentów monitorowania i prognozowania sytuacji na rynku pracy,
- doskonalenie istniejących procedur,
- tworzenie odpowiednich regulacji prawnych,
- zaangażowanie partnerów społecznych i podmiotów niepublicznych w działania na rzecz rynku pracy (partnerstwa na rzecz zatrudnienia zawierane na poziomie lokalnym),
- dalsze doskonalenie systemu edukacji i pełniejsze dostosowanie go do oczekiwań gospodarki.

2.1.1 Działanie kierunkowe 1 Rozwijanie innowacyjnych polityk rynku pracy

Działania realizowane w 2017 roku obejmowały poszukiwanie nowych, bardziej racjonalnych rozwiązań służących podniesieniu efektywności realizowanych działań na rynku pracy, stosowanie tych rozwiązań a także poprawiających jakość świadczonych usług oraz służących zachowaniu osiągniętych już standardów. Jednym z takich rozwiązań jest **zlecanie działań aktywizacyjnych**.

Działania aktywizacyjne to pakiet działań mających na celu podjęcie i utrzymanie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej, wprowadzone nowelizacją *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Działaniami tymi obejmuje się długotrwale bezrobotnych, w tym bezrobotnych, dla których jest ustalony profil pomocy⁹ II lub III. Zlecanie działań aktywizacyjnych jest rozwiązaniem, które z jednej strony ma na celu zwiększenie dostępu osób bezrobotnych do ofert dostępnych na otwartym rynku, z drugiej natomiast pozwala samorządowi województwa reagować na problemy pojawiające się na regionalnym rynku pracy. Zgodnie z art. 8 ust. 7b *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy

⁹ Profilowanie pomocy polega na ustaleniu dla bezrobotnego właściwy ze względu na jego potrzeby zakresu form pomocy określonych w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, którymi może objąć go urząd pracy w ramach realizacji Indywidualnego Planu Działań - IPD (np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, finansowanie i dotowanie różnego rodzaju działań realizowanych na rzecz bezrobotnych). **Profil pomocy I** – dla osób aktywnych, gotowych od razu do podjęcia zatrudnienia. Realizacja IPD w tym profilu nie powinna przekroczyć 180 dni. **Profil pomocy II** – dla osób wymagających intensywnego wsparcia ze strony urzędu w celu znalezienia zatrudnienia. Realizacja IPD w tym profilu nie powinna przekroczyć 540 dni. **Profil pomocy III** – dla osób oddalonych od rynku pracy, wymagających szczególnego wsparcia ze strony urzędu i innych instytucji rynku pracy. Realizacja IPD w tym profilu nie powinna przekroczyć 720 dni. Więcej informacji na temat profilowania jest dostępnych np. na stronie <http://psz.praca.gov.pl/-/69796-profilowanie-pomocy>

należy m.in. zlecenie działań aktywizacyjnych. Zasady zlecenia działań aktywizacyjnych zostały określone w art. 66d *ustawy* i wskazują między innymi, że wykonanie działań aktywizacyjnych może zostać zleczone agencji zatrudnienia, realizującej usługę pośrednictwa pracy co najmniej przez poprzedni rok kalendarzowy, potwierdzoną w złożonej marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia, a działaniami aktywizacyjnymi obejmuje się długotrwale bezrobotnych, w tym bezrobotnych, dla których jest ustalony profil pomocy II albo profil pomocy III.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach był koordynatorem zadania mającego na celu aktywizację zawodową 2 200 osób długotrwale bezrobotnych (1100 osób zaliczonych do II profilu pomocy oraz 1100 osób zaliczonych do III profilu pomocy), pozostających w rejestrze PUP – w tym 10% to osoby bezrobotne w wieku do 25 roku życia. Aktywizacja obejmowała osoby z powiatu bielskiego (300 osób), częstochowskiego (300 osób), gliwickiego (200 osób) oraz miast Chorzów (200 osób), Katowice (300 osób), Mysłowice (200 osób), Siemianowice Śląskie (300 osób) i Zabrze (400 osób). Zadanie to realizowane było od marca 2016 r. do końca grudnia 2017 r.

Wykonanie działań aktywizacyjnych w województwie śląskim powierzono konsorcjum WYG International Sp. z o.o. oraz WYG HR Consulting Sp. z o.o. W 2016 roku 8 Powiatowych Urzędów Pracy (Partnerzy) dokonało rekrutacji i skierowało bezrobotnych do Punktów obsługi osób bezrobotnych utworzonych przez Realizatora. Działania aktywizacyjne, które trwały maksymalnie do maja 2017 roku i obejmowały zadania w zakresie:

- dokonania diagnozy sytuacji zawodowej bezrobotnego i zaprojektowania działań aktywizacyjnych (plan kariery) mające na celu podjęcie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej,
- realizacji działań aktywizacyjnych, których celem było doprowadzenie osoby bezrobotnej do zatrudnienia, a następnie utrzymania w zatrudnieniu;
- rozliczania działań aktywizacyjnych wynikający z art. 66h ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o promocji zatrudnienia dot. ustalenia wskaźników oraz art. 66i ust. 4 ustawy o promocji zatrudnienia (dot. spełnienia warunku do wypłaty wynagrodzenia);
- wspierania Uczestnika w utrzymywaniu zatrudnienia, w szczególności poprzez monitorowanie losów Uczestnika po podjęciu zatrudnienia lub utrzymywania kontaktu z jego pracodawcą oraz w razie konieczności wspierania Uczestnika w podjęciu kolejnego zatrudnienia.

Realizator w ramach swobody działania miał możliwość elastycznego doboru wsparcia na rzecz skierowanych osób bezrobotnych (tzw. zasada „czarnej skrzynki”¹⁰), niemniej wymagane było wprowadzenie Minimalnego Katalogu Usług. Katalog ten był podstawowym, wymaganym zestawem działań i usług, jakie musiały zostać wykonane przez Realizatora na rzecz każdego Uczestnika (przy zapewnieniu standardów ich realizacji).

Określono również minimalny wskaźnik doprowadzenia do zatrudnienia wynoszący minimum 50%, tj. 1100 osób, natomiast minimalny oczekiwany wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu, czyli doprowadzenie do trwałego zatrudnienia przynajmniej 50% (550 osób).

---

¹⁰ „czarna skrzynka” – (ang. Black Box) brytyjska metoda aktywizacyjna polegająca na tym, iż od agencji zatrudnienia wymaga się dobrania takiego wsparcia procesu aktywizacji/reintegracji, który byłby oparty na potrzebach konkretnego uczestnika programu. Zleceniodawca działań aktywizacyjnych, nie ogranicza konkretnych działań, jakie ma podejmować Realizator w celu aktywizacji osób bezrobotnych (brak narzuconego sposobu działania, brak ograniczonego katalogu usług, swoboda w wyborze usług i dostosowaniu ich do indywidualnych potrzeb uczestników).

Realizacja działań aktywizacyjnych została podzielona na etapy, w trakcie których Realizator miał za zadanie przeprowadzić wskazane wsparcie adresowane do osób bezrobotnych. Poprawna realizacja poszczególnych etapów wiązała się z możliwością ubiegania się przez Realizatora o wynagrodzenie.

Wynagrodzenie za aktywizację i doprowadzenie osoby bezrobotnej do podjęcia i utrzymania zatrudnienia wypłacane było w 4 transzach: pierwsza transza w wysokości 20% wynagrodzenia brutto kwoty za jednego uczestnika (wskazanej w ofercie) wypłacana była za dokonanie diagnozy sytuacji zawodowej bezrobotnego i zaprojektowanie działań aktywizacyjnych mających na celu podjęcie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej; kolejne transze uzależnione zostały od okresu zatrudnienia bezrobotnego (II transza - min. 14 dni¹¹, III – min. 90 dni i IV – min. 180 dni zatrudnienia). Przyjęty model finansowania ma na celu zwiększenie efektywności wykorzystania przeznaczonych na to zadanie środków Funduszu Pracy.

- 1) I etap – przeprowadzenie diagnozy sytuacji zawodowej oraz zaprojektowanie działań aktywizacyjnych: wskaźnik wymagany – 2200 uczestników; wskaźnik osiągnięty – 2200 uczestników. Kwota wypłacona z tytułu realizacji I etapu: 5 086 400,00 zł.
- 2) II etap – doprowadzenie uczestnika do podjęcia odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej trwającej przez okres co najmniej 14 dni: wskaźnik wymagany – 50% uczestników z I etapu, tj. minimum 1100 osób; wskaźnik osiągnięty – 1220 uczestników (55,45%). Kwota wypłacona z tytułu realizacji II etapu: 2 762 840,00 zł.
- 3) III etap – utrzymanie przez uczestnika odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej podjętej w wyniku działań Realizatora przez okres minimum 90 dni: wskaźnik wymagany – 50% uczestników z II etapu, tj. minimum 610 osób; wskaźnik osiągnięty – 240 uczestników, tj. 19,67%. Kwota wypłacona z tytułu realizacji III etapu: 757 758,00 zł.
- 4) IV etap – utrzymanie przez uczestnika odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej podjętej w wyniku działań Realizatora przez okres minimum 180 dni: nie ustalono wymaganego wskaźnika; wskaźnik osiągnięty – 135 uczestników. Kwota wypłacona z tytułu realizacji IV etapu: 424 830,00 zł.

Łącznie wynagrodzenie dla Realizatora wyniosło 9 031 828,00 zł.

W związku z nieosiągnięciem wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu Zamawiający wystąpił do Realizatora z wnioskiem o zwrot części otrzymanego wynagrodzenia w wysokości 229 828,00 zł.

Duża liczba osób bezrobotnych, które w jednym momencie zostały skierowane do Realizatora, w początkowej fazie realizacji ZDA wpłynęła pozytywnie na statystyki w poszczególnych powiatach biorących udział w realizacji zadania. Jednakże sytuacja ta zmieniała się w toku realizacji ZDA dynamicznie, a wynikało to przede wszystkim z faktu, że Realizator skierował w ramach II etapu ponad 70% uczestników do pracy w ramach krótkotrwałych umów zleceń przez okres 15 dni. Działanie to przyniosło Realizatorowi efekt w postaci osiągnięcia wskaźnika doprowadzenia do zatrudnienia. Umowy te jednak miały istotną wadę, mianowicie w znikomym stopniu aktywizowały uczestników, którzy jako osoby długotrwale bezrobotne, wymagali szczególnego wsparcia ze strony Realizatora. Słabość tego podejścia została wykazana w trakcie III etapu, kiedy Realizator miał za zadanie utrzymać co najmniej połowę osób w zatrudnieniu trwającym przez okres co najmniej 90 dni.

---

¹¹ 15 dni w przypadku umów cywilno prawnych

Zatrudnienie utrzymało tylko 240 osób, co stanowiło niespełna 1/5 wszystkich uczestników, którzy podjęli zatrudnienie.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób bezrobotnych, dla których przeprowadzono diagnozę sytuacji zawodowej i zaprojektowano plan kariery	2 200	2 200* * 1 727 w roku 2016 476 w roku 2017	100,0% (całe zadanie)
Liczba osób doprowadzonych do zatrudnienia	1 100	1 220	110,9%
Liczba osób utrzymanych w zatrudnieniu*	min. 550 przyjęto: 610	240	43,6% (39,4%)
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	15 467,3 tys. PLN (2017 r.; planowany koszt całego zadania: 25 432,0 tys. PLN	5 868,1 tys. PLN** (2017 r.)	

* W rzeczywistości, ze względu na fakt, że wartość wskaźnika stanowi 50% osiągniętej wartości wskaźnika „Liczba osób doprowadzonych do zatrudnienia”, wartość „planowana” wynosi 610 osób.

** Poniesiony koszt obejmuje środki wypłacone Realizatorowi (6 097,9 tys. zł) pomniejszone o wysokość kary z tytułu nieosiągnięcia wskaźników, w wysokości 229,8 tys. zł.

Planowany do realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach projekt partnerstwa ponadnarodowego „Młodzież i młodzi NEETs na rynku pracy” nie uzyskał dofinansowania.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach realizował też zadania w zakresie **doskonalenia usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego** świadczonych przez PSZ dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Zadania te miały na celu poprawę zakresu, form oraz dostępu do pomocy świadczonej przez PSZ osobom zainteresowanym poprawą swojej sytuacji na rynku pracy oraz pracodawcom. Realizacja zadania przyczyniła się również do podnoszenie jakości usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz indywidualizacji działań na rzecz klientów, monitorowanie realizacji poszczególnych usług i tworzenie warunków do ich rozwoju oraz szerszego wykorzystania systemów teleinformatycznych przy udzielaniu pomocy, doskonalenie narzędzi i metod pracy z klientem oraz zapewnianie możliwości korzystania z aktualnych zasobów informacyjnych, przydatnych przy realizacji usług rynku pracy.

Zadania skierowane były do pracowników publicznych służb zatrudnienia, pracowników partnerów rynku pracy i sektora oświaty i złożyły się na nie następujące **szkolenia**:

- szkolenie z przedsiębiorczości: Biznesplan - teoria i praktyka (2 edycje),
- asertywność w pracy (4 edycje),
- poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych (5 edycji),
- szkolenie z przedsiębiorczości: Rozliczenia finansowe w firmie (3 edycje),
- źródła informacji o rynku pracy i rynku edukacyjnym (6 edycji),
- rozpoznawanie predyspozycji zawodowo-osobowościowych (6 edycji),
- komunikacja jako proces przekazywania wiedzy uczniom i rodzicom (3 edycje),

- ABC podejmowania działalności gospodarczej aspekty praktyczne (3 edycje),
- kluczowe kompetencje doradcy zawodowego (5 edycji),
- skuteczność w poszukiwaniu pracy (4 edycje),
- aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych (3 edycje),
- rekrutacja i selekcja pracowników (4 edycje),
- testy w poradnictwie zawodowym (2 edycje),
- motywacja do zmiany- kluczowa kompetencja doradcy klienta (2 edycje),
- organizowanie grupowych form pracy z klientami w procesie doradczym (2 edycje) oraz tworzenie i realizacja autorskich scenariuszy zajęć,
- sztuka motywowania samego siebie a budowanie osobistej marki ucznia na rynku pracy (1 edycja),
- skuteczna praca z grupą . Doskonalenie kompetencji pracowników pomocy społecznej w zakresie aktywizacji i rozwoju osób pozostających bez pracy (1 edycja),
- reklama i promocja w biznesie (1 edycja),
- rekrutacja i selekcja pracowników (4 edycje),
- szkolenie dot. nowych zasad zatrudnienia cudzoziemców (3 edycje),
- rynek pracy i możliwości zawodowe osób niepełnosprawnych (4 edycje),
- stosowanie Kwestionariusza Zainteresowań Zawodowych (2 edycje),
- "Szukam Pracy" Program szkolenia w klubie pracy (2 edycje),
- profilowanie pomocy osobom bezrobotnym (1 edycja),
- narzędzie do Badania Kompetencji /NBK (5 edycji).

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba zaplanowanych tematów szkoleń	17	25	147,1%
Liczba zaplanowanych edycji szkoleń	36	74	205,6%
Wysoka jakość szkoleń (ocena co najmniej dobra <u>w zakresie oczekiwań uczestników oraz przygotowania prowadzącego szkolenia</u>)	>3,5	4,66 4,67	33% powyżej założonego minimum 33,4% powyżej założonego minimum (skala 0-5)
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	64,9%
	152,9 tys. PLN	99,3 tys. PLN	

2.1.2 Działanie kierunkowe 2 Wspieranie tworzenia partnerstwa na rzecz zatrudnienia na poziomie lokalnym

Z inicjatywy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach podpisane zostało 8 listopada 2016 r. partnerstwo lokalne na rzecz zatrudnienia i rozwoju rynku pracy subregionu częstochowskiego. Do partnerstwa, poza WUP w Katowicach, przystąpiły Powiatowe Urzędy Pracy w: Częstochowie, Kłobucku, Lublińcu, Myszkowie, oraz Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie, Ochotnicze Hufce Pracy Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Częstochowie, Częstochowska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Częstochowie, Regionalna Organizacja Pracodawców w Częstochowie, Regionalna Izba Przemysłowo-Handlową w Częstochowie, Stowarzyszeniem Mikro, Małych i Średnich Przedsiębiorstw

w Częstochowie i Loża Częstochowska Business Center Club w Częstochowie. Na mocy zawartej umowy Partnerzy zobowiązali się do współpracy przy realizacji celu „Zadania na rzecz zatrudnienia i rozwoju rynku pracy w subregionie częstochowskim”, w szczególności w zakresie:

- działań na rzecz kształcenia na potrzeby rynku pracy - szkolnictwo zawodowe, praktyczna nauka zawodu, kształcenie dualne, kursy-szkolenia „szyte na miarę”,
- realizacji badań empirycznych rynku pracy, w tym monitorowania lokalnego rynku pracy oraz analizowania potrzeb pracodawców, umiejętności i kompetencji pracowników potrzebnych na regionalnym rynku pracy,
- informowania, promowania działań partnerów na rzecz rynku pracy - konferencje, sympozja, akcje informacyjne, targi pracy, itp.,
- ubiegania się i realizacji projektów i programów finansowanych ze środków UE na rzecz edukacji i lokalnego rynku pracy,
- usług i instrumentów rynku pracy wspierających pracodawców (przedsiębiorców) oraz osoby bezrobotne i poszukujące pracy,
- opracowania harmonogramu działań,
- wspierania innych działań na rzecz rozwoju rynku pracy.

W 2017 r. odbyły się 3 spotkania instytucji i organizacji zaangażowanych w partnerstwo. W trakcie pierwszego ze spotkań, w styczniu 2017 r., Dyrektor WUP w Katowicach przedstawił między innymi informacje dotyczące zasad działania Bazy Usług Rozwojowych i Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Kolejnym tematem poruszonym przez uczestników była możliwość zorganizowania w ramach partnerstwa konferencji dotyczącej między innymi problematyki rynku pracy subregionu, potrzeb i efektywnych działań w zakresie skutecznego przepływu informacji pomiędzy wszystkimi podmiotami, możliwościami uzyskania wsparcia finansowego przez przedsiębiorców na rozwój firm i pracowników. Kolejnym tematem omówionym na spotkaniu była propozycja przeprowadzenia badania socjologicznego przez WUP w Katowicach przy wsparciu przede wszystkim organizacji zrzeszających pracodawców w zakresie potrzeb kadrowych, kwalifikacji zawodowych pracowników pracodawców subregionu północnego.

Drugie spotkanie, które miało miejsce w lutym 2017 r., dotyczyło omówienia szczegółowo kwestii związanych z organizacją konferencji dla przedsiębiorców i władz lokalnych w zakresie korzyści dla przedsiębiorców związanych z Bazą Usług Rozwojowych, Krajowym Funduszem Szkoleniowym oraz kształceniem zawodowym.

Trzecie spotkanie partnerskie, zorganizowane w czerwcu 2017 r., dotyczyło przede wszystkim określenia głównych założeń i zakresu planowanego badania wśród przedsiębiorców w zakresie ich potrzeb edukacyjnych i szkoleniowych. Omówiono również możliwości i specyfikację usług szkoleniowo doradczych związanych z funkcjonowaniem Bazy Usług Rozwojowych, której współtwórcą i współrealizatorem na terenie subregionu północnego będzie ARR w Częstochowie. Na spotkaniu zaplanowano również konferencję dla przedstawicieli władz lokalnych, szkół ponadgimnazjalnych oraz przedsiębiorców subregionu północnego pt. *„Potrzeby edukacyjne i szkoleniowe przedsiębiorców z Subregionu Północnego Województwa Śląskiego - usługi doradcze i szkolenia „szyte na miarę” dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw*”. Konferencja miała na celu między innymi upowszechnienie wyników badań dotyczących potrzeb edukacyjnych i szkoleniowych przedsiębiorców Subregionu Północnego Województwa Śląskiego oraz przybliżenie idei i zasad funkcjonowania platformy „Baza Usług Rozwojowych”, umożliwiającej przedsiębiorcom dotarcie do usług doradczych oraz szkoleń „szytych

na miarę" i współfinansowanych ze środków publicznych. Odbył się również panel dyskusyjny „Szkolenia szyte na miarę”.

W ramach I JURAJSKIEGO KONGRESU GOSPODARCZEGO - XVII Gala Konkursu „Jurajski Produkt Roku” odbył się również, zorganizowany przez WUP w Katowicach, Urząd Miasta Częstochowy i Regionalną Izbę Przemysłowo-Handlową w Częstochowie, panel dyskusyjny dotyczący partnerstwa lokalnego .

Natomiast powołany z inicjatywy Dyrektora WUP w Katowicach, **Regionalny Zespół ds. Restrukturyzacji Zatrudnienia w Górnictwie**, w 2017 r. zawiesił czasowo swoje działanie. Zespół został powołany w celu zaplanowania działań interwencyjnych w przypadku ewentualnych zwolnień z Kompanii Węglowej S.A. Opracowano Plan osłonowy na rzecz wsparcia pracowników tracących zatrudnienie w Kompanii Węglowej S.A., w ramach którego wskazano możliwości wsparcia osób zagrożonych utratą pracy. W obszarze działania Zespołu jest również stałe monitorowanie sytuacji w Kompanii Węglowej S.A. oraz pozostałych spółkach górniczych. Zawieszenie działania spowodowane jest brakiem zgłoszeń o zwolnieniach. Działania zostaną wznowione niezwłocznie po otrzymaniu sygnałów o takiej sytuacji.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego realizował w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie, Poddziałanie 9.3.2 Koordynacja sektora ekonomii społecznej – tryb pozakonkursowy) projekt **„Współpraca się opłaca – koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie śląskim”**. Jego celem było wzmocnienie roli przedsiębiorczości społecznej poprzez koordynację i realizację *Regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim*. Projekt skierowany był do instytucji wsparcia ekonomii społecznej (w tym OWES), podmiotów ekonomii społecznej, JST, instytucji pomocy i integracji społecznej, publicznych służb zatrudnienia i ich pracowników, przedsiębiorców, mediów, partnerów społecznych i gospodarczych. Zrealizowano działania polegające na:

- tworzeniu regionalnej sieci współpracy Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (spotkania sieciujące, wizyty studyjne dla pracowników OWES, agregowanie informacji na temat OWES),
- inicjowaniu współpracy na rzecz ekonomii społecznej, wyznaczaniu kierunków rozwoju ekonomii społecznej (Forum Międzysektorowe, seminaria, udział w VII Europejskim Kongresie Małych i Średnich Przedsiębiorstw, specjalistyczne doradztwo, cykl edukacyjny o ekonomii społecznej w szkołach, dystrybucja gry edukacyjnej o ekonomii społecznej, monitoring wdrażania *Regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020*, tworzenie regionalnej sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym),
- kreowaniu i promocji marki ekonomii społecznej w regionie, w tym w zakresie stosowania odpowiedzialnych zamówień publicznych (kompleksowa kampania informacyjna o ekonomii społecznej, organizacja Tygodnia Ekonomii Społecznej oraz konkursu *Przyjaciel ekonomii społecznej 2017*, certyfikacja podmiotów ekonomii społecznej znakiem promocyjnym „Zakup prospołeczny”, prowadzenie strony internetowej es.rops-katowice.pl, narzędzia erpes.pl i katalogu produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej).

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba opracowanych pakietów rekomendacji dotyczących obszaru ekonomii społecznej	1	1	100,0%
Liczba pakietów rekomendacji dotyczących obszaru ekonomii społecznej, które zostały wdrożone na poziomie minimum 60%	1	1	100,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	96,7%
	710,3 tys. PLN	687,05 tys. PLN	

Oddział Śląski PFRON, w celu kreowania właściwej polityki zatrudnienia wobec osób niepełnosprawnych, nawiązał współpracę z przedstawicielami instytucji z lokalnego rynku pracy oraz przeprowadził spotkania i konferencje tematyczne w celu zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

W wyniku podjętych działań nawiązana została współpraca z podmiotami takimi jak: OHP, NFZ, ZUS – 2 Oddziały, Śląski Urząd Wojewódzki, Muzeum Śląskie, Biblioteka Książki Mówionej, METIS i Śląskie Centrum Przedsiębiorczości. Kontynuowana była współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, Uniwersytetem Śląskim, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Pełnomocnikami Marszałka Województwa Śląskiego i Prezydentów Miast ds. Osób Niepełnosprawnych. Przeprowadzono spotkania informacyjne dla przedstawicieli różnych instytucji (JST, Policji, ZUS, PUP, UM), NGO oraz pracodawców w zakresie wykorzystania środków PFRON, środków unijnych na zakładanie własnej działalności gospodarczej, korzystania z Systemu obsługi dofinansowań i refundacji czy promocji turystyki ON. Zorganizowano spotkanie ze Związkiem Gmin i Powiatów województwa śląskiego w sprawie nowych programów PFRON. Pracownicy PFRON wzięli w giełdach/targach pracy, dniach otwartych w ZUS, pełnili dyżury w ZUS, brali udział w Dniach Seniora w ZUS, konferencjach ABC przedsiębiorczości i grupach eksperckich odnośnie tworzenia nowych programów, strategii, podnoszenia świadomości na temat funkcjonowania ON.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba nawiązanych współpracy	<i>brak informacji</i>	9	-
Liczba spotkań informacyjnych dla JST, Policji, ZUS, instytucji kultury, NGO	<i>brak informacji</i>	19	-
Liczba dyżurów w ZUS	<i>brak informacji</i>	15	-
Liczba udziałów w Dniach Otwartych i Dniach Seniora	<i>brak informacji</i>	4	-
Liczba szkoleń dla pracowników instytucji	<i>brak informacji</i>	9	-

podnoszących wiedzę na temat ON			
Liczba szkoleń dla pracodawców korzystających z Systemu Obsługi Dofinansowań	<i>brak informacji</i>	2	-
Liczba spotkań ze Związkiem Gmin i Powiatów województwa Śląskiego	<i>brak informacji</i>	1	-
Liczba udziałów pracowników PFRON w grupach eksperckich odnośnie tworzenia nowych programów, strategii	<i>brak informacji</i>	19	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	<i>brak informacji</i>	

W powyższym obszarze zadania realizowały też Powiatowe Urzędy Pracy:

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu podejmował działania na rzecz promocji idei partnerstwa lokalnego poprzez m.in.: zawieranie formalnych porozumień o współpracy z istotnymi instrumentami lokalnego rynku pracy. Urząd pozyskiwał informacje na temat innowacyjności i kompleksowości podejmowanych działań przez partnerów na regionalnym rynku pracy. Inicjował i organizował spotkania z potencjalnymi partnerami rynku pracy w celu promocji usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy oraz korzyści wynikających ze wzajemnej współpracy, jak również starał się poszerzać krąg partnerów. Ponadto Urząd starała się poprawiać jakość i efektywność swoich działań poprzez wymianę doświadczeń oraz podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Zawierał również formalne porozumienia, w których określono wzajemne zobowiązania i zasady współpracy na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu wraz z partnerami rynku pracy starał się realizować wspólne działania poprzez wzajemną współpracę i wspólne wdrażanie ustalonych zobowiązań i zasad zawartych w porozumieniach.

Działania podejmowane przez PUP w Bytomiu skierowane były m.in. do samorządów gminnych, powiatowych, wojewódzkich oraz instytucji im podlegających (ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie, regionalnych ośrodków polityki społecznej), agencji zatrudnienia, organizacji samorządowych, organizacji pozarządowych, instytucji edukacyjnych i szkoleniowych, uniwersytetów, przedsiębiorstw, związków pracodawców i OHP.

Wyniki realizowanych działań to przede wszystkim aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, rozpowszechnienie i ułatwienie dostępu do usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy, rozwój dialogu i współpracy pomiędzy partnerami rynku pracy na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zwiększenie wiedzy partnerów rynku pracy na temat działalności Powiatowego Urzędu Pracy i korzyści wynikających ze wzajemnej współpracy, wsparcie w dotychczasowej działalności partnerów rynku pracy. Zintegrowane zostały również działania partnerów rynku pracy nastawionych na rozwiązywanie problemów związanych z bezrobociem.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba zawartych porozumień	20	41 nowych (+ 10 kontynuacji)	205%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	<i>brak informacji</i>	<i>brak informacji</i>	

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie realizował zadanie polegające na **tworzeniu partnerstw z ośrodkami pomocy społecznej** z terenu działania PUP w Częstochowie, zapewniających prawidłową realizację Programu Aktywizacja i Integracja. Miało ono na celu wspieranie osób, dla których został ustalony III profil pomocy i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz aktywny udział w pracach Partnerstwa realizującego zadania na rzecz zatrudnienia i rozwoju rynku pracy w subregionie częstochowskim oraz aktywizowanie osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy i wspieranie pracodawców, poznanie ich potrzeb i zamierzeń. Zadanie to obejmowało:

- 1) Współdziałanie w badaniach rynku pracy w zakresie potrzeb pracodawców odnośnie zapotrzebowania na stanowiska pracy.
- 2) Aktywne uczestnictwo w innych inicjatywach Partnerstwa wynikających z Planu strategii wspólnych działań na 2017 rok.
- 3) Tworzenie partnerstw z ośrodkami pomocy społecznej zapewniających prawidłową realizację Programu Aktywizacja i Integracja w celu wspierania osób, dla których został ustalony III profil pomocy i korzystających równocześnie ze świadczeń pomocy społecznej.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Przygotowanie Opracowania nt. potrzeb pracodawców z lokalnego rynku pracy w zakresie stanowisk pracy	1	1	100,0%
Współpraca w ramach Partnerstwa oraz aktywne uczestnictwo w spotkaniach Partnerów	4	4	100,0%
Porozumienia z ośrodkami pomocy społecznej	5	4	80,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>nie określono</i>	<i>nie określono</i>	

Powiatowy Urząd Pracy w Pszczynie koordynował **działania Powiatowej Synergii Rozwoju Zawodowego** w zakresie realizacji obchodów Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery na terenie powiatu pszczyńskiego. Powołana w 2013 r. z ramienia Powiatowego Urzędu Pracy w Pszczynie, skupia jednostki oświaty, rynku pracy, podmioty gospodarcze oraz organizacje non-profit z terenu powiatu pszczyńskiego.

Działania Powiatowej Synergii Rozwoju Zawodowego zmierzają do realizacji następujących celów:

- wprowadzenie i utrwalenie metod współpracy, wymiany idei, doświadczeń, informacji pomiędzy doradcami zatrudnionymi w różnych instytucjach,
- zwiększenie jakości i dostępności usług doradczych,
- prowadzenie wspólnych projektów, w tym udział w obchodach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery,
- tworzenie i wydawanie materiałów informacyjnych,
- szkolenia wewnętrzne,
- popularyzacja wiedzy o usługach doradcy zawodowego w społeczności naszego regionu.

W ramach podpisanej deklaracji współpracy, zakładającej wspieranie wszelkich przedsięwzięć służących skutecznemu działaniu na rzecz zatrudnienia poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów poradnictwa zawodowego, celem każdej placówki/instytucji jest realizacja różnego rodzaju przedsięwzięć, wpisujących się w hasło obchodów OTK.

Ogólnopolski Tydzień Kariery to coroczna akcja Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej, organizowana w trzecim tygodniu października na terenie całego kraju. Powiat pszczyński włącza się w organizację Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery od 2012 r., a w ramach powołanej z inicjatywy Powiatowego Urzędu Pracy w Pszczynie Powiatowej Synergii Rozwoju Zawodowego - od roku 2013 r.

Dzięki połączenia sił instytucji i placówek w ramach Powiatowej Synergii Rozwoju Zawodowego zorganizowano 165 inicjatyw, m.in.:

- warsztaty z doradcami zawodowymi i psychologami,
- case study z zakresu tworzenia koncepcji biznesowej,
- wizyty studyjne uczniów w zakładach pracy,
- dwudniowe staże dla uczniów,
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- projekcje filmów szkoleniowych,
- symulacje rozmów kwalifikacyjnych z użyciem kamery,
- konkursy plastyczne,
- przygotowanie gazetek i plakatów z zakresu poradnictwa zawodowego,
- spotkania z ekspertami rynku pracy i lokalnymi pracodawcami.

Obchody Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery zakończone zostały konferencją podsumowującą organizowaną przez Powiatowy Urząd Pracy w Pszczynie.

Grupami docelowymi były: osoby bezrobotne, poszukujące pracy, osoby zainteresowane podjęciem działalności gospodarczej, uczniowie szkół, dzieci w wieku przedszkolnym.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Szacunkowa liczba bezpośrednich uczestników	5 300	3 500	66,0%
Szacunkowa liczba odbiorców medialnych OTK	18 000	15 100	83,9%
Szacunkowa liczba inicjatyw	160	165	103,1
Liczba instytucji partnerskich	80	74	92,5%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	100,0%
	1,0 tys. PLN	1,0 tys. PLN	

Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu rozwijał w 2017 r. **współpracę z partnerami społecznymi**, w tym między innymi z:

- Powiatową Radą Rynku Pracy (opiniowanie form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, opiniowanie kierunków kształcenia i szkolenia, opiniowanie programów specjalnych);
- Ochotniczymi Hufcami Pracy (współpraca Lokalnych Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych z Młodzieżowymi Centrami Kariery OHP);
- Centrami Integracji Społecznej (wyplata świadczeń integracyjnych uczestnikom zajęć w CIS);
- agencjami zatrudnienia (w zakresie realizacji Programu Regionalnego, pośrednictwa pracy, w tym w ramach sieci EURES, uczestnictwo w spotkaniach, targach pracy i innych wydarzeniach w regionie);
- instytucjami szkoleniowymi (pomoc w doborze kierunków szkolenia, udostępnianie informacji na temat kierunków szkoleń, współpraca w zakresie organizacji szkoleń).

Współpraca z partnerami rynku pracy dotyczyła m.in. tworzenia i realizacji działań adresowanych do osób bezrobotnych, w tym znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz wspieranie inicjatyw podejmowanych przez niepubliczne instytucje rynku pracy na rzecz realizacji polityki rynku pracy w powiecie.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba uczestników Centrum Integracji Społecznej, którym wypłacono świadczenia integracyjnych	60	75	125,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>nie określono</i>	578,9 tys. PLN	

2.1.3 Działanie kierunkowe 3 Sięganie po dotąd niewykorzystane zasoby na rynku pracy (bierni zawodowo, ukryte bezrobocie na wsi) oraz uzupełnienie istniejących niedoborów na rynku pracy poprzez migrację zarobkową.

Na zasoby rynku pracy składają się osoby zatrudnione, bezrobotne (niepracujące i gotowe do podjęcia zatrudnienia) oraz bierni/nieaktywne zawodowo (niepracujące i nieposzukujące pracy). O ile w odniesieniu do osób bezrobotnych podejmowane są stałe działania aktywizacyjne, które zostały opisane w innych częściach niniejszego dokumentu, grupa osób biernych zawodowo pozostaje poza zasięgiem publicznych służb zatrudnienia. Poza osobami nieposiadającymi zdolności do podjęcia zatrudnienia (np. emeryci, dzieci), niewykorzystana na rynku pracy pozostaje wciąż spora grupa osób. Między innymi do tej grupy skierowane były projekty, które mogły być realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W przypadku Działań/Poddziałań, za wdrażanie których odpowiedzialny był Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, były to Poddziałania: 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3 i 7.1.4, w których grupę docelową stanowiły osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin): a) bezrobotne, b) nieaktywne zawodowo) oraz Poddziałania: 7.3.1, 7.3.2 i 7.3.3, w przypadku których grupą docelową były osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin) planujące rozpocząć działalność gospodarczą tj. osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo. Poddziałania te zostały dokładniej opisane w części 2.2.1.4.

W powyższe działanie kierunkowe wpisują się również zadania realizowane przez Śląską Wojewódzką Komendę Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach, kierującą swoje działania do młodzieży, która wypadła z powszechnego systemu edukacji i stanowi grupę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i potencjalną grupę osób biernych zawodowo.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego realizował w 2017 r., zadania skierowane do osób podlegających wykluczeniu społecznemu, w tym w szczególności osób uzależnionych od alkoholu oraz od narkotyków lub innych środków odurzających.

Również Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego podejmował działania w ramach Osi priorytetowej IX RPO WSL, uwzględniające osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Wyodrębnione zadania, zrealizowane przez powyższe instytucje w 2017 r., zostały szerzej przedstawione w dalszej części dokumentu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach brał udział w badaniach **Barometr zawodów**, które są badaniami jakościowymi, służącymi wypracowaniu jednorocznej prognozy zapotrzebowania na zawody. Badanie realizowane było od 2009 roku w województwie małopolskim. Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej, od 2015 r. **Barometr zawodów** został wdrożony w pozostałych 15 województwach (koordynatorem ogólnopolskim został Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie). Barometr dzieli zawody na trzy główne grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe. Prognoza sytuacji w zawodach powstaje osobno dla każdego powiatu w Polsce, tworzona jest także na poziomie wszystkich województw.

Realizując III edycję badania Barometr zawodów, zgodnie z harmonogramem, w 2017 roku prowadzono następujące działania: po ustaleniu kwestii merytoryczno-technicznych na przełomie III i IV kwartału 2017 r. przeprowadzono m.in. panele eksperckie w każdym powiatowym urzędzie pracy województwa śląskiego. We wrześniu 2017 roku odbyły się 32 takie spotkania (PUP Tychy realizował **Barometr** w podziale na miasto Tychy i powiat bieruńsko-lędziński). Uczestnicy badania to - analogicznie jak w poprzednich edycjach - pracownicy powiatowych urzędów pracy, prywatnych agencji zatrudnienia oraz innych instytucji zorientowanych w sytuacji na lokalnych rynkach pracy. Ostatecznie w województwie śląskim, poza pracownikami PUP, uczestnikami byli przedstawiciele 31 instytucji zewnętrznych (tj. Cechy Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości, Centra Kształcenia Ustawicznego oraz Praktycznego, Izby Rzemieślnicze i Przedsiębiorczości, Izba Przemysłowo-Handlowa, Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Ochotnicze Hufce Pracy, Poradnie Pedagogiczne, Regionalne Izby Gospodarcze, Randstad - agencja pracy, Urzędy Miast, Zespoły Szkół oraz Szkolne Ośrodki Kariery.).

Podczas oceny eksperci posiłkowali się danymi na temat między innymi liczby ofert pracy oraz liczby osób poszukujących pracy w konkretnym zawodzie. Jednak były to dane pomocnicze. Wiedza ekspertów pozwoliła również na zweryfikowanie czy osoby te posiadają odpowiednie umiejętności praktyczne, kwalifikacje oraz potwierdzające je certyfikaty. Ważnym aspektem było również dysponowanie odpowiednim doświadczeniem zawodowym itp. Grupy docelowe to w głównej mierze: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, instytucje rynku pracy, urzędy i organizacje zajmujące się problematyką rynku pracy, uczniowie gł. ostatnich klas szkół i studenci uczelni wyższych, pracodawcy, akademickie biura karier, szkolne ośrodki kariery.

Wyniki III edycji badania dostępne są w postaci produktów finalnych (plakatów i raportów) oraz w serwisie internetowym <https://barometrzawodow.pl/>.

2.2 Obszar priorytetowy II Zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy

Działania podejmowane w powyższym obszarze mają na celu przede wszystkim podniesienie jakości kapitału ludzkiego w okresie całego życia zawodowego, co z kolei – poprzez sprostanie wymaganiom zmieniającej się gospodarki – pozwoli na zmniejszenie ryzyka utraty pracy/zatrudnialności lub pozwoli na płynne przejście do kolejnego pracodawcy. Zadania obejmują np.:

- inwestycje podejmowane w ramach tzw. zielonej gospodarki,
- zwiększenie jakości kapitału ludzkiego; wdrożenie uczenia się i podnoszenia kwalifikacji przez całe życie zawodowe,
- rozwijanie bardziej przyjaznych form zatrudnienia,
- działania wspierające osoby zagrożone ubóstwem,
- mobilność pracowników (przestrzenna i zawodowa),
- działania służące zwiększeniu innowacyjności przedsiębiorstw i kreatywności społeczeństwa, przyczyniające się pośrednio do wzrostu zatrudnienia,
- podniesienie efektywności usług EURES,
- wspieranie grup defaworyzowanych na rynku pracy: osób starszych, kobiet, osób młodych, osób niepełnosprawnych.

2.2.1 Działanie kierunkowe 4 Wspieranie mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy

2.2.1.1 Poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy

Poradnictwo zawodowe jest usługą rynku pracy polegającą na udzielaniu pomocy przez pracownika urzędu pracy w rozwiązywaniu problemów zawodowych osób zgłaszających się po taką pomoc. Pomoc może być świadczona w formie indywidualnej lub w formie spotkania grupowego.

Informacja i poradnictwo zawodowe, realizowane w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach skierowane są do osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz innych osób zainteresowanych problematyką poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej. Usługi świadczone są zarówno w formie indywidualnej jak i grupowej, w tym również dla grup zorganizowanych. Ogółem z powyższych usług w 2017 roku skorzystało 9597 osób, w tym z:

- informacji udzielanych w trybie indywidualnym: 4545 osób,
- informacji udzielanych w formach grupowych 3547 osób (w tym 535 osób wzięło udział w zajęciach na temat zakładania działalności gospodarczej oraz sporządzania biznesplanu),
- indywidualnego poradnictwa zawodowego (udzielanie wsparcia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w rozwiązywaniu problemów związanych z poruszaniem się i funkcjonowaniem na rynku pracy, świadczone jest w trybie indywidualnych, cyklicznych konsultacji z doradcą zawodowym): 606 osób,
- grupowego poradnictwa zawodowego (warsztaty doskonalące umiejętności przydatne w poszukiwaniu pracy, poruszaniu się po rynku pracy i planowaniu kariery zawodowej. Warsztaty dotyczyły między innymi: samooceny umiejętności i predyspozycji zawodowych z wykorzystaniem autotestów, rozmowy kwalifikacyjnej, poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej): 638 osób w 81 grupach,

- testów psychologicznych oraz badaniach predyspozycji zawodowych przy użyciu testu Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych (KZZ). Łącznie przeprowadzono 293 badania testowe dla 261 osób.

Inne zadania zrealizowane w powyższym zakresie w WUP w Katowicach w 2017 r.:

- W ramach koordynacji działań z zakresu poradnictwa zawodowego adresowanych do osób będących na różnym etapie drogi zawodowej przeprowadzono w szkołach województwa śląskiego ankietę dotyczącą rozpoznania potrzeb i oczekiwań przedstawicieli sektora oświaty odnośnie wsparcia w realizacji zadań z zakresu poradnictwa zawodowego;
- Pracownicy WUP w Katowicach wzięli udział m.in. w:
  - I Śląsko - Zagłębiowskim Forum Edukacji Zawodowej oraz przeprowadzili warsztaty "Moja własna firma – formy finansowania oraz możliwości wsparcia dla młodych osób w obliczu nowej perspektywy finansowej",
  - XIX Ogólnopolskich Targach „Edukacja 2017” w Katowicach - 3 edycje wykładów „Poszukiwanie zatrudnienia na współczesnym rynku pracy”, XIX Inżynierskich Targach Pracy i Przedsiębiorczości organizowanych przez Politechnikę Śląską, Targach Pracy i Edukacji organizowanych przez PUP w Jaworznie oraz przeprowadzili prelekcję na temat „Zasady rozpoczynania działalności gospodarczej”, Targach Pracy i Praktyk Studenckich organizowanych przez Wyższą Szkołę Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Targach Pracy zorganizowanych przez Akademię J. Długosza w Częstochowie,
  - pracach jury konkursu pn.: „Mój zawód-moja pasja” organizowanym przez Miejski Zarząd Oświaty w Bielsku-Białej dla uczniów gimnazjów,
- Współpracowano z Urzędem Miasta Częstochowy w realizacji projektu: „Młodzi-Kreatywni” promującego przedsiębiorczość wśród młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych - przeprowadzono wykład „Mój pomysł na firmę”;
- Przeprowadzono dla pracowników MOPS w Wodzisławiu Śląskim szkolenie „Skuteczna praca z grupą. Doskonalenie kompetencji pracowników pomocy społecznej w zakresie aktywizacji i rozwoju osób pozostających bez pracy”;
- Kontynuowano współpracę z MOPR w Piekarach Śląskich - udział przedstawicieli MOPR (w charakterze prelegentów) w przedsięwzięciach WUP;

Wojewódzki urząd Pracy w Katowicach prowadził w 2017 r. **poradnictwo zawodowe** w formie grupowej **dla młodzieży** z uwzględnieniem zagadnień wyboru kierunku kształcenia i szkolenia, wejścia na rynek pracy oraz aktywnego poszukiwania zatrudnienia i planowania kariery zawodowej. Celem zadania była poprawa sytuacji osób młodych poprzez wyposażenie w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej. Działania w tym zakresie realizowane były poprzez prowadzenie zajęć grupowych w formie warsztatów, prezentacji, wykładów oraz innych przedsięwzięć skierowanych do osób młodych wchodzących na rynek pracy.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba przeprowadzonych spotkań grupowych	100	114	114,0%
Liczba uczestników spotkań	1 222	2 786	228,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	113,6%

	16,2 tys. PLN	18,4 tys. PLN	
--	---------------	---------------	--

Również Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach prowadziła w 2017 r. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i szkolenia zawodowe na rzecz młodzieży poszukującej pracy i uczącej się. Celem tego zadania był marketing usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych, tj. dostosowanie do różnorodnych oczekiwań pracodawców celem pozyskania nowych partnerów rynku pracy i zwiększenia ilości ofert pracy oraz dostosowanie do różnorodnych oczekiwań młodzieży celem zwiększenia wiedzy na temat zasad rządzących rynkiem pracy. Działania skierowane były do młodzieży uczącej się i poszukującej pracy, pracodawców, instytucji rynku pracy oraz innych partnerów rynku pracy.

Prowadzenie usług pośrednictwa pracy, polegające na pozyskiwaniu ofert pracy stałej dla osób, które ukończyły szkoły ponadgimnazjalne i pozostałych osób bezrobotnych oraz ofert pracy krótkoterminowej dla młodzieży uczącej się, odbywało się na zasadzie kojarzenia odpowiedniego kandydata z pracodawcą składającym ofertę pracy. W ramach tej usługi nawiązywane były i utrzymywane stałe, bezpośrednie kontakty z zakładami pracy (osobiście, drogą elektroniczną, telefoniczną lub korespondencyjną) w celu poznania specyfiki firmy oraz oczekiwań wobec nowozatrudnionych pracowników, szczegółowa rejestracja osób poszukujących pracy pod kątem posiadanych kwalifikacji zawodowych w celu sprawnego wyszukiwania kandydatów na złożone przez pracodawców oferty pracy i stawiane przez nich wymagania. Dodatkowo prowadzone było pośrednictwo pracy w ramach sieci europejskich ofert pracy EURES.

Prowadzenie usług poradnictwa zawodowego realizowane było w 4 obszarach: porady indywidualne, porady grupowe, informacje indywidualne i informacje grupowe. Tego rodzaju wsparcie realizowane był wśród młodzieży uczącej się w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, na wyższych uczelniach oraz wśród osób bezrobotnych chcących zaistnieć na rynku pracy. Partnerami wspomagającymi oprócz szkół były również fundacje, stowarzyszenia zrzeszające młodzież, zakłady karne, areszty śledcze, świetlice środowiskowe, domy dziecka, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Celem prowadzenia wszystkich usług doradczych jest aktywizacja zawodowa, poszerzenie świadomości zawodowej, określenie predyspozycji i możliwości zawodowych oraz przygotowanie do życia społecznego i zawodowego młodych ludzi. Najczęściej poruszaną tematyką było: przygotowanie do prowadzenia własnego biznesu (szeroko rozumiana przedsiębiorczość), warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, autoprezentacja, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, redagowanie dokumentów aplikacyjnych, określanie kompetencji i predyspozycji zawodowych.

Szkolenia zawodowe z kolei umożliwiają młodzieży nabycie nowych lub uzupełnienie posiadanych kwalifikacji zawodowych. Kursy zawodowe organizowane były zgodnie z zapotrzebowaniem na dane zawody na lokalnym rynku pracy oraz w zależności od indywidualnych potrzeb kandydata.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ofert pracy	30 460	27 220	89,4%
Liczba młodzieży zaewidencjonowanej	37 890	30 022	79,2%

Liczba uczestnictw młodzieży, która podjęła pracę	21 750	21 725	99,9%
Liczba usług z zakresu poradnictwa zawodowego	14 083	14 173	100,6%
Liczba uczestnictw młodzieży w poradnictwie zawodowym	41 770	43 156	103,3%
Liczba szkoleń zawodowych	24	16	66,7%
Liczba uczestników szkoleń zawodowych	240	170	70,8%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>nie określono</i>	<i>nie określono</i>	

Powiatowy Urząd Pracy w Chorzowie realizował zadanie „**Zawodowy drogowskaz**”, którego celem była promocja kształcenia zawodowego wśród uczniów chorzowskich szkół gimnazjalnych, zwłaszcza klas III. W ramach zadania odbyły się spotkania doradców zawodowych z uczniami, a także z ich rodzicami na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy, prognoz popytu na pracę oraz zapotrzebowania na zawody uzyskiwane w drodze kształcenia zawodowego. Zaaranżowano spotkania pracodawców z młodzieżą gimnazjalną umożliwiające praktyczne poznanie zawodu poprzez wizyty w zakładach pracy.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Spotkania doradców zawodowych z młodzieżą szkolną szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na temat dotyczące preorientacji zawodowej – liczba uczniów	<i>nie określono</i>	214	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>nie określono</i>	<i>nie określono</i>	

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie, w ramach programu „**Niezbędnik Absolwenta**”, prowadził w szkołach ponadgimnazjalnych zajęcia skierowane do uczniów ostatnich klas - zarówno w formie wykładowej jak i praktycznych zajęć - zakładających aktywne uczestnictwo młodzieży. Tematyka warsztatów obejmowała zagadnienia dotyczące przedsiębiorczości, predyspozycji zawodowych, rynku pracy (w tym sytuacji na lokalnym rynku pracy), wyboru dalszej drogi edukacyjnej, możliwości szkoleń zawodowych oraz oferty urzędu pracy dla rejestrujących się absolwentów. Uczestnicy zajęć zdobyli umiejętność charakterystyki lokalnego rynku pracy, wyróżnienia zawodów nadwyżkowych i deficytowych, określenia co to jest rynek pracy jawny i ukryty. Poznali metody poszukiwania zatrudnienia, zasady sporządzania dokumentów aplikacyjnych. Zbadali swoje predyspozycje zawodowe, określili mocne i słabe strony. Dowiedzieli się też w jaki sposób założyć własną firmę oraz poznali źródła finansowania działalności gospodarczej. Ponadto zdobyli wiedzę na temat wyszukiwania informacji dotyczących możliwości nabywania nowych kwalifikacji zawodowych oraz możliwości wsparcia ze strony urzędu pracy, ze szczególnym uwzględnieniem form skierowanych do młodzieży.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba uczestników zajęć	450	696	154,7%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>nie określono</i>	<i>nie określono</i>	

Powiatowy Urząd Pracy w Pszczynie, w celu zwiększenia potencjału zawodowego uczniów szkół gimnazjalnych, prowadził poradnictwo zawodowe w szkołach gimnazjalnych, co miało na celu pomoc uczniom w wyborze odpowiedniego zawodu oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba uczniów biorący udział w spotkaniach z zakresu poradnictwa zawodowego	87	171	196,6%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	100,0%
	0,1 tys. PLN	0,1 tys. PLN	

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach realizuje działania w zakresie krajowego **pośrednictwa pracy** - wyłącznie **o zasięgu ponadpowiatowym** i we współpracy z właściwymi Powiatowymi Urzędami Pracy oraz zadania związane z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi.

W ramach tych działań w 2017 roku informowano osoby bezrobotne i poszukujące pracy o ofertach pracy zamieszczonych w internetowej bazie ofert pracy, udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy. Pracodawcom udzielano informacji o konieczności zgłoszenia wolnego miejsca pracy do właściwego terytorialnie Powiatowego Urzędu Pracy. W Centralnej Bazie Ofert Pracy wyszukiwano ofert pracy dla osób osadzonych w zakładzie karnym oraz dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności. Informowano obywateli Ukrainy o zasadach rozpowszechniania krajowych ofert pracy. Na prośbę PARP poszukiwano w województwie śląskim wydarzeń z działu HR np. konferencji, targów realizowanych w II półroczu 2017 r.

Do zadań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach należy też realizowanie działań w zakresie pośrednictwa pracy, w tym wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art.1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, w szczególności przez

- ✓ wspieranie i realizację zadań sieci EURES, w tym koordynowanie realizacji tych działań przez urzędy pracy na terenie województwa, we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami powiatowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES;
- ✓ współpraca przy realizacji zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES, na terenie działania tych partnerstw.

EURES to europejskie służby zatrudnienia państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii, Liechtensteinie) oraz Szwajcarii realizujące

działania obejmujące w szczególności pośrednictwo pracy wraz z doradztwem w zakresie mobilności na rynku pracy.

W 2017 r.:

- poinformowano 1735 osób bezrobotnych i poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy w kraju i w państwach Unii Europejskiej, EOG i państwach niebędących stronami umowy o EOG, których obywatele mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską (w tym cudzoziemców);
- doradcom EURES z wybranych państw (Bułgarii, Rumunii, Chorwacji, Czech, Francji, Hiszpanii, Słowacji, Słowenii, Litwy, Rumunii, Estonii, Litwy, Łotwy, Grecji, Włoch, Niemiec, Węgier, Portugalii) przekazano oferty pracy pracodawców krajowych zainteresowanych zatrudnieniem pracownika będącego obywatelem państw UE/ EOG;
- w ramach pośrednictwa pracy dla pracodawców z państw UE/EOG, zainteresowanych rekrutacją osób bezrobotnych lub poszukujących pracy będących obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, zainteresowanych podjęciem zatrudnienia na terytorium państw UE/EOG, przyjęto do realizacji 805 ofert pracy na 4 357 miejsc pracy z czego: do PUP przekazano 190 ofert pracy na 2448 miejsca zatrudnienia, do Akademickich Biur Karier przekazano 5 oferty na 84 miejsc pracy, natomiast do OHP przekazano 33 oferty pracy na 256 miejsc zatrudnienia;
- w związku z prowadzonymi rekrutacjami przekazano doradcom EURES lub pracodawcom 105 kompletów dokumentów aplikacyjnych oraz dokumenty studentów zainteresowanych pracą wakacyjną w Niemczech w sezonie letnim 2017, 139 pracodawcom z krajów UE/ EOG udzielono pisemnych informacji nt. możliwości zatrudnienia bezrobotnych i poszukujących pracy z Polski oraz procedury złożenia oferty w ramach sieci EURES;
- zorganizowano rozmowy kwalifikacyjne kandydatów do pracy z pracodawcami zagranicznymi:
  - dla niemieckiego pracodawcy Piening GmbH we współpracy z PUP z terenu woj. śląskiego, w których udział wzięło 72 kandydatów .
  - dla hiszpańskiego pracodawcy sieci hoteli IBEROSTAR, w których udział wzięło 12 kandydatów;
- W wyniku działań rekrutacyjnych prowadzonych przez WUP w Katowicach w 2017 r. zatrudniono lub zaproponowano zatrudnienie za granicą 334 kandydatom z Polski, z czego 211 po odbyciu kursu j. niemieckiego, zapewnionego przez pracodawcę).

Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach:

- w związku z prowadzonymi rekrutacjami w ramach sieci EURES udzielali dodatkowego wsparcia pracodawcom zagranicznym poprzez m.in.: promocję artykułów na głównej stronie WUP, zamieszczanie postów na koncie Facebook *Śląskie – rynek pracy* oraz *EURES Silesia*
- koncie LinkedIn, a także przekazując do PUP materiały promocyjne (plakaty, ulotki) otrzymywane od zagranicznych pracodawców;

- raz w tygodniu udzielali informacji osobom poszukującym pracy z kraju i zagranicy poprzez narzędzie Netop Live Guide (chat on-line) na Portalu EURES www.eures.europa.eu;
- przygotowali i przekazali do MRPiPS sprawozdanie dotyczące realizacji Krajowego Planu Działań EURES za 2016 rok na terenie woj. śląskiego przez WUP, PUP oraz partnerów stowarzyszonych;
- przygotowali i przekazali do MRPiPS wkład do Krajowego Planu Działań EURES na 2018 rok dotyczący działań EURES realizowanych na terenie woj. śląskiego przez WUP, PUP oraz partnerów stowarzyszonych;
- prezentowali oferty pracy podczas targów pracy organizowanych przez;
  - PUP: w Katowicach, Jastrzębiu-Zdroju, Chorzowie, Bytomiu, Świętochłowicach, Wodzisławiu Śląskim, Piekarach Śląskich i Żywcu,
  - ABK: Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Politechniki Śląskiej w Gliwicach;
- przeprowadzili szkolenie dla pracowników realizujących zadania EURES z 31 PUP z woj. śląskiego oraz szkolenie „Szukam pracy” dla PUP i WUP (w trakcie jednej z sesji przedstawiono informacje o EURES);
- wzięli udział w 15 spotkaniach z uczniami ostatnich klas szkół średnich podczas których przedstawiono prezentację na temat usług sieci EURES;
- uczestniczyli w 2 spotkaniach ze studentami Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz niemieckiej uczelni HdBA, których poinformowano o usługach sieci EURES. Informację nt. sieci EURES przekazano również nauczycielom szkół średnich i gimnazjalnych realizujących przedmiot – doradztwo zawodowe pn.: „Skuteczność w poszukiwaniu pracy - przystosowanie młodzieży do rynku pracy”;
- przeprowadzili 6 warsztatów na temat warunków życia i pracy w wybranych państwach UE/EGO dla uczestników projektu WUP w Katowicach „Praca z EURES-em – Twoim sukcesem”;
- uczniom ostatnich klas oraz osobom bezrobotnym w PUP w Zabrze oraz Pszczynie przedstawili prezentację dotyczącą warunków życia i pracy w Holandii;
- wzięli udział w seminarium zorganizowanym w Ołomuńcu przez doradcę EURES z Czech na temat warunków życia i pracy w Polsce i Czechach;
- przygotowali aktualizację opracowań publikowanych przez MRPiPS na stronie www.eures.praca.gov.pl na temat warunków życia i pracy w Belgii oraz na Słowacji;
- wzięli udział w konferencji „Student 2.0” organizowanej przez ATH w Bielsku-Białej, spotkaniu dot. projektu *ProRecognition – uznanie kwalifikacji w Niemczech* w Warszawie, spotkaniu Polsko-Czeskiej Grupy Roboczej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej w Pokrzywniej oraz w seminarium „Delegowanie pracowników w ramach transgranicznego świadczenia usług - nowe regulacje i proponowane zmiany w 2017 r.”.

Jako wyodrębnione zadanie realizowany był w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach (w ramach programu EaSI) projekt EURES-T Beskydy.

Partnerstwo transgraniczne EURES-T Beskydy powstało w 2007 roku w celu wspierania transgranicznej mobilności na rynku pracy w obszarze transgranicznym Polski, Czech

i Słowacji. Głównymi celami współpracy w ramach partnerstwa EURES-T Beskydy są:

- świadczenie usług EURES, na rzecz osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pracowników przygranicznych oraz pracodawców, w szczególności pośrednictwa pracy, doradztwa i informacji nt. warunków życia i pracy w regionie przygranicznym Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Czeskiej i Republiki Słowackiej oraz na temat możliwości podejmowania szkolenia zawodowego w tym regionie,
- rozwój wspólnych działań i projektów związanych z zatrudnieniem w regionie przygranicznym krajów partnerskich,
- zapewnienie stałego przepływu i wymiany informacji poprzez bezpośrednie i regularne kontakty pomiędzy doradcami EURES w regionie przygranicznym krajów partnerskich,
- monitorowanie przeszkód w mobilności w regionie przygranicznym krajów partnerskich i proponowanie na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim odpowiednich rozwiązań dotyczących usunięcia tych przeszkód,
- koordynowanie, wnoszenie wkładu i inicjatyw mających na celu rozwój i poprawę funkcjonowania rynku pracy w regionie przygranicznym krajów partnerskich, w tym współpracy w ramach innych właściwych programów i funduszy, w celu uzyskania samowystarczalności struktury Partnerstwa.

Obszarem działania partnerstwa jest region przygraniczny, tj. teren:

- a) Rzeczypospolitej Polskiej w miastach: Bielsko-Biała i Jastrzębie-Zdrój oraz na terenie powiatów: cieszyńskiego, głubczyckiego, nyskiego, prudnickiego, raciborskiego, wodzisławskiego, żywieckiego,
- b) Republiki Czeskiej na terenie powiatów: Bruntál, Opava, Nový Jičín, Třinec Ostrava, Karviná, Frýdek-Místek,
- c) Republiki Słowackiej na terenie powiatów: Čadca, Námestovo, Dolný Kubín.

W ramach zadań wynikających z udziału Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach w Partnerstwie Transgranicznym EURES-T Beskydy:

- dokonano rozliczenia grantu przyznanego przez KE na 2016 rok w ramach programu Unii Europejskiej pn. *Employment and Social Innovation* (EaSI) (oś - EURES – Partnerstwa transgraniczne i wsparcie współpracy w zakresie mobilności wewnątrz państw EOG oraz partnerów społecznych);
- zorganizowano spotkanie dla partnerów EURES-T Beskydy z związku z przygotowaniem wniosku o grant w ramach programu Unii Europejskiej pn. *Employment and Social Innovation* na 2018 rok (Bielsko-Biała);
- przygotowano oraz złożono wniosek o dofinansowanie projektu w ramach programu Unii Europejskiej pn. *Employment and Social Innovation* (EaSI) (oś - EURES – Partnerstwa transgraniczne i wsparcie współpracy w zakresie mobilności wewnątrz państw EOG oraz partnerów społecznych) na 2018 rok. Wniosek złożono w imieniu WUP w Katowicach oraz Partnerów Polsko-Czesko-Słowackiego Partnerstwa Transgranicznego EURES-T Beskydy zainteresowanych otrzymaniem dofinansowania w ramach tego programu. Złożony projekt nie uzyskał jednak wystarczającej liczby punktów, a tym samym nie został przyznany przez KE Partnerstwu Transgranicznemu EURES-T Beskydy.
- wzięto udział w seminarium na temat mapowania potrzeb pracodawców w regionach przygranicznych, zorganizowanego przez EURES Słowacja (Námestovo, 21.09.2017 r.).

Z kolei celem zadań realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu w zakresie **partnerstwa transgranicznego** jest wsparcie dla transgranicznej mobilności siły roboczej, aby stała się integralną częścią regionalnego rynku pracy oraz działania na rzecz usuwania przeszkód, które zakłócają tę mobilność. Zadanie to realizowane było w 2017 r. poprzez ułatwianie pośrednictwa pracy na przygranicznym rynku pracy, realizację wspólnych projektów rekrutacyjnych, transgraniczną działalność pośrednictwa pracy, rekrutację a także wymianę informacji na temat warunków życia i pracy w krajach uczestniczących w partnerstwie. Powyższym wsparciem objęte były osoby bezrobotne i poszukujące pracy.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w regionach przygranicznych - Czechy i Słowacja	30	44	146,7%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>nie określono</i>	<i>nie określono</i>	

W 2017 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach był organizatorem Europejskich Dni Pracy (EDP) on-line „*Silesia Online Job Day 2017*”, prowadzonych na platformie udostępnionej przez Komisję Europejską. Targi odbyły się 26 października 2017 r. i zostały zorganizowane w ramach sieci EURES wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Opolu.

Głównym celem internetowych targów pracy było wsparcie polskich pracodawców z wybranych branż w dotarciu do osób poszukujących pracy z innych państw Unii Europejskiej, w tym Polaków, którzy wyemigrowali do pracy za granicę i myślą o powrocie do kraju. Idea organizacji przedsięwzięcia powstała z potrzeby polskich pracodawców, którzy coraz częściej zgłaszają trudności związane ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy. Grupą docelową były osoby bezrobotne i poszukujące pracy z państw UE/EFTA, osoby zainteresowane otwarciem własnej działalności gospodarczej oraz pracodawcy krajowi, w tym agencje pracy tymczasowej. Wydarzenie koncentrowało się na branżach, w których polscy pracodawcy najczęściej wykazywali zainteresowanie zatrudnieniem obywateli z innych państw UE/EFTA tj.: IT, transport i logistyka, księgowość i finanse, elektroniczna i telefoniczna obsługa klienta, branża metalowa, BPO (outsourcing procesów biznesowych).

Pracodawcy zainteresowani udziałem w tym przedsięwzięciu mieli możliwość rejestracji konta wystawcy, zarządzania zamieszczanymi ogłoszeniami o pracę oraz wysyłania zaproszeń kandydatom na rozmowy rekrutacyjne *on-line*. Osoby poszukujące pracy mogły zarejestrować swoje CV i aplikować na wybrane ogłoszenia, a 26 października 2017 r. podjąć rozmowę z wystawcami za pośrednictwem indywidualnych chat'ów *on-line*.

Oprócz pracodawców, stoiska informacyjne prowadzili przedstawiciele Oddziału ZUS w Chorzowie oraz w Opolu, organizacji Powroty.gov.pl, Państwowej Inspekcji Pracy w Katowicach, Enterprise Europe Network w Katowicach przy Funduszu Górnośląskim S.A., Partnerstwa Transgranicznego EURES-T Beskydy oraz EURES Polska.

Osoby odwiedzające platformę miały możliwość obejrzenia filmów:

- promujących województwo śląskie oraz opolskie,
- prezentacji dla osób poszukujących pracy – obywateli UE - na temat warunków życia i pracy w Polsce,

- video dla Polaków przebywających za granicą i planujących powrót do kraju – na temat przygotowania do powrotu, zasiłku z tytułu bezrobocia po pracy za granicą, emerytury, rozliczania podatków, zakładania działalności gospodarczej w Polsce,
- prezentacji dla polskich pracodawców – na temat delegowania pracowników do pracy na terenie państw UE/EFTA oraz oferty Enterprise Europe Network w Katowicach.

Filmom towarzyszył chat publiczny moderowany przez pracownika WUP w Katowicach. Część filmów video została nagrana przy udziale przedstawicieli WUP w Katowicach, WUP w Opolu, PIP w Katowicach, Oddziałów ZUS w Chorzowie oraz Opolu, Enterprise Europe Network w Katowicach.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba edycji Targów	1	1	100,0%
Liczba pracodawców zarejestrowanych na platformie	15	22	146,7%
Liczba odwiedzających bezrobotnych / poszukujących pracy zarejestrowanych na platformie	100	418	418,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	57,4%
	31,0 tys. PLN	17,8 tys. PLN	

W ramach działań mobilnościowych¹² Żorska Izba Gospodarcza i Powiatowy Urząd Pracy w Żorach realizowały w okresie 01.03.2016 – 31.07.2017 projekt „**Mobilność ponadnarodowa inwestycją w moją przyszłość**”. Partnerami ponadnarodowymi byli: Tempo Libero Società Cooperativa Sociale – ONLUS oraz VITALIS Betreuungsgesellschaft für Modellprojekte mbH. Grupę docelową stanowiły osoby młode bezrobotne do 35 roku życia, NEET. Celem głównym projektu było podniesienie aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia 20 osób (14K,6M) w wieku 18-35 lat zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu 7 powiatów województwa śląskiego. Realizacja zadania pozwoliła na efektywne wykorzystanie możliwości, jakie daje mobilność ponadnarodowa - poprzez zindywidualizowane wsparcie, łączące fachową pomoc ze strony PUP Żory i uwzględniające potrzeby potencjalnych pracodawców.

W ramach projektu oferowano uczestnikom następujące formy wsparcia:

- I. Przygotowanie uczestników do mobilności:
  1. Przygotowanie psychologiczne
    - a) warsztaty integracyjne
    - b) warsztaty z doskonalenia kompetencji miękkich
    - c) wsparcie psychologiczno-doradcze
  2. Kurs językowy
  3. Szkolenie międzykulturowe
  4. Szkolenia zawodowe (w miarę potrzeby)
  5. Spotkania organizacyjne
  6. Telekonferencja przedstawiciela partnera ponadnarodowego z uczestnikami projektu
  7. Szkolenie z przepisów bhp

¹² Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś Priorytetowa IV *Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa*, Działanie 4.2 *Programy mobilności ponadnarodowej*

II. Pobyt uczestników za granicą:

1. W trakcie pobytu za granicą kontynuowane będą działania mające na celu utrwalenie kompetencji nabytych w fazie przygotowawczej tj.:

- a) kontynuacja szkolenia językowego
- b) wydarzenia kulturowe / wycieczki
- c) kształtowanie kompetencji miękkich
- d) realizacja wspólnych projektów na rzecz społeczności lokalnej
- e) wsparcie psychologiczno-emocjonalne prowadzone przez mentora lub terapeutę (spotkania indywidualne w zależności od potrzeb uczestników)

2. Staż zawodowy

Preferowane kierunki staży w ramach mobilności ponadnarodowej:

- turystyka / hotelarstwo / rozrywka / kultura
- gastronomia
- ogrodnictwo / florystyka
- opieka nad osobami starszymi
- branża elektromaszynowa/maszynowa

III. Działania o charakterze aktywizującym uczestników po powrocie do kraju:

1. Coaching
2. Kurs komputerowy
3. Warsztaty aktywizujące
4. Doradztwo i pośrednictwo

W okresie sprawozdawczym zrealizowano: indywidualne doradztwo, dedykowane szkolenia, warsztaty, zagraniczną mobilność i kompleksową aktywizację zawodową.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób długotrwale zatrudnionych poprzez dopasowanie umiejętności osób kierowanych do pracy na podstawie zdobytych doświadczeń poza granicami kraju	20	19	95,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	93,4%
	659,5 tys. PLN	616,1 tys. PLN	

W ramach **Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery** organizowane były spotkania mające na celu propagowanie świadomego planowania kariery zawodowej. Np. Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku zorganizował, skierowane do uczniów różnych typów szkół i ich rodziców, osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy, pracodawców i ich pracowników, nauczycieli i pedagogów różnych typów szkół, IX Rybnickie Dni Kariery. Ich celem było rozpropagowanie świadomego planowania kariery zawodowej, zmotywowanie odbiorców działań do wzięcia odpowiedzialności za swoje wybory zawodowe oraz zapoznanie ich z mechanizmami panującymi na rynku pracy. W ramach Targów przeprowadzono kampanię tematyczną, wykłady, warsztaty, panele dyskusyjne, zorganizowano punkty konsultacyjno-informacyjne, wizyty studyjne i zawodoznawcze oraz konferencję z panelem dyskusyjnym i olimpiadę z wiedzy o planowaniu i zarządzaniu karierą zawodową.

Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach **organizowała targi i giełdy pracy**. Ich celem było umożliwienie nawiązania bezpośrednich kontaktów

między pracodawcami, a osobami poszukującymi pracy, pomoc pracodawcom w pozyskaniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, dostarczenie osobom zainteresowanym informacji dot. poszukiwania pracy, prowadzenia działalności gospodarczej, europejskiego i krajowego rynku pracy. W targach i giełdach pracy uczestniczyli pracodawcy, instytucje rynku pracy, instytucje szkoleniowe i wspierające przedsiębiorczość, wyższe uczelnie, instytucje pomocy społecznej i inni partnerzy. Powyższe przedsięwzięcia skierowane były do młodzieży uczącej się poszukującej zatrudnienia krótkoterminowego lub pracy stałej w kraju i za granicą, osób zainteresowanych uruchomieniem działalności gospodarczej, pracodawców, instytucji wspierających przedsiębiorczość, wyższych uczelni, instytucji szkoleniowych i innych partnerów rynku pracy.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba targów pracy	27	34	125,9%
Liczba prezentowanych ofert w trakcie targów pracy	17 430	30 097	172,7%
Liczba giełd pracy	227	371	163,4%
Liczba pozyskanych ofert w trakcie giełd pracy	1 868	3 464	185,4%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>nie podano</i>	<i>nie podano</i>	

Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej zorganizowała dla Studentów, Absolwentów i wszystkich zainteresowanych własnym rozwojem zawodowym oraz poszerzaniem swoich kontaktów biznesowych cykl warsztatów i wykładów w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości. Celem ŚTP jest zainspirowanie i włączenie w tematykę przedsiębiorczości jak największej liczby uczestników, w tym studentów, uczniów szkół ponadgimnazjalnych, przedstawicieli grona pedagogicznego oraz przedsiębiorców. Poprzez powyższe działania uczestnicy spotkań podnoszą swoje kompetencje zawodowe, wzrasta ich konkurencyjność na rynku pracy, kształtuje się proaktywna postawa wobec własnego rozwoju zawodowego. W Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości realizowanym przez Wyższą Szkołę Biznesu w Dąbrowie Górniczej udział wzięło ponad 1500 osób jako uczestników spotkań z ekspertami, warsztatów czy wykładów. W ramach powyższego przedsięwzięcia odbyły się m. In. warsztaty z obszarów:

- Kreowanie pomysłów biznesowych - czyli jak założyć firmę i zarobić pierwszy milion - wykład inauguracyjny;
- Ja Lider – warsztat ukierunkowany na budowanie kompetencji przywódczych;
- Crodfunding - od pomysłu do biznesu;
- Młodzi innowacyjni czyli jak stworzyć biznes warty miliony?;
- Wykorzystanie technik kreatywności do tworzenia pomysłów biznesowych.

Zorganizowano również spotkanie dedykowane dla przedsiębiorców - *Inwestycja w kompetencje pracownika kluczem do sukcesu Twojej Firmy*, gdzie przedsiębiorcy mieli możliwość omówienia innowacyjnych rozwiązań - wyznaczania kierunków rozwoju branż w jakich działają, sposobów na efektywne rozwijanie potencjału pracowników. Wydarzenie to również umożliwiło spotkanie z przedstawicielami firm promujących nowe formy pracy oraz działalności zawodowej.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Podniesienie kompetencji studentów związanych z przedsiębiorczością i kreatywności. Wzrost konkurencyjności studentów na rynku pracy. Zdobyte przez studentów wiedzy i kompetencji, kształtowanie proaktywnych postaw. Zaopatrzenie uczestników w środki konieczne potrzebne do założenia własnej firmy - liczba uczestników	1 500	900	60%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	<i>brak informacji</i>	

Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej była również organizatorem **X Targów Pracy i Praktyk Studenckich** (marzec 2017 r.). Targi zorganizowane zostały w celu pomocy osobom poszukującym pracy w znalezieniu praktyk, stażu, zatrudnienia oraz wsparcie w określeniu przyszłej drogi zawodowej. Dodatkowo realizowano cel związany z budowaniem sieci networking oraz podnoszenie kompetencji zawodowych wśród uczestników wydarzenia. Targi rozpoczęto wykładem inauguracyjnym „*Jak budować markę osobistą na rynku pracy?*”. W ramach Akademii Rozwoju Kompetencji przeprowadzono 16 szkoleń, m.in. : *Jak zdobyć wymarzone stanowisko pracy? Kreatywne CV i mapy myśli, Budowanie ścieżki kariery – daj się znaleźć rekruterom czy Kompetencje kluczowe na rynku pracy - oczekiwania pracodawców wobec przyszłych pracowników, metody poszukiwania zatrudnienia, tendencje zachodzące na rynku pracy.*

Targi Pracy umożliwiły kontakt uczestników z 70 firmami zatrudniającymi na terenie województwa śląskiego m. in. UPC Polska, Awbud Disigh & Build, Infopraca.pl, Raiffeisen Polbank, Komenda Miejska Policji w Dąbrowie Górniczej, Saint – Gobain Glass, DPM – Doradztwo Personalne, Wizz Air, Dziennik Zachodni, Leasing TeamGroup.

Honorowy patronat nad Targami objęła Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Elżbieta Rafalska, Prezydent Konfederacji Lewiatan – Henryka Bochniarz, Marszałek Województwa Śląskiego - Wojciech Saługa, Prezydent Miasta Dąbrowa Górnicza – Zbigniew Podraza, Prezes Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach - Tadeusz Donocik, Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach – Grzegorz Sikorski.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Wzrost kompetencji wśród uczestników, networking, bezpośredni kontakt z pracodawcą - liczba uczestników	2 000	800	40%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	<i>brak informacji</i>	

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach opublikował na swojej stronie internetowej 1 320 ofert rekrutacyjnych, mając na celu zwiększenie szans studentów i absolwentów na rynku pracy (<https://www.ue.katowice.pl/studenci/twoja-kariera/ofertyrekrutacyjne.html>). Oferty dotyczyły zarówno podjęcia zatrudnienia na podstawie umów o pracę, umów cywilnoprawnych, staży, praktyk, wolontariatu, samozatrudnienia oraz umów agencyjnych.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba opublikowanych ofert rekrutacyjnych	-	1 320	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	<i>brak informacji</i>	

Z pośrednictwem pracy związany jest, prowadzony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, **rejestr agencji zatrudnienia**. Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 17 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy m.in. prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia oraz wydawanie certyfikatów o dokonaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia.

Zgodnie ze Statutem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach z dnia 29 maja 2000 r., nadanym uchwałą nr I/20/8/2000 Sejmiku Województwa Śląskiego, zmienionym uchwałą z dnia 2 czerwca 2014 r., nr IV/51/9/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach realizuje zadania Samorządu Województwa Śląskiego w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy, a także z zakresu polityki rynku pracy.

Jednym z ważniejszych zadań w powyższym zakresie jest prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia.

W 2017 roku:

1. **Wydano 957 certyfikatów** uprawniających do świadczenia usług pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego lub poradnictwa zawodowego oraz do świadczenia usługi pracy tymczasowej:
  - na podstawie wniosku o wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia wydano certyfikaty 272 agencjom. Zostali oni również poinformowani pismami uzupełniającymi o zwolnieniu z opłaty skarbowej oraz o obowiązkach wynikających z prowadzenia agencji zatrudnienia (min. obowiązek złożenia corocznej informacji o działalności agencji zatrudnienia),
  - na podstawie wniosku o zmianę danych w rejestrze podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia oraz oświadczeń określających rodzaj świadczonych usług wydano certyfikaty 453 agencjom.
2. **Wydano 162 decyzje**, w tym dotyczące:
  - wykreślenia z rejestru agencji zatrudnienia: 151 decyzji
  - umorzenia wszczętego postępowania: 10 decyzji
  - uchylenia w całości własnej decyzji: 1 decyzja
3. Wydano 1 postanowienie o zawieszeniu wszczętego postępowania.

4. Przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego 3 odwołania od decyzji Marszałka Województwa Śląskiego dotyczące wykreślenia podmiotów z rejestru agencji zatrudnienia.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach w zakresie prowadzonego rejestru agencji zatrudnienia przekazał do MRPiPS roczne zestawienie z działalności agencji zatrudnienia na obszarze województwa śląskiego. Państwowa Inspekcja Pracy oraz Urząd Marszałkowski otrzymał informacje o podjętych działaniach wobec podmiotów naruszających warunki prowadzenia agencji zatrudnienia.

Bieżące zadania obejmowały korespondencje z podmiotami ubiegającymi się o wpis do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia (uzupełnienie wniosków o wpis oraz o zmianę danych o braki formalne) a także z Państwową Inspekcją Pracy, Urzędami Skarbowymi i Sądami Rejonowymi.

Ustawa z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2017 r., poz. 962) nałożyła na podmioty prowadzące rejestr agencji zatrudnienia obowiązek do złożenia oświadczeń o rodzaju świadczonych usług oraz adresach lokali w których usługi agencji zatrudnienia są świadczone. WUP w Katowicach, oprócz informacji o powyższych zmianach umieszczonych na stronie internetowej, wysłał również maile informujące podmioty o w/w obowiązku.

W związku z faktem, iż większość aktywnych agencji zatrudnienia nie wskazała rodzaju usługi jaki zamierza świadczyć przygotowano oraz wysłano w formie papierowej około 600 pism z informacją o konsekwencjach niezłożenia oświadczenia o rodzaju świadczonych usług oraz o możliwości złożenia wniosku o zmianę danych celem kontynuacji działalności agencji.

Ponad 70% poinformowanych agencji skorzystało do końca 2017 roku z możliwości złożenia wniosku o zmianę danych co skutkowało rozpatrzeniem wszystkich złożonych wniosków oraz wydaniem certyfikatów dla około 420 agencji.

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. na terenie województwa śląskiego figurowało 975 aktywnych agencji zatrudnienia.

Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia jest jawny i publikowany na stronie internetowej: www.kraz.praca.gov.pl.

Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o. prowadziła w 2017 r. **Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Śląsk**, mający na celu zapewnienie mieszkańcom regionu bezpłatnego dostępu do informacji, pobudzanie dyskusji na tematy związane z Unią Europejską, odpowiedzi na pytania dotyczące instytucji UE, jej ustawodawstwa, polityk oraz możliwości ubiegania się o dofinansowanie z projektów funduszy unijnych, rynku pracy, itp. Działania GAPIR obejmowały prowadzenie otwartego punktu informacji europejskiej, aktywne działanie w terenie m.in. poprzez prowadzenie wykładów i warsztatów podczas konferencji, seminariów, organizowanie stoisk informacyjno-konsultacyjnych, udział punktu w rozpowszechnianiu informacji o Unii Europejskiej dzięki współpracy z lokalnymi mediami, działania promocyjne (patronat nad różnego rodzaju przedsięwzięciami europejskimi w regionie), przekazywanie informacji zwrotnej do Komisji Europejskiej oraz współdziałanie z innymi ośrodkami Europe Direct.

Otwarty punkt informacji europejskiej oferował odwiedzającym:

- bezpośrednie konsultacje,
- korzystanie z bezpłatnego dostępu do Internetu,

- korzystanie z zasobów bogato wyposażonej czytelnicy,
- możliwość bezpłatnego połączenia telefonicznego z Centrum Kontaktowym Europe Direct z siedzibą w Brukseli, za pomocą numeru 00 800 67 89 10 11 (*informacje są udzielane nieodpłatnie, większość połączeń również jest bezpłatna (niektórzy operatorzy, hotele lub aparaty w budkach telefonicznych mogą naliczać opłaty)*), gdzie dostępne są informacje na wszelkie tematy związane z działalnością Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej,
- fachową obsługę punktu, prowadzonego przez wykwalifikowany personel.

Bieżąca praca punktu polegała na:

- prowadzeniu konsultacji merytorycznych z zakresu integracji europejskiej, w tym rynku pracy,
- udzielanie odpowiedzi na zapytania bezpośrednio, telefonicznie i zadawane drogą elektroniczną przez przedstawicieli społeczności lokalnej,
- prowadzenie stałych spotkań, wykładów otwartych dla mieszkańców województwa śląskiego oraz szkoleń dla różnych grup społecznych i zawodowych, w tym nauczycieli, samorządowców i przedsiębiorców oraz bezrobotnych,
- dystrybucji materiałów informacyjnych i promocyjnych o Unii Europejskiej w regionie.

Działalność Europe Direct - Śląsk obejmuje także udział w projektach o charakterze europejskim, organizowanych w regionie, a także współpracę z partnerami lokalnymi i regionalnymi oraz mediami w zakresie informowania społeczności lokalnych na temat procesu integracji europejskiej.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Stoisko informacyjne – VII Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw	1	1	100,0%
Stoisko informacyjne - Ogólnopolskie Targi Edukacyjne "Edukacja 2017"	1	1	100,0%
Liczba spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców	8	4	50,0%
Liczba uczestników spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców	200	100	50,0%
Śląski Dzień Europy – piknik informacyjny na Rynku w Gliwicach	1	1	100,0%
Fabularna lekcja parkowa „Gdzie jest Schumann”	1	1	100,0%
Dzień Pomocy Humanitarnej	1	1	100,0%
Wystawa „Travelling exhibition of the 60th anniversary of the Treaties of Rome”	1	0	0,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	119,7%
	84,3 tys. PLN	100,9 tys. PLN	

Podejmowane były również bieżące działania, mające na celu wsparcie osób zagrożonych zwolnieniami. Poza pracami - wspomnianego w części 2.1.2 dokumentu - Regionalnego Zespołu ds. Restrukturyzacji Zatrudnienia w Górnictwie, inicjatywy podejmują również inne instytucje, np. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach, na podstawie informacji o planowanych zwolnieniach grupowych z zakładów działających w branży związanej z górnictwem, podjął decyzję o konieczności podjęcia działań służących aktywizacji osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników tj. możliwości przekwalifikowania, otrzymania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub podjęcia zatrudnienia w ramach refundowanego stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. Program skierowany był do 30 osób bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.

Efektywność zatrudnieniowa uzyskana w ramach realizowanego programu wyniosła 87,5% a poniesiony koszt to 151,5 tys. zł.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Efektywności zatrudnieniowa przewidziana do uzyskania w ramach realizowanego programu.	75%	87,5%	116,7%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	29,7%
	510,0 tys. PLN	151,5 tys. PLN	

2.2.1.2 Programy specjalne

Programy specjalne mają na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Uczestnikami takich programów są w pierwszej kolejności bezrobotni i osoby poszukujące pracy, w stosunku do których stosowane wcześniej instrumenty rynku pracy okazały się niewystarczające. Część tych programów wpisuje się również w działanie kierunkowe 6. *Wspieranie osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, kobiety, osoby 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)*. Zrealizowanie takich programów przedstawiły:

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizował od marca 2017 r. do maja 2018 r. projekt „**Wspólne dążenie do zatrudnienia**”, którego celem jest umożliwienie osobom bezrobotnym oddalonym od rynku pracy podniesienie ich aktywności zawodowej, nawiązanie realnego kontaktu z pracodawcami, a w efekcie zwiększenie ich zdolności do podjęcia i utrzymania zatrudnienia. Projekt skierowany jest do 26 osób bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy, w tym osób które uczestniczyły w programie Aktywizacja i Integracja i dalej pozostają w rejestrze PUP oraz osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W ramach programu, w 2017 r. realizowano następujące formy wsparcia:

- czterodniowe warsztaty aktywizujących dla uczestników,
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe, w tym identyfikacja indywidualnych barier i przyznawanie „bonów na przełamanie barier”,
- „koszyk usług i instrumentów rynku pracy”, w ramach którego uczestnicy skorzystali ze stażu, szkolenia, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, zatrudnienia

w ramach robót publicznych, dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zwrotu kosztów dojazdu do miejsca odbywania stażu/zatrudnienia tam i z powrotem lub/i refundacji kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną (katalog form wsparcia dostępnych w ramach „koszyka”);

- wypłatę premii dla pracodawców, za zatrudnienie/utrzymanie zatrudnienia uczestnika programu.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Poziom osiągniętej efektywności zatrudnieniowej	50%	57%	114,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	50,8%
	291,4 tys. PLN	147,9 tys. PLN	

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie realizował w 2017 r. zadanie mające na celu zwiększenie zatrudnienia osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP w Częstochowie w ramach **programu specjalnego pn. „Aktywność przeciw bezrobociu”**, skierowanego w szczególności do osób defaworyzowanych na rynku pracy, tj. z ustalonym III profilem pomocy, osób młodych do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia, bezrobotnych długotrwale, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, niepełnosprawnych.

W programie wspierano osoby defaworyzowane na rynku pracy w ramach założonych ścieżek aktywizacji:

- 1) Zatrudnienie w ramach robót publicznych – zaplanowano zatrudnienie 60 osób w pełnym wymiarze czasu pracy w ramach umowy o pracę. Celem robót publicznych jest zachęcenie bezrobotnego do poszukiwania pracy, a także uniknięcie zjawiska bezrobocia długotrwałego. Czas trwania robót publicznych - do 6 miesięcy.
Oszczędności, które wystąpiły w programie umożliwiły zwiększenie liczby miejsc pracy w ramach robót publicznych i w efekcie zatrudnienie na robotach publicznych uzyskały 62 osoby.
- 2) Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych – zaplanowano 50 osób. Prace interwencyjne polegają na zatrudnieniu przez pracodawcę osób bezrobotnych, przy jednoczesnym refundowaniu przez urząd pracy kosztów wynagrodzenia i składek ZUS za zatrudnione osoby. W ramach projektu założono 6 miesięczne prace interwencyjne dla 50 osób bezrobotnych. Jest to forma wsparcia bardzo korzystna dla osób bezrobotnych, gdyż zapewnia umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Po zakończeniu okresu refundacji pracodawca jest zobowiązany do zatrudnienia tej osoby na kolejne 3 miesiące. Pracodawca zyskuje w ten sposób pracownika sprawdzonego i posiadającego doświadczenie na zajmowanym dotychczas stanowisku pracy.
Oszczędności, które wystąpiły w programie umożliwiły zwiększenie ilości miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych i w efekcie zatrudnienie na tej formie uzyskało 55 osób.
- 3) Zatrudnienia na refundowanym stanowisku pracy – zaplanowano 50 osób. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy to pomoc ze strony Urzędu w związku z tworzeniem lub przystosowaniem stanowiska pracy i zatrudnieniem na tym

stanowisku skierowanego bezrobotnego. Forma ta cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno pracodawców jak i bezrobotnych, gdyż pracodawca uzyskuje pomoc finansową na utworzenie stanowiska, a osoba bezrobotna zatrudnienie na min. 24 miesiące na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

Oszczędności, które wystąpiły w programie umożliwiły zwiększenie liczby utworzonych miejsc pracy i zatrudnienie na refundowanych stanowiskach pracy w sumie 54 osób.

Ponadto każdy uczestnik programu uzyskał wsparcie w ramach usługi doradczej w celu zmotywowania osoby do aktywnego poszukiwania pracy, wzmocnienia wiary we własne siły, poznania własnych predyspozycji i mocnych stron, a dodatkowo w ramach elementu specyficznego wypłacano dla wszystkich uczestników dodatek wyrównawczy przez okres do 6 miesięcy w wysokości 400,00zł. za każdy przepracowany miesiąc bez absencji chorobowej w celu zniwelowania indywidualnych barier utrudniających podjęcie pracy np. trudności w dojeździe do pracy, zaniedbania w wyglądzie, niedostatki w odzieży.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Podpisane umowy o pracę przez osoby bezrobotne aktywizowane w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, zatrudnienia na refundowanych stanowiskach pracy.	160	171	106,9%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	97,4%
	2 510,0 tys. PLN	2 447,2 tys. PLN	

Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu-Zdroju, w ramach dwóch programów specjalnych skierował działania do osób bezrobotnych: w pierwszym przypadku, dla których ustalono **III profil pomocy** („Bliżej rynku pracy 2”) a w drugim przypadku - dla których ustalono **II profil pomocy** („Dobra praktyka 2”). W ramach projektu realizowano usługi i instrumenty rynku pracy oraz specyficzne elementy wspierające zatrudnienie

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób (III profil) objętych wsparciem w programie	15	9	60,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	44,5%
	60,0 tys. PLN	26,7 tys. PLN	
Liczba osób (II profil) objętych wsparciem w programie	30	33	110,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	100,7%
	230,0 tys. PLN	231,5 tys. PLN	

Z kolei Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie, w ramach programu specjalnego "Aktywna mimo wszystko", objął wsparciem bezrobotne kobiety (zarejestrowane w PUP w Jaworznie), dla których ustalono III profil pomocy – w tym przede wszystkim kobiety dojrzałe (13 UP).

W ramach zadania zrealizowano następujące działania:

- szkolenia zawodowe (9UP),
- staże zawodowe (9 UP),
- refundacja wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy (2 UP),
- poradnictwo zawodowe (13 UP),
- pośrednictwo pracy (12 UP),
- specyficzne elementy wspierające zatrudnienie (warsztaty psychologiczne wraz ze wsparciem trenera pracy (9 osób), bon wizerunkowy (8 osób), premia dla pracodawcy za zatrudnienie uczestnika programu (5 osób).

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba bezrobotnych kobiet objętych wsparciem	-	13	-
Liczba kobiet zatrudnionych (pracujących) po opuszczeniu programu	-	10	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	-	131,2 tys. PLN	

Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie zrealizował program specjalny "Przejdź do działania". W ramach programu 48 osób bezrobotnych, w stosunku do których podejmowane wcześniej działania okazały się niewystarczające do ich powrotu na rynek pracy bądź utrzymania miejsca pracy, objęto następującymi usługami i instrumentami rynku pracy:

- szkolenia (39 osób),
- prace interwencyjne (19 osób),
- staże (19 osób),
- doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy (10 osób).

Ponadto zastosowane zostały tzw. specyficzne elementy wspierające zatrudnienie polegające na wypłacie premii dla pracodawców, którzy zatrudnią uczestników programu w pełnym wymiarze czasu pracy po zakończeniu stażu lub refundacji prac interwencyjnych na okres dłuższy niż 3 miesiące.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Ogólna efektywność form realizowanych w ramach programu	-	*	
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	-	492,1 tys. PLN	

* Program zakończył się 31.12.2017 r. Wskaźniki będą liczone w terminie po 3 miesiącach od daty zakończenia programu

Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach zrealizował program specjalny "Wyjdź z cienia III", którego celem było podniesienie poziomu aktywności zawodowej 5 osób

zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne, dla których ustalono III profil pomocy. Działania zrealizowane w ramach programu obejmowały:

- szkolenie zawodowe Konserwator terenów zieleni,
- zatrudnienie w ramach robót publicznych,
- wypłatę uczestnikom programu premii w wysokości 100 zł za każdy przepracowany miesiąc w ramach robót publicznych – element specyficzny.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Efektywność zatrudnieniowa	<i>brak danych</i>	67%	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak danych</i>	70,5 tys. PLN	

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach kontynuował realizacji programu specjalnego dla osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy. Grupę docelową stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, dla których ustalono II i III profil pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które: ukończyły 30 rok życia, ukończyły 50 rok życia, posiadają co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, posiadają orzeczony stopień niepełnosprawności, nie posiadają doświadczenia zawodowego.

Wsparcie uczestników w ramach programu miało charakter kompleksowy. Dobór formy dla każdego beneficjenta odbywał się z uwzględnieniem jego kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, umiejętności oraz predyspozycji psychofizycznych, na podstawie sporządzonego wraz z doradcą klienta Indywidualnego Planu Działania. W ramach programu specjalnego organizowano następujące formy wsparcia: staże zawodowe, prace interwencyjne, wyposażenie lub doposażenie miejsca pracy dla skierowanego bezrobotnego, pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla wszystkich uczestników programu.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób podejmujących zatrudnienie, inną pracę zarobkową, działalność gospodarczą lub prace interwencyjne	4	4	100,0%
Liczba osób, które uzyskały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	4	0	0,0%
Liczba osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych	4	4	100,0%
Liczba osób zatrudnionych w ramach dofinansowania wyposażenia stanowiska pracy	-	2	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	85,3%
	96,5 tys. PLN	82,3 tys. PLN	

W 2017 r. kontynuowany był również przez PUP w Tarnowskich Górach program specjalny, skierowany do osób bezrobotnych, dla których ustalono III profil pomocy, w stosunku do których wcześniej zastosowane usługi i instrumenty rynku pracy okazały się niewystarczające do powrotu na rynek pracy bądź utrzymania miejsc pracy, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które: nie ukończyły 30 rok życia, ukończyły 50 rok życia, posiadają co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, posiadają orzeczony stopień niepełnosprawności, nie posiadają doświadczenia zawodowego.

Celem programu było podniesienie konkurencyjności na rynku pracy osób długotrwale bezrobotnych, dla których ustalono III profil pomocy, poprzez: nabycie doświadczenia zawodowego przez uczestnictwo w stażach i pracach interwencyjnych, podniesienie samooceny, pobudzenie kreatywności, aktywności oraz samodzielności w podejmowaniu działań zawodowych, nabycia umiejętności aktywnego poszukiwania pracy w wyniku uczestnictwa w poradzie indywidualnej z doradcą zawodowym.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób podejmujących zatrudnienie, inną pracę zarobkową	5	3	60,0%
Liczba osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych	2	2	100,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	65,9%
	109,6 tys. PLN	72,2 tys. PLN	

2.2.1.3 Program Aktywizacja i Integracja

Program Aktywizacja i Integracja obejmuje działania mające na celu aktywizację zawodową oraz integrację społeczną osób bezrobotnych. Działania te są inicjowane samodzielnie przez Powiatowy Urząd Pracy lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej i są realizowane po zaopiniowaniu przez Powiatową Radę Rynku Pracy. Do udziału w tym Programie kierowane są osoby bezrobotne, dla których został ustalony profil pomocy III, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujące kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

PAI był realizowany w 2017 r. przez następujące Powiatowe Urzędy Pracy:

- ✓ w Będzinie: Program miał za zadanie aktywizację zawodową i integrację społeczną osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – w ramach prac społecznie użytecznych. Grupą docelową były osoby bezrobotne, dla których ustalono profil pomocy III, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujące kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Będzinie.

W wyniku realizacji zadania uaktywniono i reintegrowano społecznie oraz zawodowo osoby bezrobotne. Osoby objęte wsparciem przezwyciężyły trudności w postaci długiej przerwy w uczestnictwie w rynku pracy sklasyfikowanej wśród głównych barier uniemożliwiających podjęcie zatrudnienia osobom bezrobotnym.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych	-	10	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	-
	-	3,2 tys. PLN	

- ✓ w Rybniku: Program miał za zadanie aktywizację zawodową osób bezrobotnych, w formie prac społecznie użytecznych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku oraz integrację społeczną osób bezrobotnych realizowaną w formie działań, takich jak: indywidualne i grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie, grupy wsparcia, zorganizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Celem była pomoc osobom bezrobotnym znajdującym się w trudnej sytuacji na rynku pracy, oddalonym od rynku pracy, z powodu m.in. braku kwalifikacji, odpowiednich kompetencji i innych barier utrudniających funkcjonowanie w środowisku. Grupę docelową stanowiły osoby bezrobotne dla których ustalony został ustalony III profil pomocy, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujących kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Zwiększenie poziomu własnej motywacji, zwiększenie swojej samodzielności w życiu społeczno-zawodowym, przygotowanie do samodzielnego poruszania się na rynku pracy – liczba osób	37	34	91,9%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	99,2%
	115,4 tys. PLN	114,5 tys. PLN	

- ✓ Powiatowy Urząd Pracy w Tychach: działaniami w ramach PAI objął dwie grupy po 10 osób bezrobotnych, dla których został określony III profil pomocy, zarejestrowanych w PUP w Tychach, zamieszkujących na terenie miasta Tychy, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, borykających się z deficytami lub dysfunkcjami wpływającymi na obniżenie ich szans na rynku pracy, posiadających obniżoną motywację do podjęcia zatrudnienia. W ramach programu podjęto działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych (zajęcia warsztatowe, poradnictwo specjalistyczne oraz poradnictwo specjalistyczne z psychologiem/coachem) oraz aktywizacji zawodowej realizowane w ramach prac społecznie użytecznych.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba bezrobotnych osób objętych działaniami aktywizacyjnymi	20	20	100%
Efektywność zatrudnieniowa – liczba osób	3	3	100%

Wzrost motywacji do podjęcia działań na rzecz aktywizacji zawodowej - zmiana ustalonego profilu pomocy – liczba osób	8	8	100%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	82,8%
	21,5 tys. PLN	17,8 tys. PLN	

2.2.1.4 Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

W działanie kierunkowe „Wspieranie mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy” wpisują się także projekty finansowane ze środków unijnych. Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach jest odpowiedzialny za wdrażanie części Działań i Poddziałań w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (opisany w punkcie 2.2.3) oraz **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020**.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 został przyjęty przez Komisję Europejską 18 grudnia 2014 r. Jest jednym z 16 programów operacyjnych zarządzanych i wdrażanych na poziomie regionalnym. Program jest współfinansowany zarówno z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i z Europejskiego Funduszu Społecznego. Alokacja Unii Europejskiej w ramach EFS to 978 045 635 EUR.

Na podstawie *Porozumienia nr 13/RR/2015 w sprawie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020*, zawartego 17 marca 2015 r. pomiędzy Zarządem Województwa Śląskiego (Instytucja Zarządzająca RPO WSL) a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, Instytucja Zarządzająca powierzyła WUP w Katowicach rolę Instytucji Pośredniczącej w realizacji następujących Działań i Poddziałań:

- Działanie 7.1 *Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu* w ramach Osi Priorytetowej VII *Regionalny rynek pracy*, w skład którego wchodzi:
  - ✓ Poddziałanie 7.1.1 *Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – ZIT**,
  - ✓ Poddziałanie 7.1.2 *Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – RIT***,
  - ✓ Poddziałanie 7.1.3 *Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – konkursy*,
  - ✓ Poddziałanie 7.1.4 *Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych – projekty pozakonkursowe EURES*;
- Działanie 7.2 *Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia* – projekty pozakonkursowe (dla publicznych służb zatrudnienia) w ramach Osi Priorytetowej VII *Regionalny rynek pracy*;
- Działanie 7.3 *Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej* w ramach Osi Priorytetowej VII *Regionalny Rynek Pracy*, w skład którego wchodzi:
  - ✓ Poddziałanie 7.3.1 *Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – ZIT*,
  - ✓ Poddziałanie 7.3.2 *Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – RIT*,

- ✓ Poddziałanie 7.3.3 *Promocja samozatrudnienia – konkurs;*
- Działanie 7.4 *Wspomaganie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie (działania z zakresu outplacementu)* w ramach Osi Priorytetowej VII *Regionalny rynek pracy*, w skład którego wchodzi:
  - ✓ Poddziałanie 7.4.1 *Outplacement – ZIT,*
  - ✓ Poddziałanie 7.4.2 *Outplacement – konkurs;*
- Działanie 8.2 *Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników*, w ramach Osi Priorytetowej VIII *Regionalne kadry gospodarki oparte na wiedzy*, w skład którego wchodzi:
  - ✓ Poddziałanie 8.2.1 *Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – ZIT,*
  - ✓ Poddziałanie 8.2.2 *Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – RIT,*
  - ✓ Poddziałanie 8.2.3 *Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs;*
- Działanie 11.3 *Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych*, w ramach Osi Priorytetowej XI *Wzmocnienie potencjału edukacyjnego*;
- Działanie 11.4 *Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych*, w ramach Osi Priorytetowej XI *Wzmocnienie potencjału edukacyjnego*, w skład którego wchodzi:
  - ✓ Poddziałanie 11.4.1 *Kształcenie ustawiczne – ZIT,*
  - ✓ Poddziałanie 11.4.2 *Kształcenie ustawiczne – RIT,*
  - ✓ Poddziałanie 11.4.3 *Kształcenie ustawiczne – konkurs.*

* **Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)** to narzędzie, przy pomocy którego partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego (JST) miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie (miasto i samorządy znajdujące się w jego oddziaływaniu) mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. ZIT to także wyjście poza sztywne granice administracyjne JST i większe możliwości oddziaływania projektów unijnych.

Realizacja Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce ma na celu:

- promowanie partnerskiego modelu współpracy różnych jednostek administracyjnych na miejskich obszarach funkcjonalnych,
- zwiększenie efektywności podejmowanych interwencji poprzez realizację zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie,
- zwiększanie wpływu miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie na kształt i sposób realizacji działań wspieranych na ich obszarze w ramach polityki spójności.

Na podstawie przeprowadzonych diagnoz i zidentyfikowanych problemów zakłada się, że w perspektywie roku 2020 instrument ZIT w Subregionie Centralnym Województwa Śląskiego zorientowany zostanie na zaspokojenie występujących deficytów, czyli wprowadzenie na tym obszarze intensywnych procesów redevelopmentu i reurbanizacji.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Subregionu Centralnego zapewniają osiągnięcie spójności wewnętrznej jego terytorium i niwelowanie problemów stojących na przeszkodzie pełnemu aktywowaniu potencjałów inteligentnego oraz metropolitalnego rozwoju.

Strategia ZIT Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego jest narzędziem, które w jasny i precyzyjny sposób przedstawia zdiagnozowane problemy gospodarcze, środowiskowe, klimatyczne, demograficzne i społeczne, które mają wpływ na obszar, który Strategia obejmuje swoim

działaniem, oraz sposoby ich rozwiązania na gruncie operacyjno-wdrożeniowym m.in. w postaci propozycji projektów do realizacji. Stanowi ona podstawę do uczestniczenia Związku Subregionu Centralnego w zarządzaniu Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, w uzgodnionym zakresie. Proces ten został szczegółowo przedstawiony w Porozumieniu nr 12/RR/2015 ws. powierzenia zadań z zakresu realizacji instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 zawartym dnia 17 marca 2015 roku pomiędzy Zarząd Województwa Śląskiego (Instytucją Zarządzającą RPO WSL) a Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego (Instytucją Pośredniczącą ZIT).

Przy pomocy instrumentu ZIT, w oparciu o Strategię, podejmowane będą działania mające na celu:

- zwiększenie potencjału inwestycyjnego na terenach brownfield,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej z OZE,
- poprawę efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- wzrost atrakcyjności transportu publicznego,
- zwiększenie ilości nieszkodliwionych odpadów,
- rozbudowę systemu oczyszczania ścieków,
- ochronę zasobów naturalnych,
- poprawę dostępu do usług społecznych oraz aktywizacja społeczno-gospodarcza na obszarach rewitalizowanych,
- zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego oraz kształcenia zawodowego.

** Regionalne Inwestycje Terytorialne (RIT) to instrument rozwoju terytorialnego realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

RIT działają w oparciu o art. 36 ust. 3 Rozporządzenia ogólnego 1303/2013, art. 7 Rozporządzenia EFRR 1301/2013 oraz art. 30 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Przy pomocy instrumentów RIT, w oparciu o strategię terytorialną, jednostki samorządu terytorialnego będą realizowały komplementarne przedsięwzięcia łączące wsparcie z kilku osi priorytetowych RPO WSL 2014-2020, w tym interwencję dwóch funduszy tj. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Podejście takie pozwoli na kontynuację dotychczasowych działań na rzecz rozwoju terytorialnego w regionie, przyczyni się do szerszego włączenia partnerów lokalnych w proces wyboru przedsięwzięć do dofinansowania oraz wzmocnienia współpracy na rzecz osiągnięcia celów RPO.

W województwie śląskim RIT realizowane są na obszarze Podregionu Zachodniego, Północnego i Południowego (na obszarze Subregionu Centralnego realizowane są ZIT)

Więcej informacji na temat RIT można znaleźć na stronach:

- Subregionu Zachodniego: http://www.subregion.pl/regionalne_inwestycje_terytorialne
- Subregionu Północnego: http://www.fe.czestochowa.pl/page/4551,regionalne-inwestycje_terytorialne.html
- Subregionu Południowego: <http://rit-subregion-poludniowy.um.bielsko.pl/>

W 2017 r. podpisane zostały 133 umowy na łączną kwotę 615 007,4 tys. zł:

Działanie Poddziałanie	Rok ogłoszenia konkursu	Rok rozstrzygnięcia konkursu	Budżet naboru (tys. zł)	Liczba pozytywnie ocenionych wniosków	Liczba umów podpisanych w 2017 r.	Wartość podpisanych umów w 2017 (tys. zł)
7.1.1 ZIT Subregion Centralny	2016	2017	8 950,2	6	6	4 418,2
	2017	2017	4 552,1	6	w toku	w toku
7.1.2 RIT Subregion Północny	2016	2017	2 761,4	1	1	2 059,3
7.1.2 RIT Subregion Południowy	2016	2017	1 943,4	1	1	1 999,9 <i>(po zwiększeniu)</i>
7.1.2 RIT Subregion Zachodni	2016	2017	453,9	0	0	0
	2017	2017	432,0	1	w toku	-
7.1.2 RIT Subregion Północny	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	617,3	w toku	w toku	-
7.1.3	2015	2015	60 016,3	62	10	11 118,2
	2016	2017	105 622,5	64	44	70 500,7
7.1.3 OSI Bytom	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	36 528,5	w toku	w toku	-
7.1.3 Lokalne Strategie Rozwoju	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	12 850,5	w toku	w toku	-
7.3.1 ZIT Subregion Centralny	2016	2017	19 457,5	14	14	13 693,0
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	7 603,9	w toku	w toku	-
7.3.2 RIT Subregion Południowy	2016	2017	1 282,1	1	1	1 216,9
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	709,5	w toku	w toku	-
7.3.2 RIT Subregion Północny	2016	2017	5 212,4	1	1	4 616,2
7.3.2 RIT Subregion Zachodni	2016	2017	578,3	1	1	396,5
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	1 250,3	w toku	w toku	-
7.3.3	2015	2016	14 527,0	24	5	5 259,6
7.3.3	2016	2017	27 251,1	22	9	26 350,1

7.3.3 OSI Bytom	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	19 957,0	w toku	w toku	-
7.4.1 Outplacement ZIT Subregion Centralny	2016	2017	3 924,1	2	1	2 077,5
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	10 732,2	w toku	w toku	-
7.4.2 Outplacement	2016	2017	33 480,4	18	12	27 380,1
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	20 144,8	w toku	w toku	-
7.4.2 OSI Bytom	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	846,3	w toku	w toku	-
8.2.1 ZIT	2016	2017	7 352,4	3	1	8 563,4
8.2.2 RIT	2016	<i>nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie</i>	1 616,6	-	-	-
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	1 595,1	w toku	w toku	-
8.2.3	2016	2017	361 831,1	8	5	376 752,2 (po zwiększeniu)
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	48 512,3	w toku	w toku	-
8.2.3 OSI Bytom	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	14 196,8	w toku	w toku	-
11.3	2016	2016	58 333,3	39	16	29 026,8
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	53 460,8	w toku	w toku	-
11.4.1	2016	2017	7 651,3	4	2	1 520,4
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	10 989,6	w toku	w toku	-
11.4.2 RIT Subregion Zachodni	2016	<i>w ramach konkursu żaden wniosek nie otrzymał oceny pozytywnej</i>	827,8	w toku	w toku	-
	2017	<i>procedura nie</i>	721,5	-	-	-

		<i>zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>				
11.4.2 RIT Subregion Północny	2016	<i>w ramach konkursu żaden wniosek nie otrzymał oceny pozytywnej</i>	1 886,0	-	-	-
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	1 861,0	-	-	-
11.4.2 RIT Subregion Południowy	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	2 850,2	-	-	-
11.4.3	2016	2017	35 941,4	3	3	28 058,5
	2017	<i>procedura nie zakończyła się w roku sprawozdawczym</i>	14 736,8	-	-	-
Razem:				281	133	615 007,5

W działanie kierunkowe *Wspieranie mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy* wpisują się **Poddziałania: 7.1.1, 7.1.2 i 7.1.3** RPO WSL (ze względu na grupę docelową, Poddziałania te mogą wpisywać się również w działanie kierunkowe 6 *Wspieranie osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, kobiety, osoby 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)*). Celem projektów realizowanych w tych Poddziałaniach był wzrost aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia. Projekty skierowane były do osób powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin):

1) bezrobotnych;

2) nieaktywnych zawodowo

zwłaszcza tych należących co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup:

- osób powyżej 50 roku życia,
- kobiet,
- osób z niepełnosprawnościami,
- osób długotrwale bezrobotne,
- osób o niskich kwalifikacjach.

Z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności.

W projektach mogły być realizowane:

- 1) Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne);
- 2) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji;
- 3) Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców jak i przedsiębiorców;
- 4) Działania EURES związane z bezpośrednim świadczeniem usług dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i pracodawców.

Poddziałanie 7.1.1 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	1	1	
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	*	2	
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	*	4	
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	*	60	
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	*	33	
Liczba osób z niepełnosprawnościami	*	6	

objętych wsparciem w programie			
Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	*	7	
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	18	
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	*	50	
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	13 284 tys. PLN	12,6 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na 2017 r.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 1 konkurs ZIT w ramach Poddziałania 7.1.1. W roku 2017 zawarto 6 umów o łącznej wartości ogółem 4 418,2 tys. PLN.

W tabeli powyżej jako koszt realizacji zadania wskazano rzeczywistą wartość zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność beneficjentów, które mają bezpośredni wpływ na poziom osiągniętych w okresie sprawozdawczym wartości wskaźników rzeczowych. Niższy niż zakładany w RPDZ na 2017 r. osiągnięty poziom wskaźnika finansowego wynika z faktu, że realizacja projektów oraz proces rzeczywistego wnioskowania o płatność następuje zdecydowanie w późniejszym czasie, niż rozstrzygnięcie konkursu (wybranie projektów do dofinansowania) i kontraktacja, które zostały wskazane jako koszt realizacji zadania w RPDZ na 2017 r.

W ramach Poddziałania 7.1.1 realizację projektu „Znajdź swoje miejsce” rozpoczął Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach. Uczestniczki/uczestnicy należą co najmniej do jednej z następujących grup: osoby powyżej 50 roku życia (co najmniej 19% uczestników projektu, tj. 8 osób), kobiety (co najmniej 65% uczestników, tj. 26 osób), osoby o niskich kwalifikacjach (co najmniej 79% uczestników, tj. 32 osoby). Projekt ma na celu wzrost aktywności zawodowej 40 osób powyżej 30 roku życia. zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Świętochłowicach, poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych - ZIT S.C. W ramach projektu przewidziano m.in. szkolenia indywidualne dla 8 osób oraz staże dla 32 osób.

Poddziałanie 7.1.1 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Efektywność zatrudnieniowa	<i>brak informacji</i>	<i>projekt w trakcie realizacji</i>	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	<i>brak informacji</i>	131,7 tys. PLN*	

* wartość całego projektu: 306,4 tys. PLN

Poddziałanie 7.1.2 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	-	2	

Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	*	2	
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	*	0	
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	*	72	
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	*	30	
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	*	2	
Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	*	0	
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	16	
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	*	49	
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	5 431,0 tys. PLN	64,6 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 2 konkursy oraz zawarto 2 umowy z konkursów ogłoszonych w 2016 r., na łączną wartość 4 059,2 tys. PLN.

W tabeli powyżej jako koszt realizacji zadania wskazano rzeczywistą wartość zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność beneficjentów, które mają bezpośredni wpływ na poziom osiągniętych w okresie sprawozdawczym wartości wskaźników rzeczowych. Niższy niż zakładany w RPDZ na 2017 r. osiągnięty poziom wskaźnika finansowego wynika z faktu, że realizacja projektów oraz proces rzeczywistego wnioskowania o płatność następuje zdecydowanie w późniejszym czasie, niż rozstrzygnięcie konkursu (wybranie projektów do dofinansowania) i kontraktacja, które zostały wskazane jako koszt realizacji zadania w RPDZ na 2017 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w ramach Poddziałania 7.1.2 rozpoczął realizację dwuletniego projektu „Praca dźwignią sukcesu” (01.05.2017 r. – 30.04.2019 r.). Celem projektu jest wzrost aktywności zawodowej osób powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin) poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych RIT Subregionu Południowego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez wsparcie zatrudnienia, nabycie potrzebnych na lokalnym rynku pracy kwalifikacji zawodowych oraz wzmocnienie aktywności uczestników/uczestniczek projektu na rynku pracy.

W ramach projektu wsparciem objęte zostaną 94 osoby bezrobotne, dla których został ustalony I lub II profil pomocy, należących co najmniej do jednej z poniższych grup: osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełno sprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach. Osoby te zostaną objęte następującymi formami wsparcia:

Osoby w grupie docelowej zostały objęte następującymi formami wsparcia:

- szkolenia z umiejętności poszukiwania pracy,
- szkolenia indywidualne oraz grupowe,
- staże,
- prace interwencyjne,
- świadczenia aktywizacyjne.

Udzielanie wsparcia w postaci usług i instrumentów wskazanych w ustawie o promocji zatrudnienia instytucjach rynku pracy zostanie poprzedzone pogłębioną analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, m.in. poprzez opracowanie/aktualizację Indywidualnego Planu Działania.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	135	94	69,6%
Minimalny poziom kryterium efektywności zatrudnieniowej w przypadku:			
- osób z niepełnosprawnościami,	33%	100%	303,0%
- osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3 włącznie),	38%	67%	176,3%
- osób długotrwale bezrobotnych,			
- osób w wieku 50 lat i więcej,	30%	100%	333,3%
- kobiet,	33%	100%	303,0%
- uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z poniżej wymienionych grup docelowych	39%	83%	212,8%
	43%	-	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	8,3%
	1 999,9 tys. PLN	166,3 tys. PLN	

Poddziałanie 7.1.3 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	1	2	

Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	*	398	
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	*	684	
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	*	2 710	
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	*	1 046	
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	*	530	
Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	*	669	
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	718	
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	*	3 059	
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	131 947,0 tys. PLN	39 304,2 tys. PLN	

*Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 2 konkursy, dla których łączny budżet wyniósł 49 379 tys. zł.

W tabeli powyżej jako koszt realizacji zadania wskazano rzeczywistą wartość zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność beneficjentów, które mają bezpośredni wpływ na poziom osiągniętych w okresie sprawozdawczym wartości wskaźników rzeczowych. Niższy niż zakładany w RPDZ na 2017 r. osiągnięty poziom wskaźnika finansowego wynika z faktu, że realizacja projektów oraz proces rzeczywistego wnioskowania o płatność następuje w późniejszym czasie, niż rozstrzygnięcie konkursu (wybranie projektów do dofinansowania) i kontraktacja, które zostały wskazane jako koszt realizacji zadania w RPDZ na 2017 r.

W tym Poddziałaniu projekt „**Spawacz MAG – pracownik na wagę złota**” realizowała Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. Celem głównym projektu jest zwiększenie zdolności do zatrudnienia 100 osób w wieku powyżej 30 roku życia, bezrobotnych lub biernych zawodowo, o niskich kwalifikacjach, zamieszkujących na terenie województwa śląskiego (do 30.09.2018 r.). Projekt oferuje uczestnikom (osobom powyżej 30 roku życia, o niskich kwalifikacjach (którzy ukończyli co najmniej szkołę podstawową - do poziomu ISCED 3 włącznie), które są bezrobotne lub bierne zawodowo, zamieszkują na terenie województwa śląskiego oraz posiadają zdolność do wykonywania zawodu

spawacza, potwierdzoną świadectwem lekarskim) wsparcie w postaci spotkań z doradcą zawodowym celem opracowania Indywidualnego Planu Działania, ciągłe wsparcie ze strony Specjalisty ds. zatrudnienia, kurs zawodowy z zakresu spawania metodą MAG z dodatkowym modułem rysunku technicznego (świadectwo Instytutu Spawalnictwa) oraz dla najlepszych uczestników także staże zawodowe.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	100	60	
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	90	55	
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	1 433,3 tys. PLN	409,8 tys. PLN	

Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu-Zdroju rozpoczął w 2017 realizację projektu „Praktyka i praca – aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku 30+” w ramach Poddziałania 7.1.3. Celem głównym projektu jest aktywizacja zawodowa 108 osób w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jastrzębiu-Zdroju, dla których ustalono **II profil** pomocy poprzez uczestnictwo w poradnictwie zawodowym, pośrednictwie pracy, stażach lub pracach interwencyjnych w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2018 r.

Grupę docelową projektu stanowią osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin) bezrobotne, dla których został ustalony I (tzw. bezrobotni aktywni) lub II profil pomocy (tzw. wymagający wsparcia) w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, należące co najmniej do jednej z poniższych grup: osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób objętych wsparciem w programie	<i>nie określono</i>	55	-
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	<i>nie określono</i>	31	-
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	<i>nie określono</i>	6	-
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	<i>nie określono</i>	6	-
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	<i>nie określono</i>	50	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	<i>nie określono</i>	109,75 tys. PLN	-

Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie, w ramach Poddziałania 7.1.3, realizuje **projekt „Mój cel to zatrudnienie”**. Zwiększenie od 01.06.2017 r. do 28.02.2019 r. możliwości zatrudnienia 110 (60 K) osób w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Myszkowie jako osoby bezrobotne, objęte II profilem pomocy, w tym:

- 37 osób powyżej 50 roku życia,
- 12 osób z niepełnosprawnościami,
- 65 osób długotrwale bezrobotnych,
- 99 osób z niskimi kwalifikacjami.

W ramach realizacji projektu przewidziane są następujące formy aktywizacji zawodowej: staże dla 50 osób, prace interwencyjne dla 30 osób oraz częściowa refundacja kosztów zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia – 30 osób.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta*	% realizacji
Minimalna efektywność zatrudnieniowa w grupie docelowej w ramach projektu dla osób:			
- powyżej 50 r.ż	33%	-	-
- niepełnosprawnych	33%	-	-
- długotrwale bezrobotnych	30%	-	-
- o niskich kwalifikacjach	38%	-	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	19,7%
	1 197,7 tys. PLN	235,8 tys. PLN	

* Projekt w trakcie realizacji. Rezultaty będą znane 3 miesiące po zakończeniu projektu, tj. w czerwcu 2019 r. i zostaną przedstawione w sprawozdaniu za 2019 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Pszczynie – Partner, Centrum Społecznego Rozwoju z siedzibą w Łaziskach Górnych – Lider Projektu, w ramach Poddziałania 7.1.3 rozpoczęły w 2017 r. realizację **projektu „Pewnie na rynku pracy”**. W ramach projektu realizowane jest wsparcie grupowe i indywidualne w obszarze identyfikacji potrzeb oraz diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego (wypracowanie Indywidualnego Planu Działania dla każdego uczestnika), kompleksowego i zindywidualizowanego pośrednictwa pracy, umożliwienia nabywania i podwyższania kompetencji i kwalifikacji (kursy zawodowe), nabywanie i uzupełniania doświadczenia zawodowego poprzez udział w stażach. Dodatkowo działania ukierunkowane są na wsparcie w zakresie motywacji do aktywności pro zawodowej, podstawowej wiedzy w zakresie aktywnego poruszania się po rynku pracy. Projekt zakłada również kompleksowe wsparcie w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia poprzez działania trenerów pracy. Planowany okres realizacji projektu: do 30.04.2018 r. W ramach projektu do końca 2017 r. 40 osób skorzystało ze wsparcia, w tym 33 osoby długotrwale bezrobotne, 6 osób z niepełnosprawnościami, 19 osób powyżej 50 roku życia, Wszystkie osoby uczestniczące posiadały niskie kwalifikacje. W ramach projektu realizowano wsparcie grupowe wspomagające aktywizację zawodową w postaci warsztatów aktywizacyjnych oraz treningu umiejętności i kompetencji społecznych dla uczestników. Następnie uczestnicy byli kierowani na szkolenie zawodowe,

podwyższające kwalifikacje zawodowe, po zakończeniu którego i skierowaniu 6 osób podjęło staż.

Grupę docelową stanowi 35 osób (30K, 5M) powyżej 29 roku życia z terenu powiatu pszczyńskiego, bezrobotne (zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pszczynie) o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3 włącznie) w tym długotrwale bezrobotne – 30% uczestników projektu – 11 osób (8K, 3M) oraz osoby bezrobotne 50+ - 42% grupy docelowej – 15 osób (11K, 4M) oraz osoby niepełnosprawne – minimum 5 osób (4K, 1M).

W związku z realizacją projektu Centrum Społecznego Rozwoju, ciągłym zmniejszaniem się liczby osób bezrobotnych, w szczególności osób kwalifikujących się do projektu – Lider projektu wystąpił z prośbą do Wojewódzkiego Urzędu Pracy o dokonanie zmian w projekcie w zakresie zmniejszenia planowanej liczby uczestników projektu z 65 do 35 osób oraz wydłużenie okresu realizacji do 30.04.2018 r. (pierwotnie zakładano realizację projektu do 28.02.2018 r.). Z planowanych form wsparcia zostały wykreślone prace interwencyjne. Zmiany zostały zaakceptowane. W związku z powyższym przedstawione w Sprawozdaniu założenia projektowe różnią się od wpisanych do RPDZ na rok 2017.

Osiągnięte rezultaty (rezultaty i wskaźniki określone zostały w odniesieniu do całego projektu):

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta (projekt w trakcie realizacji)	% realizacji
Liczba osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	65	40	
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	20	33	
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	5	6	
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	27	19	
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	65	40	
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	12	0	
Odsetek uczestników długotrwale bezrobotnych, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie	17%	0%	
Odsetek uczestników o niskich kwalifikacjach, którzy	18%	0%	

podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie			
Odsetek uczestników z niepełnosprawnościami, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie	17%	0%	
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje	65	11	
Koszt realizacji zadania	Planowany*	Poniesiony*	
	949,6 tys. PLN	175,6 tys. PLN	

* Budżet całkowity projektu; planowany koszt po stronie PUP w Pszczynie: 649,7 tys. PLN poniesiony w 2017 r. koszt PUP w Pszczynie: 57,7 tys. PLN

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizuje od 01.08.2016 r. do 31.06.2018 r. (okres realizacji projektu został wydłużony) **projekt „Do pracy wskocz - sukcesów poczuj moc!”** (w ramach Poddziałania 7.1.3). Jego celem głównym jest zwiększenie poziomu zatrudniania osób powyżej 29 roku życia, pozostających bez pracy, zamieszkujących teren Gminy Skoczów, poprzez wsparcie zatrudnienia u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia, nabycia wskazanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych oraz wzmocnienie aktywności uczestników/ uczestniczek projektu na rynku pracy. W ramach projektu objęto wsparciem grupę 65 osób, zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie, zamieszkujących teren gminy Skoczów, należące co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup: osoby powyżej 50 roku życia; kobiety; osoby niepełnosprawne; osoby długotrwale bezrobotne; osoby o niskich kwalifikacjach. Wszyscy uczestnicy/ uczestniczki projektu będą osobami o niskich kwalifikacjach.

W ramach projektu zrealizowano następujące formy wsparcia:

- warsztaty „Wskocz do pracy”,
- praca zespołowa „Nakreślłam kierunek” uczestnika z doradcą zawodowym oraz specjalistą ds. kontaktów z pracodawcami,
- szkolenia,
- staże,
- prace interwencyjne,
- dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	40	65	162,5%
Odsetek uczestników z niepełnosprawnościami, którzy podjęli pracę w	17%	67%	394,1%

okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie			
Odsetek uczestników o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED włącznie), którzy podjęli pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie	38%	69%	181,6%
Odsetek uczestników długotrwale bezrobotnych, którzy podjęli pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie	30%	85%	283,3%
Odsetek uczestników w wieku 50 lat i więcej, którzy podjęli pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie	33%	0%	0,0%
Odsetek uczestniczek, które podjęły pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie	39%	0%	0,0%
Odsetek uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z powyższych grup, którzy podjęli pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie	43%	0%	0,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	59,2%
	636,7 tys. PLN*	377,1 tys. PLN	

Również w ramach Poddziałania 7.1.3, Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizował **projekt „Gotowi do pracy”**. Jego celem głównym było podniesienie w horyzoncie czasowym 2017-2018 zatrudnialności (zdolności do podjęcia zatrudnienia) 40 osób bezrobotnych (22 kobiet i 18 mężczyzn) powyżej 29 r.ż. (od dnia 30-tych urodzin) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej i zamieszkujących na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, należących co najmniej do jednej z grup osób, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy,

Cel główny realizowany był poprzez wdrożenie kompleksowej ścieżki wsparcia obejmującej następujące typy projektów:

- 1) identyfikację potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia oraz diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego poprzez opracowanie/aktualizację Indywidualnego Planu Działania dla 40 osób – w 2017 roku opracowano/zaktualizowano Indywidualny Plan Działania dla 62 osób uczestniczących w projekcie (wartość ta jest wyższa od pierwotnie założonej w związku z prowadzoną rekrutacją uzupełniającą),
- 2) poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej w formie grupowej porady zawodowej dla 40 osób – w 2017 roku poradnictwem zawodowym w powyższym zakresie objęto 62 osoby uczestniczące w projekcie (wartość ta jest wyższa od pierwotnie założonej w związku z prowadzoną rekrutacją uzupełniającą),
- 3) nabywanie, podwyższanie kompetencji niezbędnych na rynku pracy poprzez szkolenie "Spadochron" dla 40 osób – w 2017 roku udział w szkoleniu „Spadochron” zgodnie z założeniami wzięło 40 osób,
- 4) indywidualne pośrednictwo pracy dla 40 osób – w 2017 roku pośrednictwem pracy objęto 59 osób (wartość ta jest wyższa od pierwotnie założonej w związku z prowadzoną rekrutacją uzupełniającą),
- 5) nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu poprzez staże dla 40 osób – w 2017 roku w stażu udział wzięło 45 osób uczestniczących w projekcie (wartość ta jest wyższa od pierwotnie założonej w związku z prowadzoną rekrutacją uzupełniającą).

Realizacja projektu rozpoczęła się zgodnie z założeniami w styczniu 2017 roku a zakończy w kwietniu 2018 roku.

Grupę docelową projektu stanowić miało 40 osób (22 kobiety i 18 mężczyzn) bezrobotnych powyżej 29 r.ż. (tj. od dnia 30-tych urodzin) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej, zamieszkujących na terenie Dąbrowy Górniczej w rozumieniu Kodeksu Cywilnego, dla których ustalono I lub II profil pomocy należących co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup: - osób powyżej 50 roku życia; - kobiet (szczególnie powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowywaniem dziecka); - osób niepełnosprawnych - osób długotrwale bezrobotnych; - osób o niskich kwalifikacjach. W ramach projektu szczególnie premiowany był udział osób długotrwale bezrobotnych (min. 40% udział w grupie docelowej) oraz kobiet powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dziecka.

Ostatecznie w wyniku prowadzonej rekrutacji, w tym rekrutacji uzupełniającej, do projektu wprowadzono 62 osoby bezrobotne (37 kobiet i 25 mężczyzn) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej, zamieszkujących na terenie Dąbrowy Górniczej w rozumieniu Kodeksu Cywilnego, z ustalonym II profilem pomocy, należących co najmniej do jednej z poniższych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy grup:

- 28 osób powyżej 50 roku życia,
- 4 osoby z niepełnosprawnością,
- 44 osoby długotrwale bezrobotne,
- 47 osób o niskich kwalifikacjach.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych objętych	40	62	155,0%

wsparciem w programie			
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	17 (wartość planowana do osiągnięcia w 2018 roku)	10 (wg stanu na 31.12.2017 r.)	58,8%
Odsetek uczestników o niskich kwalifikacjach, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa)	36% (wartość planowana do osiągnięcia w 2018 roku)	-	-
Odsetek uczestników długotrwale bezrobotnych, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa)	35% (wartość planowana do osiągnięcia w 2018 roku)	-	-
Odsetek uczestników niepełnosprawnych, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa)	17% (wartość planowana do osiągnięcia w 2018 roku)	-	-
Odsetek uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z powyższych grup docelowych, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa)	43% (wartość planowana do osiągnięcia w 2018 roku)	-	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	89,9%
	432,7 tys. PLN*	388,7 tys. PLN	

*Koszt w 2017 r.; koszt całkowity: 558,5 tys. PLN

Kolejnym projektem w ramach tego Poddziałania jest **projekt „AKTYWNI 30+”**, Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu. Realizowany był on na terenie powiatu raciborskiego w okresie od 01.09.2016 r. do 31.08.2017 r. W trakcie projektu zrealizowano następujące rodzaje wsparcia dla osób bezrobotnych: organizację szkoleń zawodowych, staży, szkoleń z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, objęcie profesjonalnym poradnictwem zawodowym lub pośrednictwem pracy wszystkich uczestników projektu. Dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedziła analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 29 roku życia o niskich kwalifikacjach pozostających bez pracy w powiecie raciborskim, w tym w szczególności osób powyżej 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem	75	41	54,7%
Efektywność zatrudnieniowa	80%	80%	100,0%
Liczba osób bezrobotnych skierowanych na staż	-	5	-
Liczba osób bezrobotnych skierowanych na szkolenie	-	36	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	59,5%
	512,2 tys. PLN	304,7 tys. PLN	

Powiatowy Urząd Pracy w Siemianowicach Śląskich, w ramach Poddziałania 7.1.3, realizował projekt „**Gotowi do zmiany! - wsparcie dla osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia w Siemianowicach Śląskich**”. Celem głównym projektu jest zwiększenie zatrudnienia do lipca 2018 r. 94 nieuczących się, nie szkolących się i pozostających bez pracy osób, powyżej 29 roku życia, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siemianowicach Śląskich i należących do jednej z następujących grup w trudnej sytuacji: osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach.

W ramach projektu, zakwalifikowanym osobom zapewniono poradnictwo zawodowe oraz zajęcia z kompetencji miękkich, sposobność do zdobycia doświadczenia zawodowego w postaci staży lub zatrudnienia subsydiowanego, a dla części osób szkolenia zawodowe. Projekt realizowany jest w okresie 01.08.2016 - 31.07.2018 na terenie miasta Siemianowice Śląskie. Przewiduje się uzyskanie efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej: 17% dla osób niepełnosprawnych, 35% dla osób długotrwale bezrobotnych, 36% dla osób o niskich kwalifikacjach a 43% dla osób niekwalifikujących się do wym. grup. Zakłada się, że 70 osób uczestniczących w projekcie podejmie pracę.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób, którym udzielono wsparcia doradczego	94 (w tym 56 kobiet)	95	
Liczba uczestników objętych pośrednictwem pracy	94	94	
Liczba uczestników skierowanych do odbycia staży u pracodawców	78	38	
Liczba uczestników skierowanych do odbycia zatrudnienia subsydiowanego	16	9	

Liczba uczestników skierowanych na szkolenia indywidualne	50	45	
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	1 250,0 tys. PLN	581,9 tys. PLN	

Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim odstąpił od realizacji projektu „**Pracowity start**” (Poddziałanie 7.1.3), którego założenia zostały przedstawione w RPDZ na rok 2017.

Poddziałanie 7.1.4:

W odniesieniu do Poddziałania 7.1.1, 7.1.2 i 7.1.3, projekty realizowane w tym Poddziałaniu obejmowały wyłącznie działania EURES związane z bezpośrednim świadczeniem usług dla osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i pracodawców. Rozszerzona została natomiast grupa docelowa o pracodawców i przedsiębiorców.

W ramach Poddziałania 7.1.4 realizowany jest projekt Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach, pn.: „**Praca z EURESem – Twoim sukcesem**”. Celem tego projektu jest pobudzenie aktywności zawodowej w aspekcie podjęcia pracy za granicą 56 osób (w tym min. 14 kobiet) z terenu województwa śląskiego pozostających bez zatrudnienia poprzez udzielenie wsparcia:

- diagnostycznego (poradnictwo zawodowe, PDP),
- szkoleniowo-doradczego (warsztaty, kursy językowe, kursy komputerowe, szkolenia zawodowe),
- finansowego (ryczałt na przejazd oraz dodatek relokacyjny (ryczałt) na osiedlenie w związku z podjęciem pracy za granicą) oraz w postaci międzynarodowego pośrednictwa pracy do 28.02.2018 r.

Projekt zakłada realizację następujących działań:

1. Rekrutacja (nabór 56 osób do projektu)
  - a) nabór - akcja promocyjno-informacyjna (ogłoszenia, plakaty, ulotki, współpraca z powiatowymi urzędami pracy, strona internetowa projektu),
  - b) weryfikacja i selekcja kandydatów – obligatoryjna rozmowa z doradcą zawodowym (1h / osobę), po dokonaniu oceny formalnej formularza zgłoszeniowego,
  - c) przygotowanie PDP (Planu Działania w Projekcie) (2h / osobę).
2. Warsztaty grupowe
  - a) warsztaty nt. przygotowania dokumentów aplikacyjnych i autoprezentacji (16 godzin). (14 grup x 4 osoby),
  - b) warsztaty nt. warunków życia i podejmowania pracy w krajach UE/EOG i Szwajcarii (8 godzin). (14 grup x 4 osoby).
3. Kursy językowe i szkolenia profesjonalne.
  - a) grupowe szkolenia językowe angielski/niemiecki/francuski (120h) wraz z egzaminem certyfikującym np. TOEIC, TOEFL, SD1 (dla 40 osób) (zwrot kosztów dojazdu na szkolenie, stypendium szkoleniowe) (max. 10 grup x 4 osoby),
  - b) szkolenia profesjonalne (tj. kwalifikacyjny kurs zawodowy lub kurs nadający uprawnienia zawodowe – dla 40 osób). Kierunek szkolenia zidentyfikowany na poziomie PDP (zwrot kosztów dojazdu na szkolenie, obowiązkowych badań lekarskich, stypendium szkoleniowe),
  - c) szkolenia komputerowe (różnego rodzaju) (dla 24 osób).

4. Organizacja spotkań rekrutacyjnych z pracodawcami zagranicznymi. 4 dwudniowe lub 8 jednodniowych spotkań z przedstawicielami pracodawców zagranicznych. Miejsce spotkania: województwo śląskie. Rozmowy kwalifikacyjne.
5. Organizacja usług dla uczestników projektu bezpośrednio wspierających podjęcie zatrudnienia zagranicą.
  - a) pośrednictwo pracy przy pomocy sieci EURES,
  - b) ryczałt na pokrycie kosztów podróży w związku z podjęciem zatrudnienia zagranicą (800,00zł – 1 500,00zł jednorazowo),
  - c) dodatek relokacyjny¹³ (w formie ryczałtu) na zakwaterowanie w związku z podjęciem zatrudnienia zagranicą (aktualnie 8 038,16 zł jednorazowo),
  - d) tłumaczenie zwykłe i przysięgłe dokumentów aplikacyjnych potwierdzających wykształcenie, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe uczestników projektu.
6. Przetłumaczenie podręcznika pn.: *Życie i praca w Polsce – 2016* przygotowanego i udostępnionego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej poruszającego tematy podejmowania pracy, zakładania działalności gospodarczej i warunków życia w Polsce dla obcokrajowców planujących osiedlenie na terenie województwa śląskiego oraz Polaków powracających do kraju (10 wersji językowych: bułgarski / chorwacki / czeski / grecki / hiszpański / portugalski / rumuński / słowacki / słoweński / węgierski). Publikacje w formie e-book dostępne na stronie internetowej projektu, w formie zwartej (wydruk) – dostępne w Biurze projektu.
7. 5 warsztatów dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie powiatów przygranicznych woj. śląskiego: powiat – miasto: Jastrzębie Zdrój oraz powiaty ziemskie: żywiecki, cieszyński, wodzisławski, raciborski. Tematyka spotkań: bazy ofert pracy: - Centralna Baza Ofert Pracy: www.oferty.praca.gov.pl oraz portal EURES Komisji Europejskiej: www.eures.europa.eu (rejestracja, obsługa, korzystanie), CV – format EUROPASS, przygotowanie oferty pracy i poszukiwanie pracowników z terenu UE/EOG, w szczególności z regionów przygranicznych Polski, Słowacji i Czech, współpraca pracodawców i przedsiębiorców działających na terenach przygranicznych Polski, Słowacji i Czech, współpraca z publicznymi służbami zatrudnienia, itp. (Zadanie planowane do realizacji we współpracy z partnerstwem EURES-T Beskydy pomiędzy Polską, Czechami i Słowacją).

Osiągnięte rezultaty:

(planowane wartości wskaźników zostały określone dla całego projektu, tj. do 28.02.2018 r.; wartości osiągnięte przedstawiono wg stanu na 31.12.2017 r.)

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	56	56	100,0%
Liczba osób objętych szkoleniami/ doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	24	24	100,0%

¹³ Dodatek relokacyjny przeznaczony jest na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem stałego zamieszkania (zgodnie z zapisami dokumentu o sygn.: MR/H/2014-2020/14(2-)/11/2016 pn.: *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*. Ministerstwo Rozwoju i Finansów, Warszawa, 2 listopada 2016 r.

Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	21	11	52,4%
Odsetek uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z pozostałych wymienionych grup docelowych, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa)	43%	0%*	0%
Odsetek uczestników z niepełnosprawnościami, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa)	33%	16%	48,5%
Odsetek uczestników w wieku 50 lat i więcej, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa)	33%	39%	118,2%
Odsetek uczestniczek, które podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyły udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa)	39%	38%	97,4%
Odsetek uczestników długotrwale bezrobotnych, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa)	30%	21%	70,0%
Odsetek uczestników o niskich kwalifikacjach, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa)	38%	45%	118,4%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	70,2%
	906,3 tys. PLN**	635,9 tys. PLN	

* projekt nie obejmował osób w ramach tej grupy

** planowany koszt całego projektu (do 28.02.2018 r.)

Działanie 7.2

Realizowane było przez Powiatowe Urzędy Pracy z terenu województwa śląskiego. W ramach projektów PUP mogły być finansowane usługi i instrumenty rynku pracy określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, z wyłączeniem robót publicznych. – zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020*. Projekty te skierowane były do osób powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin), bezrobotnych, dla których został ustalony I (tzw. bezrobotni aktywni) lub II profil pomocy (tzw. wymagający wsparcia) w rozumieniu art. 33 wyżej cytowanej ustawy, należące co najmniej do jednej z następujących grup: osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach.

W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedziła analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizował odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W ramach ogłoszonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach naboru osiągnięte zostały następujące rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	*	4 131	
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	*	372	
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	*	1 368	
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	*	6 348	
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	*	2 909	
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	*	390	
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	1 241	
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	*	4 497	

Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	*	1 425	
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	72 473,0 tys. PLN	65 605,5 tys. PLN	

(dane przekazane przez Zespół ds. Obsługi Projektów Pozakonkursowych WUP w Katowicach)

*Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017.

W podziale na poszczególne Powiatowe Urzędy Pracy, planowana wartość projektów przewidzianych do realizacji w 2017 r. przedstawia się następująco:

Lp	Samorząd powiatu	Planowany koszt realizacji projektu 2017 r. (w tys. zł.)	Poniesiony koszt realizacji w 2017 r.* (w tys. zł.)
1	PUP w Będzinie	3 496,1	3 115,2
2	PUP w Bielsku-Białej	3 590,0	3 432,0
3	PUP w Bytomiu	5 411,7	3 844,2
4	PUP w Chorzowie	1 846,4	1 745,9
5	PUP w Cieszynie	2 250,3	1 946,8
6	PUP w Częstochowie	7 835,1	7 055,2
7	PUP w Dąbrowie Górniczej	2 539,7	2 429,6
8	PUP w Gliwicach	3 977,2	3 710,9
9	PUP w Jastrzębiu-Zdroju	1 382,2	1 344,9
10	PUP w Jaworznie	994,6	968,7
11	PUP w Katowicach	3 099,8	2 440,0
12	PUP w Kłobucku	1 827,5	1 767,4
13	PUP w Lublińcu	1 233,2	1 206,4
14	PUP w Mikołowie	985,7	959,4
15	PUP w Mysłowicach	1 064,7	806,2
16	PUP w Myszkowie	1 841,7	1 376,2
17	PUP w Piekarach Śląskich	1 145,7	1 100,1
18	PUP w Pszczynie	943,3	870,2
19	PUP w Raciborzu	1 181,9	1 110,4
20	PUP w Rudzie Śląskiej	1 434,7	1 384,8
21	PUP w Rybniku	2 523,6	2 505,1
22	PUP w Siemianowicach Śląskich	1 334,6	1 068,0
23	PUP w Sosnowcu	4 217,7	4 113,7
24	PUP w Świętochłowicach	875,5	849,6
25	PUP w Tarnowskich Górach	2 195,7	2 125,2
26	PUP w Tychach	1 924,0	1 840,1
27	PUP w Wodzisławiu Śląskim	2 196,0	2 046,6
28	PUP w Zabrze	2 919,8	2 817,3
29	PUP w Zawierciu	2 310,8	2 242,0
30	PUP w Żorach	790,7	749,3

31	PUP w Żywcu	2 723,9	2 633,9
Kwota łączna:		72 093,8	65 605,5

(dane przekazane przez Zespół ds. Obsługi Projektów Pozakonkursowych WUP w Katowicach, wg stanu na koniec 2017 r.)

Poddziałania: 7.3.1 (ZIT), 7.3.2 (RIT) oraz 7.3.3 (Promocja samo zatrudnienia – OSI Bytom)

Ukierunkowane były na rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia. W ramach tych Poddziałania mogły być realizowane projekty obejmujące bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wsparcie doradczo-szkoleniowe dla osób planujących rozpoczęcie działalności a także wsparcie pomostowe. Grupę docelową stanowiły osoby powyżej 30 roku życia (od dnia 30 urodzin), planujące rozpocząć działalność gospodarczą, tj. osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo, należące co najmniej do jednej z poniższych grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy: osoby powyżej 50 roku życia; kobiety; osoby z niepełnosprawnościami; osoby długotrwale bezrobotne; osoby o niskich kwalifikacjach – z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności.

Poddziałanie 7.3.1 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	1	1	100%
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	*	0	-
Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	*	0	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	0%
	26 615,0 tys. PLN	0,00 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 1 konkurs, którego budżet wynosił 7 603,9 tys. zł.

Osiągnięty zerowy poziom wskaźników rzeczowych i finansowych wynika z faktu, że w okresie sprawozdawczym nie zatwierdzono żadnych wniosków o płatność rozliczających poniesione wydatki.

Poddziałanie 7.3.2 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	2	2	100%
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	*	0	-
Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały	*	0	-

bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie			
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	1,4%
	8 461,0 tys. PLN	114,3 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 2 konkursy na łączną kwotę 1 959,8 tys. zł oraz zawarto 3 umowy z konkurów ogłoszonych w 2016 r., o łącznej wartości 6 229,6 tys. PLN.

W tabeli powyżej jako koszt realizacji zadania wskazano rzeczywistą wartość zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność beneficjentów, które mają bezpośredni wpływ na poziom osiągniętych w okresie sprawozdawczym wartości wskaźników rzeczowych. Niższy niż zakładany w RPDZ na 2017 r. osiągnięty poziom wskaźnika finansowego wynika z faktu, że realizacja projektów oraz proces rzeczywistego wnioskowania o płatność następuje zdecydowanie w późniejszym czasie niż rozstrzygnięcie konkursu (wybranie projektów do dofinansowania) i kontraktacja, które zostały wskazane jako koszt realizacji zadania w RPDZ na 2017 r.

Poddziałanie 7.3.3 OSI Bytom Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	1	1	100%
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	*	197	-
Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	*	218	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	35,5%
	48 293,0 tys. PLN	17 122,7 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 1 nabór konkursowy w ramach Poddziałania 7.3.3 OSI Bytom, dla którego budżet wyniósł 19 957,0 tys. zł.

W tabeli powyżej jako koszt realizacji zadania wskazano rzeczywistą wartość zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność beneficjentów, które mają bezpośredni wpływ na poziom osiągniętych w okresie sprawozdawczym wartości wskaźników rzeczowych. Niższy niż zakładany w RPDZ na 2017 r. osiągnięty poziom wskaźnika finansowego wynika z faktu, że realizacja projektów oraz proces rzeczywistego wnioskowania o płatność następuje w późniejszym czasie, niż rozstrzygnięcie konkursu (wybranie projektów do dofinansowania) i kontraktacja, które zostały wskazane jako koszt realizacji zadania w RPDZ na 2017 r.

Poddziałania: 7.4.1 (ZIT) i 7.4.2 (Outplacement i OSI Bytom)

oferowały wsparcie typu *outplacement* dla pracowników przedsiębiorstw zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu

pracy i miały na celu złagodzenie skutków restrukturyzacji przedsiębiorstw w regionie. Projekty w ramach tego Poddziałania skierowane mogły być do pracowników przedsiębiorstw sektora MŚP, przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne, przedsiębiorstw odczuwających negatywne skutki zmiany gospodarczej, przedsiębiorstw znajdujących się w sytuacji kryzysowej – zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności.

Poddziałanie 7.4.1 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	1	1	100%
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	0	-
Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	*	0	-
Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie	*	0	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	0%
	13 879 tys. PLN	0,0 tys. PLN	

*Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 1 konkurs ZIT w ramach Poddziałania 7.4.1, dla którego budżet wyniósł 10 732,2 tys. zł. Osiągnięty zerowy poziom wskaźników rzeczowych i finansowych wynika z faktu, że w okresie sprawozdawczym nie zatwierdzono żadnych wniosków o płatność rozliczających poniesione wydatki.

Poddziałanie 7.4.2 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	1	2	200%
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	389	-
Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	*	97	-
Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie	*	804	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	28,6%
	53 250 tys. PLN	15 250,0 tys. PLN	

*Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017.

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 2 konkursy w ramach Poddziałania 7.4.2, dla których łączny budżet wyniósł 20 991,1 tys. zł.

W tabeli powyżej jako koszt realizacji zadania wskazano rzeczywistą wartość zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność beneficjentów, które mają bezpośredni wpływ na poziom osiągniętych w okresie sprawozdawczym wartości wskaźników rzeczowych. Niższy niż zakładany w RPDZ na 2017 r. osiągnięty poziom wskaźnika finansowego wynika z faktu, że realizacja projektów oraz proces rzeczywistego wnioskowania o płatność następuje zdecydowanie w późniejszym czasie niż rozstrzygnięcie konkursu (wybranie projektów do dofinansowania) i kontraktacja, które zostały wskazane jako koszt realizacji zadania w RPDZ na 2017 r.

Planowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie projekt w ramach Poddziałania 7.4.2 Outplacement, nie został rekomendowany do dofinansowania ze względu na niespełnienie kryteriów horyzontalnych.

W ramach tego Poddziałania Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach realizował projekt „**Zawód spawacza szansą na sukces**”. Jego celem był wzrost poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia 50 osób o niskich kwalifikacjach zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Projekt trwał od 2016 r. do 30 września 2017 r. Działania obejmowały kompleksowe wsparcie w postaci:

1. Poradnictwa zawodowego - Indywidualnych Planów Działania;
2. Szkoleń MAG/TIG – nabycia kompetencji potwierdzonych egzaminem zewnętrznym;
3. Staży zawodowych (3 miesiące);
4. Pośrednictwa pracy.

Grupą docelową projektu było 50 osób (w tym 5 kobiet) zamieszkałych (według KC) lub pracujących na terenie woj. śląskiego zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy pracowników przedsiębiorstw MŚP; przechodzących procesy restrukturyzacyjne; odczuwających negatywne skutki zmiany gospodarczej; znajdujących się w sytuacji kryzysowej, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników lub byłych pracowników jednostek organizacyjnych spółek węglowych z terenu woj. śląskiego oraz przedsiębiorstw z terenu woj. śląskiego z nimi powiązanych, w tym również osoby bezrobotne i niepełnosprawne.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób, które podjęły zatrudnienie	min. 25	37	148,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	100,0%
	843,3 tys. PLN	843,3 tys. PLN	

Poddziałania: 8.2.1 (ZIT), 8.2.2 (RIT) i 8.2.3

miały na celu poprawę kompetencji i kwalifikacji kadr pracowniczych przedsiębiorstw sektora MŚP zgodnie z ich potrzebami.. Skierowane były do pracowników przedsiębiorstw sektora MŚP oraz kadry zarządzającej przedsiębiorstwem sektora MŚP – z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności. Projekty realizowane w ramach tych Poddziałania mogły obejmować:

- 1) dostarczenie usług rozwojowych doradczych, szkoleniowych zgodnych z potrzebami przedsiębiorstwa (m.in.: usług w zakresie wsparcia kapitałowego, zarządzania

i prowadzenia działalności gospodarczej, budowania i rozwoju biznesu, organizacyjnych, ekonomiczno-finansowych, prawnych, marketingowych, w zakresie zarządzania strategicznego, audytów strategicznych, szkolenia z transferu i komercjalizacji wiedzy oraz ochrony własności przemysłowej);

2) wspieranie rozwoju kwalifikacji pracowników zgodnie z potrzebami pracodawców.

Poddziałania: 8.2.1 (ZIT) osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	0	-
Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie	*	0	-
Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie	*	0	-
Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	*	0	-
Liczba osób pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	0	-
Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	*	0	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	0%
	8 650 tys. PLN	0,0 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017

W okresie sprawozdawczym nie ogłoszono konkursu w ramach Poddziałania 8.2.1. Rozstrzygnięto natomiast 1 nabór konkursowy ZIT z 2016 roku, w ramach którego podpisano 1 umowę o dofinansowanie o wartości 8 563,4 tys. PLN.

Osiągnięty zerowy poziom wskaźników rzeczowych i finansowych wynika z faktu, że w okresie sprawozdawczym nie zatwierdzono jeszcze żadnych wniosków o płatność rozliczających poniesione wydatki.

Poddziałania: 8.2.2 (RIT) osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	*	1	-
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	0	-
Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw,	*	0	-

które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie			
Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie	*	0	-
Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	*	0	-
Liczba osób pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	0	-
Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	*	0	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	0%
	1 902 tys. PLN	0,0 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 1 konkurs RIT w ramach Poddziałania 8.2.2.

Osiągnięty zerowy poziom wskaźników rzeczowych i finansowych wynika z faktu, że w okresie sprawozdawczym nie podpisano jeszcze umów na realizację projektów, tym samym nie zatwierdzono żadnych wniosków o płatność. Nabór wniosków odbywał się w ostatnim kwartale roku, termin rozstrzygnięcia zaplanowano na marzec 2018. Założone w RPDZ na 2017 r. koszty realizacji zadania wynikające z kontraktacji i wnioskowania o płatność będą osiągnięte w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Poddziałania: 8.2.3 osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	*	2	
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	13	
Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie	*	2	
Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie	*	113	
Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	*	120	
Liczba osób pracujących	*	11	

(łącznie z pracującymi na własny rachunek) w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie			
Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	*	23	
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	425 684 tys. PLN	1 038,7 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017

W 2017 r. ogłoszono 2 konkursy w ramach Poddziałania 8.2.3, które nie zostały rozstrzygnięte w okresie sprawozdawczym, oraz zawarto 5 umów z konkursu ogłoszonego w 2016 r., na łączną kwotę 376 752,2 tys. PLN.

W tabeli jako koszt realizacji zadania wskazano rzeczywistą wartość zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność beneficjentów, które mają bezpośredni wpływ na poziom osiągniętych w okresie sprawozdawczym wartości wskaźników rzeczowych. Niższy niż zakładany w celach RPDZ na 2017 r. osiągnięty poziom wskaźnika finansowego wynika z faktu, że realizacja projektów oraz proces rzeczywistego wnioskowania o płatność następuje zdecydowanie w późniejszym czasie, niż rozstrzygnięcie konkursu (wybranie projektów do dofinansowania) i kontraktacja, które zostały wskazane jako koszt realizacji zadania w RPDZ na 2017 r.

W działanie kierunkowe „Wspieranie mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy” wpisuje się też projekt „**Jadę na staż! Zagraniczne doświadczenia zawodowe szansą na rynku pracy osób w wieku 18-35 lat ze Śląska**”, realizowany w ramach Osi priorytetowej IV „Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa” Działanie 4.2 „Programy mobilności ponadnarodowej” Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój¹⁴. Powiatowy Urząd Pracy w Chorzowie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze są partnerami w projekcie realizowanym przez Fundację Imago z Wrocławia. Partnerami ponadnarodowymi są Ronal GmbH (Niemcy) i Bildungswerk der Sächsischen Wirtschaft gGmbH (Niemcy).

Projekt skierowany jest do 54 osób młodych (15 kobiet, 39 mężczyzn) należących do tzw. grupy NEET¹⁵, w wieku 18-35 lat (zgodnie z za pisami Regulaminu konkursu), zamieszkujących na terenie subregionu centralnego i zachodniego województwa śląskiego, w tym co najmniej 50% uczestników stanowią osoby długotrwale bezrobotne i niepełnosprawne.

UWAGA:

Regulamin konkursu, w ramach którego realizowany jest projekt, jako grupę docelową wskazuje osoby należące do grupy NEET, w wieku 18-35 lat.

Głównym celem projektu jest stopniowa i trwała integracja z rynkiem pracy 54 osób poprzez realizację kompleksowego programu aktywizacji społeczno-zawodowej (poradnictwo

¹⁴ Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój został szerzej przedstawiony w części 2.2.3 niniejszego dokumentu

¹⁵ Za osobę z kategorii NEET uznaje się osobę młodą w wieku 15-29 lat, która spełnia łącznie trzy warunki, czyli nie pracuje (tj. jest bezrobotna lub bierna zawodowo), nie kształci się (tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym) ani nie szkoli (tj. nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy; w procesie oceny czy dana osoba się nie szkoli, a co za tym idzie kwalifikuje się do kategorii NEET, należy zweryfikować czy brała ona udział w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych, w okresie ostatnich 4 tygodni). Kształcenie formalne w trybie stacjonarnym rozumiane jest jako kształcenie w systemie szkolnym na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum, szkół ponadgimnazjalnych, jak również kształcenie na poziomie wyższym w formie studiów wyższych lub doktoranckich realizowanych w trybie dziennym.

zawodowe, wsparcie psychologiczne, kursy zawodowe, staże ponadnarodowe i krajowe, pośrednictwo pracy, mentoring) oraz wzajemne uczenie się i wymiana doświadczeń między partnerami krajowymi i ponadnarodowymi.

W ramach projektu zaplanowano takie działania jak: rekrutacja uczestników, proces przygotowawczy uczestników do udziału w stażach zagranicznych (kształtowanie kompetencji językowych, zawodowych, kulturowych i miękkich), organizacja staży zagranicznych u niemieckich pracodawców w branżach produkcyjno – przemysłowych, realizacji strategii aktywizacji uczestników po powrocie do PL, obejmującej doradztwo zawodowe metodą socjodynamiczną, pośrednictwo pracy, staże i szkolenia zawodowe.

Zadaniem Powiatowych Urzędów Pracy w Zabrze i Chorzowie w ramach projektu była organizacja trzymiesięcznych staży krajowych, dla uczestników projektu zarejestrowanych w ww. Urzędach, którzy ukończyli całą ścieżkę przygotowania do wyjazdu na staż w Niemczech, a następnie dwumiesięczny staż zagraniczny. Skorzystali z tej formy wsparcia tylko ci uczestnicy, którzy zostali zaktywizowani przez Lidera oraz posiadali status osoby bezrobotnej. Z 10 uczestników, zarejestrowanych w PUP w Chorzowie, którzy rozpoczęli realizację ścieżki wsparcia w ramach Projektu, 5 osób ukończyło staże w Niemczech, a następnie zostało skierowanych do odbycia staży w Polsce. Z 16 uczestników zarejestrowanych w PUP w Zabrze, którzy rozpoczęli realizację ścieżki wsparcia w ramach Projektu, 10 osób ukończyło staże w Niemczech. Na podstawie analizy potrzeb 3 osoby zostały skierowane na staże krajowe, dla 5 osób zorganizowano szkolenia zawodowe. Organizacja szkoleń przez PUP wymagała zmiany wniosku o dofinansowanie. Dla dwóch pierwszych osób, które ukończyły staże zagraniczne i wykazywały potrzeby szkoleniowe kursy zorganizował Lider projektu.

Projekt trwa do 31 stycznia 2018 r. jednak działania PUP zakończyły się w 2017 r.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
PUP w Chorzowie:			
zdobycie doświadczenia zawodowego - staże krajowe realizowane przez PUP w Chorzowie (liczba osób)	9	5	55,6%
PUP w Zabrze:			
zdobycie doświadczenia zawodowego - staże krajowe realizowane przez PUP w Zabrze (liczba osób)	9	3	33,3%
nabycie kwalifikacji zawodowych –szkolenia zawodowe organizowane przez PUP w Zabrze	-	5	-
Koszt realizacji zadania: PUP w Chorzowie PUP w Zabrze	Planowany	Poniesiony	43,6% 54,1%
	42,9 tys. PLN 42,9 tys. PLN	18,7 tys. PLN 23,2 tys. PLN	

2.2.1.5 Badania i analizy

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach odpowiedzialny jest za wykonywanie zadań dotyczących statystyki rynku pracy oraz zadań związanych z prowadzeniem badań i analiz rynku pracy, które mają na celu efektywniejsze zatrudnienie pracowników. Monitorowanie rynku pracy pozwala na dostosowanie planowanych działań do zmieniającej się sytuacji i efektywniejszego zarządzania nim, np. poprzez wsparcie działań skierowanych do grup osób znajdujących się w najbardziej niekorzystnej sytuacji. Ze względu na sytuację w branży górniczej, szczególna uwaga została zwrócona na jej pracowników i możliwościach szybkiego reagowania w przypadku negatywnych zmian dla osób zatrudnionych w górnictwie.

W 2017 r., na podstawie baz danych statystycznych dotyczących bezrobocia rejestrowanego opracowano informacje, analizy statystyczne i prezentacje takie, jak:

➤ **Wielowymiarowy opis ofert pracy. Badanie pilotażowe**

Celem badania było zebranie informacji dotyczących wymagań i oczekiwań pracodawców zgłaszających oferty pracy do powiatowych urzędów pracy w wybranych zawodach z badania „Barometr Zawodów 2017” oraz zebranie opinii osób bezrobotnych/poszukujących pracy dotyczących treści ofert pracy.

Celem praktycznym badania było opracowanie formularzy ułatwiających dopasowanie kandydatów do pracy do zgłaszanych ofert pracy.

Badanie empiryczne przeprowadzono w 13 powiatowych urzędach pracy (PUP w: Będzinie, Bytomiu, Chorzowie, Częstochowie, Dąbrowie Górniczej, Jastrzębiu – Zdroju, Jaworznie, Mikołowie, Raciborzu, Rybniku, Tarnowskich Górach, Wodzisławiu Śląskim, Zabrze), które zgłosiły chęć uczestnictwa w badaniu przy wykorzystaniu techniki wywiadu kwestionariuszowego:

- a) wśród pracodawców zgłaszających oferty pracy w zawodach według badania „Barometr Zawodów 2017” – 300 wywiadów kwestionariuszowych ogółem w wymienionych urzędach pracy,
- b) wśród osób bezrobotnych/poszukujących pracy zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy – 130 respondentów ogółem w wymienionych urzędach pracy, tj. po 10 osób w każdym z nich (50% kobiet i 50% mężczyzn),
- c) wśród pracowników 13 powiatowych urzędów pracy uczestniczących w badaniu zajmujących się pośrednictwem pracy.

Na podstawie zebranych danych opracowano raport z badania wraz z wnioskami oraz propozycję formularza oferty pracy.

➤ **Zapotrzebowanie na kwalifikacje/umiejętności w przedsiębiorstwach w województwie śląskim.**

Celem zadania było zebranie i analiza informacji dotyczących zapotrzebowania na kwalifikacje/umiejętności pracowników śląskich przedsiębiorstw.

Badanie empiryczne zrealizowano w województwie śląskim przy wykorzystaniu metody sondażowej wśród 3 360 przedsiębiorców w województwie śląskim, tj. 10% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na koniec 2016 r. oraz 1 000 jednostek gospodarczych zatrudniających do 9 pracowników.

Na podstawie zebranych danych opracowano raport z badania wraz z wnioskami.

➤ **Potrzeby edukacyjne/szkoleniowe przedsiębiorców z Subregionu Północnego. Badanie pilotażowe**

Badanie empiryczne przeprowadzono w Subregionie Północnym województwa śląskiego (powiat częstochowski, powiat kłobucki, powiat myszkowski, miasto na prawach powiatu Częstochowa) przy wykorzystaniu metody sondażowej:

- wśród przedsiębiorców – 518 respondentów, tzn. 518 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON z terenu Subregionu Północnego województwa śląskiego (1% ogółu – 51 753 według danych GUS na koniec 2015 r.).
- wśród ekspertów rynku pracy – przedstawiciele partnerów należących do Partnerstwa lokalnego na rzecz zatrudnienia i rozwoju rynku pracy subregionu częstochowskiego oraz pracownika naukowego zajmującego się rynkiem pracy, w tym rynkiem pracy w województwie śląskim.

Na podstawie zebranych danych opracowano raport z badania wraz z wnioskami.

➤ **Potrzeby edukacyjne/szkoleniowe przedsiębiorców z Subregionu Południowego**

Badanie empiryczne przeprowadzono w Subregionie Południowym województwa śląskiego (powiat bielsko-bialski, cieszyński, żywiecki, miasto na prawach powiatu Bielsko - Biała) przy wykorzystaniu metody sondażowej wśród przedsiębiorców – 760 respondentów, tzn. 760 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON z terenu Subregionu Południowego województwa śląskiego (1% ogółu – 76 581 według danych GUS na koniec 2015 r.).

Na podstawie zebranych danych opracowano raport z badania wraz z wnioskami.

➤ **Badania efektywności wsparcia finansowanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) w roku 2016 w województwie śląskim;**

Opisane w części 3.2.3 niniejszego dokumentu

➤ **Pracownicy w wieku 50+ na śląskim rynku pracy.** Kontynuacja badań dotyczących osób w wieku 50+. Sytuacja osób w wieku 50+ w opiniach pracowników z tej generacji:

- Jak osoby pracujące w wieku 50+ postrzegają siebie na rynku pracy?
- Czego pracownicy w wieku 50+ oczekują od pracodawcy?
- Jak osoby w wieku 50+ postrzegają własną karierę zawodową teraz i jakie mają plany na przyszłość?

Badanie empiryczne przeprowadzono w województwie śląskim przy wykorzystaniu metody sondażowej wśród pracowników w wieku 50+ z terenu województwa śląskiego_ – 496 respondentów, tj. 0,1% pracujących w wieku 50+ na Śląsku według danych Urzędu Statystycznego w Katowicach (Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w III kwartale 2016 r.– 487 tys. osób).

Na podstawie zebranych danych opracowano raport z badania wraz z wnioskami.

➤ **Pracownicy w wieku 50+ na śląskim rynku pracy.** Analiza wyników badań i danych statystycznych

Zadanie obejmowało podsumowanie wyników badań empirycznych dotyczących osób w wieku 50+ zrealizowanych przez WUP w Katowicach w 2016 i 2017 roku oraz przedstawienie ich w kontekście ogólnych tendencji zmian na rynku pracy obserwowanych w Polsce i w Europie.

Na podstawie danych z badań empirycznych oraz danych statystycznych GUS i EUROSTAT opracowany został raport ekspercki wraz z wnioskami.

- **Barometr zawodów** to krótkookresowa (jednoroczna) prognoza zapotrzebowania na zawody realizowana od 2009 roku w województwie małopolskim. Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej, od 2015 r. „Barometr zawodów” został wdrożony w pozostałych 15 województwach. Wyniki badań mogą być wykorzystywane przez różne instytucje, w tym PSZ oraz instytucje edukacyjne, są również pomocniczo wykorzystywane podczas opiniowania przez WRRP wniosków o otwarciu nowych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych. Barometr zawodów jest również narzędziem służącym kontaktom PSZ z mediami – w prosty i klarowny sposób pokazuje bowiem szanse na znalezienie zatrudnienia według zawodów.

Więcej informacji na ten temat zawarto w części 2.1.3 niniejszego dokumentu.

- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach zlecił też realizację kampanii radiowej o charakterze informacyjnym, ukazującej możliwości i korzyści dla pracodawców, instytucji rynku pracy oraz osób bezrobotnych i poszukujących pracy wynikającej ze wsparcia oferowanego przez urzędy pracy oraz promującej doradztwo zawodowe jako element niezbędny przy planowaniu ścieżki własnej kariery zawodowej. Kampania miała zasięg regionalny i adresowana była w szczególności do mieszkańców województwa śląskiego. Spoty reklamowe emitowane były w listopadzie i grudniu 2017 r. Celem kampanii był, z jednej strony: wzrost zainteresowania oraz pozytywnego postrzegania urzędów pracy, jako instytucji z misją niesienia wsparcia osobom w trudnej sytuacji zawodowej, świadczących profesjonalne wsparcie pracodawcom i mających wpływ na kształt lokalnego rynku pracy, z drugiej natomiast celem było zwiększenie świadomości i wiedzy na temat istotnej roli jaką odgrywa w życiu zawodowym człowieka dobrze zaplanowana przez profesjonalnych doradców zawodowych ścieżka zawodowa: począwszy od wczesnego etapu wyboru kierunku kształcenia, poprzez planowanie ścieżki zawodowej do etapu planowania zmian w karierze.

2.2.2 Działanie kierunkowe 5. Wspieranie systemu edukacji zawodowej, ustawicznej oraz uczenia się przez całe życie.

Odpowiedni system edukacji zawodowej, ustawicznej oraz uczenia się i podnoszenia kwalifikacji przez całe życie daje większe szanse na rynku pracy. W celu realizacji tego zadania podejmowane są różne inicjatywy, służące zarówno wypracowaniu nowych modeli działania, jak i oferowanie konkretnego wsparcia edukacyjnego.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego organizował w 2017 r. różne formy doskonalenia zawodowego (szkolenia, seminaria, konferencje etc.), przeznaczone dla osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. **Szkolenia** skierowane były do **grup zawodowych działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie**, w tym do przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, systemu oświaty, służby zdrowia, Policji, samorządów lokalnych, wymiaru sprawiedliwości, organizacji pozarządowych. Celem podjętych działań był wzrost wiedzy, podwyższenie kwalifikacji zawodowych, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk oraz integracja przedstawicieli różnych grup zawodowych realizujących zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zrealizowano:

- 14 szkoleń dla 362 uczestników;
- konferencję „Dopalacze Wypalacze „groźne narkotyki” (współorganizacja z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach); liczba uczestników: 242;

- współorganizowano wraz z Regionalnym Związkiem Stowarzyszeń Abstynenckich w Katowicach *XII Śląskie Forum Abstynenckie – Sosnowiec 2017* na temat *Uzależnienie od alkoholu a przejawy różnych form przemocy*; liczba uczestników: 166

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
liczba zrealizowanych w 2017 roku szkoleń	7	14	200,0%
liczba zrealizowanych w 2017 roku konferencji	2	2	100,0%
liczba uczestników szkoleń/konferencji, pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	500	770	154,0%
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	92,3%
	165,2 tys. PLN	152,4 tys. PLN	

Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach objęła kształceniem w jednostkach opiekuńczo wychowawczych 3 328 osób. Poprzez **zatrudnianie młodzieży bezrobotnej w powiązaniu z edukacją i socjalizacją młodzieży zaniedbanej wychowawczo**, młodzież uzupełniała wykształcenie na poziomie ZSZ (Szkoly Branżowe) i Gimnazjum. Adresatami tych działań była młodzież w wieku od 15-18 lat, która wypadła z powszechnego systemu edukacji, bez wykształcenia ogólnego lub zawodowego. Z objętych kształceniem 3 328 osób, 2 966 to absolwenci i promowani: 959 – absolwenci gimnazjum, 1974 – absolwenci ZSZ i 33 – absolwenci szkolenia kursowego. Do egzaminów kwalifikacyjnych przystąpiło 611 osób, z tego 574 zdały egzaminy.

Działania Śląskiej WK OHP są ważnym i znaczącym ogniwem w systemie wychowania, resocjalizacji i reedukacji młodzieży zagrożonej demoralizacją, patologiami, a także przestępczością. Umożliwiają zdobycie wykształcenia na poziomie gimnazjum i ZSZ oraz zdanie egzaminów na tytuły kwalifikacyjne.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba uczestników, którzy ukończą edukację na poziomie gimnazjum i ZSZ	3550	3 328	
Liczba uczestników, którzy ukończą ZSZ	2150	2 081	
Liczba uczestników, którzy ukończą gimnazjum	1400	1 204	
W tym Liczba uczestników, którzy ukończą szkolenie kursowe	50	43	
Liczba uczestników, którzy zdadzą egzaminy kwalifikacyjne	600	574	

Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	
	<i>nie określono</i>	<i>nie określono</i>	

Kolejną instytucją, która realizowała w 2017 r. zadania obejmujące **kształcenie teoretyczne w ramach przygotowania zawodowego dorosłych** była Izba Rzemieśnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości. Zadanie miało na celu przygotowanie osób bezrobotnych z województwa śląskiego, skierowane przez powiatowe urzędy pracy, do egzaminu czeladniczego lub na tytuł zawodowy.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Ukończenie kształcenia teoretycznego przez uczestników szkolenia – liczba osób	4	5	
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	
	14,0 tys. PLN	15,0 tys. PLN	

Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej, co roku organizuje **cykl bezpłatnych szkoleń dla słuchaczy studiów podyplomowych**. Głównym celem zrealizowanych w 2017 r. szkoleń był wzrost poziomu kompetencji słuchaczy studiów podyplomowych Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej oraz poszerzenie zagadnień zawartych w programie studiów. Udział w każdym szkoleniu potwierdzany jest certyfikatem co pomaga naszym słuchaczom podnieść atrakcyjność ich oferty na rynku pracy. Szkolenia były bezpłatne, co pozwoliło szerokiemu gronu odbiorców na skorzystanie z naszej oferty. Tematyka zaproponowanych szkoleń była dostosowana do potrzeb słuchaczy, poszerzała i uzupełniała tematykę poruszaną podczas poszczególnych kierunków studiów, tak by uzyskana wiedza była jak najlepiej dostosowana do aktualnych potrzeb rynku pracy. Zagadnienia poruszane podczas szkoleń dotyczyły zagadnień związanych m.in. z zarządzaniem, coachingiem, przywództwem, zarządzaniem czasem, pedagogiką, prawem pracy.

Wybrane tematy spotkań zrealizowanych w roku 2017:

- Dlaczego jedni radzą sobie lepiej w sytuacjach kryzysowych a inni się im poddają? – znaczenie odporności psychicznej w radzeniu sobie z presją, stresem i wyzwaniem;
- Kompetencje lidera w świetle nowych wyzwań organizacyjnych;
- Jak przezwyciężyć bariery w pracy zespołowej – model 5 dysfunkcji pracy zespołowej P. Lencioni’ego;
- Cele – dlaczego warto je wyznaczać?;
- Senny język psychiki. Warsztaty translatorskie;
- Moc wartości w coachingu;
- Wykorzystanie metafory w pracy coacha i trenera;
- Niegrzeczne dzieci czy dzieci z zespołem Aspergera?;
- Aktywny nauczyciel – Aktywny uczeń. Jak uczyć (się) efektywnie i sprawić by nauka była przyjemnością, a nie przykrym obowiązkiem?;
- Refleksyjne uczenie się;
- Cyfrowe dzieci-nowe wyzwania edukacyjne;

- Zmiany w obowiązujących przepisach prawa, nowe umowy terminowe, zmiany w urlopach macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych i opiece nad dzieckiem, nowe minimalne wynagrodzenie za pracę, najnowsze wyroki sadu i stanowiska PIP.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Wzmocnienie kompetencji słuchaczy na rynku pracy – liczba osób	800	<i>brak informacji</i>	-
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	<i>brak informacji</i>	

Kolejnym działaniem WSB było wsparcie rozwoju biznesu przez **Zagłębiowski Inkubator Przedsiębiorczości w Dąbrowie Górniczej**. Głównym celem inicjatywy jest wsparcie osób przedsiębiorczych posiadających pomysł na własny biznes, bez konieczności rejestracji działalności gospodarczej lub spółki.

Zagłębiowski Inkubator Przedsiębiorczości (ZIP) działający w strukturach Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości to praktyczna szkoła prowadzenia biznesu dla startup'ów. ZIP umożliwia przetestowanie pomysłu na biznes na preferencyjnych warunkach na rynku i bez konieczności rejestracji działalności gospodarczej lub spółki. Nowo otwarta firma korzysta z osobowości prawnej jaką posiada Inkubator. Zagłębiowski Inkubator Przedsiębiorczości powstał przy współpracy Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości Śląsk oraz Urzędu Miasta Dąbrowa Górnicza. Swoją działalność rozpoczął w listopadzie 2015 r. W ramach ZIP zrealizowano 10 szkoleń oraz 11 eventów branżowych. Inkubator Przedsiębiorczości uczestniczył w licznych wydarzeniach na terenie woj. śląskiego, np. w Kongresie Mam w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej czy Festiwalu Zawodów w Technicznych Zakładach Naukowych w Dąbrowie Górniczej. Zagłębiowski Inkubator Przedsiębiorczości zorganizował lub był też parterem m.in. Dąbrowskiego Wieczoru Startupowców i Przedsiębiorców w ramach Europejskiego Tygodnia Startupów, Dnia Przedsiębiorczości, Dnia Otwartego Zagłębiowskiego Inkubatora Przedsiębiorczości przy Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Innovation Day 2017 oraz Gry Miejskiej „Złoto dla zuchwałych”. W maju 2017 r. Zagłębiowski Inkubator Przedsiębiorczości gościł na Wydziale Ekonomii i Biznesu Uniwersytetu w Mariborze w Słowenii, na którym studiuje ponad 2000 studentów. Wizyta połączona była z udziałem w 1. Konferencji Naukowej "Teaching methods for Economics and Business Studies", podczas której Koordynator ZIP zaprezentowała działalność Zagłębiowskiego Inkubatora Przedsiębiorczości oraz dobre praktyki w zakresie rozwijania kreatywnych i innowacyjnych pomysłów biznesowych oraz tworzenia start-upów.

W marcu 2017 r. Zagłębiowski Inkubator Przedsiębiorczości w Dąbrowie Górniczej wspólnie z Miastem Dąbrowa Górnicza i Dąbrowską Radą Biznesu otrzymał wyróżnienie za aktywność w organizacji Dnia Przedsiębiorczości 2016 przyznany przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Wspieranie rozwoju biznesu w regionie poprzez	50	<i>brak informacji</i>	-

wzmocnienie kompetencji z zakresu przedsiębiorczości wśród mieszkańców województwa śląskiego – liczba uczestników			
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	<i>brak informacji</i>	

Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej corocznie organizuje Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Logistycznej, którego celem jest wyróżnienie szczególnie uzdolnionych uczniów, a także – biorąc pod uwagę niebagatelną rolę i znaczenie logistyki w gospodarce krajowej i zagranicznej – promocja kształcenia na kierunkach logistycznych i spedycyjnych. W marcu 2017 roku odbyła się VII edycja konkursu. Był on skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz policealnych z terenu całego kraju, którzy kształcą się na specjalnościach: technik logistyk i technik spedytor. Nagrodą główną w Konkursie był Złoty Indeks Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, uprawniający do bezpłatnych studiów inżynierskich na kierunku Logistyka oraz staże i wizyty studyjne w czołowych przedsiębiorstwach logistycznych. Partnerami merytoryczni wydarzenia były firmy: Raben Logistics Polska, Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze oraz Śląskie Centrum Logistyki

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba uczestników konkursu	150	300	200,0%
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	-
	15,0 tys. PLN	<i>brak informacji</i>	

Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej organizuje też projekt „**Otwarta Akademia Nauki WSB**”. Jest to seria zajęć popularyzujących naukę, których celem jest wprowadzenie większej różnorodności do standardowych zajęć przewidzianych w programie kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych. Uczniowie biorący udział w Akademii mają możliwość uczestnictwa w wybranych przez siebie wykładach poszerzających wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych, społecznych, technicznych, medycznych. Wykładom towarzyszą specjalistyczne konsultacje z doradcami zawodowymi, coachami i innymi wykwalifikowanymi trenerami współpracującymi z Wyższą Szkołą Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Podczas tych spotkań uczniowie mogą otrzymać wsparcie w zakresie wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i wiedzę dotyczącą całonocnego funkcjonowania na rynku pracy. W 2017 r. zrealizowano liczne spotkania, których tematami były m.in.: *Rozróżnienie sposobu zwracania się w języku obcym – stereotypy o Brytyjczykach, Foholizm, ortoreksja, bigoreksja, tanoreksja – współczesne zagrożenia młodzieży w przestrzeni publicznej, Kompetencje konsumenta przyszłości, Mam talent i co dalej?, Hakerzy, wirusy, robaki. Bezpieczeństwo w świecie dzisiejszej informatyki, Ryzyko – co to takiego i dlaczego je podejmujemy?, Podejście do jakości na przykładzie Toyoty, Globalne zagrożenia - zmiany klimatyczne i ekstremalne zjawiska - tornada, huragany, trzęsienia ziemi, wybuchy wulkanów, Fizjoterapeuta XXI wieku, Międzynarodowe projekty logistyczne.*

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba uczestników	5 500	4 850	88,2%
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	<i>brak informacji</i>	

W 2017 r. Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej (Centrum Bezpieczeństwa i Edukacji Służb Mundurowych) była też organizatorem **VI Ogólnopolskiego Turnieju Klas o Profilu Mundurowym**. Głównym celem wydarzenia była integracja środowisk związanych z działaniami na rzecz bezpieczeństwa oraz edukacją w tym zakresie. Udział wzięli przedstawiciele służb mundurowych, ośrodków akademickich, przedsiębiorstw, szkół ponadgimnazjalnych. Turniej wyłonił najlepszą reprezentację szkół ponadgimnazjalnych realizującą zagadnienia z zakresu przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa, spośród potencjalnych kandydatów do pracy w służbach mundurowych.

Szturm na ogrodzieniecki zamek, nocna przeprawa pod wodą, wyścigi na pontonie, udzielenie pierwszej pomocy rannym towarzyszom - to tylko część konkurencji, w których zmagano się blisko 30 drużyn z całej Polski podczas VI Ogólnopolskiego Turnieju Klas o Profilu Mundurowym. Do udziału w ubiegłorocznej edycji wydarzenia, które odbyło się w kwietniu 2017 roku zgłosiła się rekordowa liczba uczestników z terenu całego kraju. Turniej rozgrywał się na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej na terenie miasta i gminy Łazy oraz gminy Ogrodzieniec. Zawodnicy podczas czternastu konkurencji musieli wykazać się sprawnością fizyczną, organizacyjną, zdolnością do pracy w zespole, a także konkretnymi umiejętnościami, takimi jak: wspinaczka, strzelectwo, ratownictwo medyczne, marszobieg na orientację, przeprawa przez rzekę oraz wiedzą z zakresu bezpieczeństwa. W ramach wydarzenia odbyły się również szkolenia prowadzone przez specjalistów praktyków dotyczące m.in.: współczesnych zagrożeń Rzeczypospolitej Polskiej, charakterystyki pracy funkcjonariuszy Służby Więziennej, negocjacji w sytuacji kryzysowej, jak również odbyły się szkolenie policyjne oraz szkolenie wojskowe przedstawiające szczególną specyfikę pracy w służbach. Podczas Turnieju uczestnicy nabyli dodatkową wiedzę z zakresu bezpieczeństwa narodowego, podnieśli poziom umiejętności fizycznych, poszerzyli kompetencje i zwiększyli szanse na zatrudnienie. Wzrosła również świadomość własnych potrzeb związanych z samorealizacją, chęć rywalizacji oraz zasad współpracy w osiągnięciu wspólnych celów.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba uczestników	120	<i>brak informacji</i>	-
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	-
	<i>nie podano</i>	<i>brak informacji</i>	

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, realizował zadanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa XI *Wzmocnienie potencjału edukacyjnego*, **Działanie 11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe uczniów**.

Głównym celem podejmowanych działań była poprawa dostępu do wysokiej jakości edukacji poprzez cele szczegółowe :

- wzrost kwalifikacji i kompetencji w zakresie umiejętności cyfrowych i języków obcych dorosłych mieszkańców województwa śląskiego;
- wzrost zatrudnienia wśród absolwentów szkół i placówek kształcenia zawodowego poprzez poprawę efektywności realizowanego wsparcia.

Grupę docelową stanowili:

- uczniowie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe,
- młodociani pracownicy,
- szkoły ponadgimnazjalne i placówki prowadzące kształcenie zawodowe,
- szkoły specjalne przysposabiające do pracy,
- pracodawcy/przedsiębiorcy/rzemieślnicy oraz ich zrzeszenia i stowarzyszenia,
- nauczyciele zawodu i pracownicy pedagogiczni szkół ponadgimnazjalnych i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, instruktorzy praktycznej nauki zawodu,
- uczniowie ze specjalnymi potrzebami,
- doradcy zawodowi i brokerzy edukacyjni,
- rodzice i opiekunowie prawni dzieci w wieku szkolnym,
- jednostki samorządu terytorialnego oraz inne organy prowadzące szkoły zawodowe,
- partnerzy społeczno-gospodarczy.

Instytucja Zarządzająca RPO Województwa Śląskiego w ramach Osi priorytetowej XI RPO WSL 2014-2020 Wzmocnienie potencjału edukacyjnego ogłosiła konkursy na działania mające na celu poprawę dostępu do wysokiej jakości edukacji. Zmiany gospodarcze wymuszają dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb pracodawców. Podejmowana interwencja na wszystkich etapach kształcenia skupia się na kompetencjach i kwalifikacjach potrzebnych do efektywnego funkcjonowania na rynku pracy, takich jak komunikatywność, korzystanie z nowych technologii, przedsiębiorczość, kreatywność, jak również umiejętnościach kluczowych.

Duże znaczenie w kontekście dynamicznych zmian gospodarczych ma skoncentrowanie interwencji na szkolnictwie zawodowym, które powinno stać się coraz mocniej związane z otoczeniem, szczególnie z pracodawcami. Jednocześnie, w związku z rozwojem nowoczesnych technologii konieczne jest doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, aby mogli oni dostosowywać swoją wiedzę do potrzeb uczniów.

Kierunek działań:

- Poprawa jakości edukacji w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe we współpracy z otoczeniem, w szczególności z pracodawcami, poprzez:
  - a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu,
  - b) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i wzmocnianie ich zdolności do zatrudnienia,
  - c) rozwój współpracy szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym,
  - d) rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- Realizacja działań w zakresie stworzenia w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe warunków kształcenia zawodu, odzwierciedlających naturalne warunki pracy.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS	21	8	38,1%
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	68	52	76,5%
Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	2 096	994	47,4%
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie	85	80	94,1%
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	21	48	228,6%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	72,1%
	138 649,0 tys. PLN	26 316,1 tys. PLN	

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach odpowiedzialny jest za wdrażanie Działań i Poddziałań, związanych z kształceniem i podnoszeniem kompetencji osób dorosłych:

Działanie 11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych. Celem głównym zadania był wzrost zatrudnienia wśród absolwentów szkół i placówek kształcenia zawodowego poprzez poprawę efektywności realizowanego wsparcia i skierowane było do:

- 1) osób dorosłych, zgłaszających z własnej inicjatywy chęć kształcenia formalnego (podnoszenia, uzupełniania kwalifikacji lub ich formalnego potwierdzenia) lub uczestniczących z własnej inicjatywy w szkoleniach i kursach;
- 2) placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego, ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego, szkół prowadzących kształcenie dla dorosłych, szkół policealnych;
- 3) partnerów społeczno – gospodarczych;
- 4) nauczycieli zawodu i pracowników pedagogicznych szkół ponadgimnazjalnych i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe, instruktorów praktycznej nauki zawodu;
- 5) pracodawców/przedsiębiorców/rzemieślników oraz ich zrzeszenia i stowarzyszenia.

Z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności.

Udział nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu był możliwy jedynie jako dodatkowe, uzupełniające działanie względem działań skierowanych do uczniów - osób dorosłych.

W ramach Działania możliwa była realizacja poniższych typów projektów:

1. Kwalifikacyjne kursy zawodowe dla osób dorosłych, zainteresowanych zdobyciem nowej kwalifikacji lub szkolenia przygotowujące do egzaminu sprawdzającego, czeladniczego lub mistrzowskiego;
2. Kursy umiejętności zawodowych;
3. Pozaszkolne formy rozwoju kompetencji ogólnych, w tym kursy kompetencji ogólnych – możliwy do realizacji wyłącznie w powiązaniu z kwalifikacyjnymi kursami zawodowymi;
4. Kursy, inne niż wymienione, umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych;
5. Programy formalnej oceny i potwierdzania umiejętności/wiedzy uzyskanych w sposób pozaformalny i nieformalny w odniesieniu do kwalifikacji zawodowych;
6. Kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych, z własnej inicjatywy zainteresowanych zdobyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem wykształcenia i kwalifikacji zawodowych;
7. Realizacja działań w zakresie stworzenia w szkole prowadzącej kształcenie dla dorosłych i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe dla dorosłych warunków kształcenia zawodu – możliwy do realizacji wyłącznie z typami 1-6;
8. Poprawa jakości edukacji w szkołach prowadzących kształcenie dla dorosłych i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe dla dorosłych we współpracy z otoczeniem, w szczególności z pracodawcami, w tym doskonalenie umiejętności nauczycieli zawodu;
9. Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz wsparcie usług edukacyjnych realizowanych przez te podmioty lub inne zespoły realizujące zadania zbieżne z zadaniami CKZiU na rzecz kształcenia zawodowego, a także podejmujących działania w zakresie poradnictwa edukacyjno - zawodowego i informacji zawodowej.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	1	1	100,0%
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia	*	3 505	-
Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	*	7 627	-
Liczba osób uczestniczących w szkolnych formach kształcenia w programie	*	0	-
Liczba podmiotów realizujących zadania	*	0	-

centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie			
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	13,8%
	118 643 tys. PLN	16 351,9 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017

W 2017 r. ogłoszono 1 konkurs w ramach Działania 11.3, który nie został rozstrzygnięty w okresie sprawozdawczym, oraz zawarto 16 umów z konkursu ogłoszonego w 2016 r. o łącznej wartości ponad 29 tys. PLN

W tabeli powyżej jako koszt realizacji zadania wskazano rzeczywistą wartość zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność beneficjentów, które mają bezpośredni wpływ na poziom osiągniętych w okresie sprawozdawczym wartości wskaźników rzeczowych. Niższy niż zakładany w RPDZ na 2017 r. osiągnięty poziom wskaźnika finansowego wynika z faktu, że realizacja projektów oraz proces rzeczywistego wnioskowania o płatność następuje zdecydowanie w późniejszym czasie niż rozstrzygnięcie konkursu (wybranie projektów do dofinansowania) i kontraktacja, które zostały wskazane jako koszt realizacji zadania w RPDZ na 2017 r.

W działanie kierunkowe *Wspieranie systemu edukacji zawodowej, ustawicznej oraz uczenia się przez całe życie* wpisują się również kolejne Poddziałania powierzone WUP w Katowicach: **11.4.1 (ZIT), 11.4.2 (RIT) oraz 11.4.3** RPO WSL. Projekty realizowane w ramach powyższych Poddziałania miały na celu uzyskiwanie kwalifikacji lub zdobywanie i poprawę kompetencji w zakresie umiejętności cyfrowych i języków obcych dorosłych mieszkańców województwa śląskiego, w szczególności osób starszych oraz osób o niskich kwalifikacjach. Skierowane były do osób dorosłych pracujących, uczestniczących z własnej inicjatywy w szkoleniach i kursach, należących do grup defaworyzowanych, czyli wykazujących największą lukę kompetencyjną i posiadających największe potrzeby w dostępie do edukacji, w tym m. in. osób o niskich kwalifikacjach i osób powyżej 50 roku życia – z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności. Ze względu na wskazaną grupę docelową, realizację projektów w ramach tych Poddziałania można również przypisać do działania kierunkowego 6. *Wspieranie osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, kobiety, osoby 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)*. Powyższe Poddziałania pozwoliły na realizację następujących typów projektów:

- 1) Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji w obszarze umiejętności ICT i znajomości języków obcych;
- 2) Programy walidacji i certyfikacji kompetencji uzyskanych poza projektem w zakresie TIK i języków obcych.

Poddziałanie 11.4.1 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	1	1	100,0%
Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub	*	0	-

nabyły kompetencje po opuszczeniu programu			
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	0	-
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	0	-
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	*	0	-
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	0	-
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	0	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	0,0%
	20 994 tys. PLN	0,0 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017.

W 2017 r. ogłoszono 1 konkurs w ramach Działania 11.4.1 ZIT oraz zawarto 2 umowy z konkursu ogłoszonego w 2016 r.

Osiągnięty zerowy poziom wskaźników rzeczowych i finansowych wynika z faktu, że w okresie sprawozdawczym nie zatwierdzono żadnych wniosków o płatność rozliczających poniesione wydatki. Założone w RPDZ na 2017 r. koszty realizacji zadania wynikające z kontraktacji i wnioskowania o płatność będą osiągane w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Poddziałanie 11.4.2 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	2	3	150,0%
Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	0	-
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	0	-
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły	*	0	-

kompetencje po opuszczeniu programu			
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	*	0	-
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	0	-
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	0	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	0,0%
	7 090,5 tys. PLN	0,0 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017

W okresie sprawozdawczym ogłoszono 3 konkursy w ramach Poddziałania 11.4.2 RIT. Z uwagi na fakt, iż na koniec okresu sprawozdawczego nadal trwały procedury wyboru, do końca 2017 r. nie podpisano jeszcze żadnej umowy o dofinansowanie i nie zatwierdzono żadnych wniosków o płatność (w wyniku konkursów ogłoszonych w 2016 r. żaden wniosek nie otrzymał pozytywnej oceny).

Poddziałanie 11.4.3 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	2	1	50,0%
Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	15	-
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	14	-
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	*	66	-
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	*	489	-
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	259	-
Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	*	1 566	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	4,9%

	71 430,5 tys. PLN	3 483,1 tys. PLN	
--	-------------------	------------------	--

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017.

Nabór wniosków w ramach ogłoszonego w 2017 r. konkurs zakończył się 29 grudnia 2017 r., rozstrzygnięty został natomiast konkurs ogłoszony w 2016 r. W tabeli powyżej jako koszt realizacji zadania wskazano rzeczywistą wartość zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność beneficjentów, które mają bezpośredni wpływ na poziom osiągniętych w okresie sprawozdawczym wartości wskaźników rzeczowych. Niższy niż zakładany w RPDZ na 2017 r. osiągnięty poziom wskaźnika finansowego wynika z faktu, że realizacja projektów oraz proces rzeczywistego wnioskowania o płatność następuje w późniejszym czasie, niż rozstrzygnięcie konkursu (wybranie projektów do dofinansowania) i kontraktacja, które zostały wskazane jako koszt realizacji zadania w RPDZ na 2017 r.

W opisywane działanie wpisuje się kolejne z zadań Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, tj. projekt „**3 dni studiujesz, 2 dni pracujesz**”. Jego celem było stworzenie studentom możliwości nauki poprzez praktykę, tak, żeby proces edukacji był jak najbardziej efektywny i dał możliwość rozwoju konkretnych umiejętności, potrzebnych na rynku pracy i docenianych przez pracodawców. Kształcenie w praktyce proponowane studentom miało szerokie spektrum form wsparcia, było zawsze oparte o zasadę bezpośredniego kontaktu z pracodawcami, praktykami i ekspertami, tak by już na tym etapie umożliwić studentom budowę relacji pomocnych w późniejszym życiu zawodowym. Zrównoważone połączenie teorii z praktyką było możliwe dzięki zaplanowaniu zajęć dydaktycznych na trzy dni w tygodniu, tak by w pozostałe dwa dni zajęć studenci mogli przeznaczyć na aktywność zawodową i szkoleniową – dostosowaną do określonych celów zawodowych studentów. W procesie pozyskiwania atrakcyjnych i adekwatnych miejsc praktyk i zatrudnienia wszystkich zainteresowanych studentów wspiera Akademickie Biuro Karier. W ramach powyższego projektu zrealizowane zostały:

- Szkolenia podstawowe (np.: Etykieta biznesowa, Autoprezentacja, Rekrutacja w pracuj.pl, Planowanie i organizacja pracy);
- Spotkania indywidualne i grupowe z doradcą zawodowym, podczas których studenci mieli możliwość kompleksowego przygotowania się do poszukiwania pracy (określić, doprecyzować swój cel zawodowy, dokonać bilansu kompetencji, poznać mechanizmy rządzące rynkiem pracy i podnieść swoje umiejętności w zakresie szeroko rozumianej autoprezentacji);
- Szkolenia specjalistyczne (np.: IBM Design Thinking, Jak założyć i prowadzić sklep internetowy?, Profesjonalna obsługa Klienta - strategie pracy z trudnym Klientem, Ubezpieczenia - konieczność czy zbędny luksus?, Zaawansowane techniki pracy z aplikacjami biurowymi);
- Spotkania z ekspertami/praktykami, które dotyczyły m. in. takich zagadnień jak: Przygotowanie do akcji ratowniczo-gaśniczych w jednostkach OSP, Bezpieczeństwo migracyjne, Izolacja więzienna i jej skutki, Specyfika i etyka pracy tłumacza, Dyplomacja ekonomiczna, Rola i zasady działania Centrum logistyki, transport multimodalny czy Menedżer zmian);
- Wizyty studyjne w przedsiębiorstwach / instytucjach związanych z profilem kształcenia i aktualnie realizowanymi przedmiotami w ramach programu studiów (m.in. w: General Motors Manufacturing Poland Sp. z o.o. w Tychach, Silvan Logistics w Katowicach, IBM Polska Oddział Katowice, Brainstorm Group w Dąbrowie Górniczej, Konsulat USA w Krakowie, Areszt Śledczy w Katowicach);

- Targi Pracy i Praktyk Studenckich, w których uczestniczyło blisko 1000 studentów. Podczas targów pracy poza możliwością nawiązania bezpośredniego kontaktu z interesującymi studentów pracodawcami i aplikowania na staże i wolne stanowiska pracy, istniała również możliwość wzięcia udziału w proponowanych przez pracodawców szkoleniach w ramach Akademii Kompetencji;
- Udział w Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości, podczas którego miały miejsce następujące wydarzenia (wybrane): Wykłady i szkolenia o różnorodnej tematyce np.: Personal branding w mediach, społecznościowych, Najbardziej znany sekret marketingu, Nie stój – inwestuj!, Giełda przedsiębiorczości – prezentacja pracodawców: EPAM SYSTEM, Jeunesse, PZU, Sine Qua Non w Katowicach, Dzień START UP'owców, podczas którego studenci mogli uczestniczyć w spotkaniach poświęconych sposobom tworzenia innowacyjnych pomysłów na nowy biznes, czy w sesjach Action Learning i Design Thinking, Porady: prawne, zawodowe i ubezpieczeniowe.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Wzmocnienie kompetencji studentów na rynku pracy, wzrost ich konkurencyjności jako kandydatów do pracy – liczba uczestników	1 000	<i>brak informacji</i>	-
Liczba godzin szkoleń podstawowych	-	300	-
Liczba różnych firm/instytucji biorących udział w programie wizyt studyjnych	-	17	-
Liczba zagadnień poruszanych podczas spotkań z ekspertami	-	50	-
Liczba studentów biorących udział w poradach zawodowych	-	138	-
Liczba tematy szkoleń specjalistycznych	-	24	-
Liczba osób uczestniczących w Targach Pracy i Praktyk Studenckich	-	1 000	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	<i>brak informacji</i>
	<i>brak informacji</i>	<i>brak informacji</i>	

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, w oparciu o art. 20 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.) oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 r. w *sprawie rejestru instytucji szkoleniowych* (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 781), prowadzi **Rejestr instytucji szkoleniowych**.

RIS gromadzi dane na temat instytucji szkoleniowych i oferowanych przez nie szkoleń. Zainteresowane osoby mają pełny, bezpłatny dostęp do Rejestru. Rejestr umożliwia wyszukiwanie ofert szkoleniowych z całej Polski i dostępny jest na portalu: System Teleinformatyczny Obsługi Rejestrów (STOR): <http://stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach wpis do Rejestru w 2017 roku uzyskało 409 instytucji szkoleniowych. Wpisy za lata 2004-2017 zaktualizowało 913 instytucji. Wykreślonych zostało 354 instytucji i wystosowano 209 pism w sprawie poprawy wniosków o wpis i aktualizacji. Udzielono też ok. 2952 informacji dotyczących RIS.

Na dzień 31.12.17 wpisanych do RIS było 1346 instytucji szkoleniowych

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach realizuje też zadania związane z **podnoszeniem kompetencji pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia**, co przekłada się na skuteczność działań w obszarze przeciwdziałania bezrobociu, a bieżące podnoszenie kwalifikacji doradców zawodowych pozwala na wykorzystywanie nowych metod pracy z osobami zgłaszającymi się do urzędów pracy, co z kolei pozwala na ich skuteczniejsze aktywizowanie i powrót na rynek pracy.

Tematyka szkoleń pracowników WUP w Katowicach obejmowała zakres merytoryczny wykonywanych zadań, jak również rozwój osobisty pracowników np. na studiach podyplomowych czy szkoleniach z zakresu zarządzania zespołem, ochrony danych osobowych, kodeksu postępowania administracyjnego oraz z zakresu komunikacji interpersonalnej. Pracownicy i kadra kierownicza Urzędu brali udział m.in. w szkoleniach z zakresu kodeksu postępowania administracyjnego (77 osób), obsługi trudnego klienta (19 osób), radzenia sobie ze stresem i kontroli emocji (9 osób), zarządzania sobą w czasie z elementami asertywności (10 osób), zarządzania zasobami ludzkimi z elementami ochrony danych osobowych (20 osób). Doradcy zawodowi uczestniczyli w szkoleniach z zakresu skutecznej komunikacji z osobami młodymi, kodeksu postępowania administracyjnego czy wykorzystania neuropsychologii w procesie przywracania byłych osadzonych w zakładach karnych na rynek pracy a pracownicy Wydziału ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego podnosili swoje kwalifikacje w obszarze koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych z elementami KPA.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach organizował również szkolenia dla pracowników Powiatowych Urzędów Pracy w których uczestniczyli także pracownicy WUP, m.in. z zakresu nowoczesnej promocji i marketingu usług instrumentów rynku pracy (11 pracowników WUP) czy przeciwdziałaniu zjawisku korupcji w urzędach administracji publicznej (8 pracowników WUP).

Szkolenia pracowników WUP ulepszają ich warsztat pracy, uzupełniają wiedzę a także dają możliwość doskonalenia i rozwoju osobistego co w pozytywny sposób przedkłada się na sprawną i efektywną pracę w głównej mierze wykorzystywaną w kontaktach z klientami bezpośrednimi czyli osobami korzystającymi z usług rynku pracy.

Urząd realizuje również działania o charakterze metodyczno-szkoleniowym w zakresie usług rynku pracy dla pracowników Wojewódzkiego i Powiatowych Urzędów Pracy.

W 2017 roku przeprowadzono następujące szkolenia:

- 5 edycji szkolenia NBK,
- 1 szkolenie z zakresu profilowania pomocy osób bezrobotnych skierowane dla doradców klienta zatrudnionych w Powiatowych Urzędach Pracy,
- 3 edycje szkolenia z zakresu rozliczeń finansowych w firmie,
- 2 edycje 5-dniowego szkolenia dla doradców zawodowych z zakresu umiejętności stosowania metody badania testowego – Kwestionariusza Zainteresowań Zawodowych,
- 2 edycje szkolenia dla pracowników PUP o tematyce: „Biznesplan krok po kroku”.

Wspierane są metodyczne działania Powiatowych Urzędów Pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży

Zorganizowano i moderowano prace 4 spotkań Roboczego Zespołu Konsultacyjnego ds. Instrumentów i Form Pomocy, w skład którego wchodzi przedstawiciele powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego, ośrodków pomocy społecznej oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach. Wiodącym celem prac Zespołu złożonych z przedstawicieli PUP oraz WUP było upowszechnianie dobrych praktyk a także wspieranie metodyczne działań powiatowych urzędów pracy.

2.2.3 Działanie kierunkowe 6. Wspieranie osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, kobiety, osoby 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne).

Osoby defaworyzowane na rynku pracy stanowią szczególne grupy odbiorców wsparcia. Często są to osoby o utrudnionym dostępie do rynku pracy, stykające się z nierównym traktowaniem i zachowaniami dyskryminacyjnymi pracodawców. Często też wykazują największą lukę kompetencyjną i posiadających największe potrzeby w dostępie do edukacji.

Osoby młode

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) to drugi z wymienionych wcześniej w dokumencie programów operacyjnych, za wdrażanie którego w części odpowiada Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. Został zatwierdzony przez Komisję Europejską 17 grudnia 2014 r. Jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz w ramach *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Youth Employment Initiative – YEI)*.

Zgodnie z Umową Partnerstwa alokacja środków EFS na Program wynosi 4 436,8 mln EUR oraz 252,4 mln EUR w ramach specjalnej linii budżetowej *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych*. Wkład Unii Europejskiej na realizację PO WER wynosi 4 689 mln EUR, a współfinansowanie ze środków krajowych - 740,3 mln EUR. Całkowita alokacja PO WER to 5 429 614 480 EUR.

Na podstawie *Porozumienia WER/ŚL/2015/1 w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020*, zawartego 27 stycznia 2015 r. pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju (Instytucja Zarządzająca PO WER) a Województwem Śląskim, w imieniu którego działa Zarząd Województwa Śląskiego reprezentowany przez Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach, Instytucja Zarządzająca PO WER powierzyła WUP w Katowicach pełnienie w województwie śląskim roli Instytucji Pośredniczącej w realizacji Osi Priorytetowej I (Osoby młode na rynku pracy) dla:

- Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe*, Poddziałania 1.1.1: *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego*; projekty są realizowane przez powiatowe urzędy pracy;
- Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe*, Poddziałania 1.2.1 *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego*; projekty są realizowane w trybie konkursowym i mają na celu zwiększenie możliwości zatrudnienia ludzi młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET¹⁶) poprzez pomoc w zakresie określenia ścieżki zawodowej, szkolenia i egzaminy, staże.

¹⁶ Za osobę z kategorii NEET uznaje się osobę młodą w wieku 15-29 lat, która spełnia łącznie trzy warunki, czyli nie pracuje (tj. jest bezrobotna lub bierna zawodowo), nie kształci się (tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym)

Poddziałanie 1.1.1 obejmuje programy i strategie regionalne w obszarze rynku pracy i realizowane jest przez Powiatowe Urzędy Pracy (projekty pozakonkursowe).

Celem realizowanych projektów było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy. W ramach projektów wsparciem objęci są bezrobotni zarejestrowani w PUP w wieku 18-29 lat, zakwalifikowani do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia), którzy nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu - tzw. młodzież NEET. W ramach projektów, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedziła analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizował odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W ramach projektów możliwe było zastosowanie następujących instrumentów i usług rynku pracy wynikających z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, z wyłączeniem robót publicznych, odnoszących się do następujących typów projektów:

- 1) Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne);
- 2) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji;
- 3) Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców;
- 4) Instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej (uwzględniając mobilność zawodową na europejskim rynku pracy za pośrednictwem sieci EURES);
- 5) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób niepełnosprawnych;
- 6) Instrumenty i usługi rynku pracy służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

W ramach **Poddziałania 1.1.1** ogłoszono nabór dwuletni (2017-2018). Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów wynosi 179 723,2 tys. PLN. Nabór wniosków w konkursie przeprowadzono w okresie 16.01 - 10.02.2017 r. Budżet na rok 2017 wynosił 93 615,1 tys. PLN.

Poddziałanie 1.1.1 Osiągnięte rezultaty (wartości wg stanu na koniec III kw. 2017 r.):

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	<i>nie określono</i>	377	-
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami, objętych wsparciem w programie	<i>nie określono</i>	242	-
Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych	<i>nie określono</i>	9 788	-

ani nie szkoli (tj. nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy; w procesie oceny czy dana osoba się nie szkoli, a co za tym idzie kwalifikuje się do kategorii NEET, należy zweryfikować czy brała ona udział w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych, w okresie ostatnich 4 tygodni). Kształcenie formalne w trybie stacjonarnym rozumiane jest jako kształcenie w systemie szkolnym na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum, szkół ponadgimnazjalnych, jak również kształcenie na poziomie wyższym w formie studiów wyższych lub doktoranckich realizowanych w trybie dziennym.

wsparciem w programie			
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	<i>nie określono</i>	3 063	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	84,4%
	93 615,1 tys. PLN	78 973,4 tys. PLN	

W podziale na poszczególne Powiatowe Urzędy Pracy, wartość projektów planowanych i zrealizowanych w 2017 r. przedstawia się następująco:

Lp	Samorząd powiatu	Planowany koszt realizacji projektu 2017 r. (w tys. zł.)	Poniesiony koszt realizacji w 2017 r.* (w tys. zł.)
1	PUP w Będzinie	4 143,1	2 972,7
2	PUP w Bielsku-Białej	3 934,0	3 911,4
3	PUP w Bytomiu	6 594,6	3 076,8
4	PUP w Chorzowie	2 247,5	2 211,0
5	PUP w Cieszynie	3 116,4	2 783,0
6	PUP w Częstochowie	8 962,9	7 587,1
7	PUP w Dąbrowie Górniczej	2 894,4	2 751,2
8	PUP w Gliwicach	5 041,5	4 442,1
9	PUP w Jastrzębiu-Zdroju	2 111,7	2 087,1
10	PUP w Jaworznie	1 374,6	1 328,7
11	PUP w Katowicach	3 610,7	3 247,5
12	PUP w Kłobucku	2 856,5	2 839,3
13	PUP w Lublińcu	1 856,9	1 847,9
14	PUP w Mikołowie	1 425,9	1 382,5
15	PUP w Mysłowicach	1 403,0	925,9
16	PUP w Myszkowie	1 815,4	1 754,7
17	PUP w Piekarach Śląskich	1 187,2	975,0
18	PUP w Pszczynie	1 374,7	1 347,7
19	PUP w Raciborzu	1 727,5	1 705,4
20	PUP w Rudzie Śląskiej	2 201,4	1 630,0
21	PUP w Rybniku	3 818,4	3 586,4
22	PUP w Siemianowicach Śląskich	1 790,6	1 487,6
23	PUP w Sosnowcu	4 913,2	4 508,6
24	PUP w Świętochłowicach	1 145,2	948,6
25	PUP w Tarnowskich Górach	3 071,7	3 012,2
26	PUP w Tychach	1 963,0	1 675,0
27	PUP w Wodzisławiu Śląskim	3 465,9	2 997,2
28	PUP w Zabrze	3 828,2	3 362,5
29	PUP w Zawierciu	2 100,7	2 052,6
30	PUP w Żorach	1 129,1	1 074,3
31	PUP w Żywcu	3 566,0	3 461,4
Kwota łączna:		90 671,6	78 973,4

(dane przekazane przez Zespół ds. Obsługi Projektów Pozakonkursowych WUP w Katowicach)

W ramach **Poddziałania 1.2.1** realizowane było wsparcie skierowane do osób młodych, w tym niepełnosprawnych, w wieku 15-29 lat bez pracy, które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu – tzw. młodzież NEET, w tym w szczególności osób niezarejestrowanych w urzędach pracy, z wyłączeniem grupy określonej dla trybu konkursowego w Poddziałaniu 1.3.1. Celem było zwiększenie możliwości zatrudnienia powyższej grupy osób.

Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych (bezrobotnych, biernych zawodowo oraz poszukujących pracy) realizowano poprzez:

- 1) instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne),
- 2) instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji,
- 3) instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców,
- 4) instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej (uwzględniając mobilność zawodową na europejskim rynku pracy za pośrednictwem sieci EURES),
- 5) instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób niepełnosprawnych,
- 6) instrumenty i usługi rynku pracy służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

W 2017 r. podpisanych zostało 56 umów na łączną kwotę 81 667,1 tys. zł:

Poddziałanie	Rok ogłoszenia konkursu	Rok rozstrzygnięcia konkursu	Budżet naboru (tys. zł)	Liczba pozytywnie ocenionych wniosków	Liczba umów podpisanych w 2017 r.	Wartość podpisanych umów w 2017 (tys. zł)
1.2.1	2016	2016	45 237,6	45	41	56 576,7
	2017	2017	34 380,6	24	15	25 090,4

W ramach projektów z **Poddziałania 1.2.1** PO WER w 2017 r. wsparciem objęto 1 343 osoby bezrobotne (w tym 275 długotrwale) oraz 2 091 osób biernych zawodowo, które nie uczestniczyły w kształceniu lub szkoleniu, natomiast 1 014 osób poniżej 30 roku życia uzyskało kwalifikacje zawodowe (dokładne dane przedstawiono w tabeli zamieszczonej poniżej):

Poddziałanie 1.2.1 Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba ogłoszonych naborów	1	1	100,0%
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	*	1 014	-
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	*	1 343	-
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych	*	275	-

wsparciem w programie			
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	*	2 091	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	76,2%
	81 428 tys. PLN	62 043,2 tys. PLN	

* Wartości docelowe nie zostały określone w RPDZ na rok 2017

W tabeli powyżej jako koszt realizacji zadania wskazano rzeczywistą wartość zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność beneficjentów, które mają bezpośredni wpływ na poziom osiągniętych w okresie sprawozdawczym wartości wskaźników rzeczowych. Niższy niż zakładany w RPDZ na 2017 r. osiągnięty poziom wskaźnika finansowego wynika z faktu, że realizacja projektów oraz proces rzeczywistego wnioskowania o płatność następuje w późniejszym czasie niż rozstrzygnięcie konkursu (wybranie projektów do dofinansowania) i kontraktacja, które zostały wskazane jako koszt realizacji zadania w RPDZ na 2017 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizował w ramach powyższego Poddziałania **projekt „Stawiamy na działanie”** (01.06.2016 – 31.12.2017). Celem głównym projektu było zwiększenie poziomu zatrudniania osób młodych do 25 roku życia, pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim, dzięki nabyciu doświadczenia zawodowego poprzez udział w stażu skutkującym podjęciem pracy po jego zakończeniu. W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

- warsztaty „Aktywni na rynku pracy” - zajęcia przygotowywały uczestniczki/uczestników do samodzielnego, aktywnego poszukiwania organizatora stażu. Zajęcia składały się z modułów prowadzonych przez specjalistę ds. staży, psychologa oraz doradcę zawodowego.
- staże: uczestnicy/uczestniczki odbywali 8-miesięczne staże lub 6-miesięczne staże w ramach bonu stażowego u pracodawców, którzy złożyli prawidłowo wypełnione wnioski.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	37	46	124,3%
Minimalny poziom kryterium efektywności zatrudnieniowej w przypadku:			
osób z niepełnosprawnościami	17%	100%	588,2%
uczestników o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED włącznie)	48%	88%	183,3%
osób długotrwale bezrobotnych	35%	100%	285,7%

uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z poniżej wymienionych grup docelowych	43%	83%	193,0%
Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	22	35	159,1
Liczba osób poniżej 30 lat, które zdobyły doświadczenie zawodowe dzięki udziałowi w projekcie	32	34	106,3%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	77,9%
	470,1 tys. PLN	366,3 tys. PLN	

W ramach Poddziałania 1.2.1 PO WER Izba Rzemieśnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach realizowała **projekt Adepci Śląskiego Rzemiosła** dedykowany grupie NEET (projekt realizowany jest w okresie od 2016 roku do czerwca 2018 roku). Głównym jego celem jest zwiększenie możliwości zatrudnienia 50 osób młodych do 29 roku życia (18 kobiet i 32 mężczyzn) z woj. śląskiego, pozostających bez pracy w szczególności nie uczestniczących w kształceniu i szkoleniu, poprzez udział w indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej prowadzącej do zdobycia tytułu czeladnika w zawodach rzemieślniczych. Realizacja projektu obejmuje:

1. Doradztwo zawodowe:

Badanie i analiza poziomu motywacji, predyspozycji zawodowych, weryfikacja stopnia ryzyka nieosiągnięcia przez uczestnika pełnej ścieżki szkoleniowej. Objęcie 50 uczestników/czek Indywidualnym Planem Działania, opracowanie ofert zawodowych, dokonanie analizy SWOT, dokonanie analizy możliwości i wyboru sposobu rozwiązania problemu zawodowego. Udzielaniu porad indywidualnych/grupowych - wsparcie motywacyjne w zaplanowanych działaniach oraz w podjęciu zatrudnienia.

2. Pośrednictwo pracy.

3. Warsztaty z autoprezentacji i aktywnych metod poszukiwania pracy.

4. Nauka zawodu u pracodawcy w ilości 1008 godz.

5. Potwierdzenie kwalifikacji zawodowych - egzaminy czeladnicze.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana*	Wartość osiągnięta	% realizacji
Ukończenie kształcenia teoretycznego przez uczestników szkolenia – liczba osób	45	13	28,9%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	33,7%
	927,0 tys. PLN	312,0 tys. PLN	

* wartości planowane dla całego projektu

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach kontynuował realizację rozpoczętego w 2016 r. **projektu „Nastawieni na sukces”**. Jego realizacja zakończyła się 31 maja 2017 r.. Jego projektu był wzrost aktywności zawodowej 60 niepracujących i nieuczących się osób w wieku 18-29 lat, bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (NEET) z terenu

woj. śląskiego, w tym 3 kobiet, poprzez udzielenie im kompleksowego wsparcia aktywizującego prowadzącego do nabycia kompetencji zawodowych i zatrudnienia. Działania objęły kompleksowe wsparcie w postaci:

1. Poradnictwa zawodowego - Indywidualnych Planów Działania
2. Szkoleń MAG/TIG – nabycia kompetencji potwierdzonych egzaminem zewnętrznym
3. Staży zawodowych (3 miesiące)
4. Pośrednictwa pracy

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Podjęcie zatrudnienia – liczba osób	26	33	126,9
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	100,0%
	1 044,9 tys. PLN	1 044,8 tys. PLN	

Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach w ramach **Poddziałania 1.3.1** PO WER realizowała dwa projekty:

- 1) Projekt Gwarancje dla młodzieży – „**Obudź swój potencjał - EFS**” (w okresie 01.02.2016 – 30.04.2017). Celem zadania była poprawa sytuacji na rynku pracy uczestników objętych wsparciem - osób młodych w wieku 18-24 lata z grupy NEET poprzez zwiększenie ich aktywności zawodowej i społecznej oraz zdolności do zatrudnienia w trakcie trwania projektu. Grupę docelową stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia, nieuczące się i nieszkolące w wieku 18-24 l. Wsparcie OHP adresowane było przede wszystkim do młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, w szczególności do osób wywodzących się z rodzin niepełnych, bezrobotnych, niewydolnych wychowawczo i zagrożonych patologiami społecznymi. W ramach programu oferowano następujące formy wsparcia: poradnictwo zawodowe, wsparcie psychologiczne, kursy zawodowe, językowe, komputerowe, kurs prawa jazdy, kurs przedsiębiorczości, staże zawodowe, pośrednictwo pracy oraz zajęcia z kreowania wizerunku.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Uzyskanie kwalifikacji po opuszczeniu programu – liczba osób	72	233	323,6%
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie – liczba osób	240	240	100,0%
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – liczba osób	34	26	76,5%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	42,6%
	3 505,2 tys. PLN	1 493,4 PLN	

2) Projekt Gwarancje dla młodzieży – „**Akcja aktywizacja - EFS**” (w okresie 01.03.2016 – 31.08.2017). Celem również tego zadania była poprawa sytuacji na rynku pracy uczestników objętych wsparciem - osób młodych w wieku 15-24 lata z grupy NEET poprzez zwiększenie ich aktywności zawodowej i społecznej oraz zdolności do zatrudnienia w trakcie trwania projektu. Zadanie skierowane było do dwóch grup osób:

- I grupa (15-17 lat) – to z racji wieku osoby biernie zawodowo, zaniedbujące obowiązek szkolny lub obowiązek nauki (nie kontynuujące nauki po ukończeniu gimnazjum) zagrożone wykluczeniem społecznym, które mają problemy z odnalezieniem się na rynku pracy i usamodzielnieniem się,
- II grupa (18-24 lata) – to osoby biernie zawodowo, nieuczące się, których ograniczenia materialne i środowiskowe, a także brak kwalifikacji zawodowych, zbyt niskie kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje zawodowe niedostosowane do potrzeb rynku pracy oraz brak doświadczenia zawodowego i wiedzy na temat skutecznych metod poszukiwania pracy utrudniają samodzielne nabycie umiejętności umożliwiających wejście na rynek pracy i gwarantujących udany start życiowy.

W ramach programu oferowane były następujące formy wsparcia: poradnictwo zawodowe, wsparcie psychologiczne, kursy zawodowe, kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy językowe, komputerowe, kurs prawa jazdy, kurs przedsiębiorczości, warsztaty wyrównawcze z przedmiotów szkolnych, staże zawodowe, pośrednictwo pracy oraz zajęcia z kreowania wizerunku.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Uzyskanie kwalifikacji po opuszczeniu programu – liczba osób	72	198	275,0%
Odsetek osób z niepełnosprawnościami, które podjęły zatrudnienie po opuszczeniu programu – liczba osób	6	3	50,0%
Odsetek osób o niskich kwalifikacjach, które podjęły zatrudnienie po opuszczeniu programu – liczba osób	115	32	27,8%
Odsetek pozostałych osób, które podjęły zatrudnienie po opuszczeniu programu – liczba osób	103	0	0,0%
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	240	240	100,0%
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	34	13	38,2%

Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	53,1%
	3 232,0 tys. PLN	1 716,4 tys. PLN	

Również Powiatowy Urząd Pracy w Żorach wraz z Żorską Izłą Gospodarczą brał udział w realizowanym w ramach Działania 4.2 PO WER projekcie partnerskim „**Mobilność ponadnarodowa**”, którego celem było podniesienie aktywności zawodowej i doświadczenia zawodowego osób młodych bezrobotni do 35 roku życia, NEET. Projekt został przedstawiony w części 2.2.1.1 *Sprawozdania*.

Szczegółowe informacje dotyczące Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój dostępne są np. na stronie internetowej <http://efs.wup-katowice.pl>, w zakładce „PO WER 2014-2020”.

Wydatki w ramach środków **Funduszu Pracy**, w tym w ramach środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, poniesione przez samorządy powiatowe województwa śląskiego na realizację zadań skierowanych do osób w wieku do 30 roku życia przedstawione zostały w punkcie 2.3.1.

Osoby w wieku 50+

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach koordynował w 2017 roku realizację **Programu Regionalnego 50+** Program skierowany był do osób bezrobotnych z terenu województwa śląskiego, w wieku powyżej 50 lat. Udział w Programie wzięło 9 Powiatowych Urzędów Pracy: w Chorzowie, Sosnowcu, Będzinie, Żywcu, Jaworznie, Raciborzu, Cieszynie, Bytomiu oraz w Rybniku. Wsparciem miało zostać objętych 270 osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat.

W ramach Programu, w wyniku zamieszczanych przez Partnerów ogłoszeń w sprawie składania przez agencje zatrudnienia ofert na realizację zadań zleconych w zakresie doprowadzenia do zatrudnienia skierowanych bezrobotnych (w oparciu o art. 61b ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*), jedynie w przypadku 2 Partnerów wyłoniono wykonawców powyższej usługi – co spowodowane było brakiem zainteresowania Agencji. Wszyscy Partnerzy zastosowali natomiast instrumenty rynku pracy, o których mowa w *ustawie*.

Planowany do osiągnięcia wskaźnik efektywności zatrudnieniowej – minimum 20%.

l.p.	PUP	Liczba osób objętych wsparciem		Koszt ogółem (w zł)		Zakładana efektywność zatrudnieniowa min. 20% - liczba osób		
		planowana	osiągnięta	planowany	poniesiony	planowana	osiągnięta* (l. osób)	%
1	Będzin	30	30	180 958,00	50 203,44	20% - 6	10	33,3
2	Bytom	30	37	180 858,00	157 092,61	20% - 6	11	29,7
3	Chorzów	30	30	180 858,00	177 482,51	20% - 6	23	60,7
4	Cieszyn	30	15	180 858,00	171 278,34	20% - 6	13	86,7
5	Jaworzno	20	28	120 572,00	131 173,00	20% - 4	10	35,7
6	Racibórz	30	15	180 858,00	68 903,17	20% - 6	4	26,7
7	Rybnik	30	39	180 858,00	149 070,71	20% - 6	11	28,2

8	Sosnowiec	40	40	241 144,00	235 700,05	20% - 8	35	87,5
9	Żywiec	30	28	180 858,00	177 450,21	20% - 6	17	60,7
Ogółem:		270	262	1 627 722,00	1 318 354,04	20% - 54 osoby	134 osoby	51,2

* wg stanu na 31.12.2017 r.; ostateczna efektywność zatrudnieniowa będzie znana po 3 miesiącach od zakończenia Programu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach realizował w 2017 roku dwa projekty partnerskie, których efekty realizacji skierowane są do osób w wieku powyżej 50 lat. Pierwszy z nich to **projekt "Uniwersalny model profesjonalnego kursu zawodowego na współczesne opiekunki dla dzieci dedykowany dla kobiet w wieku 50-64 lata"**.

Partnerami w projekcie są:

- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – lider,
- Bimec - prywatna firma szkoleniowa z Bułgarii,
- M'am'amloca – organizacja pozarządowa z Czech, zajmująca się aktywizacją osób starszych,
- ProActive Ireland - organizacja pozarządowa z Irlandii, zajmują się aktywizacją osób w każdym wieku,
- The Government Office of Bekes County – Węgry, publiczne służby zatrudnienia,
- COOSS (Cooperativa Sociale COOSS MARCHE ONLUS Societa Cooperativa per Azioni spółdzielnia) organizacja pozarządowa z Włoch, zajmująca się przygotowaniem kursów zawodowych i szkoleniem również osób starszych.

Bezpośrednią grupą docelową projektu są pracownicy organizacji partnerskich, wśród których będą doradcy zawodowi, psycholodzy, trenerzy i koordynatorzy projektów. Pośrednią grupą docelową, dla której kierowany będzie projekt i jego rezultaty są bezrobotne kobiety, które w przyszłości mogłyby uczestniczyć w kursie zawodowym opartym na wytworzonym modelu. Projekt rozpoczął się w październiku 2016 r. i będzie trwał do końca września 2018 roku. Głównym jego celem jest **opracowanie koncepcji modelu kształcenia zawodowego dla potencjalnych opiekunek dla dzieci**. Poprzez nawiązanie współpracy międzynarodowej związanej z wymianą doświadczeń, informacji, idei podczas trwania projektu wypracowane zostaną: sposoby sprawdzania predyspozycji przyszłych opiekunek oraz przykładowy zakres tematyczny uniwersalnego modelu kursu zawodowego, który pozwoli na aktywizację zawodową kobiet w wieku 50-64 lata; informacje na temat dobrych praktyk w aktywizacji osób po 50 roku życia.

W 2017 roku powstała oficjalna strona projektu <https://50pluschildcarer.eu/>. W maju 2017 odbyło się spotkanie partnerskie w Bułgarii, podczas którego partnerzy omówili tematy związane z sytuacją osób 50+ w swoich krajach, regulacje prawne związane z wykonywaniem zawodu opiekunki dla dzieci, oraz przedstawili przykłady dobrych praktyk związanych z aktywizacją osób w wieku 50+. Partnerzy przeprowadzili ankietę na grupie 167 rodziców oraz 205 kobiet w wieku 50+ odnośnie potrzeb szkoleniowych oraz cech charakteru, które są ważne podczas opieki nad dziećmi. W październiku 2017 roku odbyło się spotkanie partnerskie w Czechach, podczas którego Partnerzy omówili wyniki badania, przygotowali rekomendacje odnośnie cech charakteru potencjalnych opiekunek, możliwości zdobycia formalnego i nieformalnego doświadczenia w zawodzie oraz przygotowana została wstępna lista modułów tematycznych, które powinien obejmować kurs dla opiekunek dla dzieci.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Strona internetowa	1	1	100,0%
Ulotka informacyjna (wydrukowanie i rozpowszechnienie) - sztuki	100	100	100,0%
Spotkania międzynarodowe	2 spotkania po 2 osoby	2 spotkania po 2 osoby	100,0%
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	70,7%
	35,5 tys. PLN*	25,1 tys. PLN	

*Planowany koszt realizacji zadania (przyjęto kurs 1 Euro = 4,2725 PLN):

Budżet całego projektu (2016-2018): 303,3 tys. PLN

w tym budżet WUP w Katowicach: 70,9 tys. PLN

Budżet projektu na 2017 r.: 140,4 tys. PLN

w tym budżet WUP w Katowicach: 35,5 tys. PLN

Drugim z realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach projektów partnerskich, jest **projekt „Sposoby wzmacniania idei aktywnego starzenia się poprzez wolontariat”**. **Ways to enhance active aging through volunteering – WEActiveVol.**

Termin realizacji: 01.10.2016-31.03.2018). W skład grupy partnerskiej wchodzi:

- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – koordynator, instytucja wnioskująca,
- E-Seniors Association (stowarzyszenie z Francji) – partner,
- The Initiatives Network Association (Stowarzyszenie Inicjatyw Sieciowych z Litwy) – partner,
- Centrum dobrovol’nictwa (Centrum Wolontariatu ze Słowacji) – partner,
- Centrul de Voluntariat Cluj-Napoca (Centrum Wolontariatu z Rumunii) – partner,
- National Volunteer Centre (Krajowe Centrum Wolontariatu z Węgier) – partner.

Projekt jest skierowany do pracowników organizacji partnerskich zaangażowanych w jego realizację (edukatorzy/trenerzy/coachowie działający w sektorze edukacji dorosłych, koordynatorzy wolontariatu, menedżerowie projektów, praktycy działający w obszarze wolontariatu i aktywnego starzenia się, decydenci z organizacji partnerskich). Jego celem jest wzmocnienie wolontariatu osób powyżej 50 roku życia poprzez europejską wymianę doświadczeń i dobrych praktyk.

Zachęcanie osób starszych do wolontariatu stanowi szansę dla starzejących się społeczeństw na pełniejsze wykorzystanie posiadanych przez nie umiejętności i wolnego czasu, a dla osób powyżej 50 roku życia – doskonałą okazję do nabywania nowych umiejętności i doświadczeń oraz podtrzymywania aktywności społecznej. Wolontariat jest powszechnie kojarzony z aktywnością osób młodych, i wciąż, wskutek percepcji wolontariatu oraz braku kultury w zakresie zaangażowania społecznego, osoby powyżej 50 roku życia są w niewielkim stopniu zaangażowane w możliwości uczestnictwa w wolontariacie. Kadra organizacji partnerskich podjęła się współpracy aby wymienić się wiedzą i doświadczeniem dotyczącym wolontariatu osób powyżej 50 roku życia.

Projekt zakłada:

- 1) zdobycie wiedzy na temat ram prawnych regulujących wolontariat w krajach partnerskich,
- 2) poznanie metod pracy z wolontariuszami 50+ w krajach partnerów,

- 3) poznanie przeszkód, które ograniczają aktywność w sferze wolontariatu wśród osób powyżej 50 roku życia;
- 4) zdobycie informacji na temat postaw wobec wolontariatu osób 50+ wśród organizatorów wolontariatu,
- 5) promocję wolontariatu w krajach partnerów poprzez organizację seminariów i wydanie broszury dobrych praktyk.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Strona internetowa projektu	1	1	100,0%
Ulotka informująca o projekcie	600 szt. (w tym wydruk 100 szt. przez WUP w Katowicach)	650 (100)	100,0%
Protokoły z 4 spotkań grupy partnerskiej	4	4	100,0%
Prezentacje ppt ze spotkań grupy partnerskiej	24	18	75,0%
Warsztaty tematyczne dla uczestników spotkań grupy partnerskiej	3	3	100,0%
Wzór kwestionariusza oceny kompetencji/kwalifikacji do wykonywania wolontariatu	1	1	100,0%
Wzory kwestionariuszy do badania opinii wśród wolontariuszy powyżej 50 roku życia i organizatorów wolontariatu	2	2	100,0%
Rekomendacje dotyczące zakresu kursu szkoleniowego dla osób powyżej 50 roku życia zainteresowanych wolontariatem	1	1	100,0%
Broszura zawierająca przykłady dobrych praktyk z zakresu wolontariatu osób powyżej 50 roku życia – liczba sztuk	1200 (w tym wydruk 200 szt. przez WUP w Katowicach)	400* (200)	33,3%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	
	62,9 tys. PLN**	45,2 tys. PLN***	

* 800 szt. Zostanie wydrukowanych w 2018 r.

**Budżet projektu na 2017 r.: 281,5 tys. PLN (66 000 EUR), w tym 62,9 tys. PLN (14 750 EUR) dla WUP w Katowicach (do przeliczenia przyjęto kurs 1 EUR=4,2655).

Całkowita wartość projektu: 34 298 EUR (146,3 tys.PLN).

*** Partnerzy razem: 33 400 EUR (142,5 tys. PLN), w tym WUP w Katowicach: 10 600 EUR (45,2 tys. PLN PLN).

Działania skierowane do osób w wieku 50+ podejmowane były również przez powiatowe urzędy pracy i finansowane ze środków Funduszu Pracy. Poniżej przedstawione zostały środki Funduszu Pracy stanowiących rezerwę Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, poniesione przez samorządy powiatowe województwa śląskiego na realizację zadań skierowanych do osób w wieku powyżej 50 lat:

(tys. zł.)

Powiatowe Urzędy Pracy	wydatki w 2016 r.*	wydatki w 2017 r.*
Będzin	989,5	1 211,0
Bielsko Biała	2 757,6	2 778,4
Bytom	2 536,5	2 084,1
Chorzów	1 109,0	1 010,6
Cieszyn	1 213,8	1 115,4
Częstochowa	5 794,3	4 631,7
Dąbrowa Górnicza	1 356,1	1 036,1
Gliwice	1 609,4	1 460,4
Jastrzębie	257,5	1 027,1
Jaworzno	870,1	631,8
Katowice	1 611,2	1 344,1
Kłobuck	1 606,3	1 383,3
Lubliniec	751,2	686,4
Mikołów	386,2	369,2
Mysłowice	149,6	221,6
Myszków	1 788,2	1 382,8
Piekary Śląskie	502,7	387,7
Pszczyna	310,0	411,3
Racibórz	446,9	408,9
Ruda Śląska	634,2	656,0
Rybnik	577,7	725,3
Siemianowice Śląskie	225,6	574,8
Sosnowiec	1 326,3	981,9
Świętochłowice	525,3	556,6
Tarnowskie Góry	822,6	1 183,9
Tychy	719,0	606,4
Wodzisław Śląski	562,9	547,7
Zabrze	1 597,6	1 678,1
Zawiercie	1 690,4	1 330,8
Żory	350,2	210,1
Żywiec	1 444,4	1 458,2
Ogółem	36 522,3	34 091,7

* na podstawie danych przekazanych przez Powiatowe Urzędy Pracy do sprawozdania MPiPS-02

Dokładne informacja na ten temat Funduszu Pracy i działań finansowanych z tych środków znajdują się w punkcie 2.3.1 niniejszego dokumentu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach przeprowadził też badanie „*Pracownicy w wieku 50+ na śląskim rynku pracy*”, którego celem było poznanie sytuacji osób w wieku 50+ w opiniach pracowników z generacji 50+. Badanie empiryczne przeprowadzono przy wykorzystaniu metody sondażowej wśród pracowników w wieku 50+ z terenu województwa śląskiego: 496 respondentów, tj. 0,1% (według danych Urzędu Statystycznego w Katowicach aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim w III kwartale 2016 r. wynosiła 487 tys. osób). Na podstawie zebranych danych opracowano raport z badania wraz z wnioskami.

Podsumowano również wyniki badań empirycznych dotyczących osób w wieku 50+ zrealizowanych przez WUP w Katowicach w 2016 i 2017 roku oraz przedstawiono je w kontekście ogólnych tendencji zmian na rynku pracy obserwowanych w Polsce i w Europie. Na podstawie danych z badań empirycznych oraz danych statystycznych GUS i EUROSTAT opracowany został raport ekspercki wraz z wnioskami.

W celu zachęcenia pracodawców do zatrudniania osób w wieku 50+, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach zlecił realizację kampanii radiowej o charakterze informacyjnym, ukazującej korzyści wynikające z zatrudnienia/utrzymania w zatrudnieniu osób powyżej 50 roku życia. Kampania objęła swoim zasięgiem całe województwo a spoty reklamowe emitowane były od sierpnia do listopada 2017 r. Celem realizacji kampanii był wzrost zainteresowania pracodawców zatrudnianiem osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz zwiększenie świadomości na tematy związane z korzyściami wynikającymi z aktywizacji zawodowej tej grupy wiekowej w dziedzinie oferowanych form wsparcia (wynikających z Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) a także cech osobowościowych czy kompetencji zawodowych 50-latków. Kampania miała również przyczynić się do wzrostu świadomości o nieuniknionych zmianach w strukturze wiekowej społeczeństwa i pracowników i o problemie starzejącego się społeczeństwa - rezultatem kampanii powinna być widoczna redukcja uprzedzeń wobec zatrudniania osób dojrzałych.

Osoby niepełnosprawne

Trudna sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy wynika najczęściej z utrudnionego dostępu do edukacji i niewielkiego doświadczenia zawodowego. Z drugiej strony barierę stanowią zmieniające się przepisy prawa czy stereotypowe myślenie na temat osób niepełnosprawnych. Znaczącą rolę wśród instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych odgrywa Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Oddział Śląski Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Katowicach, jako jeden z celów zadań realizowanych w 2017 roku przyjął zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Poniżej wymienione programy i zadania skierowane były do różnych adresatów: osób indywidualnych, powiatów, miast, organizacji pozarządowych i pracodawców. Programy, które realizowane w 2017 roku ze środków limitu otrzymanych z Biura Funduszu:

1. „Aktywny samorząd”.
2. „Program Wyrównywania Różnic między Regionami III”.

Działania przewidziane w programie **Aktywny samorząd** uzupełniają plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych i umożliwiają samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Realizatorem programu są Miasta i Powiaty odpowiedzialne za realizację programu oraz jednostki organizacyjne samorządu powiatowego (MOPS, PCPR, OPS, MOPR) – realizujące program.

W ramach programu realizowane są dwa moduły:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
  - a. Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
  - b. Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
  - a. Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
  - b. Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
  - a. Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
  - b. Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
  - c. Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
  - d. Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu).

W 2017 r., w ramach Modułu I Obszar A Zadanie 1 i Zadanie 2, Oddział Śląski PFRON podjął działania mające na celu przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej oraz wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych (program pilotażowy „**Aktywny Samorząd**”).

W przypadku zadania nr 1 grupę docelową stanowiły osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności, w wieku do lat 18 lub w wieku aktywności zawodowej lub zatrudnione, z dysfunkcją narządu ruchu; wsparcie finansowe kierowane było do osób, które są właścicielem lub współwłaścicielem posiadanego samochodu; w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca. Maksymalna kwota dofinansowania do zakupu i montażu oprzyrządowania to 5 000,00 zł.

Z kolei w ramach zadania nr 2 grupą docelową były osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w wieku aktywności zawodowej, z dysfunkcją narządu ruchu a pomoc finansowa kierowana było do osób, które pragnęły uzyskać prawo jazdy kat. B.

Maksymalny koszt kursu i egzaminu to 1 500,00 zł w przypadku kursu poza miejscem zamieszkania wnioskodawcy (koszt związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania nauki).

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania	<i>brak informacji</i>	49	-
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	148,6 tys. PLN	

Oddział Śląski PFRON realizował też program pilotażowy „**Aktywny Samorząd**” w ramach Modułu II. Jego celem była poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji. Grupę docelową stanowiły osoby niepełnosprawne w znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, uczące się w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub otworzyły przewód doktorski poza studiami doktoranckimi.

Pomoc finansowa ze środków PFRON, kierowana była do osób niepełnosprawnych w zakresie dofinansowania poniesionych kosztów nauki dotyczących semestru/ półrocza:

- dodatku na pokrycie kosztów kształcenia do 1 000,00 zł;
- dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego do 4 000,00 zł;
- opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) – niezależnie od daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 3 000,00 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 583,00 zł netto na osobę.

Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia może zostać zwiększony, nie więcej niż o:

- 700,00 zł w przypadkach, które określi realizator programu;
- 500,00 zł w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania;
- 300,00 zł w przypadku, gdy wnioskodawca posiada (ważną) Kartę Dużej Rodziny;
- 300,00 zł w przypadku, gdy wnioskodawca pobiera naukę jednocześnie na dwóch (lub więcej) kierunkach studiów/ nauki.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania	<i>brak informacji</i>	843	-
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	1 824,8 tys. PLN	

W ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd” Oddział Śląski PFRON realizował również zadanie skierowane do dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do 18 roku życia oraz osób niepełnosprawnych w wieku aktywności zawodowej posiadających znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności (głównie schorzenie ruchu i wzroku), a w przypadku obszaru C Zadanie nr 3 i Zadanie nr 4 również stopień lekki. W zakresie dostępu do edukacji: wszystkie rodzaje schorzeń z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności.

W ramach programu pomoc kierowana była do osób niepełnosprawnych poprzez samorządy powiatowe, które mają aktywniej włączyć się w działania na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych. Formy wsparcia dla osób niepełnosprawnych przewidziane w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób niepełnosprawnych dla których w wyniku uczestnictwa w programie zlikwidowane lub zmniejszone zostały bariery umożliwiające uczestniczenie w życiu społecznym, zawodowym lub w dostępie do edukacji	<i>brak informacji</i>	1 800	-
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	10 072,9 tys. PLN	

Wyrównywanie Różnic między Reginami III - Realizatorami programu są samorządy powiatowe, realizacja w ramach poniższych obszarów. Celem Programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie W przypadku poszczególnych obszarów odbiorcami pomocy mogą być:

- obszar B (likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania) – powiaty lub podmioty, które prowadzą placówki edukacyjne lub środowiskowe domy samopomocy;
- obszar C (tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych) – gminy, powiaty, organizacje pozarządowe;
- obszar D (likwidacja barier transportowych)
  - a) placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty,
  - b) jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej;
- obszar E (dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych) - gminy, powiaty oraz organizacje pozarządowe;

- obszar F (tworzenie warsztatów terapii zajęciowej) - jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pozarządowe;
- obszar G (skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych) – powiaty.

W ramach tego programu Oddział Śląski PFRON realizował zadania w obszarze D, w zakresie zakupu środka transportu. Odbiorcami wsparcia były placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych - w tym Zakłady Aktywności Zawodowej - prowadzone przez organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty. Pomoc finansowa ze środków PFRON stanowiła część kosztów zakupu lub przystosowania pojazdów przeznaczonych do przewozu osób niepełnosprawnych. Celem podjętych działań było wyrównanie szans i zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

Dofinansowaniem objęty został zakup fabrycznie nowego pojazdu przeznaczonego do przewozu osób niepełnosprawnych, ze specjalnym przystosowaniem do przewozu osób na wózkach lub bez przystosowania (mikrobusy lub autobusy). Maksymalna kwota dofinansowania wynosiła nie więcej niż intensywność pomocy określona przez Radę Nadzorczą:

- mikrobusy bez przystosowania do przewozu osób na wózkach do 70 000,00 zł;
- mikrobusy z przystosowaniem do przewozu osób na wózkach do 80 000,00 zł;
- autobusy do 250 000,00 zł

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób niepełnosprawnych, których potrzeby zostały zaspokojone w wyniku zakupionego przez ZAZ środka transportu	<i>brak informacji</i>	156	-
Koszt realizacji zadania:	Planowany	Poniesiony	-
	<i>brak informacji</i>	208,6 tys. PLN	

Oddział Śląski PFRON realizował również w 2017 r. zadania ustawowe:

1. Dofinansowanie do szkolenia języka migowego.
2. Refundacja dodatkowych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
3. Dofinansowanie oprocentowania kredytów bankowych.
4. Refundacja kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Refundacja dodatkowych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych – koszty administracyjne i transportowe wydatki wyłącznie bieżące i administracyjne tylko dla ZPCh, budowa lub przebudowa związana z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu – art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej (...).

Dofinansowanie do oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych przez ZPCh.

Refundacja kosztów zatrudnienia:

- zwrot składek ZUS i wynagrodzenia dla wszystkich zakładów po spełnieniu warunków za osoby niepełnosprawne;
- zwrot składek ZUS (emerytalne i rentowe) - niepełnosprawni właściciele firm i osoby prowadzące gospodarstwo rolne.

Dofinansowanie do języka migowego - wnioski składać mogą osoby uprawnione czyli głuche, członkowie rodzin i osoby, które mają stały lub bezpośredni kontakt . Wnioski można składać w trybie ciągłym.

Zadania Zlecane – dofinansowanie w ramach projektów/ konkursów dla Organizacji Pozarządowych w zakresie rehabilitacji. Koszty mogą dotyczyć wynagrodzeń, materiały szkoleniowe, pomoce dydaktyczne, wyżywienie, zakwaterowanie, koszty dojazdu, koszty funkcjonowania jednostek i zakup sprzętu niezbędnego do realizacji projektu.

W 2017 r. zostały również wdrożone Programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą :

1. „Absolwent”
2. „Stabilne zatrudnienie”
3. „Praca integracja”

Absolwent – celem programu było podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych posiadających wyższe wykształcenie. Zastosowane zostały formy wsparcia pozwalające na uzyskanie doświadczenia zawodowego, prowadzącego do zatrudnienia - z wykorzystaniem istniejących instrumentów i narzędzi wsparcia realizowanych przez WUP, PUP i PCPR. Adresatami programu były szkoły wyższe, które wykazały, że podjęły współpracę z pracodawcami oraz WUP i/lub PUP oraz PCPR, i korzystały lub miały korzystać z istniejących w tych instytucjach instrumentów i narzędzi wsparcia służących aktywizacji zawodowej studentów i/lub absolwentów. Szkoły wyższe mogły realizować program samodzielnie, za pośrednictwem własnych biur karier lub korzystając z usług agencji zatrudnienia.

Praca – Integracja - Celem programu było podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Adresatem programu były osoby niepełnosprawne, pozostające bez zatrudnienia, z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, zgłaszające gotowość do zatrudnienia. Uczestnikami programu z kolei były: przedsiębiorstwa oraz organizacje pozarządowe realizujące zadania publiczne zlecone przez PFRON.

Stabilne zatrudnienie - osoby niepełnosprawne w administracji i służbie cywilnej. Celem programu jest podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej. Adresatami programu są organy i instytucje wykonujące zadania z zakresu administracji publicznej. Pomoc finansowa udzielana będzie w formie dofinansowania lub refundacji np. na wyposażenie nowych stanowisk pracy, adaptacji pomieszczeń i otoczenia zakładu, adaptacji i nabycia urządzeń ułatwiających beneficjentom ostatecznym wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy.

Zestawienie wydatków na przedstawione programy i zadania przedstawia poniższa tabela:

Realizacja zadań 2017 rok
Oddział Śląski PFRON

	liczba rozpatrzonych wniosków	limit przyznany	liczba umów wraz z aneksami dotyczącymi środków finansowych	przyznane środki finansowe	liczba podmiotów	liczba rozliczonych umów	Kwota rozliczonych umów
	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]
art. 32 dodatkowe koszty	42	1 703 665,95	20	1 408 128,45	14	33	994 976,56
art. 32 odsetki	x	x	x	x	x	13	x
Art. 36 - organizacje pozarządowe - dot. konkursów oraz trybu pozakonkursowego	9	8 496 293,16	40	8 490 286,26	31	62	7 237 895,39
art. 36 ocena wniosków	155	x	x	x	x	x	x
art. 36 wizyty monitoringowe	17	x	x	x	x	x	x
PWRMR	80	4 734 445,66	64	4 734 445,66	55	54	3 898 007,16
J. migowy	913	424 620,00	715	415 703,00	487	542	377 031,00
art. 26e							
AS	233	10 079 810,45	65	10 062 321,12	38,00	110	10 062 321,12
Stabilne zatrudnienie	1	18 000,03	1	18 000,00		0	0,00
Absolwent [>]	1	113 525,00	x	x	x	x	x
Praca Integracja	0	x	x	x	x	x	x
Wnioski Gmin o rekompensatę	53	0,00	0	9 525 217,00	53	0	0,00
SODiR	16031	x	x	x	x	x	x
Badanie sytuacji ekonom. Benef.	386	x	x	x	x	x	x
Badanie oświadczeń	272	x	x	x	x	x	x
Umorzenie, rozłożenie na raty							
Sprawy z Dep. Kontroli	82						
Zaśw. De minimis	13	x	x	x	x	x	x
Inne, np. policja, prokuratura., sąd, KRS,....	253 (d.o) 10 (s.p)		x			x	x
Blokady (Wn-U-G + SF)	162	x	x	x	x	x	x
Razem	18450	25 570 360,25	905	34 654 101,49	678	814	22 570 231,23

Wskazana w RPDZ na rok 2017, przygotowana przez Oddział Śląski PFRON w styczniu 2017 r. koncepcja realizacji zadania „Wsparcie osoby niepełnosprawnej pierwszego dnia w pracy” nadal oczekuje na rozpatrzenie.

Ze środków PFRON wsparcia udzielały również Powiatowe Urzędy Pracy. Zestawienie wydatków przedstawia poniższa tabela:

Powiatowy Urząd Pracy	LIMIT na 2017	szkolenia i przekwalifikowanie zawodowe		stypendium za okres szkolenia		staże		stypendium za okres stażu		prace interwencyjne		jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej		refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy		badania lekarskie lub psychologiczne osób kierowanych np. na staż		koszt zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy		dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie		Łącznie liczba osób objętych wsparciem	Suma wydatków	Pozostało
		koszt	l.osób	koszt	l.osób	koszt	l.osób	koszt	l.osób	koszt	l.osób	koszt	l.osób	koszt	l.osób	koszt	l.osób	koszt	l.osób	koszt	l.osób			
w Będzinie	136 760,00					6 893,02	1			7 002,76	2											3	13 895,78	122 864,22
w Bielsku-Białej	237 693,32	2 858,32	1			15 235,16	2					115 864,32	4	100 000,00	3							10	233 957,80	3 735,52
w Bytomiu	78 964,00	19 873,00	5			39 731,00	6							16 000,00	1			3 360,00	1			13	78 964,00	0,00
w Chorzowie	180 000,00					6 619,00	1							151 682,00	4			13 450,00	8			13	171 751,00	8 249,00
w Cieszynie	118 216,00	3 075,00	1			17 312,90	3					37 016,00	2	58 895,00	2							8	116 298,90	1 917,10
w Częstochowie	375 025,00					14 025,00	2							361 000,00	11							13	375 025,00	0,00
w Dąbrowie Górniczej	184 285,31	5 900,00	3			18 647,92	3	5 676,11	1	113 145,00	3			37 000,00	1					3 910,31	1	11	180 369,03	3 916,28
w Gliwicach	249 362,00	7 300,27	4			6 363,03	1			234 975,31	6					606,00						11	249 244,61	117,39
w Jastrzębiu-Zdroju	65 520,00	9 583,94	3			5 936,06	2							50 000,00	1							6	65 520,00	0,00
w Jaworznie	126 601,27	10 908,00	3	3 074,85	3			37 580,25	5	4 918,20	1	35 000,00	1	35 000,00	1							14	126 481,30	119,97
w Katowicach	497 000,00											107 000,00	2	390 000,00	7							9	497 000,00	0,00
w Kłobucku	120 000,00					119 917,66	18															18	119 917,66	82,34
w Lublińcu	24 150,00					12 684,00	3			11 460,00	4											7	24 144,00	6,00
w Mikotowie	0,00																					0	0,00	0,00
w Mysłowicach	0,00																					0	0,00	0,00
w Myszkowie	192 000,00					128 188,62	17					60 000,00	2									19	188 188,62	3 811,38
w Piekarach Śląskich	70 000,00											17 800,00	1	52 100,00	2							3	69 900,00	100,00
w Pszczynie *	70 000,00																					0	0,00	70 000,00
w Raciborzu	127 800,00					7 772,00	1					40 000,00	1	80 000,00	2							4	127 772,00	28,00
w Rudzie Śląskiej	13 015,00					7 676,73	1									53,00						1	7 729,73	5 285,27
w Rybniku	260 000,00	5 505,27	3			103 379,84	14					80 000,00	2									19	188 885,11	71 114,89
w Siemianowicach Śląskich	105 548,00	6 805,88	3			36 231,47	8							25 420,00				36 572,23	21			32	105 029,58	518,42
**	3 750,00	320,00	1			3 413,99	1															2	3 733,99	16,01
w Sosnowcu	525 840,00					10 198,40	3					62 325,00	2	453 250,00	13							18	525 773,40	66,60
w Świętochłowicach	8 041,00					7 767,00	1									41,00						1	7 808,00	233,00
w Tarnowskich Górach	173 894,00	9 058,49	3			49 309,07	9	2 915,79	1	50 000,00	1	50 000,00	1									15	161 283,35	12 610,65
w Tychach	181 359,00					2 531,90	1					86 111,00	3	88 815,00	2			3 119,46	2			8	180 577,36	781,64
w Wodzisławiu Śląskim	139 600,00					17 473,38	3	10 991,61	2					80 000,00	2			30 731,54	16			23	139 196,53	403,47
w Zabrze	440 900,00	900,00	1	213,61	1			19 772,57	3			30 000,00	1	390 000,00	9							15	440 886,18	13,82
w Zawierciu	97 868,00	4 941,04	3			25 674,49	5					37 000,00	1	30 191,85	1							10	97 807,38	60,62
w Zorach	80 000,00					19 952,31	4							60 000,00	2							6	79 952,31	47,69
w Żywcu	0,00																					0	0,00	0,00
RAZEM:	4 883 191,90	87 029,21	34	3 288,46	4	682 933,95	110	57 352,82	8	42 964,47	11	1 106 236,63	32	2 509 353,85	65	700,00	0	87 233,23	48	3 910,31	1	312	4 577 092,62	306 099,28

* W związku z brakiem zainteresowania pracodawców wsparciem w postaci refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Pszczyńskiego z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2017 r.), niewykorzystane środki, uchwałą Rady Powiatu Pszczyńskiego z dnia 25 października 2017 r., przeznaczono na realizację zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pszczynie.

** środki przyznane PUP w Siemianowicach Śląskich przez PFRON umową o zaliczkowe dofinansowanie projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze G – program „Zwarci i aktywni w podnoszeniu kompetencji zawodowych”.

Poza zadaniami instytucji zajmującej się z założenia wsparciem osób niepełnosprawnych, działania mające na celu poprawę sytuacji tej grupy osób na rynku pracy podejmowały również inne instytucje:

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach kontynuował monitorowanie wdrażania elementów metody Case Management w pracy z bezrobotnymi osobami z niepełnosprawnością w 6 Powiatowych Urzędach Pracy województwa śląskiego. Metoda ta była również tematem spotkania szkoleniowego zorganizowanego we współpracy z Wyższą Szkołą Pedagogiczną im. J. Korczaka w Warszawie Wydział Nauk Społeczno - Pedagogicznych w Katowicach: „Case Management między służbami zatrudnienia a pomocą społeczną - jak to jest zrobione?” realizacja w ramach cyklu szkoleń: „Polityka społeczna i praca socjalna - jak to jest zrobione?”. WUP w Katowicach zorganizował też seminarium: „Świadczenia z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych jako element systemu zabezpieczenia społecznego” dla przedstawicieli 6 Powiatowych Urzędów Pracy, które wdrażały elementy metody Case Management w pracy z klientami PSZ.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach obsługiwał również stronę internetową www.sprawni-niepełnosprawni.pl, gdzie w 2017 roku:

- zamieszczono 108 artykułów dla osób niepełnosprawnych,
- udostępniono 117 ofert pracy,
- udostępniono informacje o 26 osobach poszukujących pracy,
- na prośbę 2 pracodawców usunięto konta na stronie internetowej .

Zaplanowany do realizacji przez Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu projekt w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami II Obszar G „**Nowe możliwości II**”, ze względu na bardzo niską kwotę przyznanych środków odstąpiono od podpisania umowy.

W ramach Poddziałania 7.3.3 RPO WSL, Górnoślaska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. realizowała dwa projekty. Pierwszy z nich, „**(Nie)pełnosprawni w swojej firmie**”, skierowany był do osób z niepełnosprawnościami, po 30 roku życia (od dnia 30 urodzin), zamieszkujących na terenie województwa śląskiego, bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo, nie prowadzących działalności gospodarczej w okresie ostatnich 12 m-cy przed przystąpieniem do projektu. W ramach tego projektu 32 uczestników/czek skorzystało z usługi doradztwa zawodowego oraz bloku szkoleniowo-doradczego przygotowującego do złożenia biznesplanu. Wszyscy uczestnicy/czki otrzymali wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości 23 754 zł, doradztwo po założeniu firmy i finansowe wsparcie pomostowe w wysokości 1 285,16 zł/m-c przez 6 miesięcy na pokrycie kosztów związanych z bieżącym prowadzeniem firmy. Wsparcie pomostowe może być przedłużone o kolejne 6 miesięcy (dla każdej założonej firmy, w wysokości 1 285,16 zł/m-c). Warunkiem bezwrotności uzyskanego wsparcia jest prowadzenie działalności przez okres min. 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia. Celem było

założenie do końca 2017 r. działalności gospodarczej przez 32 osoby i prowadzenie jej przez min. 12 miesięcy.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	32	32	100,0%
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	32	32	100,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	70,3%
	1 774,2 tys. PLN	1 247,5 tys. PLN	

Drugi projekt GAPiR, „**Moja firma – moja niezależność**”, skierowany był do osób po 30 roku życia, zamieszkujących na terenie woj. śląskiego, bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo, nie prowadzących działalności gospodarczej w okresie ostatnich 12 m-cy przed przystąpieniem do projektu, należących **co najmniej do jednej** z poniższych grup:

- osoby powyżej 50 roku życia;
- kobiety (szczególnie powracające na rynek pracy po przerwie zw. z urodzeniem dziecka);
- osoby niepełnosprawne;
- osoby długotrwale bezrobotne;
- osoby o niskich kwalifikacjach.

W ramach projektu 38 osób skorzystało z usługi doradztwa zawodowego (IPD) oraz bloku szkoleniowo-doradczego przygotowującego do złożenia biznesplanu oraz do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej. Wszystkim uczestnikom wypłacono jednorazowe wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności oraz finansowe podstawowe wsparcie pomostowe na 6 miesięcy na pokrycie kosztów związanych z bieżącym prowadzeniem firmy. W uzasadnionych przypadkach wsparcie pomostowe będzie przedłużane na kolejne 6 miesięcy. Warunkiem bezzwrotności uzyskanego wsparcia jest prowadzenie działalności przez okres min. 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	38	38	100,0%
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	38	0*	0,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	73,0%
	1 912,9 tys. PLN	1 397,2 tys. PLN	

* pomiar zostanie przeprowadzony w późniejszym czasie

Inne grupy osób w szczególnej sytuacji

Poza grupami wymienionymi powyżej, wsparcie kierowane jest również do osób podlegających wykluczeniu społecznemu: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego wspierał reintegrację społeczną i zawodową osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym¹⁷, poprzez **udzielenie dotacji** na pierwsze wyposażenie – wyposażenie pomieszczeń oraz przygotowanie stanowisk pracy, w tym zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do prowadzenia działalności, zgodnie z zapisami art. 8 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 1828) dwóch **nowoutworzonych centrów integracji społecznej** w województwie śląskim:

1. Centrum Integracji Społecznej w Godowie utworzonego przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Wspólny Rozwój” z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju. W ramach reintegracji społecznej prowadzone są działania edukacyjne i kulturalno-integracyjne, indywidualne poradnictwo psychologiczne, socjalne i zawodowe, a także treningi i warsztaty rozwoju osobistego oraz umiejętności społecznych, w tym trening budżetowy, pedagogiczny, warsztaty profilaktyki uzależnień, autoprezentacji i kreowania własnego wizerunku. Reintegracja zawodowa obejmuje warsztaty prowadzone w trzech pracowniach zawodowych, tj. etnograficznej, gospodarczo-remontowej i gastronomiczno-cateringowej. Programem objęto 18 osób.
2. Centrum Integracji Społecznej w Witowie utworzonego przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczyńne z siedzibą w Kluczach. W ramach reintegracji społecznej prowadzone są działania edukacyjne i kulturalno-integracyjne, indywidualne poradnictwo psychologiczne, socjalne i prawne oraz warsztaty treningowe, w tym budżetowy, pedagogiczny, autoprezentacji, kreowania wizerunku i profilaktyki uzależnień. Reintegracja zawodowa obejmuje prowadzenie zajęć w pięciu pracowniach: biurowej, opiekuńczo-asystenckiej, gastronomicznej, konserwatorsko-remontowej oraz ogrodniczo-porządkowej. Programem objęto 40 osób.

Podejmowanie działań wobec osób wykluczonych społecznie w centrach integracji społecznej ma na celu:

- 1) kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu;
- 2) nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych;
- 3) naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- 4) uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi

---

¹⁷ w tym: osoby bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej; osoby uzależnione od alkoholu; osoby uzależnione od narkotyków lub innych środków odurzających; osoby chore psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego; osoby długotrwale bezrobotne w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; osoby zwalniane z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej; uchodźcy realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej; osoby niepełnosprawne, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba udzielonych w 2017 roku dotacji dla nowoutworzonych centrów integracji społecznej	1	2	200,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	49,5%
	250,0 tys. PLN	123,7 tys. PLN	

Szczegółowe informacje dotyczące Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój dostępne są np. na stronie internetowej <http://efs.wup-katowice.pl>, w zakładce „PO WER 2014-2020”.

2.2.4 Działanie kierunkowe 7 Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy, zwłaszcza w sektorach gospodarczych o wysokim potencjale wzrostu zatrudnienia oraz sektorze ekonomii społecznej.

Śląskie Centrum Przedsiębiorczości odpowiadało w 2017 r. za rozdysponowanie w województwie śląskim środków na projekty w ramach Działania 3.2 RPO WSL **Innowacje w MŚP**¹⁸, skierowane do mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Jego celem był wzrost zastosowania innowacji w MŚP. Wsparcie uzyskały projekty koncentrujące się na pozyskaniu i implementacji innowacji produktowych i procesowych z możliwością zastosowania innowacji nietechnologicznych jako wspomagających wraz z możliwością ich promocji na arenie krajowej i międzynarodowej.

W ramach Działania wspierane były projekty obejmujące wprowadzenie na rynek produktu/usługi lub procesu innowacyjnych co najmniej w skali regionu. Innowacja wdrażana w wyniku realizacji projektu musi być stosowana w województwie śląskim nie dłużej niż 3 lata.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Wzrost zatrudnienia ogółem	175	203	116,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany*	Poniesiony*	111,2%
	47 755,0 tys. PLN	53 080,0 tys. PLN	

* Kwota planowana na podstawie złożonych wniosków

**Rzeczywisty poniesiony koszt (zakończone projekty, pozytywnie rozpatrzone protesty, aneksy)

2.2.5 Działanie kierunkowe 8 Realizacja programów i strategii regionalnych w obszarze rynku pracy.

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego był odpowiedzialny za wdrażanie:

Działania 8.1 RPO WSL *Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego* oraz **Działania 8.3** RPO WSL *Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy.*

¹⁸ Zadanie realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa III *Konkurencyjność MŚP*, Działanie 3.2 *Innowacje w MŚP*

Realizacja powyższych Działań miała na celu zwiększenie adaptacyjności przedsiębiorstw, przedsiębiorców i pracowników poprzez:

- zwiększenie udziału w rynku pracy osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do 3 roku życia (poprzez poprawę dostępności do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 roku życia);
- poprawę dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy (wydłużenie aktywności zawodowej).

Grupami docelowymi były:

- osoby podejmujące pracę po przerwie związanej z urodzeniem dziecka i/lub wychowujące dzieci do lat 3;
- osoby zatrudnione, wychowujące dzieci do lat 3;
- osoby, które są poza rynkiem pracy ze względu na konieczność opieki nad dzieckiem do lat 3;
- osoby w wieku aktywności zawodowej.

Instytucja Zarządzająca RPO Województwa Śląskiego w ramach Osi priorytetowej VIII *Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy* ogłosiła konkursy dotyczące *Realizacji działań uwzględniających prawo pracowników do godzenia życia zawodowego i prywatnego, jak również równość szans płci na każdym etapie rozwoju zawodowego*, co w dłuższej perspektywie pozwoli na większy udział w rynku pracy osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do 3 roku życia. Priorytet umożliwi realizację wsparcia w zakresie kontynuacji polityki województwa śląskiego wobec poprawy zdolności adaptacyjnych w regionie do zmian zachodzących w gospodarce.

Zakres wsparcia w ramach zadania obejmuje:

- Tworzenie i funkcjonowanie podmiotów opieki nad dzieckiem do lat 3, w tym żłobków (m.in. przyzakładowych), klubów dziecięcych i punktów dziennej opieki;
- Tworzenie nowych miejsc opieki w podmiotach opieki nad dzieckiem do lat 3 już istniejących;
- Tworzenie i rozwijanie miejsc opieki nad dziećmi w innych formach opieki wymienionych w ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3 obejmujące: sprawowanie opieki przez nianię, sprawowanie opieki przez opiekuna dziennego;
- Pokrycie kosztów związanych z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi do lat 3 dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, dla których obowiązek opieki nad dziećmi stanowi barierę w dostępie do rynku pracy;
- Opracowywanie programów zdrowotnych dot. rehabilitacji leczniczej, ułatwiających powroty do pracy i utrzymanie zatrudnienia we współpracy z pracodawcami;
- Wdrażanie programów zdrowotnych dot. rehabilitacji leczniczej, ułatwiających powroty do pracy i utrzymanie zatrudnienia we współpracy z pracodawcami;
- Wdrażanie programów zdrowotnych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu;
- Działania ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, z uwzględnieniem działań szkoleniowych;
- Działania w zakresie przekwalifikowania osób starszych pracujących w trudnych warunkach, pozwalające im na zdobycie kwalifikacji do wykonywania prac, które będą uwzględniały ich umiejętności i stan zdrowia.

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka po opuszczeniu programu	120	118	98,3%
Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu	49	133	271,4%
Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat	-	489	-
Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie	246	740	300,8%
Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS	14 623	*	-
Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców	1	*	-
Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	12 429	*	-
Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne	10 569	81	0,8%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	27,8%
	178 669,4 tys. PLN	49 716,4 tys. PLN	

* wskaźnik nie był jeszcze badany

Kolejne zadania, za realizację których odpowiadał Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, konkursy w ramach **Działania 9.1** RPO WSL *Aktywna integracja, (Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym)* oraz **Działania 9.3** RPO WSL *Rozwój ekonomii społecznej w regionie*. Ich celem jest wzmocnienie aktywności społecznej i podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez: wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne oraz wzrost liczby i stabilności miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej w regionie.

Grupami docelowymi tych Działań są:

- osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym w zakresie doradztwa i szkoleń umożliwiających uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do założenia i/lub prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej;

- podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 i ich pracownicy;
- pracownicy jednostek sektora finansów publicznych;
- partnerzy społeczni i gospodarczy, w tym przedsiębiorcy;
- w ramach konkursu ogłoszonego dla Poddziałania 9.1.6 beneficjentami projektów były jednostki organizacyjne pomocy społecznej z terenu województwa śląskiego, tj. ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie;
- w projektach ukierunkowanych na wsparcie indywidualne osób i grup zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem, tj. realizujących cel szczegółowy „Wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym” grupę docelową stanowią:
  - osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zostały sprofilowane jako oddalone od rynku pracy,
  - otoczenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach programu;
  - w projektach ukierunkowanych na rzecz wzmacniania potencjału lokalnych społeczności, tj. realizujących cel szczegółowy „Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne grupę docelową stanowią społeczności lokalne, w tym w szczególności osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Institucja Zarządzająca RPO Województwa Śląskiego w ramach Osi priorytetowej IX Włączenie społeczne ogłosiła konkursy na działania skupione na promowaniu włączenia społecznego, walce z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Wdrażanie powyższych zadań odbywać się będzie poprzez instrumenty na rzecz aktywnego uczestnictwa i zwiększania szans na zatrudnienie, jak również wspierania przedsiębiorczości społecznej. Przewidziano również działania stricte aktywizujące i prozatrudnieniowe, z których najbardziej istotnym jest wsparcie dla podmiotów ekonomii społecznej w tym przedsiębiorców społecznych, w celu dalszej ich ekonomizacji, poprawy potencjału, wzrostu konkurencyjności oraz efektywności w prowadzeniu działalności statutowej i gospodarczej. Wszystkie działania w zakresie ekonomii społecznej realizują założenia wyznaczone w *Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej* oraz jego wojewódzkim odpowiedniku *Regionalnym programie rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020*.

W ramach konkursów do dofinansowania wskazano kompleksowe działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnych, społecznych, zawodowych) ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową; wsparcie społeczno-zawodowe osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów reintegracyjnych, tj. w już funkcjonujących Centrach Integracji Społecznej, Klubach Integracji Społecznej, Zakładach Aktywności Zawodowej, Warsztatach

Terapii Zajęciowej, w tym tworzenie miejsc pracy zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami; Wsparcie dla tworzenia nowych podmiotów w ramach których prowadzona będzie aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami; Kompleksowe programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych; Kompleksowe programy aktywizacji skierowane do osób usamodzielnianych, w tym: młodzieży z ośrodków wychowawczych i socjoterapii, mających na celu poprawę szans adaptacyjnych poprzez organizację dodatkowego wsparcia w zakresie umiejętności społecznych i zawodowych; Programy na rzecz wzmocnienia potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności uwzględniające specyfikę terytorium i zamieszkujących je społeczności; Świadczenie profilowanych usług doradczych, edukacyjnych i biznesowych na rzecz efektywnego funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, w tym podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników podmiotów ekonomii społecznej oraz wspieranie powstawania i stabilności miejsc pracy w obszarze przedsiębiorczości społecznej; Wsparcie dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym za pośrednictwem podmiotów ekonomii społecznej, w tym udzielenie dotacji na zakładanie przedsiębiorstw społecznych i wsparcie funkcjonujących przedsiębiorstw w tworzeniu dodatkowych miejsc pracy; Świadczenie na poziomie lokalnym usług animacyjnych służących rozwojowi organizacji obywatelskich i partycypacji społecznej oraz usług inkubacyjnych; Wsparcie działań w zakresie poszukiwania i wdrażania zidentyfikowanych długookresowych źródeł finansowania podmiotów ekonomii społecznej, inicjatyw rozwijających przedsiębiorczość społeczną oraz uzupełniająco instytucji wspierających ekonomię społeczną

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	2 277	*	-
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	2 321	1 006	43,3%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	1 578	469	29,7%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	1 694	897	53,0%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem	15 775	13 127	83,2%

społecznym objętych wsparciem w programie			
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	655	2 050	313,0%
Liczba środowisk objętych programami aktywności lokalnej	290	*	-
Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	607	191	31,5%
Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	708	423	59,7%
Liczba projektów zrealizowanych w pełni lub częściowo przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe	-	13	-
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	16,9%
	321 726,4 tys. PLN	54 381,2 tys. PLN	

* wskaźnik nie był jeszcze badany

W omawiane działanie kierunkowe włączył się również Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, realizujący projekt „**Współpraca się opłaca – koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie śląskim**” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie, Poddziałanie 9.3.2 Koordynacja sektora ekonomii społecznej – tryb pozakonkursowy). Celem projektu było wzmocnienie roli przedsiębiorczości społecznej poprzez koordynację i realizację Regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim.

Grupą docelową były instytucje wsparcia ekonomii społecznej, w szczególności Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, podmioty ekonomii społecznej, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje pomocy i integracji społecznej, publiczne służby zatrudnienia i ich pracownicy, przedsiębiorcy, media, partnerzy społeczni i gospodarczy.

ROPS realizował działania polegające na:

- tworzeniu regionalnej sieci współpracy Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (spotkania sieciujące, wizyty studyjne dla pracowników OWES, agregowanie informacji na temat OWES),
- inicjowaniu współpracy na rzecz ekonomii społecznej, wyznaczaniu kierunków rozwoju ekonomii społecznej (Forum Międzysektorowe, seminaria, udział w VII Europejskim Kongresie Małych i Średnich Przedsiębiorstw, specjalistyczne doradztwo, cykl edukacyjny o ekonomii społecznej w szkołach, dystrybucja gry edukacyjnej o ekonomii społecznej, monitoring wdrażania *Regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020*, tworzenie regionalnej sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym),

- kreowaniu i promocji marki ekonomii społecznej w regionie, w tym w zakresie stosowania odpowiedzialnych zamówień publicznych (kompleksowa kampania informacyjna o ekonomii społecznej, organizacja Tygodnia Ekonomii Społecznej oraz konkursu *Przyjaciel ekonomii społecznej 2017*, certyfikacja podmiotów ekonomii społecznej znakiem promocyjnym „Zakup prospołeczny”, prowadzenie strony internetowej es.ropskatowice.pl, narzędzia erpes.pl i katalogu produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej).

Osiągnięte rezultaty:

Wskaźnik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta	% realizacji
Liczba opracowanych pakietów rekomendacji dotyczących obszaru ekonomii społecznej	1	1	100,0%
Liczba pakietów rekomendacji dotyczących obszaru ekonomii społecznej, które zostały wdrożone na poziomie minimum 60%	1	1	100,0%
Koszt realizacji zadania	Planowany	Poniesiony	96,7%
	710,3 tys. PLN	687,1 tys. PLN	

2.3 Koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, zgodnie ze Statutem, realizuje zadania Samorządu Województwa Śląskiego w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy, a także z zakresu polityki rynku pracy. Pełni również funkcję Instytucji właściwej w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.

2.3.1 Fundusz Pracy

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej decyzją finansową z dnia 7 lutego 2017 r. (sygn. DF-I.4021.34.1.2017.AK) ustalił kwoty środków Funduszu Pracy (limity), na finansowanie zadań w województwie śląskim. Minister ustalił, że samorządy powiatowe województwa śląskiego otrzymają w 2017 roku środki Funduszu Pracy w kwocie **331 229,0 tys. zł**. Środki te mogą być wydatkowane w 2017 r. na realizację następujących zadań w województwie:

- programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (§ 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia RM¹⁹): **309 630,8 tys. zł**;
- innych fakultatywnych zadań (§ 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia RM): **21 598,2 tys. zł**.

W ramach powyższych limitów ustalone zostały następujące kwoty środków na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w ramach priorytetów inwestycyjnych:

¹⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1294)

- 8.i. Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020: **72 472 533,00 zł**, w tym:
  - kwota w części EFS: **61 601 653,00 zł**,
  - kwota w części wkładu krajowego: **10 870 880,00 zł**;
- 8.ii. Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznymi wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: **93 615 119,00 zł**, w tym:
  - kwota w części EFS: **78 898 822,00 zł**,
  - kwota w części wkładu krajowego: **14 716 297,00 zł**.

Zgodnie z art. 109 ust. 8 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, kwoty środków na powyższe zadania ustalane są przez Zarząd Województwa według kryteriów określonych przez Sejmik Województwa Śląskiego w Uchwale nr V/2/14/2014 z dnia 8 grudnia 2014 r. Zarząd Województwa Śląskiego przyjął proponowany podział uchwałą nr 347/172/V/2017 z dnia 21 lutego 2017 roku. Poniższa tabela przedstawia podział środków na poszczególne Powiatowe Urzędy Pracy:

śląskie

z dnia 21.02.2017 r.

(województwo)

Załącznik do zawiadomienia kierowanego do MRPiPS

(dotyczy kwot na finansowanie programów oraz innych fakultatywnych zadań zgodnie z art. 109 ust. 8 ustawy i kwot na realizację projektów współfinansowanych z EFS zgodnie z art. 109 ust. 7b ustawy)

Lp.	PUP	Programy ogółem pkt I.1 decyzji	Inne fakultatywne zadania pkt I.2 decyzji	Razem kol.3-4	Projekty współfinansowane z EFS						
					PO WER			RPO			
					EFS	krajowy wkład publiczny	Łącznie	EFS	krajowy wkład publiczny	Łącznie	Łącznie EFS
					środki w dyspozycji samorządu województwa (czwarta cyfra "7")	środki w dyspozycji samorządu powiatu, w tym środki, o których mowa w art. 9 ust. 2d ustawy* (czwarta cyfra "9")		środki w dyspozycji samorządu województwa (czwarta cyfra "7")	środki w dyspozycji samorządu powiatu, w tym środki, o których mowa w art. 9 ust. 2d ustawy* (czwarta cyfra "9")		
w tys. zł				w zł			w zł			w zł	
1	2	3	4	5	6	7	8=6+7	9	10	11=9+10	12=8+11
1	Będzin	14 601,4	954,9	15 556,3	3 491 782,6	651 291,2	4 143 073,8	2 971 723,4	524 421,8	3 496 145,2	7 639 219,0
2	Cieszyn	10 080,8	740,9	10 821,7	2 626 533,8	489 904,0	3 116 437,8	1 912 789,7	337 551,1	2 250 340,8	5 366 778,6
3	Kłobuck	8 421,8	542,9	8 964,7	2 407 429,4	449 036,4	2 856 465,8	1 553 354,7	274 121,4	1 827 476,1	4 683 941,9
4	Lubliniec	5 558,8	372,5	5 931,3	1 564 993,6	291 904,4	1 856 898,0	1 048 258,4	184 986,8	1 233 245,2	3 090 143,2
5	Mikołów	4 351,7	322,4	4 674,1	1 201 712,8	224 144,8	1 425 857,6	837 839,7	147 854,1	985 693,8	2 411 551,4
6	Myszków	7 934,2	487,9	8 422,1	2 086 446,3	389 166,3	2 475 612,6	1 565 416,3	276 249,9	1 841 666,2	4 317 278,8
7	Pszczyna	4 172,9	322,6	4 495,5	1 158 583,4	216 100,3	1 374 683,7	801 834,2	141 500,2	943 334,4	2 318 018,1
8	Racibórz	5 500,8	382,9	5 883,7	1 455 945,6	271 564,6	1 727 510,2	1 004 645,3	177 290,4	1 181 935,7	2 909 445,9
9	Tarnowskie Góry	9 636,1	693,9	10 330,0	2 588 810,4	482 867,8	3 071 678,2	1 866 336,8	329 353,6	2 195 690,4	5 267 368,6
10	Wodzisław Śląski	10 193,6	688,2	10 881,8	2 921 027,6	544 833,4	3 465 861,0	1 866 575,3	329 395,6	2 195 970,9	5 661 831,9
11	Zawiercie	13 169,3	830,2	13 999,5	3 446 230,6	642 794,8	4 089 025,4	2 592 099,1	457 429,3	3 049 528,4	7 138 553,8
12	Zywiec	11 877,0	814,1	12 691,1	3 005 407,1	560 571,9	3 565 979,0	2 315 299,8	408 582,3	2 723 882,1	6 289 861,1
13	Bielsko-Biała	14 279,0	1 219,3	15 498,3	3 315 610,8	618 431,5	3 934 042,3	3 051 473,8	538 495,4	3 589 969,2	7 524 011,5
14	Bytom	22 745,3	1 310,6	24 055,9	5 557 955,3	1 036 676,1	6 594 631,4	4 599 950,8	811 756,0	5 411 706,8	12 006 338,2
15	Chorzów	7 877,2	538,2	8 415,4	1 894 159,6	353 300,8	2 247 460,4	1 569 440,3	276 960,1	1 846 400,4	4 093 860,8
16	Częstochowa	31 756,5	2 232,1	33 988,6	7 553 927,6	1 408 967,1	8 962 894,7	6 659 850,4	1 175 267,7	7 835 118,1	16 798 012,8
17	Dąbrowa Górnicza	10 238,5	754,9	10 993,4	2 439 378,9	454 995,7	2 894 374,6	2 158 741,2	380 954,3	2 539 695,5	5 434 070,1
18	Gliwice	16 766,5	1 290,2	18 056,7	4 249 009,4	792 530,0	5 041 539,4	3 380 600,3	596 576,6	3 977 176,9	9 018 716,3
19	Jastrzębie-Zdrój	6 304,1	434,0	6 738,1	1 779 701,6	331 951,9	2 111 653,5	1 174 837,6	207 324,3	1 382 161,9	3 493 815,4
20	Jaworzno	4 496,9	306,2	4 803,1	1 158 498,2	216 084,4	1 374 582,6	845 439,3	149 195,2	994 634,5	2 369 217,1
21	Katowice	12 621,9	1 156,9	13 778,8	3 043 132,1	567 608,4	3 610 740,5	2 634 790,4	464 963,0	3 099 753,4	6 710 493,9
22	Mysłowice	4 515,7	314,6	4 830,3	1 182 416,5	220 545,6	1 402 962,1	905 007,1	159 707,1	1 064 714,2	2 467 676,3
23	Piekary Śląskie	4 826,9	302,5	5 129,4	1 249 160,0	232 994,7	1 482 154,7	973 844,6	171 854,9	1 145 699,5	2 627 854,2
24	Ruda Śląska	6 550,1	448,7	6 998,8	1 855 317,1	346 055,8	2 201 372,9	1 219 533,0	215 211,7	1 434 744,7	3 636 117,6
25	Rybnik	11 748,1	814,3	12 562,4	3 218 123,0	600 247,9	3 818 370,9	2 145 043,3	378 537,1	2 523 580,4	6 341 951,3
26	Siemianowice Śląskie	5 727,7	351,8	6 079,5	1 509 131,2	281 484,8	1 790 616,0	1 134 451,3	200 197,3	1 334 648,6	3 125 264,6
27	Sosnowiec	17 520,1	1 196,3	18 716,4	4 140 818,5	772 350,2	4 913 168,7	3 585 029,0	632 652,1	4 217 681,1	9 130 849,8
28	Świętochłowice	3 689,1	215,8	3 904,9	965 183,8	180 027,2	1 145 211,0	744 209,2	131 331,0	875 540,2	2 020 751,2
29	Tychy	6 529,2	504,0	7 033,2	1 654 394,7	308 579,6	1 962 974,3	1 329 377,4	234 596,0	1 563 973,4	3 526 947,7
30	Zabrze	12 474,6	827,8	13 302,4	3 226 431,8	601 797,7	3 828 229,5	2 481 843,1	437 972,3	2 919 815,4	6 748 044,9
31	Zory	3 465,0	226,6	3 691,6	951 568,7	177 487,7	1 129 056,4	672 018,2	118 591,4	790 609,6	1 919 666,0
	Łącznie	309 630,8	21 598,2	331 229,0	78 898 822,0	14 716 297,0	93 615 119,0	61 601 653,0	10 870 880,0	72 472 533,0	166 087 652,0

* środki w dyspozycji samorządu powiatu - pod warunkiem podjęcia decyzji przez starostę o kwalifikowaniu kosztów zarządzania w projekcie EFS

Wydatki z Funduszu Pracy w 2017 r. w podziale na poszczególne powiaty i cele przedstawiały się następująco (w tys. zł):

Powiatowe Urzędy Pracy	Z wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem*					
	Wydatki dotyczące bezrobotnych do 30 r. ż.	w tym		Wydatki dotyczące bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	Programy aktywizacji i integracji	Wydatki na projekty pozakonkursowe w ramach EFS
		wydatki dotyczące bezrobotnych do 25 r. ż.				
Będzin	8 155,2	4 296,0		1 211,0	3,2	6 098,2
Bielsko Biała	10 147,0	4 745,8		2 778,4	0,0	7 454,6
Bytom	7 337,9	3 572,1		2 084,1	10,5	6 984,2
Chorzów	6 082,1	3 399,1		1 010,6	12,7	4 028,8
Cieszyn	7 489,8	4 577,6		1 115,4	5,7	4 768,2
Częstochowa	19 137,5	9 574,7		4 631,7	57,2	14 907,4
Dąbrowa Górnicza	6 372,6	3 104,6		1 036,1	6,4	5 258,7
Gliwice	11 591,9	5 580,7		1 460,4	0,0	8 232,5
Jastrzębie	2 004,2	1 200,1		1 027,1	0,0	3 437,4
Jaworzno	4 177,3	2 194,6		631,8	2,9	2 301,3
Katowice	8 780,5	3 377,0		1 344,1	7,1	5 695,0
Kłobuck	8 611,6	4 666,6		1 383,3	0,0	4 613,4
Lubliniec	6 550,2	3 563,6		686,4	0,0	3 089,9
Mikołów	4 482,5	2 486,6		369,2	0,0	2 358,7
Mysłowice	2 612,1	1 402,8		221,6	0,0	1 755,0
Myszków	5 247,5	2 830,1		1 382,8	0,0	3 151,5
Piekary Śląskie	3 698,7	2 323,0		387,7	2,3	2 119,5
Pszczyna	4 488,5	3 533,2		411,3	0,0	2 246,9
Racibórz	5 139,7	3 129,0		408,9	5,2	2 815,8
Ruda Śląska	5 542,0	2 957,5		656,0	6,6	3 030,8
Rybnik	9 601,0	6 085,4		725,3	11,6	6 037,1
Siemianowice Śląskie	3 473,1	1 947,9		574,8	0,0	2 560,2
Sosnowiec	4 990,3	3 319,8		981,9	0,0	8 573,9
Świętochłowice	2 726,7	1 702,6		556,6	5,0	1 813,2
Tarnowskie Góry	8 315,6	4 405,7		1 183,9	4,6	5 267,4
Tychy	6 453,0	3 248,0		606,4	12,0	3 575,0
Wodzisław Śląski	5 850,8	3 619,9		547,7	0,0	5 053,3
Zabrze	9 876,0	5 037,0		1 678,1	6,2	6 098,5
Zawiercie	8 346,5	4 494,6		1 330,8	6,4	4 336,5
Żory	3 353,8	2 131,0		210,1	0,0	1 827,4
Żywiec	8 963,5	5 132,8		1 458,2	0,0	6 169,2
Ogółem	209 599,1	113 639,4		34 091,7	165,6	145 659,5

* na podstawie danych przekazanych przez Powiatowe Urzędy Pracy do sprawozdania MPiPS-02

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach jest odpowiedzialny za koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z **rezerwy Funduszu Pracy** pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.

Środki z rezerwy przyznawane były z inicjatywy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej lub na wniosek marszałka województwa, w oparciu o *Zasady ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2017 roku*. Zgodnie z powyższymi zasadami nabór wniosków o dodatkowe środki FP odbywał się w drodze konkursów ogłoszonych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (wyjątkami są nabory wniosków na realizację programów związanych z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce

klęski żywiołowe oraz programów dla zwalnianych pracowników z przyczyn od nich niezależnych).

W trakcie 2017 roku 18 Powiatowych Urzędów Pracy województwa śląskiego brało udział w trzech naborach, w ramach których złożono 38 wniosków o łącznej wartości 17 917,8 tys. zł. Wszystkie wnioski, po zaopiniowaniu przez WUP, uzyskały dofinansowanie z rezerwy Funduszu Pracy:

- 1) programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej – 2 wnioski o łącznej wartości 219,0 tys. zł. Planowane: wsparcie 25 osób, efektywność zatrudnieniowa – 72%, efektywność kosztowa – 12 166,67 zł;
- 2) programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych niepełnosprawnych – 1 wniosek o wartości 366,8 tys. zł. Planowane: wsparcie 39 osób, efektywność zatrudnieniowa – 87,2%, efektywność kosztowa – 10 788,95 zł;
- 3) programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia oraz na terenach rewitalizowanych, a także realizowanych w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego *Mieszkanie Plus* – 6 wniosków o łącznej wartości 5 909,4 tys. zł. Planowane wsparcie: 687 osób, efektywność zatrudnieniowa – 79,8%, efektywność kosztowa – 10 823,72 zł;
- 4) programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych, których celem będzie likwidacja widocznych na rynku pracy luk kompetencyjnych, związanych z brakiem specjalistów m.in. przemysłu: spożywczego, maszynowego, motoryzacyjnego, IT oraz medycyny i opieki długoterminowej – 2 wnioski o łącznej wartości 650,3 tys. zł. Planowane: wsparcie 60 osób, efektywność zatrudnieniowa – 78,3%, efektywność kosztowa – 13 836,17 zł;
- 5) programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych, będących dłużnikami alimentacyjnymi – 1 wniosek o wartości 136,3 tys. zł. Planowane: wsparcie 20 osób, efektywność zatrudnieniowa – 63%, efektywność kosztowa – 10 816,67 zł;
- 6) programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych – 1 wniosek o wartości 103,2 tys. zł. Planowane: wsparcie 10 osób, efektywność zatrudnieniowa – 70%, efektywność kosztowa – 14 752,86 zł;
- 7) programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych długotrwale: 8 wniosków o łącznej wartości 3 445,4 tys. zł. Planowane: wsparcie 388 osób, efektywność zatrudnieniowa – 85,6%, efektywność kosztowa – 10 377,71 zł;
- 8) programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia: 7 wniosków o łącznej wartości 2 326,0 tys. zł. Planowane: wsparcie 263 osób, efektywność zatrudnieniowa – 87,8%, efektywność kosztowa – 10 069,26 zł;
- 9) programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi: 5 wniosków o łącznej wartości 3 364,5 tys. zł. Planowane: wsparcie 360 osób, efektywność zatrudnieniowa – 85,0%, efektywność kosztowa – 10 995,10 zł;
- 10) innych programów, których realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy: 5 wniosków o łącznej wartości 1 396,9 tys. zł. Planowane: wsparcie 127 osób, efektywność zatrudnieniowa – 83,5%, efektywność kosztowa – 14 456,60 zł.

Dodatkowo PUP w Tarnowskich Górach złożył wniosek na realizację programu dla zwalnianych z zakładów pracy z przyczyn nie leżących po stronie pracownika, na kwotę 510,0 tys. zł (taką też otrzymał kwotę dofinansowania z MRPiPS).

Łącznie więc w 2017 roku złożono 39 wniosków o sumarycznej wartości 17 695,8 tys. zł:

Rodzaj programu	I nabór luty 2017	II nabór kwiecień 2017	III nabór lipiec 2017	zwalniani
Bezrobotni z grupy 50+		2266,0		510,0
Długotrwałe bezrobotni		3445,4		
Bezrobotni zamieszkujący na wsi		2692,5		
Dłużnicy alimentacyjni	136,3			
Korzystający z pomocy społecznej	219,0			
Niepełnosprawni	366,8			
Likwidacja luk kompetencyjnych	650,3			
Bezrobotni rodzice	103,2			
Rejony wysokiego bezrobocia	5909,4			
Inne programy			1396,9	
OGÓŁEM	7385,0	8403,9	1396,9	510,0
RAZEM	17695,8			

Według powiatów i rodzaju programu podział ten przedstawia się następująco (w tys. zł.):

Powiatowe Urzędy Pracy	programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych										RAZEM	
	(1) korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej	(2) niepełnosprawnych	(3) w regionach wysokiego bezrobocia	(4) likwidacja widocznych na rynku pracy luk kompetencyjnych	(5) będących dłużnikami alimentacyjnymi	(6) rodziców powracających na rynek pracy ...	(7) długotrwałe	(8) 50+	(9) zamieszkujących na wsi	(10) innych programów		Zwolnienia w zakładach pracy
Będzin			551,8					227,2		197,3		976,3
Bielsko Biała												
Bytom												
Chorzów												
Cieszyn												
Częstochowa			418,0				228,0	316,4				962,4
Dąbrowa Górń.							350,0	166,0				516,0
Gliwice												
Jastrzębie												
Jaworzno								58,0				58,0
Katowice							110,0	200,0				310,0
Kłobuck			2 453,3						270,0			2 723,3
Lubliniec									1 128,0			1 128,0
Mikołów						103,2	132,0			180,0		415,2
Mysłowice												
Myszków							479,5	300,1				779,6
Piekary Śląskie												
Pszczyna									85,2			85,2
Racibórz												
Ruda Śląska				389,5								389,5
Rybnik												
Siemianowice Śl.		366,8		260,8			1 509,6	998,3		501,2		3 636,7
Sosnowiec												
Świętochłowice			235,6							173,4		409,0
Tarnowskie G.	116,2								297,9	345,0	510,0	1 269,1
Tychy												
Wodzisław Śl.									911,4			911,4
Zabrze			1 974,4		136,3							2 110,7
Zawiercie	102,8		276,3				276,3					665,4
Zory												
Żywiec							360,0					360,0
Ogółem	219,0	366,8	5 909,4	650,3	136,3	103,2	3 445,4	2 266,0	2 692,5	1 396,9	510,0	17 695,8

Podsumowując: w ramach dodatkowych środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej samorządy powiatowe województwa śląskiego wniosowały w 2017 roku o kwotę **17.695,8 tys. zł** i takie też środki otrzymały.

W sumie, uwzględniając środki FP z algorytmu, środki przeznaczone na realizację zadania w art. 150f oraz rezerwę Ministra, samorządy powiatowe województwa śląskiego dysponowały w 2017 roku kwotą **422.956,3 tys. zł**.

Dokładne wydatkowanie środków przez poszczególne powiaty przedstawiono w poniższych tabelach, przedstawiających dane przekazane przez Powiatowe Urzędy Pracy do sprawozdania MPiPS-02.

Stopień wykorzystania środków Funduszu Pracy na aktywne formy wg stanu na 31 grudnia 2017 r. (w tys. zł)

Rejon obsługiwany przez PUP	Środki przyznane (na podst. decyzji finansowych)						Środki wydatkowane	% środków zaangażowanych
	Algorytm	EFS	rezerwa FP	KFS	150f	SUMA (kol.2 - kol.6)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Będzin	6 962,20	7 639,20	726,30	648,60	3 567,10	19 543,40	15 302,50	78,3%
Bielsko-Biała z pow. bielskim	6 755,00	7 524,00	0,00	600,00	4 309,90	19 188,90	18 320,80	95,5%
Bytom	10 739,00	12 006,30	0,00	668,50	2 452,20	25 866,00	16 623,40	64,3%
Chorzów	3 783,30	4 093,90	0,00	500,00	2 375,20	10 752,40	10 668,20	99,2%
Cieszyn	4 714,00	5 366,80	0,00	383,80	3 457,10	13 921,70	12 525,60	90,0%
Częstochowa z pow. częstochowskim	14 958,50	16 798,00	962,40	1 462,10	8 383,10	42 564,10	36 168,60	85,0%
Dąbrowa Górnicza	4 804,40	5 434,10	516,00	600,00	2 584,00	13 938,50	12 704,00	91,1%
Gliwice z pow. gliwickim	7 747,80	9 018,70	0,00	2 099,10	4 461,80	23 327,40	21 276,60	91,2%
Jastrzębie-Zdrój	2 810,30	3 493,80	0,00	706,50	2 873,40	9 884,00	9 679,40	97,9%
Jaworzno	2 127,70	2 369,20	58,00	634,40	2 128,10	7 317,40	7 249,30	99,1%
Katowice	5 911,40	6 710,50	310,00	819,50	3 671,50	17 422,90	15 855,10	91,0%
Kłobuck	3 737,90	4 683,90	2 453,30	439,70	3 468,70	14 783,50	14 127,80	95,6%
Lubliniec	2 468,70	3 090,10	1 128,00	347,90	2 887,70	9 922,40	9 706,50	97,8%
Mikołów	1 940,10	2 411,60	415,20	500,00	2 195,30	7 462,20	7 154,40	95,9%
Mysłowice	2 048,00	2 467,70	0,00	300,00	2 038,80	6 854,50	4 786,80	69,8%
Myszków	3 616,90	3 657,10	779,60	285,40	2 917,50	11 256,50	9 372,80	83,3%
Piekary Śląskie	2 199,00	2 627,90	0,00	397,20	2 076,60	7 300,70	6 376,10	87,3%
Pszczyna	1 854,90	2 318,00	42,80	636,60	2 284,20	7 136,50	6 987,70	97,9%
Racibórz	2 591,40	2 909,40	0,00	548,80	2 399,00	8 448,60	7 940,40	94,0%
Ruda Śląska	2 914,00	3 636,10	389,50	921,90	2 740,50	10 602,00	9 853,80	92,9%
Rybnik z pow. rybnickim	5 406,10	6 342,00	0,00	794,20	5 393,70	17 936,00	17 549,90	97,8%
Siemianowice Śl.	2 602,40	3 125,30	3 636,70	637,50	2 352,20	12 354,10	8 938,20	72,4%
Sosnowiec	8 389,30	9 130,80	0,00	976,90	3 764,00	22 261,00	20 801,50	93,4%
Świętochłowice	1 668,30	2 020,80	409,00	294,30	1 079,60	5 472,00	5 132,20	93,8%
Tarnowskie Góry	4 368,70	5 267,40	910,70	882,80	3 354,60	14 784,20	14 436,00	97,6%
Tychy z pow. bieruńsko-łódzińskim	3 002,30	3 526,90	0,00	1 444,80	3 474,40	11 448,40	11 045,40	96,5%
Wodzisław Śląski	4 531,80	5 661,80	911,40	756,70	3 908,40	15 770,10	13 819,70	87,6%
Zabrze	5 726,60	6 748,00	2 110,70	1 279,70	3 788,60	19 653,60	18 563,60	94,5%
Zawiercie	6 030,70	4 411,50	311,10	554,40	3 890,00	15 197,70	14 669,40	96,5%
Żory	1 545,30	1 919,70	0,00	101,50	2 052,10	5 618,60	5 089,70	90,6%
Żywiec	5 587,10	6 289,90	360,00	547,30	3 837,80	16 622,10	15 683,00	94,4%
województwo śląskie	143 543,10	162 700,40	16 430,70	21 770,10	100 167,10	444 611,40	398 408,40	89,6%

Wydatki z Funduszu Pracy za okres od 01.01. do 31.12.2017 r. (w tys. zł) - na podstawie danych PUP do MPiPS-02

Powiatowe Urzędy Pracy	Wydatki z Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia	w tym na wybrane formy:								
		Szkolenia ogółem	Prace społecznie użyteczne	Roboty publiczne	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenie stanowiska pracy	Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	w tym	Prace interwencyjne	Zatrudnienie wspierane	Przygotowanie zawodowe dorosłych
							w ramach spółdzielni socjalnej			
Będzin	15 302,5	372,4	249,7	1 290,3	1 053,4	3 462,1	0,0	271,0	0,0	14,9
Bielsko Biała	18 320,8	373,3	93,2	2 272,0	1 382,0	5 176,3	0,0	496,8	32,8	0,0
Bytom	16 623,4	1 460,3	243,1	2 808,1	640,4	2 678,1	0,0	376,5	23,2	0,0
Chorzów	10 668,2	300,0	182,6	0,0	1 557,4	2 144,6	0,0	409,6	0,0	5,1
Cieszyn	12 525,6	731,8	76,2	485,5	1 731,7	2 699,9	0,0	206,3	0,0	0,0
Częstochowa	36 168,6	659,8	78,7	3 606,3	5 083,0	5 929,8	0,0	1 608,1	4,5	0,0
Dąbrowa Górnicza	12 704,0	624,0	72,3	10,9	944,4	3 297,5	0,0	786,5	14,8	0,0
Gliwice	21 276,6	996,2	156,6	668,3	1 790,1	8 508,1	0,0	150,6	0,0	-0,6
Jastrzębie	9 679,4	288,2	478,0	29,5	812,7	1 519,4	0,0	665,8	0,0	18,8
Jaworzno	7 249,3	387,1	44,7	349,2	590,9	1 247,3	0,0	50,3	0,0	19,9
Katowice	15 855,1	439,7	69,7	920,8	384,2	6 054,8	0,0	499,7	0,0	0,0
Kłobuck	14 127,8	97,8	71,2	960,1	1 124,1	2 378,5	0,0	224,7	0,0	0,0
Lubliniec	9 706,5	211,1	101,2	200,1	306,2	2 476,6	0,0	479,1	0,0	0,0
Mikołów	7 154,4	65,9	69,9	67,3	676,8	1 720,6	0,0	358,2	0,0	0,0
Mysłowice	4 786,8	162,5	3,1	0,0	452,9	1 116,9	0,0	133,7	7,6	11,2
Myszków	9 372,8	116,0	39,5	1 381,0	886,4	990,0	0,0	830,8	0,0	2,9
Piekary Śląskie	6 376,1	132,5	1,8	112,1	1 182,7	1 201,8	0,0	104,8	0,0	0,0
Pszczyna	6 987,7	203,4	100,4	213,5	568,2	893,3	0,0	280,0	0,0	0,0
Racibórz	7 940,4	430,4	80,0	0,0	480,0	1 813,0	0,0	29,5	0,0	2,2
Ruda Śląska	9 853,8	102,7	146,8	0,0	1 033,2	2 207,1	0,0	464,3	0,0	57,1
Rybnik	17 549,9	376,9	242,1	32,6	1 439,3	4 622,7	0,0	587,5	0,0	66,4
Siemianowice Śląskie	8 938,2	281,6	1,0	1 544,1	421,8	1 303,1	0,0	466,7	0,0	14,2
Sosnowiec	20 801,5	1 083,2	54,6	259,4	2 195,4	7 382,1	0,0	1 139,3	0,0	0,0
Świętochłowice	5 132,2	87,4	75,5	908,5	231,9	841,9	0,0	127,1	0,0	0,0
Tarnowskie Góry	14 436,0	352,2	98,8	156,6	732,0	4 987,9	24,3	953,3	0,0	72,4
Tychy	11 045,4	93,3	47,5	82,6	1 508,3	2 404,4	0,0	342,9	0,0	0,0
Wodzisław Śląski	13 819,7	209,5	131,9	309,4	743,0	2 961,5	0,0	1 154,5	1,6	0,0
Zabrze	18 563,6	1 176,0	247,1	2 248,2	1 505,5	3 941,9	0,0	489,2	37,8	-1,5
Zawiercie	14 669,4	413,0	77,8	616,4	1 870,9	2 651,9	0,0	351,1	0,0	0,0
Żory	5 089,7	58,8	33,0	0,0	318,3	1 049,7	0,0	298,9	0,0	0,0
Żywiec	15 683,0	426,9	159,7	410,1	2 473,7	4 257,9	0,0	172,2	27,9	0,0
Ogółem	398 408,4	12 713,9	3 527,7	21 942,9	36 120,8	93 920,7	24,3	14 509,0	150,2	283,0

c.d. tabeli

Powiatowe Urzędy Pracy	w tym na wybrane formy:							
	Refundacja składek na ubezpieczenie społeczne	Studia podyplomowe	refundacja wynagrodzeń osób do 30 roku życia	Staże	w tym	Bon zatrudnieniowy	Bon na zasiedlenie	Świadczenie aktywizacyjne
					bon stażowy			
Będzin	0,0	62,7	2 674,8	4 999,9	0,0	0,0	88,7	0,0
Bielsko Biała	0,0	100,7	3 606,2	4 151,1	0,0	0,0	30,0	0,0
Bytom	0,0	119,1	1 918,5	5 431,4	8,4	7,0	88,0	0,0
Chorzów	0,0	14,9	2 375,2	2 788,4	5,2	0,0	15,5	0,0
Cieszyn	0,0	32,8	2 841,0	2 858,9	46,2	183,9	168,0	0,0
Częstochowa	0,0	127,8	6 739,7	8 891,9	121,9	111,0	855,0	0,0
Dąbrowa Górnicza	0,0	26,8	2 181,8	3 764,2	0,1	0,0	172,6	0,0
Gliwice	0,0	74,7	3 870,3	2 635,6	4,5	53,1	151,0	0,0
Jastrzębie	0,0	100,9	2 721,1	2 043,4	0,0	36,7	232,0	0,0
Jaworzno	0,0	59,4	2 128,1	1 491,8	11,4	12,7	49,1	0,0
Katowice	0,0	0,0	3 479,0	3 082,2	10,5	82,7	39,8	0,0
Kłobuck	0,0	0,0	3 468,6	4 626,4	63,5	87,8	440,3	5,9
Lubliniec	0,0	47,0	2 737,1	1 921,1	45,6	375,6	144,0	0,0
Mikołów	0,0	21,9	2 017,8	1 531,0	6,7	0,0	16,0	0,0
Mysłowice	0,0	61,2	1 192,1	1 233,3	2,8	11,1	25,0	0,0
Myszków	0,0	0,0	2 263,4	2 430,9	81,7	0,0	142,5	0,0
Piekary Śląskie	0,0	22,6	1 835,5	1 310,7	24,8	0,0	24,0	0,0
Pszczyna	0,0	12,2	2 253,6	1 786,5	18,2	0,0	30,0	0,0
Racibórz	0,0	44,4	2 141,7	1 820,7	1,5	38,9	326,4	0,0
Ruda Śląska	0,0	0,0	2 664,5	2 133,7	1,2	2,3	16,2	0,0
Rybnik	0,0	75,5	5 393,7	3 564,2	0,0	3,3	166,0	0,0
Siemianowice Śląskie	0,0	37,6	2 119,9	2 189,8	0,3	10,0	33,0	0,0
Sosnowiec	0,0	12,6	3 274,6	4 025,8	31,8	35,0	209,5	0,0
Świętochłowice	0,0	4,2	1 015,9	1 434,1	0,0	9,5	40,0	0,0
Tarnowskie Góry	0,0	0,3	3 043,7	2 487,4	21,9	135,0	100,0	0,0
Tychy	0,0	18,4	3 474,4	1 709,8	1,5	29,8	0,0	0,0
Wodzisław Śląski	0,0	7,5	3 520,8	3 730,0	0,0	1,0	207,9	0,0
Zabrze	0,0	137,3	3 501,9	3 361,7	9,3	60,2	90,0	0,0
Zawiercie	0,0	21,7	3 530,8	4 229,8	4,8	0,0	267,0	0,0
Żory	0,0	0,0	1 727,0	1 365,9	32,6	0,0	95,5	0,0
Żywiec	0,0	15,9	3 515,7	3 692,4	9,6	18,1	91,0	0,0
Ogółem	0,0	1 260,1	89 228,4	92 724,0	566,0	1 304,7	4 354,0	5,9

c.d. tabeli

Powiatowe Urzędy Pracy	w tym na wybrane formy:						
	Zlecenie usług agencjom zatrudnienia	Projekty pilotażowe	Koszty specyficznych elementów programów specjalnych	Grant na telepracę	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	Koszty przejazdu, zakwaterowania	Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną
Będzin	41,8	0,0	0,0	0,0	525,9	100,5	28,4
Bielsko Biala	0,0	0,0	0,0	0,0	570,3	0	0,3
Bytom	23,9	0,0	16,8	0,0	524,1	35,3	9,7
Chorzów	0,0	0,0	2,9	0,0	499,1	47,1	28,6
Cieszyn	0,0	0,0	24,1	0,0	369,3	13,4	2,7
Częstochowa	0,0	0,0	370,1	0,0	1 395,1	0	36
Dąbrowa Górnicza	0,0	0,0	38,8	0,0	556,7	90,9	55,4
Gliwice	0,0	0,0	0,0	0,0	1 896,9	7,1	19,4
Jastrzębie	0,0	0,0	7,0	0,0	690,2	0	0
Jaworzno	12,1	0,0	17,5	0,0	634,3	35,2	14,7
Katowice	0,0	0,0	0,0	0,0	713,1	0	0
Kłobuck	0,0	0,0	5,3	0,0	416,4	0	1,5
Lubliniec	0,0	0,0	0,0	0,0	326,0	86,2	2,9
Mikołów	0,0	0,0	0,0	0,0	499,6	2,4	7,8
Mysłowice	0,0	0,0	0,0	0,0	279,4	0,7	0
Myszków	0,0	0,0	29,0	0,0	255,4	1,9	0
Piekary Śląskie	0,0	0,0	0,0	0,0	383,4	3,8	0
Pszczyna	0,0	0,0	0,0	0,0	636,6	1,3	0,3
Racibórz	0,0	0,0	0,0	0,0	548,3	0	0
Ruda Śląska	0,0	0,0	5,8	0,0	913,9	1,9	1,5
Rybnik	0,0	0,0	0,0	0,0	738,1	12,4	11
Siemianowice Śląskie	0,0	0,0	0,0	0,0	363,2	1,1	8,2
Sosnowiec	0,0	0,0	0,0	0,0	867,0	1,5	1,7
Świętochłowice	0,0	0,0	2,3	0,0	240,2	20,2	11,2
Tarnowskie Góry	0,0	0,0	45,4	0,0	877,5	57,8	1,6
Tychy	0,0	0,0	0,0	0,0	1 111,5	0	0
Wodzisław Śląski	0,0	0,0	5,4	0,0	677,9	3,8	0
Zabrze	1,9	0,0	119,2	0,0	1 242,4	4,7	10,7
Zawiercie	0,0	0,0	0,0	0,0	525,0	0	1,3
Żory	0,0	0,0	8,6	0,0	100,8	0,8	10,9
Żywiec	0,0	0,0	0,0	0,0	381,8	0	0
Ogółem	79,7	0,0	698,2	0,0	19 759,4	530,0	265,8

2.2.3.1 Środki Funduszu Pacy na realizację zadania, o którym mowa w art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W celu wspierania osób młodych, ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1065 z późn. zm.) wprowadziła art. 150f stanowiący, że Starosta może zawrzeć umowę, na podstawie której refunduje pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych skierowanych bezrobotnych w miesiącu oraz kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia. Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach monitoruje wykorzystanie powyższych środków przez Powiatowe Urzędy Pracy.

Podział powyższych środków został zatwierdzony Uchwałą nr 2427/82/V/2015 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 22 grudnia 2015 roku w sprawie ustalenia kwot środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych Województwa Śląskiego na realizację w latach 2016-2018 zadania, o którym mowa w art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, podział powyższych środków w 2017 r. przedstawia się następująco:

(tys. zł.)

Lp.	Powiat	Kwota ustalonego limitu na rok		Kwota zobowiązań wynikających z zawartych umów na rok*		Wydatki poniesione w 2017 r.**
		2017	2018	2017	2018	
1	Będziński	3 567,1	3 567,1	3 053,1	1 939,8	2 674,8
2	Cieszyński	3 457,1	3 457,1	2 841,0	2 124,9	2 841,0
3	Kłobucki	3 468,7	3 468,7	3 468,7	3 067,9	3 468,6
4	Lubliniecki	2 887,7	2 747,7	2 770,0	2 291,0	2 737,1
5	Mikołowski	2 195,3	2 195,3	2 103,3	1 431,1	2 017,8
6	Myszkowski	2 917,5	2 917,5	2 288,7	2 086,5	2 263,4
7	Pszczynski	2 284,2	2 346,7	2 253,6	2 255,4	2 253,6
8	Raciborski	2 399,0	2 399,0	2 228,9	1 181,8	2 141,7
9	Tarnogórski	3 354,6	3 354,6	3 341,0	3 041,6	3 043,7
10	Wodzisławski	3 908,4	3 908,4	3 908,4	3 054,5	3 520,8
11	Zawierciański	3 890,0	3 890,0	3 530,8	1 594,7	3 530,8
12	Żywiecki	3 837,8	3 837,8	3 837,8	2 797,0	3 515,7
13	m. Bielsko-Biała (M+P)	4 309,9	4 309,9	3 606,2	3 514,0	3 606,2
14	m. Bytom	2 452,2	5 452,2	2 124,7	1 756,4	1 918,5
15	m. Chorzów	2 375,2	2 375,2	2 375,2	2 185,2	2 375,2
16	m. Częstochowa (M+P)	8 383,1	8 383,1	7 663,6	3 893,8	6 739,7
17	m. Dąbrowa Górnicza	2 584,0	2 734,0	2 283,3	1 838,4	2 181,8
18	m. Gliwice (M+P)	4 461,8	5 761,8	4 374,1	3 299,2	3 870,3
19	m. Jastrzębie-Zdrój	2 873,4	2 873,4	2 721,1	2 036,5	2 721,1
20	m. Jaworzno	2 128,1	2 128,1	2 128,1	1 839,4	2 128,1
21	m. Katowice	3 671,5	3 671,5	3 547,3	527,2	3 479,0
22	m. Mysłowice	2 038,8	2 038,8	1 397,7	718,0	1 192,1

23	m. Piekary Śląskie	2 076,6	2 076,6	2 027,6	1 660,0	1 835,5
24	m. Ruda Śląska	2 740,5	2 740,5	2 664,5	2 214,0	2 664,5
25	m. Rybnik (M+P)	5 393,7	5 393,7	5 393,7	1 600,0	5 393,7
26	m. Siemianowice Śląskie	2 352,2	2 102,2	2 223,9	2 101,9	2 119,9
27	m. Sosnowiec	3 764,0	4 202,1	3 430,0	1 790,8	3 274,6
28	m. Świętochłowice	1 079,6	1 886,6	1 049,6	383,4	1 015,9
29	m. Tychy (bieruńsko- łędziński)	3 474,4	3 474,4	3 474,3	3 129,4	3 474,4
30	m. Zabrze	3 788,6	3 788,6	3 635,8	3 256,6	3 501,9
31	m. Żory	2 052,1	2 052,1	1 727,0	1 583,2	1 727,0
Suma		100 167,1	105 534,7	93 473,0	66 193,6	89 228,4

*na podstawie danych przekazanych przez Powiatowe Urzędy Pracy do sprawozdania o wysokości zobowiązań za 2017 r.

** na podstawie danych przekazanych przez Powiatowe Urzędy Pracy do sprawozdania MPiPS-02

2.3.2 Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)

Krajowy Fundusz Szkoleniowy jest rozwiązaniem systemowym, adresowanym do pracodawców, wspomagającym przekwalifikowanie lub aktualizację wiedzy i umiejętności osób pracujących. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki.

Jednym z zadań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach jest sporządzanie propozycji podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez ministra właściwego do spraw pracy, w porozumieniu z WRRP oraz monitorowanie poziomu wydatkowania Krajowego Funduszu Szkoleniowego i wnioskowanie o dodatkowe środki z rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, po otrzymaniu pozytywnej opinii Rady Rynku Pracy, decyzją z 14 grudnia 2016 r. dokonał podziału pomiędzy województwa limitów środków KFS na działania powiatowych urzędów pracy w 2016 r. oraz określił priorytety wydatkowania środków. Łącznie na wydatki KFS przeznaczonych zostało 199 588,0 tys. zł (z tego 39 318,9 tys. zł stanowi rezerwa KFS). Województwo śląskie otrzymało:

- **176,1 tys. zł** na realizację zadań określonych w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, tj. na finansowanie działań obejmujących określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy, badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS, promocję KFS oraz konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS,
- **18 024,6 tys. zł** na działania Powiatowych Urzędów Pracy.

Na podstawie zgłoszonego przez Powiatowe Urzędy Pracy zapotrzebowania, Zarząd Województwa Śląskiego dokonał podziału przyznaných środków na poszczególne powiaty. Środki w zaproponowanej wysokości zostały przyznane decyzjami Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11.01.2017 r.

Powyższe środki zostały wydatkowane przez Powiatowe Urzędy Pracy na następujące Priorytety określone przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:

- 1) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w sektorach: przetwórstwo przemysłowe, transport i gospodarka magazynowa oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- 2) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Ponadto, w sytuacji gdy Powiatowy Urząd Pracy wykorzystał w całości przyznany limit KFS, mógł ubiegać się o dodatkowe środki z rezerwy ministra właściwego do spraw pracy.

Rezerwa środków KFS mogła w 2017 r. zostać wydatkowana na Priorytety Rady Rynku Pracy, tj.:

- a) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają kwalifikacji pełnych na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji (nie mają matury);
- b) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;
- c) wsparcie kształcenia ustawicznego osób niepełnosprawnych;
- d) wsparcie kształcenia ustawicznego w zakładach pracy, w których wszczęto proces restrukturyzacji w rozumieniu ustawy z 15 maja 2015 r. *Prawo restrukturyzacyjne* (Dz.U. z 2015 r., poz. 978).

Wnioski o środki z rezerwy KFS złożyło do MRPiPS 21 samorządów powiatowych województwa śląskiego, i otrzymało łącznie 4 112,0 tys. zł. Środki te zostały przeznaczone na cele określone w priorytetach ustalonych przez Radę Rynku Pracy na rok 2017 w wysokości:

Nr	cele/priorytet	(tys. zł)
a	Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają kwalifikacji pełnych na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji (nie mają matury)	1 203,0
b	Wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia	1 120,0
c	Wsparcie kształcenia ustawicznego osób niepełnosprawnych	59,4
d	Wsparcie kształcenia ustawicznego w zakładach pracy, w których wszczęto proces restrukturyzacji w rozumieniu ustawy z 15 maja 2015 r. <i>Prawo restrukturyzacyjne</i> (Dz.U. z 2015 r., poz. 978).	1,6
Suma:		2 384,0*

* w sytuacji braku zainteresowania pracodawców wsparciem określonym w Priorytetach Rady Rynku Pracy, powiatowe urzędy pracy mogły przeznaczyć pozostałe środki rezerwy na finansowanie innych zadań KFS.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach prowadzi stały monitoring wydatkowania środków KFS. Na dzień 31 grudnia 2017 r. poziom wykorzystania środków wynosił 20 333,3 tys. zł, co stanowiło 93,4% całości przyznanych środków (łącznie 21 770,1 tys. zł: środki limitu w wysokości 17 745,6 tys. zł oraz 4 024,5 tys. zł z rezerwy KFS). Wykorzystanie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego dla samorządów powiatowych województwa śląskiego w 2017 roku przedstawia poniższa tabela (w tys. zł.):

Lp.	Nazwa powiatowego urzędu pracy	Środki przyznane decyzjami MRPiPS	Dodatkowe środki KFS	Zmniejszenia/ zwiększenia	RAZEM	Wydatki*
1.	Będzin	548,6	100,0		648,60	525,9
2.	Bielsko-Biała	600,0			600,00	570,3
3.	Bytom	500,0	168,5		668,50	524,1
4.	Chorzów	500,0			500,00	499,1
5.	Cieszyn	350,0	33,8		383,80	369,3
6.	Częstochowa	1 462,1			1 462,10	1 395,1
7.	Dąbrowa Górnicza	500,0	100,0		600,00	556,7
8.	Gliwice	1 656,4	442,7		2 099,10	1 896,9
9.	Jastrzębie-Zdrój	556,5	150,0		706,50	690,2
10.	Jaworzno	444,6	189,8		634,40	634,3
11.	Katowice	1 000,0		-180,5	819,50	713,1
12.	Kłobuck	328,8	110,9		439,70	416,4
13.	Lubliniec	347,9			347,90	326,0
14.	Mikołów	500,0			500,00	499,6
15.	Mysłowice	300,0			300,00	279,4
16.	Myszków	285,4			285,40	255,4
17.	Piekary Śląskie	297,2	100,0		397,20	383,4
18.	Pszczyna	585,6	51,0		636,60	636,6
19.	Racibórz	481,2	67,6		548,80	548,3
20.	Ruda Śląska	634,6	287,3		921,90	913,9
21.	Rybnik	550,0	244,2		794,20	738,1
22.	Siemianowice Śl.	327,1	310,4		637,50	363,2
23.	Sosnowiec	828,6	235,8	-87,5	976,90	867,0
24.	Świętochłowice	244,3	50,0		294,30	240,2
25.	Tarnowskie Góry	603,3	279,5		882,80	877,5
26.	Tychy	1 132,9	311,9		1 444,80	1 111,5
27.	Wodzisław Śląski	582,4	174,3		756,70	677,9
28.	Zabrze	709,2	570,5		1 279,70	1 242,4
29.	Zawiercie	420,6	133,8		554,40	525,0
30.	Żory	200,0		-98,5	101,50	100,8
31.	Żywiec	547,3			547,30	381,8
	Ogółem	18 024,60	4 112,0	-366,5	21 770,10	19 759,4

* na podstawie danych przekazanych przez Powiatowe Urzędy Pracy do sprawozdania MPiPS-02

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach przeprowadził w 2017 r. badania efektywności wsparcia finansowanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2016 w województwie śląskim. Głównym celem badania była analiza i ocena działań powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego podejmowanych w ramach KFS oraz analiza i ocena informacji uzyskanych od pracodawców, którzy skorzystali z dofinansowania z KFS w województwie śląskim w 2016 r.

Badanie empiryczne przeprowadzono przy wykorzystaniu metody sondażowej:

– wśród 31 przedstawicieli powiatowych urzędów pracy zajmujących się obsługą KFS,

- wśród 381 przedsiębiorców, którzy skorzystali w 2016 r. z KFS (tj. 25% wszystkich przedsiębiorców, którzy otrzymali wsparcie w ramach KFS w 2016 r.

Na podstawie zebranych danych opracowano raport z badania wraz z wnioskami.

2.3.3 Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest państwowym funduszem celowym, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw pracy. Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach odpowiedzialny jest za obsługę Funduszu, w szczególności w zakresie zadań określonych w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1256, z późn. zm.; zwanej dalej ustawą) - podstawowym akcie prawnym określającym zadania i strukturę organizacyjną Funduszu,
- 2) ustawie z dnia 6 maja 2010 r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (Dz. U. Nr 106, poz. 674) - dotyczącej wypłat należności pracowniczych, powstałych i wymagalnych przed dniem 1 października 2006 r.,
  - stanowiących w istocie wykonanie zobowiązań wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE w sprawie ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. UE.L.2008.283.36),
- 3) ustawie z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 385) - dotyczącej wypłat pracowniczych na czas do 6 miesięcy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy (umowy były zawierane tylko do połowy ubiegłego roku i zostały zrealizowane),

oraz wydanych na ich podstawie aktach wykonawczych.

Zadania związane z obsługą FGŚP wykonywane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach w roku 2017 generalnie dotyczyły:

- wypłat świadczeń na rzecz pracowników oraz byłych pracowników niewypłacalnych pracodawców a także osób wykonujących na rzecz takich pracodawców zadania na podstawie umów cywilnoprawnych podlegających obowiązkowi ubezpieczeń społecznych;
- dochodzenia zwrotu należności FGŚP w związku z wstąpieniem w prawa zaspokojonych pracowników od pracodawców i osób trzecich odpowiadających za te zobowiązania;
- występowania do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z wnioskami o umorzenie/określenie warunków zwrotu należności FGŚP;
- zapewnienia obsługi administracyjno – gospodarczej realizacji ww. zadań.

Zadania dotyczące wypłaty świadczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy w roku 2017

Do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach w roku 2017 złożono:

- 56 wykazów zbiorczych (dotyczących świadczeń sprzed daty niewypłacalności pracodawcy) / uzupełniających (dotyczących świadczeń powstałych po dacie niewypłacalności pracodawcy) złożonych przez pracodawców w trybie art. 15 ustawy,

- 889 wniosków indywidualnych pracowników i byłych pracowników niewypłacalnych pracodawców złożonych w trybie art. 16 i 17 ustawy oraz w trybie ustawy z dnia 6 maja 2010 r. „o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych ...”,
- 26 wykazów o wypłatę świadczeń złożonych w trybie art. 11 ustawy z dnia 11 października 2013 r. „o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy” (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 385).

Odmówiono wypłaty świadczeń w przypadku 4 wykazów pracodawców oraz 243 wniosków indywidualnych, a 67 wniosków indywidualnych pozostawiono bez rozpatrzenia bądź przekazano według właściwości do innych Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Wypłacono świadczenia na podstawie 40 wykazów zbiorczych/uzupełniających pracodawców oraz 451 wniosków indywidualnych na kwotę ogółem: 18 511 199,06 zł (na rzecz 2 167 osób).

Dochodzenie zwrotu należności FGŚP w roku 2017

W 2017 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach na bieżąco realizował sprawy związane z dochodzeniem zwrotu należności wynikających z wypłat świadczeń dokonanych zarówno w roku 2017, jak i w latach poprzednich.

Realizacja poszczególnych zadań z zakresu dochodzenia zwrotu należności w roku 2017 przedstawiała się następująco:

- do dłużników FGŚP skierowano 200 wezwań do zapłaty,
- zgłoszono 76 wierzytelności w ramach postępowań upadłościowych,
- wniesiono 115 nowych pozwów przeciwko dłużnikom FGŚP,
- wniesiono 235 wniosków o wszczęcie postępowań egzekucyjnych,
- do Dysponenta FGŚP – Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej przesłano 78 wniosków o umorzenie bądź określenie warunków zwrotu należności FGŚP,
- w przypadku 61 dłużników MRPIPS umorzył należności FGŚP, a 15 rozłożył spłatę należności na raty,
- w przypadku 21 dłużników doszło do całkowitej spłaty należności FGŚP.

Tytułem spłaty należności na konto WUP przeznaczone do obsługi FGŚP w 2017 roku wpłynęło 8 499 895,68 zł.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w roku ubiegłym umorzył należności FGŚP na kwotę 21 168 681,49 zł.

2.3.4 Koordynacja Systemów Zabezpieczenia Społecznego

Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego to regulacje prawne, które uzupełniają prawo wewnętrzne danego państwa, chroniąc osoby wykonujące pracę za granicą przed utratą ochrony w zakresie zabezpieczenia społecznego. Regulacje te - poprzez zapewnienie harmonijnego współistnienia systemów zabezpieczenia społecznego poszczególnych państw - służą ochronie interesów osób przemieszczających się w celu podejmowania zatrudnienia i posiadających okresy zatrudnienia przebyte na terytorium różnych państw.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach realizuje zadania wynikające z koordynacji systemów *zabezpieczenia społecznego* państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o *zabezpieczeniu społecznym*, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w tym przyjmuje

i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich dokumentów w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia,

W 2017 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach prowadził 6 686 spraw związanych z ustaleniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych na zasadzie koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych, które zakończyły się wydaniem decyzji administracyjnych.

Ponadto wydano m.in.:

- 496 formularzy PD U1 - potwierdzenie zaliczanych okresów przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych,
- 14 formularzy PD U2 - zachowanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- 162 formularzy PD U3 – zaświadczenie dla poszukującego pracy o wystąpieniu okoliczności mających wpływ na wypłatę świadczeń,
- 186 formularzy SED U002 - potwierdzenie okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych,
- 17 formularzy SED U 004 – informacja o wynagrodzeniu,
- 7 formularzy SED U 006 – informacja o członkach rodziny pozostających na utrzymaniu osoby ubiegającej się o zasiłek dla bezrobotnych,
- 203 formularzy SED U007 - zapytanie o przyznanie transferu zasiłku do Polski,
- 1059 formularzy SED U009 - potwierdzenie rejestracji osób poszukujących pracę na terenie naszego województwa w związku z przyznanym transferem,
- 198 formularzy SED U010 do instytucji właściwej – informacja o wystąpieniu okoliczności mogących mieć wpływ na prawo do świadczeń,
- 1544 formularzy SED U013 - dotyczących dokonywania miesięcznego monitorowania osób poszukujących pracy na terenie naszego województwa w związku z przyznanym transferem na wniosek instytucji przyznającej zasiłek dla bezrobotnych,
- 1 formularz SED U015 - przedłużenie okresu eksportu świadczeń,
- 4 formularze SED H001 - wniosek o udzielenie informacji / dodatkowych informacji,
- 5 formularzy SED H002 – odpowiedź na wniosek o informację.

W 2017 roku koordynowano również 38 spraw związanych z nienależnie pobranymi świadczeniami dla bezrobotnych przez obywateli polskich za granicą.

3. Podsumowanie

Pomimo, że nie dla wszystkich wskaźników osiągnięto w 2017 r. planowane wartości, sytuacja na rynku pracy w województwie śląskim była lepsza niż w roku poprzednim. Działania podejmowane przez instytucje rynku pracy oraz inne instytucje i organizacje wpływają na kształtowanie rynku i powodują jego zmiany na lepsze. Duże znaczenie dla regionu mają projekty realizowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – przede wszystkim *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020*, za realizację którego w regionie odpowiedzialny jest m.in. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach czy Śląskie Centrum Przedsiębiorczości. W celu lepszego wykorzystania zasobów rynku pracy i dopasowanie do jego potrzeb zawiązywane były partnerstwa różnych instytucji. Za duże zaangażowanie m.in. w pracę partnerstwa na rzecz aktywizacji osób młodych Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach otrzymał w 2017 r. tytuł „Lidera równych szans”, przyznawany przez Fundację Inicjatyw Społecznych POLPROM. Wnioski dotyczące zmian na regionalnym rynku pracy, które zaszły w latach 2016-2017 r., przedstawiono w formie tabelarycznej:

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2016 r.	2017 r.	
Stopa bezrobocia rejestrowanego	6,6%	5,2%	<p>Według stanu na 31 grudnia 2017 r. stopa bezrobocia w województwie śląskim wynosiła 5,2% (kraj 6,6%). W ujęciu rocznym w województwie wartość tego wskaźnika spadła o 1,4 p. proc. W kraju, w ujęciu rocznym, wysokość stopy bezrobocia spadła o 1,6 p. proc. (31.12.2016 r. – 8,2%).</p> <p>W końcu roku województwo śląskie znajdowało się na drugim miejscu listy województw o najniższej wartości stopy bezrobocia, za Wielkopolską (3,7%). Utrzymuje się duże zróżnicowanie natężenia bezrobocia w naszym regionie.</p> <p>W końcu grudnia 2017 r. najniższa stopa bezrobocia była w Katowicach i wynosiła 2,2%. Na przeciwległej pozycji znajdował się Bytom, gdzie wysokość tego wskaźnika osiągnęła wartość 11,2%. Powiaty o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu 2017 r. różnica 9 p. proc. Jeżeli chodzi o podregiony, to w omawianym okresie najniższą stopę bezrobocia notowano w podregionie tyskim (3,0%) i katowickim (3,6%). Najwyższą stopą bezrobocia, podobnie jak w roku poprzednim, charakteryzował się podregion bytomski (8,2%).</p>
Liczba bezrobotnych ogółem	119 981 osób	94 687 osób	<p>Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w końcu grudnia 2017 roku wyniosła 94,7 tys. osób. W ujęciu rocznym zbiorowość bezrobotnych zmniejszyła się o 25,3 tys. osób (dynamika spadku wyniosła -21,1 proc.).</p> <p>W powiatach widoczne było terytorialne zróżnicowanie stanu bezrobocia. Najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne notowano w Sosnowcu (5,7 tys.), Bytomiu (5,3 tys.) oraz Częstochowie (5,0 tys. osób). Na przeciwległym końcu listy rankingowej lokowały się powiaty o małej liczbie mieszkańców i tym samym bezrobotnych: bieruński - lędziński (663 osoby), Żory (897 osób) oraz Świętochłowice (986 osób). W ciągu roku bezrobocie spadło we wszystkich powiatach, najbardziej w Bytomiu (-2 195 osób) i w Częstochowie (-1 779).</p>
Bezrobotne kobiety	66 686 osób	54 498 osób	<p>W końcu grudnia 2017 r. wśród zarejestrowanych 57,6% stanowiły bezrobotne kobiety. W ciągu roku udział pań wzrósł o 2 p. proc (2016 r. – 55,6%), zaś liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 12,2 tys.</p> <p>W zbiorowości mężczyzn liczba zaewidencjonowanych spadła o 13,1 tys. osób (31.12.2016 r. – 53 295; 31.12.2017 r. – 40 189). Znacząca nadreprezentacja kobiet wśród ogółu zarejestrowanych obserwowana jest w powiecie rybnickim (gdzie kobiety to 67,7% wśród ogółu bezrobotnych), w Żorach (66%), a także w miastach Ruda Śląska (65,3%) i Rybnik (65,1%). Natomiast odsetek bezrobotnych kobiet był najniższy w Sosnowcu (51,6%) oraz w powiatach częstochowskim</p>

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2016 r.	2017 r.	
			(52,1%) i myszkowskim (52,8%).
Bezrobotni poprzednio pracujący	104 380 osób	82 992 osoby	<p>Większość bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (według stanu na 31.12.2017 r. – 87,6% ogółu bezrobotnych; 31.12.2016 r. – 87% ogółu). Pozostali – 11,7 tys. osób, tj. 12,4% ogółu nie posiada doświadczenia zawodowego (31.12.2016 r. – 15,6 tys., tj. 13,0% ogółu). W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących spadła o 21,4 tys. osób.</p> <p>Podobnie jak przed rokiem bezrobotni, którzy legitymowali się stażem pracy, najczęściej pracowali w następujących sekcjach PKD: <i>Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, włączając motocykle</i> (18,7%; 2016 r. - 18,4%), <i>Przetwórstwo przemysłowe</i> (17,4% poprzednio pracujących; 2016 r. – 17,3%) oraz <i>Budownictwo</i> (9,8%; 2016 r. – 10,5%).</p> <p>Z wyżej wymienionych sekcji pochodziło ponad połowę poprzednio pracujących (45,9%; 2016 r. – 46,2%). Równocześnie w stosunku do co ósmego bezrobotnego legitymującego się stażem pracy, pracownicy urzędów nie potrafili zidentyfikować miejsca działalności ostatniego zatrudnienia (12,6%; 2016 r. – 12,8%).</p>
Bezrobotni z prawem do zasiłku	16 201 osób	12 884 osoby	<p>Zdecydowana większość zarejestrowanych nie pobiera zasiłku dla bezrobotnych.</p> <p>W końcu grudnia 2017 r. prawo do tego świadczenia posiadało 12,9 tys. osób, tj. 13,6% ogółu zaewidencjonowanych. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców spadła o 3,3 tys. osób, natomiast nieznacznie wzrósł procentowy udział pobierających zasiłek wśród ogółu bezrobotnych (31.12.2016 r. – 16,2 tys., tj. 13,5% ogółu). Sytuacja powiatów w opisywanym aspekcie jest bardzo zróżnicowana. Według stanu na 31.12.2017 r. najwyższy odsetek uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych notowano w powiatach: bielskim (21,5%) i bieruńsko - lędzińskim (19,2%) oraz w miastach: Bielsko-Biała (19,1%) i Żorach (18,7%). Odwrotna sytuacja wystąpiła w Świętochłowicach (9,5%), w powiecie gliwickim (9,6%) oraz w Chorzowie (9,7%).</p>
Bezrobotni zamieszkali na wsi	26 618 osób	21 419 osób	<p>Na silnie zurbanizowanym terenie województwa śląskiego zdecydowana większość bezrobotnych zamieszkuje miasta (77,4%). W końcu grudnia 2017 r. na terenach wiejskich mieszkało 22,6% ogółu zarejestrowanych, tj. 21,4 tys. osób. W ciągu roku liczba bezrobotnej ludności wiejskiej spadła o 5,2 tys. osób (tj. o 19,5 proc.).</p> <p>W tym samym czasie zmniejszyła się również liczba bezrobotnych mieszkańców miast o 20,1 tys., co oznacza spadek o 21,5 proc. Dynamika spadku wśród bezrobotnych mieszkańców wsi była nieco mniejsza niż</p>

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2016 r.	2017 r.	
			wśród bezrobotnych mieszkańców miast. Problem bezrobocia na wsi niezmiennie dotyczy głównie mieszkańców podregionu bielskiego, gdzie w końcu 2017 roku zarejestrowanych było 6,6 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, co stanowiło ponad połowę ogółu bezrobotnych w tym podregionie (53,9%; 2016 r. – 52,7%). W podregionie częstochowskim było 5,9 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 44,8% ogółu zarejestrowanych w tym podregionie (2016 r. – 43,6%). Dla porównania w podregionie gliwickim bezrobotni z terenów wiejskich to tylko 10,1% ogółu (968 osób; 2016 r. – 10,3%). W podregionie katowickim, który skupia wyłącznie miasta na prawach powiatu (tzw. powiaty grodzkie) problem opisywanego bezrobocia nie występuje.
Długotrwale bezrobotni	63 947 osób	49 135 osób	Do grupy długotrwale bezrobotnych zaliczane są osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. W ciągu roku liczebność tej zbiorowości zmniejszyła się o 14,8 tys. osób, do poziomu 49,1 tys. natomiast udział tej subpopulacji w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych obniżył się o 1,4 p. proc., z 53,3% w grudniu 2016 r. do 51,9% w końcu 2017 r. Wśród długotrwale bezrobotnych nadal dominują kobiety (29,6 tys. pań, tj. 60,3% w końcu grudnia 2017 r., wobec 37,1 tys. osób, tj. 57,9% w grudniu 2016 r.). Utrzymuje się zróżnicowanie przestrzenne poziomu długotrwałego bezrobocia. W końcu 2017 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Bytomiu (3,4 tys.) i Sosnowcu (3,0 tys.). W najmniejszym stopniu problem długotrwałego bezrobocia dotyczył powiat bieruńsko – lędziński (283 osoby) oraz Żory (374 osoby).
Bezrobotni poniżej 30 roku życia	28 866 osób	21 716 osób	Na dzień 31.12.2017 r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych, które nie ukończyły jeszcze 30 roku życia wynosiła 21,7 tys. osób - tj. 22,9% ogólnej liczby osób zarejestrowanych. W omawianej grupie bezrobotnych znalazło się blisko 15 tys. kobiet (68,9% ogółu bezrobotnych z tego przedziału wiekowego). Analogiczne dane z roku 2016 wynoszą odpowiednio: 28,9 tys. młodych osób bez pracy - tj. 24,1% ogólnej liczby zarejestrowanych, w tym 18,7 tys. kobiet (64,7%).
Bezrobotni w wieku od 18 do 24 lat (poniżej 25 roku życia)	13 558 osób	9 864 osoby	W końcu grudnia 2017 r. bez pracy pozostawało 9,9 tys. bezrobotnych poniżej 25 roku życia. W ujęciu rocznym liczba najmłodszych bezrobotnych spadła o 3,7 tys. osób, tj. o 27,2 proc. Według stanu na 31.12.2017 r. bezrobotna młodzież to 10,4% ogółu zarejestrowanych, rok wcześniej ten udział był wyższy i wynosił 11,3%. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia dominowały kobiety, stanowiły 66,1% tej subpopulacji

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2016 r.	2017 r.	
			<p>(2016 r. – 61,7%). Natężenie bezrobocia młodzieży poszczególnych powiatów jest zróżnicowane. W końcu 2017 r. najwyższe udziały bezrobotnej młodzieży notowano w powiatach: bieruńsko-lędzińskim (15,1%), kłobuckim (14,8%), lublinieckim oraz raciborskim (14,2%). Najniższe udziały bezrobotnej młodzieży obserwowano w dużych miastach na prawach powiatu, tj. w: Częstochowie (6,4%), Bielsku – Białej (6,9%) oraz Dąbrowie Górniczej (7,1%).</p> <p>Czas poszukiwania pracy wpływa na szanse bezrobotnych na szybko zmieniającym się rynku pracy. W grupie młodzieży przeważają osoby pozostające bez zatrudnienia w okresie od 0-3 miesięcy (49,7%) oraz od 3 do 6 miesięcy (17,4%).</p>
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	36 466 osób	28 073 osoby	<p>W końcu grudnia 2017 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy zaewidencjonowanych było 28,1 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 29,6% ogółu bezrobotnych (rok wcześniej analogiczny odsetek 30,4%). Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z niewielu grup, w których notujemy nadreprezentację mężczyzn. Udział kobiet wynosi zaledwie 40,4%.</p> <p>W końcu 2017 r. problem braku pracy w grupie 50+ widoczny był głównie w dużych ośrodkach przemysłowych, gdzie bezrobotni tej kategorii stanowili nawet ponad jedną trzecią zarejestrowanych: Częstochowa (35,5%), Bielsko-Biała (34,3%) oraz powiat bielski (33,4%). Biorąc pod uwagę kryterium procentowego udziału grupy 50+ wśród ogółu zaewidencjonowanych, to bezrobocie osób powyżej 50 roku życia najmniej widoczne było w Żorach (22,7%), Siemianowicach Śląskich (24,8%) i w Jastrzębiu Zdroju (25,3%). Barięą utrudniającą sukces na rynku pracy jest długookresowe bezrobocie. Wśród bezrobotnych z grupy 50+ 46% pozostaje bez zatrudnienia nieprzerwanie przez ponad 12 miesięcy (rok wcześniej odpowiedni wskaźnik wynosił 49,8%).</p>
Bezrobotni niepełnosprawni	8 344 osoby	6 870 osób	<p>W końcu grudnia 2017 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wynosiła 6,9 tys. i przez okres roku zmniejszyła się o 1,5 tys. osób (tj. o 17,7 proc.). Udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu wynosił 7,3%.</p> <p>Według stanu na 31.12.2017 r. najwięcej osób tej grupy zarejestrowanych było w Częstochowie (607 osób), Sosnowcu (395 osób) oraz w Bielsku-Białej (356). Najmniej bezrobotnych omawianej kategorii zaewidencjonowanych było w powiatach: bieruńsko-lędzińskim (45 osób), Żorach (59 osób) oraz rybnickim (68 osób). Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych większość stanowili mężczyźni. Według stanu na 31.12.2017 r. udział pań wynosił 47,6%, rok wcześniej – 48,8%.</p>

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2016 r.	2017 r.	
Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od zakończenia nauki (absolwenci)	4 101 osób	2 811 osób	Bezrobotni absolwenci (bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki) to według stanu na koniec grudnia 2017 roku 3% ogółu zarejestrowanych (31.12.2017 r. – 2,8 tys. osób). W ujęciu rocznym liczebność tej kategorii spadła o 1,3 tys. osób, tj. o 31,5 proc. Wśród bezrobotnych absolwentów zdecydowanie dominowały kobiety (60,1%). Według stanu na 31.12.2017 r. najmniej osób tej kategorii zaewidencjonowanych było w Świętochłowicach (18 osób), powiecie bieruńsko - lędzińskim (26 osób) oraz gliwickim (28). Natomiast najwięcej bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych było w powiatach: cieszyńskim (149 osób), częstochowskim (146 osób) oraz kłobuckim (134 osoby).
Bezrobotni z wyższym wykształceniem	16 472 osoby	13 477 osób	Według stanu na koniec grudnia 2017 roku bezrobotni z wyższym wykształceniem (13,5 tys. osób) stanowili 14,2% ogółu zarejestrowanych (przed rokiem 13,7%). W tej zbiorowości zdecydowanie dominowały kobiety (67,5%). W ciągu roku liczba bezrobotnych o potencjalnie najwyższych kwalifikacjach spadła o 3 tys.
Bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym	26 453 osoby	20 803 osoby	Bezrobotni z wykształceniem średnim policealnym i zawodowym stanowili 22% ogółu zarejestrowanych (31.12.2017 r. – 20,8 tys. osób). W ciągu roku liczebność tej kategorii spadła o 5,7 tys. osób, natomiast udział wśród ogółu bezrobotnych pozostał niezmienny.
Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym	11 213 osób	9 092 osoby	Według stanu na 31 grudnia 2017 roku bez pracy pozostawało 9,1 tys. bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, w tym aż 72,3% to kobiety. Osoby z opisywanej kategorii stanowiły 9,6% ogółu (rok wcześniej 9,3%).
Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym	31 765 osób	24 554 osoby	W końcu grudnia 2017 roku liczba osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wynosiła 24,6 tys. osób (tj. 25,9% ogółu). W ujęciu rocznym obserwujemy spadek bezrobotnych tej kategorii o 7,2 tys. osób (-22,7 proc.). Notowana jest nadreprezentacja mężczyzn, którzy stanowią 53,5% w tej zbiorowości.
Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	34 078 osób	26 761 osób	Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej stanowili 28,3% ogółu zarejestrowanych (w ciągu roku wysokość tego wskaźnika pozostawała praktycznie niezmienna). W ujęciu rocznym liczba osób tej kategorii spadła o 7,3 tys. (-21,5 proc.). Bezrobotni z najniższym poziomem wykształcenia są relatywnie częściej narażeni na trwałe bezrobocie. W tej subpopulacji 40,7% pozostaje bez pracy nieprzerwanie ponad 12 miesięcy.
Liczba zarejestrowanych (napływ) – dane za cały rok	221 604 osoby	192 673 osoby	Na przestrzeni 2017 roku w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się 192,7 tys. osób czyli o 28,9 tys. mniej niż rok wcześniej (tj. -13,1%). Najwięcej rejestracji, podobnie jak w roku poprzednim, było w styczniu 2017 roku (20 468), natomiast najmniej w

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2016 r.	2017 r.	
			<p>kwietniu (13 809). Wśród napływających do bezrobocia (w okresie od stycznia do grudnia 2017 r.) panie stanowiły ponad połowę rejestrujących się w urzędach pracy (51%). Zdecydowana większość osób, które zarejestrowały się w ciągu 2017 roku w urzędach legitymuje się stażem pracy (87,1% „napływu”). Rejestrujący się bez kwalifikacji zawodowych stanowili 27,4% napływających do bezrobocia, a osoby bez doświadczenia zawodowego 21,7%. W ubiegłym roku wśród nowo rejestrujących się ponad połowę stanowiły osoby w wieku 25-49 lat (113,8 tys., 59,1%). Bezrobotni w wieku od 18 do 24 lat to 21,5% „napływu” (41,4 tys.). Osoby powyżej 50 roku życia odpowiednio 19,5% (37,5 tys.).</p>
<p>Liczba wyłączonych z ewidencji (odpływ) – dane za cały rok</p>	<p>250 131 osób</p>	<p>217 967 osób</p>	<p>Na przestrzeni 2017 roku z rejestrów wyłączono 218,0 tys. bezrobotnych tj. o 32,2 tys. mniej niż rok wcześniej. W okresie od stycznia do grudnia 2017 r. kobiety stanowiły 50,7% „odpływu”; w 2016 r. udział pań kształtował się na nieco niższym poziomie (50,3%). W 2017 r. liczba wyłączonych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy wyniosła 50 668 osób (tj. 23,2% „odpływu”). Rok wcześniej liczba osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy i utraciły z tego tytułu status bezrobotnego była wyższa (60 891 osób tj. 24,3% „odpływu”).</p> <p>W całym 2017 roku z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia wyrejestrowano 101,0 tys. osób co stanowiło 46,3% całego „odpływu” (rok wcześniej 117,3 tys. tj. 46,9% wszystkich wyrejestrowanych). W związku ze spadkiem w stosunku do roku poprzedniego liczby osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych, w większości zmalały również wyłączenia z tytułu aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (afpb). W sumie w 2017 roku z tytułu rozpoczęcia afpb wyłączono 42 911 osób, rok wcześniej ich liczba była wyższa o 6 678 osób (w 2016 roku z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia subsydiowanego, szkoleń, staży, prac społecznie użytecznych i działań aktywizacyjnych zleconych przez urzędy pracy oraz pozostałych form aktywizacji wyłącznie 49 589 osób). Jednak w ujęciu rocznym zwiększyła się liczba bezrobotnych skierowanych na prace interwencyjne (2017 r.: 3 058 osób; 2016 r.: 2 826 osób), podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie (2017 r.: 510 osób; 2016 r.: 434 osoby) oraz podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za skierowanie bezrobotnego powyżej 50 roku życia (2017 r.: 530 osób; 2016 r.: 416 osób).</p>
<p>Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej</p>	<p>170 030 ofert</p>	<p>210 411 ofert</p>	<p>Od stycznia do grudnia 2017 roku do urzędów pracy zgłoszono ponad 210 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, tj. o 40,4 tys. więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (w 2016 r. – 170 tys. ofert). W 2017 roku 10,2%</p>

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2016 r.	2017 r.	
zgłoszone w ciągu roku (oferty pracy)			propozycji stanowiły subsydiowane miejsca aktywizacji zawodowej (głównie staże), rok wcześniej analogiczny odsetek wynosił 13,8%.
Zgłoszenia zwolnień grupowych	3 974 osoby	2 238 osób	W 2017 roku w województwie śląskim planowano objąć zwolnieniami grupowymi 2 238 osób, tj. o 1,7 tys. osób mniej niż w 2016 roku.
Zwolnieni z tytułu zwolnień grupowych, na podstawie wcześniejszych zgłoszeń	2 064 osoby	2 198 osób	W 2017 roku powiatowe urzędy pracy z województwa śląskiego otrzymały informację o dokonanych zwolnieniach grupowych, na podstawie wcześniejszych zgłoszeń, którymi objęto 2 198 osób. W ujęciu rocznym liczba zwolnionych w ramach tzw. grupówek wzrosła o 134 osoby.

Bieżące informacje o sytuacji regionalnego rynku pracy i wydarzeniach w tym obszarze zamieszczane są w biuletynie informacyjnym Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach „*Rynek pracy*”, który stanowi dodatek do elektronicznego wydania Dziennika Zachodniego i dostępny jest pod adresem <http://wupkatowice.praca.gov.pl/biuletyn-wup>